Jean-Michel Thibaux

RIVALA DIN HAREM
Suleyman, Hurrem şi prinţesa veneţiană

Volumul 2

Traducere de Nicolae Constantinescu

Editura ORIZONTURI

Bucureşti, 2013

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
THIBAUX, JEAN-MICHEL
Rivala din harem: Suleyman, Hurrem şi prinţesa veneţiană

LA PRINCESSE DE LUMIÈRE. LA SULTANE VÉNITIENNE
Copyright © Editions Anne Carrière, Paris, 2002

1

Poarta imperială se deschise la ora *sabath ezani,* chemarea la rugăciune poruncea soarelui să se ridice pe cer şi musulmanilor să se prosterneze. Joao rămase nemişcat în lumina slabă a zorilor. – *Allaha akbar! La ilaha illa'llah...* în întreg Istanbulul, muezinii chemau credincioşii la rugăciune. Marele oraş se trezea brusc şi, în luminozitatea trandafirie, străluciră miile de semiluni din vârfurile edificiilor publice şi ale moscheilor strălucitoare. Pe sub arcada monumentală a primei porţi a palatului, începură să se perinde sute de turci, care acordau întâietate afacerilor în locul credinţei. Dumnezeu putea să aştepte.

Joao ascultă cum bătea inima islamului şi simţi cum îl cuprindea încet teroarea. În ultimul timp, se gândise să se convertească ca să se contopească mai bine cu acel univers violent. După ce discutase îndelung cu şeicul arsenalului, amânase acest plan. Era încă prea evreu în suflet şi sub dominaţia unchiul său, Etienne Levy, care părăsise ghetoul din Veneţia ca să ia în mână afacerile

comunităţii lor pe malurile Cornului de Aur.

Ridică ochii spre turnul de deasupra porţii străjuite de piese de artilerie. Archebuzierii de pază priveau mişcarea lentă a negustorilor, comisionarilor şi cerşetorilor, gata să tragă la cea mai mică grupare suspectă. Alţi soldaţi se aflau în interiorul primelor trei curţi. Erau atât de mulţi sub ordinele cumpliţilor ieniceri, încât părea cu neputinţă să scapi de vigilenţa lor. Nimeni nu putea să ajungă la harem fără îngăduinţa sultanului. Dar această îngăduinţă nu fusese dată niciodată...

Joao ar fi dorit să fie pasăre şi să treacă de obstacolele care îl despărţeau de Cecilia. Invidia soarele care răsărea şi, cu razele lui, pătrundea secretele grădinilor şi curţilor palatului femeilor. Dar nu era vrăjitor. Puterea lui de simplu muritor şi-o exercita asupra celor cinci sute de oameni de pe galera pe care i-o încredinţase Sublima Poartă. Instinctiv, duse mâna la sabie. Răceala oţelului îl linişti. Făcea într-adevăr parte din corpul ofiţerilor marinei, care depindea de atotputernicul Barbarossa, marele amiral al flotei şi prieten al lui Soliman. Acest avantaj îl făcu să spere la o promovare rapidă. Poate va reuşi într-o zi să devină prietenul sultanului şi să se apropie astfel de Cecilia. În schimbul serviciilor făcute, sultanului i se

întâmpla să cedeze una dintre femeile sale bărbaţilor cu merite deosebite. Era însă o speculaţie naivă. Nu ştia nimic despre legile care guvernau acel serai protejat mai bine decât sanctuarul de la Meca.

În inima seraiului, în fundul unei încăperi obscure, unde i se întâmpla să pedepsească pe pajii destinaţi castrării, Abas îşi desfăşură covoraşul pentru rugăciune. Şeful eunucilor negri din harem era o fiinţă de un soi mai rar. Trăia în intimitatea sultanului Soliman şi se bucura de încrederea lui. O încredere absolută. Dintre toţi *kizlar aghasi* care se succedaseră în haremuri de la domnia primului împărat otoman, Osman I, acest maur răpit cu patruzeci de ani în urmă din Atlas era cel mai bogat şi cel mai copleşit cu daruri. Poseda bunuri imense, precum şi peste trei sute de mii de piaştri de aur şi tot atâţia ducaţi, pe care bancherii evrei şi armeni se străduiau să-i înmulţească în imperiul stăpânului său şi în cel al lui Ca rol Quintul.

Se ştia aproape de neatins, îşi spunea acest „aproape” de când favoritul şi cel mai bun prieten al lui Soliman, vizirul Ibrahim, fusese sugrumat la îndemnul favoritei Hurrem. Totuşi, rămânea un personaj fără pereche, răsfăţat de stăpânul de la Topkapî.

Abas avea o memorie prodigioasă. Se încredea în propriile simţuri. Mirosul nu-l înşela niciodată în privinţa stării femeilor pe care le supunea voinţei sale. Urechile-i desluşeau zgomotele cele mai infime şi minciunile cele mai iscusite. Buzele şi limba ştiau să recunoască otrăvurile subtile, vinurile rare, nenumăratele feluri de miere. Era cu adevărat fiinţa cea mai preţioasă din acea închisoare aurită, după favorită şi micii prinţi.

Se lăsă în genunchi pe covoraş, se concentră şi se rugă. Când ritualul de dimineaţă luă sfârşit, recită o sură. Întotdeauna aceeaşi, de când îi fusese îndepărtată virilitatea.

În numele lui Dumnezeu cel milostiv şi îngăduitor. Timpul aduce pierzanie omului. Se vor mântui numai cei ce cred, fac lucrări folositoare, se îndeamnă reciproc la bine, se îndeamnă reciproc la răbdare.

Aşa începea ziua temutului *kizlar aghasi.* Zi după zi, lucrările sale folositoare constau în îmblânzirea celor două sute şaptezeci de femei din harem, excepţie făcând favorita Hurrem şi *kiaya* Yasmina.

Cu obrajii umflaţi de efort, îşi ridică corpul impozant de pe covoraş, pe care îl rulă cu respect. Îndată ce ieşi din bârlog, mintea îi începu să lucreze. Nu ştia cum s-o trateze

pe nou-venită. Această „prinţesă a luminii” rămânea o enigmă. Nu reuşea să descopere secretele din jurul ei. În mod logic, n-ar fi trebuit să trăiască. Totuşi, trecuseră de-acum opt luni de când trăia în harem. Nu ştia multe lucruri despre această Cecilia Venier Baffo, provenită dintr-o familie ce făcea parte din mica nobilime veneţiană. Conform unui raport confidenţial al cancelarului, fusese aleasă de doge ca să contracareze politica favoritei de la Topkapî şi beneficia, fără nicio îndoială, de protecţia primei cadâne Gulbahar, exilată la Amasya. Cu siguranţă că avea alţi complici chiar în oraşul Istanbul, dar aceştia nu contau. Vor fi demascaţi la momentul potrivit.

Se întrebă de ce Hurrem întârzia eliminarea acestei rivale. Apoi, îi veni o idee. Îşi zise că, la urma urmelor, „prinţesa luminii” avea un rol de jucat. De exemplu, să-l seducă pe Soliman. O expresie de şiretenie se zugrăvi pe trăsăturile lui buhăite. Avea să se străduiască de acum înainte la împlinirea acestei sarcini.

Mii de trandafiri îmbălsămau grădinile locuinţei principale a bărbaţilor, *selamlik,* pline de zbârnâitul albinelor şi stropite de auriul şi de roşul sângeriu al zidurilor scunde mărginite de coloane. Servitoarea care o însoţea pe Cecilia strigă: „Elevet!” Imediat, bătrânii

grădinari care tăiau tufele se ghemuiră, dispărură sub tufe, îşi zgâriară degetele şi faţa de spini. Instinctiv, îşi traseră capul între umeri, gândindu-se la tăişul lamei cu care călăul lui Soliman i-ar fi lovit negreşit dacă ar fi încălcat unica regulă impusă în acel loc: să nu ridice niciodată ochii spre una dintre femeile „Stăpânului gâtului oamenilor”.

Cu răsuflarea accelerată şi tâmplele arzând, auziră scârţâind, crescând, apoi descrescând zgomotul paşilor celor două femei pe pietriş. Strângeau din pleoape ca să nu zărească picioarele gingaşe încălţate cu papuci din lemn de trandafir, gleznele ca de fildeş încinse cu lănţişoare de argint şi perle negre. Nicio părticică de piele, nici măcar vârful unei unghii nu trebuia să se imprime pe retina lor. Cecilia văzu câţiva dintre ei nemişcaţi, lăsaţi pe vine, cu barba albă ascunsă între rădăcini. Îi veni să le spună: „Ridicaţi-vă! Priviţi-mă! Redeveniţi bărbaţi!” Dar ar fi fost zadarnic. Bătrânii aceia trăiau de prea mult timp în teroare. Ar fi făcut pe ei de frică dacă le-ar fi vorbit.

— Eunucii ne observă, zise servitoarea, care presimţea pornirea de revoltă a lui Nurbanu.

Peste tot erau eunuci. Apăreau întotdeauna când te aşteptai mai puţin. Cecilia nu încercă să-i repereze pe acei monştri care murdăreau memoria lui Nefer, bravul ei

tovarăş, care murise apărând-o.

Pe servitoare o chema Mirah. Era o albaneză de vreo treizeci de ani, care fusese răpită la vârsta de patru ani şi vândută la Adrianopole. Ani de zile, spălase farfuriile şi dalele din palatul de vară al împăraţilor înainte să ajungă în noul harem de la Istanbul. Vorbea italiana, greaca şi turca. Nefiind destul de frumoasă ca să devină una dintre cele care îi luau ochii Sultanului şi nici îndeajuns de puternică încât să rivalizeze cu favorita de la Topkapî, fusese condamnată de la pubertate să le slujească pe femeile care aveau, potenţial, o şansă de a fi deflorate de Marele Stăpân. Ranchiunoasă şi invidioasă, strânsese atâta venin, încât gura îi era schimonosită de o grimasă permanentă.

Cecilia se ferea de ea, de privirea ei chiorâşă, de relaţiile privilegiate pe care le avea cu şeful eunucilor, Abas. De câte ori se întâlneau, vorbea mult cu *kizlar aghasi.* Dădea târcoale deseori nişelor unde trăiau eunucii, bătrânele lenjerese şi tot felul de spioane în căutare de bârfe şi de avansări.

Cecilia o văzu încetinind pasul pe măsură ce se apropia de pavilionul Cinili. Panta abruptă care ducea la acest edificiu nu-i solicita muşchii picioarelor. Îi era însă teamă

de persoanele care se aflau acolo.

— De ce te temi? o întrebă Cecilia.

— De cine ar trebui să mă tem? replică Mirah.

— De cadână şi de *kiaya.*

Mirah înghiţi în sec. Privirea i se tulbură. În minte, îi apărură chipurile celor două femei de temut. Cinili, construit de Faith în vremuri de glorie şi de asasinate, i se păru un mormânt vast acoperit cu faianţă. Umbra cuceritorului Mehmed al II-lea plana peste acel loc. Se spunea că fusese otrăvit acolo de propriul său fiu, Baiazid.

2

Clădirea strălucitoare avea forma unei cruci, dar asemănarea cu simbolul lui Hristos se datora numai întâmplării. Ea domina Cornul de Aur cu ape agitate de puzderia de ambarcaţiuni. Cinili era un loc de reculegere şi, de puţin timp, de plăceri. Sultanii se odihneau acolo înainte şi după bătălii. Numai privilegiaţii ajungeau pe acea înălţime.

Cele două femei cuprinseră cu privirea Istanbulul. Acest tur de orizont se sfârşi cu contemplarea Cornului de Aur,

cel care era atât de râvnit şi unde ajungeau toate bogăţiile imperiilor. Cecilia zări o galeră genoveză, două galiote franceze şi o navă mare veneţiană. Cu toate pânzele desfăşurate, îşi căutau drumul spre Bosfor, trecând pe lângă flotilele comerciale cu pavilioane turceşti sau persane. Alte nave occidentale, adăstând în porturi sau ancorate sub zidurile Perei, aşteptau să fie încărcate.

Când văzu drapele creştine, Cecilia căzu pe gânduri. Inima începu să-i bată cu putere. Gândurile îi zburară spre Veneţia.

— Uită-te bine la el, pentru că n-ai să mai părăseşti niciodată seraiul, îi zise cu răutate Mirah.

Cecilia nu-şi arătă ciuda. Lăsă să zboare durerea sufletească, pe care vântul marin o luă cu el, lăsând drum liber furiei purtate de sângele ei rebel. Dar nu lăsă să apară nimic pe faţa ei fardată. Obrajii nu i se roşiră. Nu trebuia să arate slăbiciune. Nu în momentul întâlnirii cu cadâna. Zora o învăţase să se controleze. Nu uitase lecţiile celei care se sacrificase de bunăvoie însoţind-o la Topkapî.

„În faţa duşmanilor, fii la fel de netedă şi de dură ca marmura unei statui, îi spunea ea. Compune-ţi zâmbetele, dar fă în aşa fel încât ironia să lipsească, pentru că nu vei fi iertată dacă vei vrea să semeni cu cadâna Hurrem”.

Cecilia era aproape în fiecare zi în preajma favoritei, în calitate de responsabilă cu mătăsurile pe lângă *kiaya* şefă Yasmina, avea un rol determinant în alegerea veşmintelor purtate de prima doamnă a palatului. Trebuia să supravegheze starea perfectă a podoabelor, căci numai una dintre ele valora cât solda unui regiment de elită. Cele mai frumoase mătăsuri erau oferite de Soliman; sultanul le primea el însuşi de la popoarele care îi plăteau tribut, dar foarte bogata Hurrem cumpăra cantităţi mari de la trimişii caravanelor şi de la corporaţiile de croitori.

Hurrem părea să aprecieze gustul sclavei veneţiene. Nu scăpa niciodată ocazia s-o cheme lângă ea când negustoresele, venite din cele patru colţuri ale imperiului, invadau palatul ca să-i propună eşantioane de stofe şi mii de mici bibelouri care le încântau pe prizonierele haremului.

Aceste vizitatoare nu erau admise vinerea şi cu atât mai puţin în perimetrul sacru al pavilionului Cinili. Cecilia şi Mirah nu primiseră niciodată îngăduinţa să vină la acel cuib. Cu simţurile în alertă, făceau ultimii paşi care le despărţeau de acel centru nevralgic.

Două colivii mari, de bronz aurit, cu bare mai groase la mijloc, împodobeau intrarea. Canarii din ele făceau mare

zarvă. Piuiturile lor acopereau rumorile oraşului, ciripitul turturelelor din jur şi discuţiile ce ar fi putut răzbate din interior.

Cele două femei deveniră şi mai prudente. Un eunuc moţăia lângă uşa marchetată, pe care, din litere de sidef înlănţuite în inima de lemn negru, se puteau citi cuvintele „Drumul duce spre Dumnezeu”. El semăna cu o femeie grasă cu sfârcuri flasce. L-ai fi putut crede inofensiv, împotmolit într-un vis vătuit şi dulce. Dar nu era aşa. Periculoasă replică a unei matroane de la periferia Istanbulului, acest gardian veghea la securitatea celei care domnea suveran peste inima lui Soliman. Ochii îi străluceau în spatele perdelei de gene. Pleoapele umflate i se deschiseră brusc şi o privire ameninţătoare le întâmpină pe femeile care se apropiau.

— Vă aşteaptă, zise el, ridicându-se brusc şi dând astfel dovadă de o energie incredibilă.

Zvâcnise ca o cobră care îşi înţeapă prada. Avea privirea fixă şi irizată de fosforescenţe galbene.

Mirah făcu un pas înapoi. Îl detesta pe acel eunuc. Cecilia nu avu nicio reacţie. Se lăsă în voia lui când acesta îşi aşeză mâna enormă pe ea. O controlă şi o pipăi în locurile secrete ale corpului. Se convingea că nu avea nicio

armă. Mereu era controlată astfel când se apropia de Hurrem. „Prinţesa luminii” nu-şi ascunsese intenţia de a o ucide într-o zi pe „Râzăreaţă”. Ideea asta stârnea zâmbete. Ce putea să facă acea sclavă tânără împotriva puternicei stăpâne de la Topkapî?

Hurrem îşi scosese saboţii din lemn de trandafir, împodobiţi cu safire şi topaze. Citea. Picioarele goale i se odihneau pe coapsele unei sclave mongole cu braţele tatuate, care i le masa fără oprire. Aşezate pe perne, şuşotind şi prudente, trei curtezane alese după ataşamentul lor faţă de cadână brodau batiste. Lucrau cu sârg, deoarece *kiaya* Yasmina cerea perfecţiune. Aceasta le observa din colţul cel mai întunecos al pavilionului. S-ar fi putut crede că studia nişte suluri sau că scria mesaje scurte codificate, pe care le trimitea, ca nişte mici rândunele, spre hotarele imperiului şi dincolo de ele, unor corespondenţi secreţi, abili în arta otrăvurilor şi în magie neagră. Ca să poţi să te convingi dacă se deda într-adevăr acestei activităţi intelectuale, era de ajuns să te apropii de ea.

Niciuna dintre cele trei femei nu dorea să rişte. Se străduiau să creeze flori şi arabescuri, evocând ultimele întâmplări din palat. Brodaseră zeci de batiste în speranţa

că, într-o zi, sultanul va aşeza una pe umărul lor stâng. Hurrem nu permisese asta niciodată. Îl păstra pe Soliman numai pentru ea, fără vreo compasiune pentru cele două sute şaptezeci de fecioare, care se plictiseau şi ajungeau să-şi piardă minţile. Rămâneau închise în dormitoarele comune în fiecare noapte şi era bine aşa.

Cele trei baiadere ridicară capul. Îşi făcuse apariţia „prinţesa luminii”. Bruneta veneţiană le aţâţă imediat gelozia. Evitară totuşi să şi-o manifeste printr-un gest oarecare, deoarece *kiaya* Yasmina veghea. Aspra siriană avea puterea să le însărcineze cu treburi penibile, să le pedepsească corporal, să le întemniţeze. Hurrem îi dădea mână liberă şi Abas, temându-se pentru viaţa lui, aproba actele care le reveneau în mod normal eunucilor.

Yasmina întinse gâtul. Căută imperfecţiunea, firul de nisip care ar fi putut s-o facă să se îndoiască de alegerea obscurilor ei aliaţi. Ca de obicei, nu descoperi nimic. Nurbanu era perfectă.

Această perfecţiune, slujită de o personalitate ieşită din comun, le provocă arsuri la stomac celor trei invidioase, care nu mai brodau. Cecilia avea toate atuurile ca să devină *gozde.* O *gomlek*[1] purpurie îi cobora până la

[1] Bluză preţioasă (n.a.).

jumătatea coapselor. Era cusută cu fire arămii, care desenau semiluni şi, între ele, o ploaie de stele se revărsa şi degradeul albastru se amesteca lin de peruzeaua şalvarilor transparenţi. Degetele femeilor se crispară pe ace. În comparaţie cu aceste veşminte, ale lor păreau terne. Cu toate acestea, hainele lor costaseră cinci altuni de aur. Estimară bluza lui Nurbanu la peste cincizeci de altuni. Imaginea asta le era cu atât mai insuportabilă, cu cât această cămaşă preţioasă îi fusese dăruită de cadână.

Acoperită cu voaluri suprapuse, subţiri ca pânza de păianjen, cu perle prinse în părul strălucitor, Hurrem studia un *kaside.* Acest lung poem îi stârnea nostalgia. Poezia vorbea despre faptele de vitejie şi despre războaiele mitice ale islamului, de o lume de bărbaţi pe care n-o cunoştea decât prin intermediul lui Soliman. Această melancolie se datora poate compoziţiei artificiale a textului. Ochii ei regăseau aceeaşi rimă şi acelaşi metru la fiecare rând. Extrăgea cuvinte, îşi îmbogăţea propria tehnică de poetă.

Sosirea Ceciliei întrerupse monotonia grandilocventă a acestei lecturi. Când o văzu, pe buzele ei apăru acel zâmbet care o înspăimânta pe Mirah. Faţa i se ascuţea, dinţii îi luceau. Devenea felină, şarpe, demon, învăluindu-şi

prada în privirea ochilor ei verzi şi plini de şiretenie.

— Vino lângă mine, Nurbanu, zise ea cu o voce în care răzbătea o veselie prefăcută, bătând cu mâna divanul unde se zbenguise uneori cu Soliman.

Despărţită de Nurbanu, Mirah făcu după cum îi cerea eticheta. Se lăsă în genunchi pe covor, cu un huruit în urechi, terorizată că se afla atât de aproape de Hurrem şi de *kiaya* Yasmina, pe care o descoperise într-o zonă de umbră. Încăperea, acoperită cu faianţă albastră, era împodobită cu versete galbene din Coran. Mirah nu citea acele litere arabe, pe care un artist, la ordinul lui Fatih, le potrivise pe plăcile de faianţă. Îşi imagina că acele cuvinte sacre exprimau gândirea acuzatoare a lui Allah. Acel loc era stăpânit de nenorociri. Purta stigmatele invizibile ale crimelor săvârşite de stăpânii Sublimei Porţi. Tresări când Hurrem bătu din palme.

Umilele servitoare, exersate de foarte tinere să vină în întâmpinarea dorinţelor favoritelor, le aduseră coşuri cu fructe şi tăvi cu dulciuri; ele oferiră cupe de jad în care o tânără nubilă turnă apă proaspătă şi zeamă de lămâie. Cecilia se concentră înainte să-şi aşeze buzele pe marginea cu transparenţe verzui. Îşi amintea toate lecţiile lui Etienne şi Zora. Nu descoperi nimic periculos şi bău,

spre satisfacţia cadânei.

— Vinerea nu e o zi propice pentru sclave, zise Hurrem. Nu e ziua noastră, adăugă cadâna, amintind că ea însăşi, femeia iubită de cel mai puternic dintre monarhii islamului, nu fusese eliberată.

Avea încă o valoare de piaţă, asemenea cailor, boilor şi oilor. Faptul că îi dăruise cinci copii sultanului nu-i conferea niciun drept, şi asta o făcea să sufere.

— Suntem mai libere în celelalte şase zile ale săptămânii?

— Nu, dar o sclavă nu poate să intre în paradis, ştiai asta?

— Ştiu totul despre condiţia prizonierelor supuse legii islamului. Nefer m-a învăţat totul în această privinţă, dar eu sunt creştină. Calea mea nu este aceeaşi ca aceea a unei musulmane. Nu mi-am pierdut speranţa în viitorul meu de după moarte. Există tot atâtea paradisuri câte religii sunt.

— Vorbeşti bine, Nurbanu. Există totuşi obligaţii la care este necesar să te supui. Va trebui să te converteşti la islam.

— De ce ar trebui să mă convertesc?

— Ca să devii soţia unuia dintre mai-marii imperiului.

— Nu văd decât unul singur în acest palat.

Curtezanelor li se tăie respiraţia. Să îndrăzneşti să aminteşti de o căsătorie cu sultanul era o cutezanţă cu urmări grave. Umbra lui Soliman plana peste Cinili. Yasmina încremenise. Mirah tremura. Toate pândeau reacţia lui Hurrem.

— Eşti ambiţioasă şi asta nu-mi displace deloc, răspunse cadâna, râzând. E şi unul dintre motivele pentru care te ţin în viaţă. Gulbahar s-a înşelat în privinţa ta. Nu-i slujeşti planurile, nici pe cele ale dogelui Veneţiei, ci faci totul numai pentru tine.

— Adică mă voi căsători cu bărbatul ales de mine, o corectă Cecilia, gândindu-se la Joao.

Acest răspunse destinse atmosfera. Curtezanele îşi ziseră că Nurbanu nu era întreagă la minte. Yasmina îşi puse în gând s-o domolească.

— Tu eşti convertită? întrebă deodată Cecilia.

Hurrem se simţi tulburată. Încă nu făcuse pasul care o despărţea de islam. Se gândea la asta din interes din 1523, anul în care îl adusese pe lume pe Abdullah, care, la ordinul lui Gulbahar, fusese asasinat trei ani mai târziu. Trecuseră şaptesprezece ani şi trăise cu ura în suflet în tot acest timp. De acum înainte, se gândea la convertire

numai în cazul în care Soliman s-ar fi hotărât să se căsătorească cu ea. Un sultan avea dreptul la patru soţii. Gulbahar era prima. Ea va fi a doua. Avusese mai multe discuţii despre acest subiect cu primul personaj al comunităţii religioase, *şeik-ul-islam* din Istanbul, unul dintre puţinii bărbaţi pe care îi putea întâlni în particular. În mod ciudat, Cecilia îi dădu forţa să acţioneze.

— Mă voi converti în ziua viitoarei aniversări a naşterii profetului!

Acest anunţ le făcu să încremenească pe femeile din Cinili. Echilibrul de forţe din serai avea să fie profund schimbat. Musulmană, Hurrem avea să-şi instaureze definitiv puterea asupra imperiului. Se anunţa un război. Capetele vor cădea cu sutele.

— M-am pregătit pentru asta aşa cum va trebui să faci şi tu într-o zi, dacă consimt să rămâi un timp în acest palat.

— De unde ştii că nu sunt pregătită?

— Câtă înfumurare!

— Am câteva cunoştinţe despre islam şi despre Coran. Vorbesc şi scriu araba şi persana aproape la fel de bine ca oamenii ştiutori de carte din capitală.

Cadâna miji ochii. Era timpul să facă să pălească lumina acelei prinţese.

— Fie, scrii mai bine decât fiul meu Selim, dar ştiinţa unor ulema şi memoria unor *hafiz* nu pot fi egalate. Să vrei să te compari cu ei ar însemna să aduci o ofensă lui Dumnezeu. O viaţă nu este de ajuns ca să cunoşti Coranul.

Cecilia nu se îndoia de asta. Nu încerca să se compare cu acei ulema care interpretau Scrierile Sfinte. Nu voia să rivalizeze cu acei *hafiz,* care învăţau şi recitau Coranul de mici. Ea însăşi începuse acest studiu, cu Nefer, în urmă cu cinci ani şi consacra zilnic câteva ore acestui exerciţiu dificil, care îi permitea să se apropie de islamul musulmanilor.

Pleoapele cadânei erau aproape închise acum, acoperind strălucirea care îi condamnase pe mulţi la moarte. Moleşeala ei era prefăcută; îşi răsucea maşinal o şuviţă rebelă, scăpată din construcţia complicată a coafurii; s-ar fi putut crede că era detaşată de evenimentele vieţii şi de obligaţiile ei de favorită.

— Cei mai mulţi oameni sunt nelegiuiţi, continuă ea, cu o voce distantă de recitator, ca şi cum s-ar fi adresat sieşi sau lui Dumnezeu din cer. Cer oare judecata de pe când erau păgâni? Ce alt judecător mai drept decât Dumnezeu pot avea credincioşii?

Cecilia era cât pe ce să nu recunoască sursa acestor

cuvinte, dar, brusc, în mintea ei se făcu lumină şi recunoscu un verset din sura a cincea, mai exact, al cincizeci şi patrulea. Îşi reaminti cuvintele. Recompuse întreg textul coranic numit „masa”, o sură foarte târzie, posterioare pactului de la Hudaybiya[2]. Ea era plină de implicaţii, deoarece fusese creată ca să se polemizeze.

Cecilia răspunse în mod logic cu următorul verset:

— O, voi, credincioşi! Nu faceţi prieteşug cu evreii şi creştinii. Lăsaţi-i să fie ei laolaltă. Cel ce va lega prieteşug cu ei va fi asemenea lor, iar Dumnezeu nu este călăuza păcătoşilor.

Hurrem rămase cu gura căscată. Era incredibil. Nurbanu era o excepţie a haremurilor. La vârsta ei, Hurrem nu cunoştea nici măcar al treilea verset din sura întâi. Reevaluă foarte sus potenţialul acelei tinere sclave, care fusese perfect educată, antrenată de duşmani puternici. Dacă n-ar fi reacţionat, uzând de puterea ei fără limite, acea Nurbanu avea toate şansele să devină *gozde* şi favorită.

— Dar tu ţi-ai desfăcut legăturile care te unesc cu ei? întrebă ea, pe un ton tăios, apropiindu-şi brusc faţa de chipul Ceciliei.

---

[2] Datând, după toate probabilităţile, din 26 februarie 632 (n.a.).

— Au fost tăiate de la intrarea mea în acest harem, răspunse ea netulburată, spre marea satisfacţie a severei Yasmina.

— Minţi!

Cecilia resimţi lovitura. Animalul reacţiona. Curtezanele, Mirah şi servitoarele ar fi preferat să fie departe de Cinili, anonime printre femeile din harem. Se anunţa ceva cumplit; citiră asta în privirea cruntei Yasmina, care ieşise din umbră ca să se apropie de Hurrem şi de Nurbanu, şi pe faţa de prunc a eunucului, care se umpluse de sudoare.

„Da, mint, îşi zise Cecilia. Sunt legată prin iubire. Iar legătura asta n-o voi desface niciodată!”

Şi gândurile, pe care nimic nu le putea reţine, îi evadară din Topkapî.

3

Joao ar fi trebuit să se întoarcă la arsenal. Aşa îi impuneau serviciul şi funcţia de căpitan. Se afla la o bătaie de archebuză de poarta imperială, la capătul străzii Soguk Cesme Sobak. Strada era un adevărat fluviu de oameni, pe care alunecau capetele şi umerii încărcaţi cu poveri. Unii,

flancaţi de catâri, soseau de la *bedesten*[3] unde se negociau stofe preţioase şi produse de lux, ceilalţi îşi trăgeau cu greu sufletul sub povara pătratelor de faianţă, a plăcilor de marmură, a grinzilor, ipsosului, pietrelor cioplite şi a unei infinităţi de mărfuri comestibile destinate burţii palatului Topkapî. Ei se loveau mereu de acei blestemaţi de *arayidjiyan,* ce-şi cărau coşurile cu mizerii şi excremente, adunate când curăţau străzile oraşului.

Unul dintre acei oameni împuţiţi mergea lângă Joao. Acesta nu se depărtă de el, după cum se obişnuia în prezenţa acelor gunoieri murdari şi bolnavi. Se gândea prea profund la prizoniera din serai, la veneţiana lui, la iubirea lui pierdută. Pe când îşi rumega supărarea, simţi deodată un şoc în spatele capului.

Se întoarse brusc, apucând iataganul. Strada Izvorului Rece îşi schimbă aspectul. Casele de lemn ale demnitarilor, vopsite în negru, şi edificiul impozant al Sfintei Sofia se deformau. Joao se crezu pe puntea unei ambarcaţiuni într-o zi cu ceaţă. Îşi trecu o mână peste ochi, fără să se poată dezmetici.

Un *arabadji*[4] şi boii de la căruţa pe care o conducea

[3] Piaţă (n.a.).

[4] Căruţaş (n.a.).

dispărură treptat. Toţi oamenii din jurul lui avură aceeaşi soartă. Poyraz, vântul rece din nord-est, care purifica oraşul de miasme, se opri brusc şi zgomotele străzii se stinseră odată cu el.

Joao avea încă mâna pe garda damaschinată a armei când o văzu. Silueta se îndrepta spre el. Căpăta treptat formă.

— Cecilia, bâigui Joao, recunoscând-o brusc pe tânăra femeie.

Ea se opri la marginea ceţii în care dispăreau fiinţele şi lucrurile. Cu mâinile întinse spre el, rosti câteva cuvinte imposibil de auzit şi tânărul ştiu că era în pericol.

Se pregătea să se avânte în ajutorul ei. Făcu să-i şuiere iataganul. Cineva se interpuse între el şi viziune, oprindu-i braţul. Era o mână iute, o mână magică. Făcu să dispară bruma şi pe Cecilia şi îl readuse pe Joao în mijlocul mulţimii de gură-cască uluită.

Joao recunoscu acea mână lungă şi uscată, inelul de argint cu o stea a lui Solomon deasupra, în jurul căreia se încolăcea un şarpe acoperit cu litere ebraice. Era imposibil să mai găseşti altă mână la fel în tot imperiul.

— Unchiule Etienne? bolborosi el, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

Etienne Levy se afla în faţa lui şi îl strângea de antebraţ. Privirea lui îl pătrundea până în suflet. Aceeaşi privire îi respinse pe curioşi şi pe agenţii lui *djebedji baş*[5] însărcinaţi cu securitatea cartierului.

[5] Comisar de poliţie (n.a.).

— Pune-ţi sabia la loc.

— Cecilia e în pericol...

— Mai puţin decât tine, dragul meu nepot.

Joao făcu o mişcare de împotrivire. Voia să străbată strada, să treacă prin toate porţile palatului Topkapî, să-i omoare pe ieniceri, pe eunuci, pe sultan şi s-o răpească pe Cecilia. Etienne, care îi citea gândurile, îl calmă.

— Moartea vine şi aşa prea devreme. N-o sfida. În mijlocul seraiului, e prea viguroasă. Tu faci parte din puternica familie Mendes. Trebuie să trăieşti şi să devii şi mai mare. Trebuie să cucereşti oraşe şi titluri, să-ţi faci avere, să-ţi impui numele. Fă-te remarcat de sultan şi poate că vei putea să te apropii de Nurbanu.

— Nu-i mai spune aşa!

— Ea e „prinţesa luminii”. Aşa o numeşte oficial *nişandji* în rapoartele lui către cancelarie şi lumea o va cunoaşte şi o recunoaşte cu acest titlu.

Joao nu acceptă această idee. Se uită suspicios la unchiul lui. Ce făcea acolo? De ce părăsise ghetoul din Veneţia?

— Am venit să reorganizez comunitatea noastră de la Istanbul, răspunse Etienne înainte ca Joao să înceapă să-i pună întrebări. Trebuie să fim abili în politică şi în afaceri,

dacă vrem să fim toleraţi de islam. Dar unii dintre noi fac trafic cu funcţionarii imperiului şi ne pun poporul în pericol. Trebuie să le bag minţile în cap.

— Marele rabin al oraşului şi toţi *haşgaha*[6] sunt abilitaţi să judece tot ce e bine sau nu pentru poporul nostru.

— Marele rabin şi consiliile directoare au pleoapele cusute cu fir de aur. E datoria mea să acţionez.

— Dar cine eşti?

Etienne nu putea să răspundă la această întrebare. Jurase să nu dezvăluie nimic şi să protejeze „specia umană şi poporul lui cu prioritate”. De treizeci de ani, nu luptase pentru altceva decât pentru realizarea acestor imperative, în jurul cărora se cristalizau toate acţiunile sale de medic şi de şef ocult. Se afla în fruntea unei vaste organizaţii ale cărei ramificaţii se întindeau cu mult dincolo de iudaism. Recrutase şi formase greci, musulmani, creştini şi chiar dervişi mevlevi din Konya şi bektaşi din Istanbul.

— Unchiul şi tutorele tău, răspunse el, zâmbind. Te voi duce înapoi la arsenalul din Galata, de unde n-ar fi trebuit să ieşi. E acolo un om care te preţuieşte şi pe care trebuie să-l slujeşti.

Joao îi dădu dreptate; trebuia să slujească un om pe

[6] Rabin de cartier (n.a.).

care îl admira din ce în ce mai mult pe acest pământ, paşa Khayreddin Barbarossa. Nu putu totuşi să nu privească cu disperare zidurile palatului Topkapî când trecură Cornul de Aur cu barca.

Simţi că frumoasa Cecilia era cu adevărat în pericol.

Servitoarele aşezaseră jos tăvile, coşurile şi carafele. Patru piramide de *gurabiye*[7] sprijinite pe zahăr roz, portocale, caise şi felii de pepene galben alese de şeful bucătăriilor imperiale, nu aşteptau decât să se topească în gura femeilor adunate în Cinili.

Hurrem întinse mâna spre o portocală, o cântări şi i-o dădu unei curtezane, care începu s-o cureţe delicat.

— E pentru tine, zise sultana, adresându-se Ceciliei.

Curtezana i-o întinse veneţienei.

„Fereşte-te”! îi şopti o voce interioară.

Cecilia fusese pregătită pentru toate încercările de maestrul Etienne, de Nefer şi de *kiaya* Zora. Avu impresia că aceştia trei erau foarte aproape de ea, umbre printre umbrele palatului, insuflându-i imensele lor cunoştinţe.

De când ajunsese în harem, fusese tot timpul vigilentă, încrezându-se numai în propriul instinct ca să-şi protejeze viaţa. Dar nu fusese niciodată îngrijorată. Acum însă era

[7] Biscuiţi (n.a.).

cu totul altceva. Corpul ei emise semnale, înfiorări îl străbătură şi pielea ca de găină o făcu să conştientizeze ameninţarea iminentă care răzbătea din privirea lui Hurrem.

În spatele nestematelor verzi şi reci îndreptate spre faţa lui Nurbanu, gândurile cedau urii. De zece ani, de la apariţia primului rid, în inima favoritei stăruia iarna. Şi ea fusese o sclavă tânără, şi ea fusese umilită de multe *kiaya,* biciuită de eunuci înainte să fie aleasă şi ridicată la rangul de cadână şi să ia puterea. În faţa veneţienei, se simţea depăşită: arta de a seduce şi de a plăcea era o luptă epuizantă pe care, la apropierea vârstei de patruzeci de ani, nu mai era în stare s-o susţină mult timp. I se părea că iubirea sultanului era legată de aparenţa veşnicei sale adolescenţe. Mai avea trupul de la cincisprezece ani, dar sarcinile îi ofiliseră abdomenul, sânii mici se lăsaseră. Ar fi putut să spună că nicio umilinţă nu conta când erai prima femeie a Imperiului Turc şi mama a trei prinţi şi a unei prinţese. Dar nu era aşa. Frumuseţea şi inteligenţa „prinţesei luminii” o insultau. Soliman nu trebuia să descopere acea perlă.

Gândurile lui Hurrem îşi luară zborul spre bărbatul pe care îl iubea. Soliman se afla în Ungaria, unde austriecii lui

Ferdinand asediau Buda. Plecarea lui atât de departe făcea din ea „stăpâna gâtului oamenilor” din Istanbul. Nu avea de dat socoteală nimănui, nici măcar marelui vizir.

Uitând de Soliman, îşi îndreptă privirea spre gâtul lui Nurbanu.

Cecilia despărţise cele două jumătăţi ale portocalei, îi adulmecă parfumul, căutând pata care ar fi putut să trădeze prezenţa otrăvii. Fructul era sănătos; era sigură. Mâncă jumătăţile una câte una.

Kiaya Yasmina văzu fructul dispărând între buzele de culoarea carminului ale protejatei sale. Îşi ţinu răsuflarea, aşteptându-se s-o vadă pe Cecilia fulgerată de durere dintr-o clipă în alta. Îi era necaz că nu examinase alimentele de la sosirea ei la Cinili. Dar se linişti când curtezanele mâncară şi ele fructe. Întâlni privirea cadânei. Era cea a unei reptile.

Pericolul persista.

Hurrem împinse una dintre tăvile cu biscuiţi spre Nurbanu. Pătraţi, rotunzi, în formă de inimă sau de migdală, presăraţi cu seminţe de susan sau de mac, ei scăpaseră de lăcomia lui Selim, fiul preferat al sultanei. Definitiv! Prinţul grăsan părăsise *enderun,* după cum cereau legile haremului când un copil de parte

bărbătească ajungea la vârsta la care putea să procreeze. Spre marea disperare a mamei sale, luase în stăpânire fortăreaţa Kutahya. Totuşi, în acele clipe cruciale, favorita nu se gândea la fiul ei; simţea o plăcere nesănătoasă.

— Te rog, zise ea.

O ruga. Cecilia era la fel de încordată. Un ghimpe secret îi întreţinea îngrijorarea. Se uită la piramida construită cu meşteşug, a cărei bază se sprijinea pe zahăr pudră. Biscuiţii de culoarea grâului copt se îmbinau perfect. Era logic să-l iei pe cel care încununa construcţia. Cecilia nu-i dădu nicio atenţie. Alese unul de la bază, provocând o mică surpare de dulciuri, care stârni râsul ironic al cadânei.

Partida dintre cele două femei continua. Spectatoarele asistau fără voia lor. *Kiaya* Yasmina se apropie şi mai mult de divan. Avea o mână în dreptul şoldului. Degetele pipăiau un buzunar în care se aflau patru fiole cu antidoturi. Salvase pe vremuri viaţa lui Hurrem; o va salva şi pe cea a lui Nurbanu.

Cecilia se pregătea să muşte din acea inimă, care se sfărâma puţin, când simţi infimul parfum sulfurat de şoaldină. Încercă să identifice şi un alt miros, care îi amintea de cel al unei flori sălbatice.

„Otravă mortală”, îi şopti vocea îndepărtată a maestrului Etienne, pe care o auzise cu ani în urmă. Se revăzu în laboratorul medicului evreu unde învăţase totul, mirosise totul, simţise totul, măsurase, gustase. Biscuitul era pregătit să ucidă rapid. Îl depărtă de buze.

— L-am ales pentru tine, zise ea, oferindu-i-l lui Hurrem.

Favorita clipi surprinsă. Acest semn de nervozitate lăsa să se zărească o lucire de spaimă în privirea ei, ce nu-i scăpă Yasminei, care stătea cu mâna pe fiole. Hurrem putea s-o forţeze pe Cecilia să înghită inimioara. Avea puterea asta. Era de ajuns să poruncească eunucului să-i deschidă gura „prinţesei luminii” şi să introducă biscuitul otrăvit. Dar Hurrem avea o dispoziţie ciudată. Era greu să-i prevezi reacţiile. Avea momente de destindere şi de revenire la raţiune şi la judecata calculată. „La ce mi-ar servi moartea ei?” îşi zise cadâna. O idee nouă încolţea deja în mintea ei. Prevedea un alt destin pentru Nurbanu. Răspunse cu îndemânare:

— Vrei să mă îngraş? N-am chef să ajung ca Gulbahar. Plămada asta e deosebită, adăugă ea. O să-mi umfle burta până o să plesnească. Servitoarea ta o va aprecia mai mult.

Mirah făcu ochii mari. O lovi un fel de surditate. Vedea

buzele favoritei mişcându-se, dar nu mai auzea cuvintele care îi erau destinate. Totuşi, vocea lui Hurrem urcase cu un ton.

— Refuzi să guşti ce-ţi dă stăpâna ta? Refuzi să te supui?

Mirah privea biscuitul din mâna Ceciliei. Scutură din cap şi se ridică să fugă din Cinili. Se lovi de trupul masiv al eunucului. Gemu. Colosul îi răsuci mâna şi o readuse cu faţa la divan.

— Dizir, hrăneşte-o pe hiena asta.

Faţa lui Dizir exprimă cruzime. Asemenea celor mai mulţi dintre eunuci, îi plăcea să pedepsească femeile. Se răzbuna. Mirah începu să ţipe. Nu-i fu deloc greu să-i umple gura cu biscuitul. Mirah încercă să-l scuipe, dar el îi închise maxilarele cu degetele lui enorme ca nişte cleşti. Teama şi oroarea o încremeniră pe Cecilia, pe curtezane şi pe sclave. Nu şi pe Yasmina, care dăduse drumul fiolelor în fundul buzunarului. *Kiaya* era mai degrabă mulţumită de întorsătura evenimentelor. Scăpau în sfârşit de acea complotistă, care slujea interesele şefului eunucilor Abas şi ale foarte intrigantului Rustem Paşa.

Mirah era pierdută. Durerea provocată de otravă era insuportabilă. Urcă de-a lungul gâtului ca un foc, îi paraliză

muşchii feţei, schimonosindu-i trăsăturile într-o grimasă oribilă. Sângele îi înroşi pupilele, apoi îi ţâşni din nas. Se prăbuşi fără un strigăt la picioarele celor două femei.

— Ai făcut bine că n-ai mâncat acest biscuit, zise Hurrem, punând o mână amicală pe braţul Ceciliei. Era indigest. Vom căuta vinovatul şi îi voi comunica imediat sultanului. Să mi se aducă trusa de scris şi căţeaua asta să fie aruncată în groapa din Palatul Lacrimilor, adăugă ea, arătând spre cadavrul lui Mirah.

4

Buda se îmbrăcase în culorile imperiale germane. Drapelele şi stindardele erau mai multe decât apărătorii. Soliman privi crenelurile, numără tunurile. Nu erau în stare să-i respingă armata. Spionii îi aduseseră la cunoştinţă că acea garnizoană ducea lipsă de praf de puşcă şi de ghiulele. Două sute de paji în straie aurii, înarmaţi cu archebuze, închideau perimetrul în centrul căruia îşi convocase generalii care aveau la brâu pumnale *killid*[8] incrustate cu pietre preţioase.

[8] Pumnal cu lama curbată (n.a.).

La marginea taberei imense, cei şase mii de ieniceri, îmbrăcaţi în violet, aşteptau, cu ochii ţintă la comandantul lor, *şarbadji başi,* ordinul de atac. *Şarbadji başi* impunea respect, titlul lui însemna „şef împărţitor de supă”. Dar împărţea şi moarte. Uşor de recunoscut după boneta lui înaltă, pe care era cusută o lingură de lemn, emblema ienicerilor, ardea de nerăbdare să se încaiere cu imperialii, dar n-ar fi acţionat fără îngăduinţa sultanului şi înainte de bombardarea oraşului.

Nepăsător, Soliman lupta cu durerea. O criză de gută se declanşase încă din ajun. Degetele de la picioare îl torturau. Şi refuza leacurile medicului ca să nu-şi piardă luciditatea. Când erai omul cel mai puternic al islamului, trebuia să fii veşnic tânăr şi vioi, gata să iei cele mai bune decizii în numele celor treizeci şi cinci de milioane de supuşi din Imperiul Otoman. Avea totuşi patruzeci şi şapte de ani. Epuizat de dificultăţile îndatoririlor sale şi de această campanie militară, trebuia să aibă tot timpul atenţia trează, circumspecţie, rigoare, făcând apel la judecătorul armatei ca să spânzure câţiva oameni când disciplina slăbea.

Da, trebuia să dea exemplu şi să-l slujească pe Dumnezeu cât mai bine. Totuşi, nu găsise în rugăciunea de

dimineaţă balsamul care să-i redea puterea ce i-ar fi permis să privească fără griji cucerirea Ungariei, ca să asigure viitorul tânărului său protejat, Ioan Sigismund, copil pe care valurile politicii şi ale războaielor de succesiune din Occident îl plasaseră sub autoritatea Porţii, la cererea mamei sale, Izabela a Poloniei.

Guta îl străfulgeră. Se clătină, se strâmbă de durere, dar refuză ajutorul şefului rândaşilor când veni momentul să urce pe calul lui alb. Respinse durerea. Furia şi ura îl susţinură. Se gândi la scrisoarea primită de la Hurrem.

Favorita şi o odaliscă pe nume Nurbanu scăpaseră cu viaţă. Otrava circula în serai. Nu avea practic nicio putere împotriva laşilor care o foloseau şi stăteau departe de câmpurile de luptă. Cine îndrăznise? Cine voia să-i nimicească fericirea? Nu suporta nici măcar gândul că ar fi putut s-o piardă pe Hurrem, perla lui roşcată, privighetoarea, zâmbăreaţa lui, cea care îl împingea să cucerească lumea. Îi dăruise copii pe care îi iubea.

În pofida chinului provocat de boală, se ridică în scări ca să-i domine mai bine pe cei o sută de mii de oameni ai armatei sale. Se întoarse spre aripa stângă a dispozitivului militar. Dincolo de marea de lănci şi de săbii agitate de diviziile cavaleriei de elită *alţi boluk* şi de batalioanele

odjak, prinţul Baiazid, al doilea fiu al lui Hurrem, pe un cal împodobit cu plăci de aur şi pene albe, se mişca sprinten în fruntea a treizeci şi trei de mii de timarioţi. Războinic alert, dar prea tânăr ca să fie un bun căpitan, şi respectuos faţă de legile Coranului, el nu-l egala totuşi cât de puţin pe Mustafa[9], fiul lui Gulbahart, adorat de ieniceri şi de popor.

Mustafa îşi guverna cu înţelepciune provincia anatoliană; el întruchipa speranţele mamei sale, care aştepta ziua când va urca pe tron. Gulbahar, sultana valideh, stăpâna seraiului... Gulbahar tolănită în mijlocul eunucilor ei şi izgonind-o pe Hurrem din Palatul Lacrimilor. Aceste perspective răscoliră de dezgust stomacul lui Soliman.

Totuşi, pe vremuri, o iubise pe Gulbahar. O acoperise cu bijuterii, îi dăduse o pensie de paşă şi o lăudase în faţa învăţaţilor ulema. Acum, nu mai putea s-o sufere. O bănuia că s-ar afla la originea multor comploturi. „Această Nurbanu?” îşi zise el. Şi făcu brusc legătura între Nurbanu şi prima lui soţie, pentru că avusese cunoştinţă de rapoartele despre tinerele care slujeau interesele dogelui Gritti şi pe cele ale lui Gulbahar. Dar Nurbanu scăpase

[9] Istoricii îl mai numesc şi Mehmed pe acest prinţ. De aceea, îl vom numi şi noi când Mustafa, când Mehmed (n.a.).

justiţiei turce. Ce rol juca? Nu era oare una dintre otrăvitoarele din serai? Cu siguranţă că nu era izolată. Mulţi erau duşmanii Sublimei Porţi. Emisarii lui Ferdinand de Austria, spionii republicii italiene, trimişii Sfintei Inchiziţii, asasinii şiiţi formaţi la curtea lui Tahmasp persanul, trădătorii de tot felul se aliaseră ca să-l distrugă.

Câini! Şacali! Şobolani! Ar fi vrut să-i audă gemând pe cruci. Îşi imagina supliciile de-a lungul malului Cornului de Aur şi aceste imagini i se părură prea blânde. Să-i tragă în ţepe de fier, să-i sfâşie pe herse, să le scoată ochii, unghiile, să înroşească cu sângele lor apele Bosforului... Regreta că n-o făcuse mai devreme. Suferinţele lor i-ar fi fost plăcute lui Dumnezeu.

Gărzile se agitară. Căpitanii se întoarseră în direcţia răsăritului, spre care ducea drumul desfundat de căruţele de aprovizionare şi piesele grele de artilerie. Se ridica praful. Archebuzierii îşi îndreptară armele în acea direcţie, în timp ce yaya[10] din ariergardă se grupau ca să respingă un eventual atac. Tensiunea dispăru. O trupă mixtă, formată din vreo sută de călăreţi otomani şi tot atâţia polonezi, escorta o trăsură aurie.

Privirea lui Soliman se îmblânzi. Regina Izabela se

[10] Simpli pedestraşi (n.a.).

supusese voinţei sale. El ridică încet braţul. Marea de soldaţi se împărţi imediat în două. Acum, putea să ajungă la el. Trăsura, trasă de patru cai cenuşii cu părul lung, înainta printre suliţe şi stindarde. Un călăreţ sârb şi şase nobili unguri veniră să îngenuncheze la picioarele calului lui Soliman.

— În numele reginei Izabela, îl salut pe şeful trupei profeţilor şi pe sultanul sultanilor, spuse călăreţul.

— Ridicaţi-vă! le porunci Soliman.

Călăreţul putu în sfârşit să vadă chipul suveranului şi constată cu mirare limpezimea ochilor lui albaştri, care îl scrutau, îl străpungeau, puneau stăpânire pe sufletul lui. Îi veni greu să-şi continue discursul, pentru că era observat şi de cumpliţii muţi, a căror unică funcţie era să-i ucidă pe cei care nu erau pe placul sultanului.

— Regina îţi transmite că trupele comandate de contele Roggendorf le-au bătut pe cele ale lui Ferdinand şi că germanii şi auxiliarii lor austrieci fug din fortăreţele de pe Dunăre. Îţi trimite, după cum ai dorit, pe fiul ei Ioan Sigismund şi şase dintre sfetnicii ei.

Călăreţul se trase înapoi până la trăsură şi deschise portiera. Din ea coborâră două doamne bătrâne, îmbrăcate în negru, tremurând. Se înclinară şi încercară

să-l protejeze prin rugi mute pe cel pe care îl însoţiseră până în mijlocul credincioşilor: prinţul Ioan Sigismund, bebeluş bucălat şi înfăşat în mătase, pe care o doică i-l aduse lui Soliman.

Sultanul luă copilul şi îi arătă oraşul.

— Vei fi regele Ungariei şi vasalul meu cel mai credincios, îi murmură el.

Din înălţimea meterezelor, ofiţerii germani, care se aflau mult prea departe de această scenă ca să înţeleagă că soarta le fusese pecetluită, văzură mişcându-se fanioanele turceşti ale comandamentului. Toţi îşi îndreptau privirea în direcţia cortului sultanului, îngrijoraţi, deznădăjduiţi şi totuşi pregătiţi să-şi apere scump viaţa, încercau să se convingă: „Suntem cavalerii lui Hristos, soldaţii Sfintei Treimi şi împăratul nostru, Ferdinand, poartă şi titlul de rege al romanilor”. Îl numeau „împărat”, dar Ferdinand nu era încă[11]. Asta îi îmbărbăta. Se credeau puternici. Puteau să moară ca adevăraţi cruciaţi. Era extrem de stupid.

Deodată, fumuri, asemenea unor fulgi de zăpadă stârniţi de vânt, acoperiră vârfurile lustruite ale tunurilor turceşti. Răsunară detunături. Năuciţi, germanii văzură prăbuşindu-se un parapet şi căzând câţiva târgoveţi prost înarmaţi.

[11] Şi-a luat în mod oficial acest titlu după abdicarea fratelui său Carol Quintul, în 1556 (n.a.).

Artileria inamică trăsese prima salvă de ghiulele de piatră. Apărătorii deveniră brusc conştienţi de slăbiciunea lor. Unii se depărtară de creneluri. Spiritul „cruciat” dispăruse. Guvernatorul oraşului Buda transmise că era mai bine să abandoneze poziţia. S-ar fi zis că fuga era o idee de geniu, care putea să confere acelei bătălii dinainte pierdute o soluţie onorabilă.

În câteva minute, meterezele se goliră şi urmă retragerea în dezordine prin câmpie. Soliman putea să pună stăpânire pe oraş. Nu pierduse niciun om.

5

Două valuri de lumină cenuşie cădeau din deschizăturile înguste ale zidului. Ele nu reuşeau să dea viaţă animalelor pictate pe pătratele crăpate sub smalţ, nici să coloreze chipul Ceciliei.

Cecilia lupta împotriva pornirii de a se revolta împotriva durerii. Yasmina îşi înfigea unghiile groase şi gălbui la încheietura gâtului şi a umerilor elevei sale. *Kiaya* nu pedepsea niciodată din plăcere. Avea motivele ei oficiale sau nu, dictate de legile haremului şi de dorinţele lui

Hurrem sau de hotărârile ordinului secret din care făcea parte de la domnia lui Selim cel Crud.

Ea putea să le facă să sufere pe toate femeile din serai; era, kiaya-şefă, prima slujitoare a favoritei, tutoarea şi educatoarea tuturor sclavelor cumpărate pentru plăcerea sultanului". Nimeni nu-i putea interzice să le impună supuşenie odaliscelor. Nici măcar înspăimântătorul Abas.

Yasmina se încruntă gândindu-se la eunuc care, de câteva luni, dădea dovadă de mult interes faţă de Nurbanu, oferindu-i mici cadouri şi fiind mult mai îngăduitor cu ea. Inteligentul Abas avea un gând. Cine îi ghida comportamentul? Soliman? Hurrem? Marele Vizir Lufti? Rustem Paşa? Noua stea a islamului, Mustafa Efendi? Cancelarul palatului? Familia Mendes? Guvernatorul seraiului? Păstrătorul registrelor?

Cine? Cine? Cine? Căută răspunsul în trupul Ceciliei, căută nervii de torturat, tendoanele de strâns, venele acelei tinere femei îngenuncheate, pe care nu putea niciodată s-o facă să plângă.

— O să fac din tine cu adevărat o favorită, zise ea în persană. Nu asculţi nimic, faci numai după cum te taie capul, sfidând miile de pericole care te pândesc între aceste ziduri. Hurrem nu te va cruţa la nesfârşit. Era cât

pe ce să-ţi pierzi viaţa de două ori dorind s-o egalezi. Nu egalezi o femeie care a cucerit inima apărătorului credincioşilor. Nu te poţi măsura cu cineva care are mii de altuni, destul ca să pună pe picioare o armată de asasini şi să cumpere conştiinţa judecătorilor armatelor şi a tuturor cadiilor din imperiu. Ştii că fratele lui *kazasker* Hodja, atotputernicul cad în din Istanbul, Osman, a jurat să-ţi smulgă inima?

— Nu-l cunosc pe acest Hodja, şi nici pe acest cad în Osman!

— Mincinoaso! Ştiu totul despre crima ta. Tu şi *kiaya* Zora l-aţi otrăvit pe judecătorul armatelor. Nu te învinuiesc. Voia să te omoare. Acţiona în numele islamului şi al lui Rustem Paşa, cu asentimentul „Râzăreţei”. Victoria ta a zdruncinat conştiinţele seraiului. Ai acum o importanţă politică, o valoare. Unii intenţionează să te folosească ca să urce treptele puterii...

— Sau mă folosesc deja în scopuri secrete, cum faci tu împreună cu Etienne Levy.

— Să nu mai rosteşti niciodată numele lui!

Unghiile temutei Yasmina se crispară. Deveniră la fel de dure ca ghearele unui şoim. Cecilia se clătină pe genunchi, dar nu scoase geamătul pe care îl aştepta *kiaya.* Strânse

tare din dinţi.

— O slujesc pe Hurrem, continuă Yasmina. Te slujesc pe tine. Am îndatoriri şi faţă de cei ce încearcă să menţină echilibrul între noi, şiiţi, evrei şi creştini. Vreau să rămân în viaţă, auzi, în viaţă! Am făcut deja alegerea între cele două servituţi din acest palat. Hurrem a trecut cu mult înaintea ta, prinţesă a cărei lumină nu va lumina nici măcar gurile în care se varsă dejecţiile palatului. Ce valoare are orgoliul tău de fecioară în faţa orgoliului unei favorite de cinci ori lăsate grea de Stăpânul gâtului oamenilor din această lume? Gândeşte-te. Cât valorează?

Cecilia se gândise la asta de mult timp. Orgoliul ei nu avea nicio greutate. Slujea planurile numeroşilor ei duşmani. Era pretextul pentru tot felul de pedepse aplicate de eunuci şi de *kiaya.* Yasmina continua totuşi să-i dezvăluie secretele seraiului şi dedesubturile politicii Sublimei Porţi mult mai bine decât o făcuse Nefer la timpul lui.

Cu toate astea, erau lucruri pe care refuza să le înveţe, de exemplu, să împăturească corect somptuoasele veşminte de mătase ale favoritei. Pentru neîndeplinirea funcţiilor de stăpână a mătăsurilor, era constrânsă să stea în genunchi şi suporta tortura unghiilor. Prefera de departe

această pedeapsă celei obişnuite, care o obliga să spele podeaua dormitoarelor comune ca ultima dintre sclave, ţintă a batjocurii femeilor din harem.

— Acum, poţi să-mi spui alegerea ta, zise în sfârşit Yasmina, ridicându-se.

Îşi retrăsese unghiile, lăsând să iasă picături de sânge. Durerea se estompa. Cecilia se scutură ca un animal. Nu întoarse capul să-i arunce celeilalte o privire plină de ură. Era inutil. Şi nici nu era cu adevărat supărată pe Yasmina, care nu făcea decât să le protejeze vieţile. Îşi reluă rolul în ierarhia complexă a seraiului. La urma urmelor, nu era un rol ingrat. Să te ocupi de mătăsuri era un privilegiu. Nu mai dormea laolaltă cu celelalte sclave: avea propriul spaţiu, de patru paşi pe doi! O cămăruţă văruită, din care putea să evadeze cu gândul. Un lux în acel loc, unde era greu să scapi de promiscuitate.

Celelalte femei nu erau în stare să imagineze o poziţie mai bună, forţate să vegeteze, făcând speculaţii despre rarele vizite ale unui Soliman care refuza să le onoreze. Pierite de teroare când constatau nebunia care punea stăpânire pe eunuci când sultanul nu era bine dispus sau treburile statului nu mergeau bine, ele ziceau: „Trebuie să aşteptăm, să rezistăm, să aşteptăm şi să sperăm în nopţile

nesfârşite, jilave şi greoaie, în nopţile de iarnă, şi mai greu de suportat, când corbii croncănesc devorând resturile condamnaţilor spânzuraţi sub zidurile seraiului.

— Auzi corbii? întrebă Yasmina.

— O aud plângând pe Mihrimah, răspunse Cecilia, luând una dintre cele opt bluze preţioase pe care le întinsese pe covor.

— Ai auzul fin, dar mintea îngustă.

— O deplâng pe prinţesă.

— Iar eu mă bucur s-o văd părăsind haremul. N-am putut niciodată s-o facem supusă. Pun prinsoare că Rustem Paşa, soţul ei, va şti s-o domesticească. Nici nu se putea visa o partidă mai bună pentru Mihrimah.

— Un bărbat aşa bătrân!

— Unul dintre cei mai bogaţi din imperiu.

— Cel mai prefăcut dintre toţi curtenii!

— Taci şi arată-mi bluza pe care ai ales-o pentru prinţesă.

Cecilia o desfăşură. Yasmina luă o lampă cu ulei şi o apropie de veşmântul splendid. Doi păuni cu ochi de jad îşi arătară strălucirea penelor. Brodatul şi incrustatul pietrelor preţioase necesitaseră sute de ore de muncă în anexele seraiului, unde artiştii plătiţi de Marele Stăpân şi

notabilităţile din oraş formau una dintre cele mai renumite corporaţii din Istanbul. Cecilia îşi trecu degetele peste mătasea galbenă îngreunată de motive. Îşi imagina îndepărtata Chină, caravanele lungi, cetăţile mitice înşirate pe drumurile Levantului. Acea pânză avusese o poveste înainte să fie negociată de subintendentul cancelariei cu cel mai bun conducător de licitaţii din piaţa Sandol Bedesteni, unde se îngrămădeau toate bogăţiile Orientului şi Occidentului.

Ridică veşmântul de ceremonie. Fusese croit pe măsura lui Hurrem, care nu pusese pe ea un gram de grăsime de la vârsta de şaisprezece ani. Acum, era destinat fiicei lui Soliman care, la şaisprezece ani, era abia formată. Mihrimah semăna cu Hurrem. Îi moştenise talia mică, dar avea ochii mai închişi la culoare, încărcaţi de rebeliune, însufleţiţi de o flacără permanentă care ardea fiinţele din anturajul ei.

Chipul Ceciliei se întristă. Prinţesa Mihrimah se va uni cu Rustem. Iar acea bluză va fi haina ei de nuntă. Un cadou oferit de mama ei, de o valoare egală cu o galeră înarmată. Hurrem îi ceruse Ceciliei să aleagă un veşmânt dintre minunăţiile garderobei sale, deoarece Mihrimah refuza să participe la pregătirea ceremoniei al cărei

giuvaier va fi chiar ea. Yasmina încuviinţă cu o mişcare a capului. Alegerea era bună.

— Va fi veşmântul ei de joi, zise *kiaya.* Iar tu vei avea sarcina s-o îmbraci.

— Eu!

— Aşa vrea Hurrem.

— Mihrimah nu mă va lăsa să mă apropii de ea.

— Trebuie să te aliezi cu ea.

— Le urăşte pe toate femeile din harem. N-a vorbit niciodată cu mine. Patru dintre sclavele ei s-au sinucis. Şi...

— Tu ai fost numită. Nu discuta. Stăpânul gâtului oamenilor şi favorita lui ţin la buna desfăşurare a acestei căsătorii. Va trebui să arăţi ce poţi.

6

Răsunetul salvelor de ciocane pe nicovale şi al baroaselor pe coci, scrâşnetul ferăstraielor, duduitul focurilor şi loviturile de bici din arsenalul lui Kassim Paşa îl scuteau de senzaţii tari. Joao îşi zisese deseori că acea industrie formidabilă va lucra într-o zi pentru el. De când

se instalase, cu patru ani în urmă, pe malul drept al Cornului de Aur, cunoştea la fel de bine ca marele amiral, temutul Barbarossa, toate mecanismele arsenalelor, atelierelor de fabricat praf de puşcă şi arme, cu toate fazele lor, elaborarea planurilor militare, regulile după care se conduceau toate corpurile de meserii ale marinei şi ale construcţiilor navale.

Joao adulmecă aerul rece de ianuarie, acel aer care se îngreuna de vapori de smoală şi de catran, acea atmosferă în care răsunau ţipătul pescăruşilor şi gemetele omeneşti. Vântul boreal făcu să-i zboare capa neagră şi poala turbanului ocru, pe care îl purta ca musulmanii din Africa de Nord şi ca prinţii hinduşi.

Trăia clipa cu intensitate. Plăcerea pe care i-o oferea acel spectacol grandios, acea imagine de fier, lemn, sudoare şi suferinţă, nu era diminuată de obişnuinţă, dimpotrivă, tot ce cunoştea îi alimenta acea plăcere şi îl făcea aproape s-o uite pe Cecilia.

Se aplecă între crenelurile turnului din colţ, pe care îl ocupa când galerele îşi petreceau acolo iarna. Puterea Sublimei Porţi se manifesta sub privirea lui. Îşi căută cu privirea galera, *Fulgerul profetului,* ancorată în apele cenuşii. O reperă cu greu printre nenumăratele unităţi ale

flotei şi vasele creştine. Intemperiile îi împinseseră pe veneţieni, genovezi, portughezi, francezi, olandezi şi spanioli să se refugieze în ape pretinse neutre, sub zidurile Galatei, aşteptând zile mai bune.

Navele mari de război ale necredincioşilor occidentali, adevărate fortăreţe plutitoare, se legănau, trăgând de parâme. Joao nu reuşise niciodată să cucerească unul dintre aceste vase, cele mai multe sub pavilion veneţian.

Galera lui era uşoară. Cele douăzeci şi cinci de bănci de vâslaşi, cei două sute cincizeci de oameni, care formau echipajul şi forţa de luptă, făceau din ea o unitate redutabilă pe marea liniştită. Era mai voluminoasă decât galerele uşoare cu douăzeci de bănci folosite de corsari şi mult mai mică decât galera grea cu treizeci şi şase de bănci. Dar era de ajuns pentru bravura lui. Pusese deja mâna pe câteva caicuri şi galere de marfă. Asta făcuse să fie citat ca exemplu în Consiliul de miniştri şi copleşit cu aur. Ascensiunea lui îi făcuse pe unii să scrâşnească din dinţi. Prietenia ce se înfiripa cu *kadupan paşa* Barbarossa inspira acum respect.

Într-o zi, va comanda o flotă. La gândul acesta, se umflă în pene şi-şi însuşi toate navele pe care le putea zări, chiar şi şăicile din Marea Marmara, *caramusaiele, kirlanghişelele*

şi *zabunelele*[12] pe care marinari destoinici îndrăzneau să le treacă din Marea Neagră în Marea Egee.

Deodată, îl nelinişti uşor un detaliu. În vârful tuturor navelor, erau flamuri şi drapele mult mai multe decât de obicei. Această abundenţă nu era provocată de fantezia căpitanilor. Ea îi răscoli chinul şi durerea, amintindu-i că se pregătea o mare sărbătoare în serai. Acea desfăşurare de culori, de semiluni şi de cruci fusese hotărâtă în onoarea căsătoriei lui Rustem Paşa cu prinţesa Mihrimah. În depărtare, pe zidurile palatului Topkapî, stindardele islamului, parte alicuantă din puterea crescândă a lui Soliman Magnificul, păreau să se fi înmulţit, ofensându-i privirea invidioasă. Joao se simţi cuprins de o pornire frenetică de a le sfâşia şi de a le da jos de pe zidurile pe care le înălţaseră ienicerii.

Sfaturile înţelepte ale lui Etienne Levy nu aveau niciun efect asupra judecăţii sale când asocia seraiul cu Cecilia. Era nevoie de ceva mai mult decât de cuvintele chibzuite ale unchiului său ca să-i stăvilească ura şi acel sânge tumultuos, care îl împingea să se gândească la tot felul de nebunii.

Acest „ceva mai mult” se manifestă brusc în

[12] Nave uşoare de comerţ, utilizate pentru cabotaj (n.a.).

străfundurile turnului ofiţerilor marinei otomane. Zăngănituri îl făcură să ciulească urechea. Se întoarse spre şirul de trepte care pătrundea în zidărie. Îi auzi pe timarioţii de gardă de la etaje luând poziţie de drepţi. Suliţele lor zăngăniră pe granit. Cineva important urca scara în spirală care ducea la diferitele săli ale Consiliului amiralităţii. Două dintre gărzi îşi făcură apariţia; erau încorsetaţi în piele bătută cu ţinte de aramă. Privirile lor bănuitoare cercetară spaţiul delimitat de creneluri, apoi se îmbunară când îl zăriră pe faimosul căpitan Joao Micos, căruia alţii îi spuneau de puţin timp Joseph Nazi.

Joao se aştepta să-l vadă apărând pe Kassim Paşa, *tersane emirii* Bakbar, om foarte aspru, cu chip angelic, care nu-şi avea pereche în tot arsenalul când era vorba să pedepsească ocnaşii şi să le forţeze pe tinerele prizoniere să vină în patul lui, dar îşi făcu apariţia marele amiral Barbarossa, în caftanul lui albastru cusut cu fir de aur.

Marinarul cel mai renumit din Mediterana gâfâia. Îmbătrânea; obosea mai repede; avea picioarele grele şi dureri în articulaţii. Mai ales de când se căsătorise cu foarte frumoasa *dona* Maria, fiica guvernatorului don Diego Gaetano din Gaeta. Ea avea optsprezece ani, el, optzeci; şi, fără minunile medicilor evrei, care îi

administrau poţiuni, n-ar fi putut niciodată să mulţumească acel trup tânăr, pe care destinul îl adusese în haremul lui.

— Ştiam că te voi găsi aici, zise el, strângând patern umărul căpitanului său preferat.

Sigiliile inelelor sale de bronz începură să lucească, ca şi cum ar fi atras toată lumina docurilor arsenalului. O dorinţă nestăvilită se aprinse în privirea tânărului: ar fi vrut foarte mult să poarte acele simboluri ale puterii pe degetele lui.

— Pacea lui Allah fie cu tine, zise el, înclinându-se.

— O! Pacea lui Allah... Vorbeşti ca un ulema.

Barbarossa păru gânditor. I se vorbea deseori de pace. El cunoscuse numai războiul încă din timpurile îndepărtate ale domniei lui Selim cel Crud. Cucerise Alger, Coron şi Lepanto, făcuse să domnească teroarea pe mări, îl pusese pe fugă pe Mulai Hassan depravatul, distrusese atât de multe nave şi masacrase atât de mulţi marinari încât Occidentul ezita să-l mai înfrunte cu noi flote.

Şi nu acţionase niciodată în numele lui Dumnezeu!

Joao erau un ipocrit înrăit. Cum putea să evoce clemenţa cerurilor în mijlocul iadului lui Kassim Paşa, în acel creuzet unde o mulţime de oameni, cei mai mulţi în

lanţuri, construiau galere şi turnau tunuri? întreţinea atâta violenţă în docurile acoperite şi în ateliere, încât orice om normal nu putea să simtă decât compasiune şi spaimă.

Nu şi Joao. Nu şi acel căpitan mai bine călit decât oţelul sabiei sacre a sultanului Osman. Nu şi acel fiu spiritual pe care îl iubea. Barbarossa ştia bine că tânărului nu-i păsa de Allah, ci de cariera lui. Urmărea gloria; ba chiar o căutase cu disperare de câteva ori, cucerind câteva vase creştine şi făcând razii pe coastele Ciprului şi Siciliei. Dorea să ajungă sus, foarte sus. În fond, îi semăna. Barbarossa se revăzu la vârsta lui, când bătea mările împreună cu cei trei fraţi ai lui.

Simţeau lipsa mării; în ea îşi înecau toate spaimele; era garanţia libertăţii şi ascensiunii lor în acea lume populată de prădători invidioşi.

— Aştept cu nerăbdare echinocţiul, spuse Barbarossa, aruncând o privire visătoare spre Bosfor.

— Şi eu... Aş vrea să cuceresc Ciprul.

— Va trebui mai întâi să ne gândim să recucerim Tunisul, răspunse, oftând, amiralul, care pierduse oraşul în 1535.

Oraş martir. Oraş trecut prin foc şi sabie. Oraş din care fusese nevoit să fugă, abandonat jafului trupelor lui Carol

Quintul. Treizeci de mii de persoane fuseseră ucise, alte zece mii luate în sclavie. Blestemaţii de spanioli! Jurase să se răzbune. Nu putea să-şi realizeze dorinţa fără aprobarea marelui vizir şi susţinerea binevoitoare a lui Soliman.

Amândoi împărtăşiră ideea acestei recuceriri, dar ea nu era înscrisă în planurile Sublimei Porţii. Nici măcar nu-i trecea prin minte marelui vizir Suleyman Paşa, ale cărui zile erau numărate. Favorita Hurrem îl ura. Ea deţinea cu adevărat puterea în serai şi dincolo de poarta *Bab-i Humayun,* prin care se revărsau regimentele de ieniceri. Îi dicta cu abilitate politica sa lui Soliman, în aşternut, între două mângâieri, între două poeme. Sugerase o alianţă cu francezii, după ce schimbase aceste idei prin corespondenţă cu tânăra soţie a prinţului Henri, Caterina de Medici. Şi se vorbea acum despre oportunitatea unei expediţii în Provence, pentru împingerea ducilor de Savoia afară din Nisa. Cazul Tunisului nu mai era la ordinea zilei Consiliului de miniştri de mai bine de trei ani.

— Suleyman Paşa nu-şi va asuma niciodată această responsabilitate, zise Joao.

— Succesorul lui se va gândi la asta. A stăpâni Tunisul înseamnă a stăpâni Africa de Nord. Romanii au înţeles-o

cucerind Cartagina.

Toţi ştiau că succesorul potenţial nu era altul decât favoritul lui Hurrem, vistiernicul statului, Rustem Paşa. Barbarossa zâmbi enigmatic.

— Acest succesor posibil te invită la căsătoria lui.

— Pe mine, un simplu căpitan?

— Nu mai eşti căpitan, ci paşă, am emis firmanul care îţi acordă insula Paros şi câteva dintre Ciclade. Dar vei rămâne căpitan.

— Paşă...

Joao rămase cu gura căscată. Ajungea astfel la comanda unei circumscripţii. De acum înainte, putea să poarte lancea cu coadă de cal deasupra cu un bulb aurit, semn distinctiv al guvernatorilor imperiului.

— Mă vei însoţi în serai.

Lui Joao nu-i venea să creadă. Va intra în *selamlik*ul imperial, unde se vor derula festivităţile. Începu să tremure tot la gândul că va fi atât de aproape de Cecilia.

7

Se lăsa întunericul. Soarele nu mai era decât o coroană

de flăcări printre formele aeriene ale moscheilor, dar astrul muribund, chiar şi din culmea sa, nu reuşise niciodată să lumineze cea mai retrasă dintre sălile din acel palat, situat vizavi de turnul Kulesi şi de cartierul Galata.

În acel loc, unde sfârâiau torţele, singur printre toate comorile sale, aplecat peste un cufăr plin cu altuni, ducaţi şi florini şi cu ochii măriţi de cupiditate, Rustem Paşa îşi cufunda mâinile în acele monede, lăsând să-i cadă din gură picături de salivă.

„Sunt bogat!”

Ridică doi pumni de monede în dreptul feţei şi le lăsă să cadă. Se auzi clinchetul aurului. Plăcut era sunetul acesta pentru urechile lui, plăcut era la pipăit acel metal, plăcute erau inimii sale acele senzaţii înscrise în mintea lui din adolescenţă, perioadă în care îşi dezvoltase calităţile de şantajist şi necinstit, câştigând primii ţechini. Străbătuse un drum lung în cincizeci de ani, construindu-şi o bună parte din avuţie pe grâul cumpărat de la contrabandiştii din Marea Egee şi revânzându-l statului cu un preţ foarte mare.

Un drum perfect, presărat cu cadavre.

să tremure tot la gândul că va fi atât de aproape de Cecilia.

Se încruntă. O parte infimă din trecutul lui, de pe la începutul vieţii, cea pe care se străduia s-o şteargă din memoria prodigioasă, îi strică plăcerea. Aerul începu să pută. Ca altă dată. Simţea dejecţiile, auzea grohăiturile. Se revăzu în mijlocul porcilor, afundându-se în mocirlă, cu muşte în jurul buzelor, cu nădragii plini de purici, cu păduchi în chică, băieţel de şase ani, slujind interesele unui stăpân care îi teroriza pe locuitorii din feuda lui invocându-l pe Dumnezeu.

Totul era gravat acolo, în spatele frunţii ridate. Biserica de lemn, cocioabele satului, crucile înălţate în câmpiile din Szeged, în Ungaria, feţele terne şi pline de noroi ale părinţilor, fraţilor şi surorilor, ale unei familii mari de păduchioşi fanatizaţi de preoţi şi de călugări. Printr-un noroc chior, fusese răpit de turci cu ocazia unei acţiuni de *devşirme,* care consta în „strângerea de copii creştini”, şi dus la Salonic, unde intrase la şcoala dură a pajilor. Din calcul, se convertise repede la islam şi se aliase cu bancherii evrei din familia Mendes. Susţinea fundaţiile pioase musulmane cu banii acestora; beneficia şi de complicitatea armenilor, grecilor şi arabilor, a tuturor celor care se îndeletniceau cu negoţul. Prin intermediul unor funcţionari veroşi de la Tezaur, lua mici sume de bani de la

fiecare, îngăduindu-le tot felul de traficuri în acel oraş, care consuma zilnic cinci sute de tone de grâu, zece mii de oi, şapte mii cinci sute de miei şi şapte sute de boi. Şi iată rezultatul!

Cincizeci şi trei de cufere. Le deschise unul câte unul. Alte monede de aur, lingouri, bijuterii, perle, pocale, vase de împărtăşanie, rubine, smaralde, diamante... Şi era numai un început. Mâine, îşi va lega destinul de cel al prinţesei Mihrimah. Ajunsese astăzi un intim al celor doi cârmuitori ai imperiului, Hurrem şi Soliman.

Dar abia acum venea partea cea mai grea: să-i dea socrului său, sultanul, cuvenitul *aghirlik,* o sumă imensă care marca contribuţia lui la nuntă şi fidelitatea faţă de suveran. Bătu din palme. Îşi făcu imediat apariţia secretarul lui mut. Îi dădu poruncă să cântărească cei 18 mii de *eştefi altuni,* pe care îi va înmâna după ce va semna contractul de căsătorie.

Nu vă căsătoriţi cu femeile care au fost soţiile părinţilor voştri. E un păcat; e calea pierzaniei! Nu vă este îngăduit să vă căsătoriţi cu mamele, cu fiicele, cu surorile, cu mătuşile, cu nepoatele, cu dădacele voastre, cu surorile de lapte, cu bunicile, cu fiicele femeilor voastre, pe care le aveţi în grijă, decât dacă nu v-aţi unit cu mamele lor.

În rest, totul vă este îngăduit. Folosiţi-vă avutul ca să vă rostuiţi soţii neprihănite şi cinstite. Evitaţi preacurvia. Daţi celor de care v-aţi bucurat dota promisă, după lege. După împlinirea acestui legământ, toate înţelegerile pe care le veţi face împreună vor fi îngăduite. Dumnezeu e atotştiutor şi înţelept.

Cecilia recitise în ajun sura a patra. Nu văzuse acolo decât avantaje pentru bărbaţi. Femeile din harem nu se preocupau să descopere secretele Coranului ca să-şi cunoască drepturile. Şi aveau dreptate. Niciuna dintre ele nu va părăsi Topkapî cu o „dotă" de văduvă sau de soţie repudiată. Sultanul putea totuşi să cedeze câteva dintre fecioarele sale şi să le căsătorească cu mari demnitari. Această perspectivă le întreţinea speranţele.

Căsătoria prinţesei Mihrimah le făcea să viseze. Sclave, hurii sau odalisce se gândeau zi şi noapte la acest eveniment. Îşi imaginau caravane şi vase aducând darurile somptuoase de la regi şi duci din Occident, cadourile de la paşi şi de la comunităţile din imperiu. Se spunea că evreii ofereau douăsprezece cupe de aur cizelate, incrustate cu rubine, şi douăsprezece inele cu douăsprezece pietre diferite, că regele francezilor, Francisc, le trimisese catifele de o raritate excepţională şi tapiserii ţesute de artiştii din

ţara lui. Nici celelalte delegaţii nu se lăsaseră mai prejos. Nimeni nu voia să ofenseze orgoliul lui Soliman, Hurrem şi Rustem Paşa. Iar comorile se adunau deja în partea cea mai bine păzită din *selamlik,* acolo unde trăiau eunucii albi şi călăii muţi.

Dar în baie, moleşite, cu corpul frământat şi carnea purificată după masaj, aveau să evoce „noaptea” prinţesei. Deşi ştiau totul despre actul care avea să facă din Mihrimah o femeie pe de-a-ntregul, asta rămânea un mister.

Acest mister obseda şi gândurile Ceciliei. Credea că îl desluşise când, cu ani în urmă, descoperise cartea interzisă în biblioteca tatălui ei, apoi, când se uitase la împreunarea lui Joao cu amanta lui, Beatrice.

„Ar fi trebuit să mă dăruiesc lui la Veneţia! îşi zise ea, zgâriind lâna covorului pe care era culcată. Să i se dăruiască lui Joao. Să se dăruiască bărbatului pe care îl iubea şi să devină femeie. Şi, pe urmă, să moară. Virginitatea ei era o pedeapsă, cauza tuturor suferinţelor, preţul întemniţării sale în acel palat. Îşi blestema tatăl că îi negociase preţul. Se întâmpla deseori să-i ceară lui Dumnezeu s-o răzbune şi să-l pedepsească pe acel om în modul cel mai oribil.

Era furioasă la culme că avea acel himen, dar n-o invidia pe Mihrimah că îl va pierde în braţele respingătorului Rustem Paşa.

Îşi puse mâna la împreunarea coapselor. Pântecele palpita sub cămaşă. Fusese mângâiată de sclavele circasiene şi nubiene ale lui Hurrem. Alesese uneori în mod intenţionat femei care o atrăgeau. Cele mai îndrăzneţe îi sărutaseră labiile mici. Limbi se aşezaseră pe mugurele clitorisului, îşi croiseră drum între labiile mari epilate de *gedici*[13] de la baie: îi oferiseră o plăcere intensă, uneori insuportabilă.

Strânse pumnul şi îşi zise, cu ranchiună, revenind la obiectul frustrării sale: „Ar fi trebuit să-i cer să fiu a lui!”

În acel moment, un strigăt răsună în întuneric. Tresări. Strigătele o terorizau. Eunucii pedepseau uneori femeile în crucea nopţii. Putea să fie şi strigătul unui paj înjunghiat sau al unei sclave care îşi pierduse minţile. Cele care înnebuneau nu rămâneau mult în harem. Erau legate fedeleş şi duse în Palatul Lacrimilor, unde ajungeau să fie ca animalele.

Strigătul fusese scurt. Cecilia sondă adâncurile palatului. Etienne, Zora şi Yasmina o învăţaseră să-şi dezvolte

[13] Servitoare neagră care se ocupa de masaje (n.a.).

simţurile ascunse. Yasmina o lega la ochi şi îi administra licoarea ghicitoarei, pentru ca mintea ei să treacă dincolo de materie.

Respirând din ce în ce mai lent, stăpânindu-şi bătăile inimii, îşi extinse fiinţa în toate direcţiile, până la dormitorul comun al eunucilor şi incinta celei de-a doua grădini.

Umbre se mişcau la limita percepţiei sale. Foşnete ajunseră până la ea. Papuci alunecau pe pardoseala culoarelor din jurul odăilor favoritei. O teamă răzbătea, se infiltra în toate meandrele seraiului.

Paşii se apropiau. Îi recunoscu pe cei al lui Abas cu mult înainte să apară în cadrul uşii. Aga eunucilor negri avea ochii agitaţi. Teama pe care o presimţise se revărsa din privirea lui îngustată de faţa buhăită.

— Ai venit să mă ucizi? întrebă ea, netulburată.

Abas nu înţelese ce zicea; nu venise să ucidă pe nimeni; dorea mai ales să-i salveze pielea.

— Yasmina are nevoie de tine.

Cecilia rămase fără grai. Abas mesagerul puternicei *kiaya!* Se răsturnase lumea cu fundul în sus?

— Mihrimah e rănită, zise el, coborând tonul.

— Rănită?

Cecilia simţi cum îi îngheaţă sângele în vine. Se gândi la o tentativă de asasinat. Umbra lui Gulbahar, veşnica rivală a lui Hurrem, pluti brusc peste serai. Abas o risipi.

— S-a mutilat voit.

Nu spuse mai mult. Cu un gest scurt al mâinii, îi porunci lui Nurbanu să-l urmeze. Eunucul mergea cu pas atât de iute, încât ea alerga. Niciodată nu-l văzuse atât de grăbit, gonind ca un hipopotam prin încăperile întunecate ale haremului. Picioarele lui loveau cu putere pardoseala, făcând se tremure numeroasele brasero aşezate pe trepiede şi eunucii, pe care îi postase în faţa intrărilor dormitoarelor femeilor şi sălilor comune unde se înghesuiau sclavele fără valoare. Nimeni nu putea să circule sau să se apropie de locul unde trăiau favorita şi fiica ei.

Nimeni nu trebuia să cunoască adevărul. Nici măcar eunucul lui Mihrimah, *sehzadehler aghazi,* cel care răspundea de copiii princiari. Abas îl îmbrânci pe acel incompetent, care credea că poate să-i ia locul, şi îi porunci să se îndepărteze de uşă, care se deschise spre camera prinţesei.

Da... Nimeni nu trebuia să cunoască adevărul. Şi *sehzadehler aghazi* cu atât mai puţin decât ceilalţi. Abas

îşi puse în gând să-i facă felul acestui subaltern în zorii acelei zile. Mihrimah plecând, în harem nu mai era nicio prinţesă. Funcţia de *sehzadehler* nu va mai exista.

Abas intră în cameră îndoind spinarea. Hurrem şi Yasmina stăteau de o parte şi de alta a patului pe care Mihrimah plângea ghemuită.

Cecilia ocoli trupul impozant al eunucului şi remarcă imediat urmele de sânge pe aşternut.

— Fiica mea s-a dezonorat, zise Hurrem, înfigându-şi privirea în ochii lui Nurbanu. Ne-a trădat.

Cecilia nu înţelegea; căută un răspuns de la Yasmina. *Kiaya* scotocea în sacoşa pe care o aducea întotdeauna în caz de urgenţă. Scosese câteva borcane cu unguente.

— Cum s-a rănit? întrebă Cecilia, care nu înţelegea de ce aveau nevoie de prezenţa ei şi de ce nu fusese chemat medicul seraiului.

— Deflorându-se, răspunse Hurrem.

Pântecele Ceciliei se contractă. Mihrimah îndrăznise să-şi rupă himenul.

— Cu asta, zise Yasmina, arătând o apărătoare de muşte cu mâner de acaju.

Mihrimah îşi arogase dreptul masculilor. Rustem Paşa va fi foarte afectat. Ar fi putut să apeleze la *şeik-ul-islam,*

care reprezenta legea şi împărţea dreptatea în numele lui Allah prin intermediul cadiului. Coranul nu era foarte clar în această privinţă. Cazul era unic. Şaria cerea prezenţa a patru martori pentru pronunţarea unei sentinţe împotriva unei femei vinovate de netrebnicie. Un scurt moment, crezu că i se va cere să fie a patra persoană. Refuza să fie complicea aceste infamii. Yasmina îi alungă greutatea de pe suflet.

— Trebuie să reparăm ce a fost stricat, spuse *kiaya,* apropiindu-se de prinţesă şi aruncându-i o privire plină de ură.

Asemenea ghearelor unui dragon, mâinile ei îngălbenite se îndreptară spre corpul tânăr acoperit cu o cămaşă flamandă. Prinţesa încercă să scape. Mama ei o prinse de păr şi o scutură.

— Lasă-te îngrijită, fiică nedemnă, şi tatăl tău nu va şti nimic! Vei îndrăzni să-i aduci această mare ofensă Stăpânului Stăpânilor? Vei îndrăzni să-l sfidezi pe Stăpânul gâtului oamenilor? Ai destul curaj ca să te întinzi în sicriul de plumb care la porunca lui va să fie aruncat în apele negre ale Bosforului? Sau, dacă s-ar arăta îngăduitor, să te închidă în Palatul Lacrimilor, ai rezista mult timp nebuniei? Asta vrei?

Mihrimah scutură din cap. Îşi înăbuşi suspinele când Yasmina îi desfăcu coapsele. Sângele picura pe pielea albă.

— E mult de când n-am mai redat virginitatea unei femei; avem puţin timp să reuşim, zise Yasmina, adresându-se direct Ceciliei. Nurbanu, ai primit învăţăturile lui Zora şi ale unui erudit evreu din Veneţia, după spusele spionilor noştri. Dezvăluie-ne secretele tale. Amândouă vom putea face la loc ceea ce Allah, în divina lui înţelepciune, a vrut pentru binele nostru şi pentru liniştea bărbaţilor, care sunt mândri să se căsătorească cu o fecioară. Să facem acest serviciu preaiubitului nostru ministru Rustem Paşa.

Aceste cuvinte ipocrite o revoltară pe Cecilia, dar nu avea cum să refuze. Trebuia s-o ajute pe Yasmina, care examina crestătura înroşită pe care se sprijinea viitorul lor şi viitorul Sublimei Porţi. Yasmina luă o cutie care conţinea o pastă moale, care mirosea a pir şi a salpetru.

— Spune-mi părerea ta, zise *kiaya.*

— Putem închide rana şi întări carnea, spuse cu prudenţă Cecilia. Există mai multe mijloace pentru asta. Avem nevoie de frunze de *succisa proeniarsa* şi de *paris quadrifolia*; ne mai trebuie gheţişoară şi părăluţe. Înainte

de următorul apus de soare, prinţesa va fi vindecată.

— Ai auzit, Abas? Ştii ce ai de făcut, zise Yasmina. Cutreieră oraşul, trezeşte spiţerii şi vindecătorii, ia legătura cu medicii evrei; avem nevoie de aceste plante. Fă rost şi de un iepure. Îi vom lua sângele. Se va scurge când gloriosul Rustem Paşa o va pătrunde pe tânăra lui soţie.

Cecilia se uită stupefiată la Yasmina, care zâmbi şi adăugă:

— Te voi învăţa să faci vezicile cu sânge pentru falsele virgine.

8

Flăcările lămpilor cu ulei tremurară, ca şi cum o fiinţă invizibilă se deplasa în sala înscrisurilor.

Feţele celor şase muţi şi ale primilor doi eunuci albi ai Sublimei Porţi, *kapu aghasi* şi *hhasadah başi,* păreau să se însufleţească de intenţii rele. Secretarul lui Soliman, Iusuf Uscatul, citi în ele atâtea ameninţări, încât preferă să se cufunde în caligrafia scrierilor sale şi în lectura vechilor corespondenţe adresate regelui Franţei. Epistolele datau

din 1526, anul în care Imperiul Otoman şi regatul Franţei îşi legaseră destinele. Scosese din arhivă prima misivă a Sublimei Porţi la porunca sultanului.

Lângă el, pe jumătate întins pe bancheta purpurie, cufundat în visare, Soliman contempla ceva dincolo de zid. Poate ajunseseră până la el, printr-un fel de dar de prevestire a viitorului, gândurile tulburi care se agitau în harem? Poate lupta împotriva oboselii? Muncea prea mult, se războia prea mult, dormea din ce în ce mai puţin, nu se mai arăta în mijlocul femeilor. Favorita se plângea de asta cancelarului. Şi mai era căsătoria. Rustem Paşa avea să devină ginerele lui. Asta însemna că le dădea multă putere acelui om şi lui Hurrem. Şi Mihrimah? Ce loc va ocupa pe ieşichierul politic? Se spunea că era rebelă. Nu prea ştia ce să gândească despre fiica lui. N-o văzuse crescând.

Ceva îi agăţă privirea, dar abia un lung sfert de oră mai târziu, după ce corectase verbal scrisoarea prezentată de secretar, se miră, pentru că era numai o pată pe dosul mâinii. Gândindu-se mai bine, înţelese ce-l mirase. Pata era foarte albă. Şi, brusc, îşi dădu seama că nu mai era tânăr, că pata era asemănătoare cu cele care apăreau pe pielea bătrânilor. Fusese atât de ocupat în cursul ultimilor zece ani, încât nu avusese timp să observe povara anilor.

Şi trei gânduri îşi găsiră loc în mintea lui, într-o succesiune precisă: E iarna... Va ţine mult? Am patruzeci şi şapte de ani.

Aceste simple constatări enunţate fără emoţie nu-l făceau să simtă nici exaltare, nici teamă, pentru că era un slujitor cinstit al lui Dumnezeu. Până atunci, nu se gândise niciodată la vârsta lui ca să-şi măsoare viaţa, nu se gândise niciodată la existenţa lui ca la o cursă limitată.

Era Soliman, Marele Stăpân. Sufletul tuturor lucrurilor şi conştiinţa lui Allah pe pământ. Cine se putea compara cu el? Acest orgoliu nemăsurat se reflecta în scrisoarea pe care o adresase, în urmă cu cincisprezece ani, lui Francisc I, regele francezilor, şi pe care secretarul o reciti cu glas tare:

Allah e mare, bogat, generos, proteguitor.

Eu, care sunt, prin graţia Celui a cărui putere este slăvită şi al cărui cuvânt este lăudat, prin minunile sacre ale lui Mahomed – binecuvântat şi mântuit fie el de Allah –, soarele cerului profeţiei, steaua constelaţiei misiunii, comandantul trupelor profetului, călăuza cohortei celor aleşi, prin ajutorul sufletelor sfinte ale celor patru prieteni ai lui, Abubekr, Omar, Osman şi Aii – mulţumirea lui Allah fie asupra lor – ca şi toţi preferaţii lui Allah; eu, zic, care

sunt sultanul sultanilor, suveranul suveranilor, împărţitorul de coroane monarhilor de pe suprafaţa globului, umbra lui Allah pe pământ, sultanul şi padişahul Mării Albe, al Mării Negre, al Rumeliei, al Anatoliei, al Caramaniei, al ţării Rum, al ţinuturilor Zulkakir, Diarbekr[14], al Kurdistanului, al Azerbaidjanului, al Persiei, al Damascului, al Alepului, al oraşelor Cairo, Meca, Medina şi Ierusalim, al întregii Arabii, al Yemenului şi al altor multe ţinuturi, pe care nobilii mei strămoşi – Allah să le lumineze mormintele – le-au cucerit prin forţa armelor şi pe care augusta mea maiestate le-a cucerit şi ea cu paloşul strălucitor şi cu sabia mea victorioasă, sultanul Suleman-Han, fiul sultanului Selim-Han, fiul lui Baiazid-Han.

Tu, care eşti Francisc, regele ţării Franţei, ai trimis o scrisoare la Poarta mea, adăpost al suveranilor, prin credinciosul tău agent Frankipan, şi i-ai mai recomandat câteva comunicări verbale; ai dat de ştire că duşmanul a pus stăpânire pe ţara ta şi că te afli acum în închisoare şi ai cerut ajutor pentru eliberarea ta. Tot ce ai spus fiind expus la picioarele tronului meu, refugiu al lumii, ştiinţa mea imperială l-a îmbrăţişat cu tristeţe şi am despre tot o cunoştinţă completă.

---

[14] Ţinuturi în Siria (n.a.).

Nu e de mirare că împăraţii sunt învinşi şi devin prizonieri. Ai aşadar curaj şi nu te lăsa doborât. Glorioşii noştri strămoşi – Allah să le lumineze mormintele – n-au încetat niciodată să se războiască ca să respingă duşmanul şi să cucerească ţări. Şi noi am mers pe urmele lor. Am cucerit pe orice timp provincii şi citadele puternice şi la care se ajungea cu mare greutate. Zi şi noapte, calul nostru este înşeuat şi stăm cu sabia la brâu.

Fie ca Allah Preaînaltul să uşureze binele pe pământ! Voinţa lui să se-mplinească! în rest, întrebându-ţi susnumitul agent despre treburi şi veşti, vei fi informat. Să ştii asta!

Scrisă la începutul lunii rebiul-akhir, *932, la reşedinţa din capitala imperiului, Constantinopolul bine păzit.*

Soliman se concentră. Acum, va anunţa că flota îşi va face apariţia lângă coastele ţinutului Provence la începutul primăverii, ca să lupte de partea francezilor.

Mâine, îl va informa pe *kadupan paşa* Barbarossa, când muzicanţii palatului vor cânta la căsătoria fiicei sale. Începu să dicteze o nouă şi lungă scrisoare pentru prietenul său Francisc.

Discuţia începuse în vârful turnului ofiţerilor; continuase la un ceai, servit de sclave portugheze, în timp ce barzi

indieni fredonau cântecul de jale al lui Rajastan. Acum, Barbarossa îl dusese în baia palatului său. Un maseur armean se ocupase de corpul lui, înlăturându-i jegul şi vlăguindu-l. Joao se simţea pur, ca în pragul unei noi vieţi.

Kadupan paşa îl răsfăţa ca pe fiul lui. Această afecţiune era lipsită de maliţie. Joao se simţea acolo ca la el acasă. Baia, mare, era acoperită cu faianţă albastră de Izmit. Conductele de plumb suflau un abur cu parfum de anason în *hararet*[15] unde cei doi bărbaţi se refugiaseră, departe de urechile indiscrete. Sclavelor şi maseurilor li se spusese că puteau să plece; eunucii aşteptau în vestiar.

Joao era parcă împins în afara vieţii reale şi angajat într-una din aventurile fantastice ale lui Simbad Marinarul, un vis în care lumea se schimba, stăruiau deformări ciudate, cărora le putea pune capăt părăsind acel loc.

Nu dorea însă să iasă din baie. Nu se afla acolo întâmplător. Observa silueta fantomatică a lui Barbarossa. Acel bătrân formidabil părea sculptat într-o marmură împresurată de ceaţă. Era asemenea unui zeu antic. Torsul puternic era plin de cicatrice. Picioarele musculoase îl purtaseră în furtuni şi îl vor purta şi la abordaje şi la înfruntările furioase corp la corp ce aveau să vină. Mâinile,

[15] Încăperea principală a băii (n.a.).

cu articulaţii puternice, sugrumaseră gâturi, rupseseră oase, mângâiaseră o mulţime de femei. Dar toată energia acelui războinic se concentra în privire. Ochii gri-albaştri străpungeau totul. Fuseseră făcuţi să comande, căliţi să înfrunte moartea. Luceau. Aburul nu le atenua strălucirea brutală. Îl ţineau pe Joao ostatic, dar prietenia îl îmblânzise.

— Îţi datorez alt adevăr, zise el. Am datoria să-ţi arăt alt drum. Azi, va trebui să alegi, paşă Micos. Nu uita că iniţiaţii te numesc şi Nazi.

Ce cuvinte ciudate rostea *kadupan paşa!* îi stârniră curiozitatea lui Joao. Nu uitase că aparţinea foarte influentei familii evreieşti spaniole Nazi, dar se întreba cum putea să-i influenţeze asta o alegere. Aştepta dezvăluirile. Barbarossa nu se grăbea.

— Suntem căpitani, culegem gloria pe mare şi asta e toată onoarea noastră, dar e mult de câştigat pe uscat când ai ambiţie... Iar tu, Joao Micos Nazi, ai tot atâta cât mine, dacă nu mai multă. Pe uscat, regulile sunt altele şi se complică în palate. Ştiu eu ce ştiu; nu mi-a fost uşor să fiu acceptat în Consiliul de miniştri. O să constaţi şi tu dificultatea asta când ţi se va ivi ocazia. Da, fiule, cunoşti meseria armelor, dar trebuie s-o stăpâneşti şi pe cea a

politicii. Eşti mai bine înzestrat decât mine pentru această ucenicie. La vârsta ta, eu eram un pirat pe capul căruia se pusese preţ în toată Mediterana.

— Vreau să continui să lupt.

— Şi vrei şi puterea.

— Da.

— Atunci, va trebui să lupţi pe alte planuri, după cum ţi-a dat de înţeles unchiul tău, Etienne Levy.

— Îl cunoşti pe unchiul meu? întrebă mirat Joao, înfiorându-se.

— E un om ieşit din comun, care m-a ajutat mult când a murit fratele meu. M-a susţinut să echipez o flotă şi să ţin piept Spaniei. E căutat de Inchiziţie. Are nevoie de tine. Nu e singurul. Noaptea se anunţă lungă; e prielnică comploturilor şi alianţelor. Să nu întârziem. Înainte de ivirea zorilor, toţi judecătorii îşi vor ocupa locul şi nu vreau să pierd începutul partidei.

9

Mica ambarcaţiune aluneca pe apele negre. Pilotul era îndemânatic. Avea punctele lui de reper. Era călăuzit de

lucirile minaretelor. Evita fără greutate vasele mari ancorate, ale căror lampioane se legănau în voia valurilor. Avea un singur gând, o singură dorinţă, să-i arate marelui amiral Barbarossa şi căpitanului Micos că era cel mai bun.

Caicul se apropie de oraşul necredincioşilor mergând în zigzag. Galata era un loc de pierzanie. Oraşul genovez, situat exact în faţa cartierelor musulmane Emineumu şi Un Kapani din Istanbul, era ca un buboi în ochii tuturor ulema şi cadiilor, care nu ştiau nimic altceva decât litera Coranului, dar era indispensabil economiei ţării. Îşi întindea pântecele rotund peste Cornul de Aur, flancat de arsenalul Top-Hane şi de cel al lui Kassim Paşa, revărsând spre mare palate şi magherniţe într-o dezordine de nedescris. Spre el se îndreptau mărfurile depozitate în magazii enorme pe piloţi. În el se câştigau şi se pierdeau averi şi renume.

Joao privi zidurile care nu mai asigurau nicio apărare, dar stăvileau pasiunile din interior. Soldaţii de pază din spatele crenelurilor se plictiseau. Trăgeau deseori cu ochiul spre poarta Buyuc Culle, de unde urca strada principală, care clocotea de viaţă. Simţeau cum îi sfredeleau poftele. De o parte şi de alta a porţii, lângă ţărmul mării, două sute de case de plăceri şi cârciumi

dărăpănate vibrau de strigătele şi cântecele a zeci de mii de destrăbălaţi. Era o ofensă adusă lui Allah. Era o adevărată mană cerească pentru impozite. Dumnezeu era îngăduitor, fuseseră construite câteva moschei şi o biserică de dervişi dansatori pentru domolirea furiei şi se închideau ochii la marfa falsificată care se comercializa în acea cetate condusă de occidentali, de evrei, de greci şi de armeni.

Joao se întrebă de ce îl ducea Barbarossa la Galata, unde nu era nimic de câştigat când ziua pierea, în afară de lovituri de cuţit şi de sifilis.

Poarta Buyuc Culle se ridica, masivă, echipată cu lanţuri ruginite, care nu mai puneau demult în mişcare hersa. Strada începea sub arcada ei dublă. Era imposibil s-o parcurgi fără să te loveşti de cineva. Claie peste grămadă, în funcţie de debarcări, artera vitală a Galatei lăsa să se scurgă toate viciile, toate popoarele, toate monedele: ţechini, ducaţi, piaştri, *soldi* de aramă, albişori care nu valorau mare lucru, monede din aliaje proaste, frumos lustruite, lucind de atâta folosinţă, mărci zornăitoare, florini căutaţi, dar rari, altuni, care erau muşcaţi cu dinţii ca să li se încerce conţinutul de aur, scudul cu leu olandez, pe care toţi şi-l smulgeau din mână. Pentru câteva minute

sau câteva ore de plăcere între picioarele de bronz ale indienelor de pe Gange, pe feţele cu ochi mici şi negri ale fetelor din stepe, între sânii lăptoşi ai slavelor, în palmele îndemânatice ale italiencelor şi grecoaicelor, se vehiculau sume colosale, care scăpau controlului exercitat de *muhtesib* şi de agenţii lui, *kol oghlanlari*[16], însărcinaţi cu fixarea şi verificarea preţurilor şi cu perceperea taxelor şi drepturilor de la comercianţi.

Acest comerţ nu era prevăzut în codul fiscalităţii Imperiului Otoman. Nu se exporta pe malul drept al oraşului. Nu exista. Doar pentru cei care se repezeau în fiecare noapte în străduţele sordide şi cârciumile urât mirositoare ale cetăţii genovezilor. În toate ungherele, la adăpostul tuturor porţilor, în cele mai sordide fundături, femeile îşi ridicau rochiile bălţate, îşi arătau sexul, tinere cu pieptul plat îşi arătau sfârcurile, altele, mici şi grăsuţe, în şalvari, îşi legănau şoldurile. Cuvintele care se conturau pe buzele lor vopsite formau o invitaţie la păcat. Codoaşele, cu capetele de cucuvele şi ochii în veşnică mişcare, supravegheau toată lumea aceea frumoasă, care căuta adăpost în bordeie. Şi se plătea un drept de împreunare, care varia în funcţie de specialităţi, nimeni nu

[16] Controlor şi perceptor-şef (n.a.).

încerca să le înşele, pentru că nu şovăiau să folosească pumnalul scurt cu lamă oblică, pe care îl purtau la şold. Banii dispăreau în şanţul sânilor ofiliţi, unde stătea o pungă de piele. Erau slujite de ajutori grosolani, atenţi şi gata să intervină când lucrurile luau o întorsătură urâtă. Se deplasau câte doi în acea fojgăială, reperând clienţii solvabili, pe care îi atrăgeau cu propuneri ispititoare.

Joao şi Barbarossa, însoţiţi de zece timarioţi înarmaţi cu suliţe grele şi de soldaţi purtând torţe, intrară în mijlocul acelei mulţimi agitate şi turbulente, al acelor mirosuri de grăsime încinsă, de vin şi de mosc, de trupuri oferite. Torţele luminau bijuterii de sticlă, podoabe de cupru, lame damaschinate, unghii lăcuite, dinţi ascuţiţi, jinduiri şi bănuieli. Trupa impunea respect. Tâlharii şi beţivii nu se apropiau de ea. Târfele nu încercau s-o abată din drum.

Deodată, un om strigă:

— E Barbarossa! E Khayreddin!

Îl recunoscuse pe *kadupan paşa.* Se stârni teama. Mateloţii şi soldaţii creştini se apropiară totuşi să-l privească pe celebrul amiral, care măcelărise mulţi de-ai lor. Admiraţia şi respectul se dovediră mai puternice. Un moment, uitară de fiinţele din Galata. Poftele dispărură. Şi li se părea că auzeau tobele galerelor, tunul bubuind şi

iataganele zăngănind.

Barbarossa străbătea strada şi se lăsa liniştea. Tăcerea stărui şi după ce trupa se depărtă de acea mocirlă şi se apropie de cimitirul grecilor, acolo unde rezidenţii străini şi negustorii bogaţi construiseră locuinţe somptuoase.

Când rumorile portului se confundară cu murmurul brizei, Barbarossa ceru trupei să se oprească în faţa unei moschei. Nu era un adept al purificării, dar avea o mare nevoie de Dumnezeu de când trecuse de optzeci de ani. Se limită să pună fruntea pe modesta uşă a edificiului şi să-şi sondeze inima.

Joao îi respectă momentul de reculegere. El era departe de divinităţi, chiar şi de Iahve, căruia nu-i mai aducea ofrande din copilărie. Nu mai ţinea sabatul; nu mai citea Sfintele Scripturi; nu căuta alte căi spirituale. Îşi pierduse credinţa în ziua în care Inchiziţia îi arsese pe rug pe mulţi din familia lui.

Barbarossa porni mai departe. Ajunseră pe înălţimile Galatei şi la porticul cu colonade al unei case mari cu trei etaje, cu turnuleţe la colţuri.

Un ofiţer timariot bătu la uşă. Un cap de gorgonă se putea vedea deasupra şambranei monumentale în formă de ogivă. Clinchetul broaştei păru să iasă din gura ei

diformă. Centimetru cu centimetru, trăgându-se înapoi sub efectul unui mecanism invizibil, unul dintre cele două batante întărite cu două mii de livre de bronz se deschise. În prag, nu era nimeni să-i primească. Joao văzu lăţindu-se un dreptunghi de lumină.

— Păziţi intrarea acestei case, le porunci Barbarossa timarioţilor şi soldaţilor. Să nu se apropie nimeni, chiar dacă spun că vin din partea cadiului.

Soldaţii îşi ocupară poziţiile, lăsându-i pe Barbarossa şi pe Micos să pătrundă în acea casă îngrijorătoare, a cărei uşă se închise la fel de misterios cum se deschisese cu o serie de clinchete.

Joao se afla în mijlocul luminii. Două inele mari de lemn erau suspendate de tavan cu lanţuri. Fiecare purta o sută opt lumânări. Numai un ochi exersat de iniţiat ar fi putut să atribuie un sens acelor numere. Privirea lui Joao trecu repede peste acele coroane de foc şi se minună în clipa următoare la vederea unor pânze agăţate pe pereţii acelui vast vestibul şi de-a lungul unei scări de marmură roz, care ducea la etaj. Erau picturi recente ale unor artişti din şcoala italiană. Una dintre ele îl captivă: reprezenta *Triumful Virtuţii*[17].

[17] Acest tablou, executat de Mantegna în 1502, se află acum la Muzeul Luvru (n.a.).

Venus, cocoţată pe un centaur, al cărui corp simboliza conflictul etern dintre raţiunea omului şi instinctul animal, forma centrul. Zeiţa era înconjurată de oameni şi de îngeraşi cu aripi de fluture şi urmată de un hermafrodit semănând cu o maimuţă, care transporta patru săculeţi conţinând seminţele răului. Toţi fugeau de Daphne, transformată în copac şi aruncând priviri speriate spre sulul de pergament, care şerpuia de pe braţul ei stâng până la piciorul drept. Pe el era scris un apel care implora în latină, greacă şi ebraică:

AGITE PELLITE SEDIBUS NOSTRIS FOEDA HAEC VICIORUM MONSTRAVIRTUTUM COELITUSAD NOS REDEUTIUM DIVAE COMITES.

„Veniţi, însoţitori divini ai virtuţii, voi, care v-aţi întors din cer, alungaţi din sferele noastre Viciile, acei monştri îngrozitori”, citi Joao.

— Sunt imagini nelegiuite, comentă Barbarossa.

Joao văzuse unele şi mai deocheate la Veneţia şi în Olanda. Se întreba cărui individ original putea să aparţină acea colecţie.

În afara personajelor încremenite în ramele cizelate şi aurite, nu era nimeni. Barbarossa trebuia să fi cunoscut bine locul şi obiceiurile proprietarului, pentru că păşi pe

scară fără cea mai mică ezitare.

Traversară câteva săli în care se aflau comori antice. Joao admiră acolo ce produsese omenirea mai bun de-a lungul timpului, de la masca mortuară egipteană fasonată în timpul Regatului Nou la statuia de aur a unui Buddha birman. În câteva clipe, parcurgeai toate culturile, religiile şi civilizaţiile. Secolele se perindau, mileniile te striveau. Fiecare obiect era impregnat de o putere care nu putea să lase vizitatorul indiferent. Joao simţi tot felul de lucruri. Barbarossa îl preveni:

— Toate astea oglindesc păcatele noastre!

— Şi produsul orgoliului necredincioşilor!

Vocea îi surprinse pe Barbarossa şi pe Joao. Nu-l zăriseră pe omul care stătea în umbra unei monumentale statui de bronz a lui Moise spărgând Tablele Legii.

— Osman, şopti Barbarossa.

Osman avea hainele negre, chiar şi turbanul care îi înfăşură capul îngust. Joao rămase încremenit. Îl recunoscu pe cadiul din Istanbul. Era un judecător intransigent, care făcea parte dintr-o familie preţuită de sultan şi cunoscută pentru credinţa ei fanatică. Fratele lui, judecătorul armatelor, *kazasker* Hodja, fusese cel mai celebru dintre reprezentanţii ei, înainte să piară otrăvit.

Osman avea pe buze un zâmbet forţat. Acest efort îi trăgea în spate buzele cărnoase care, răsfrângându-se, descopereau colţuri înnegrite de dinţi în gingii sângerii. Cadiul era o întruchipare a morţii şi fratele demn al celui care stârnise teroare în provinciile din Rumelia.

— Ce cauţi aici? îl întrebă Barbarossa, ca şi cum avea să se arunce asupra judecătorului, pe care îl ura.

— Sunt legătura, răspunse Osman. Vă aşteptam. Nu voiam să-mi fac intrarea fără reprezentanţii armatei. Dumnezeu e generos cu cei drepţi, îi pedepseşte pe cei ce tăgăduiesc, adăugă el, examinându-l pe Joao.

Tânărul nu înţelese sensul cuvintelor cadiului. Judecătorul păru însă mulţumit. I se adresă din nou lui Barbarossa:

— Dragul meu Khayreddin, nu te mira că mă vezi aici. Am drepturi asupra acestei case şi îndatoriri faţă de cei care o locuiesc. Trebuie să veghez interesele islamului la fel ca tine. Dacă nu-ţi e cu supărare, vom pecetlui o alianţă pentru binele Sublimei Porţi.

La aceste cuvinte, îi pofti într-o bibliotecă cu rafturile înţesate de volume şi suluri. Rafturile nu reuşeau să adăpostească toate cărţile şi manuscrisele care, într-o revărsare de cerneală, de piele şi de hârtie, se etalau pe

podea şi se îngrămădeau în jurul a şapte pupitre din fag, pe picioarele cărora fuseseră sculptate maxime enigmatice în persană şi ebraică. În fundul acestui spaţiu foarte puţin luminat, patru oameni stăteau în centrul unei hexagrame din faianţă, unde numele lui Dumnezeu, asociat cu cuvintele victorie, eternitate şi dreptate, apărea în vreo zece limbi. Nouă fotolii de lemn cu speteze înalte fuseseră aşezate pe circumferinţa descrisă de punctele figurii simbolice.

Joao simţi cum i se încălzeşte inima. Unchiul lui, Etienne, făcea parte dintre cei patru patriarhi în robe lungi şi negre, fără vreun semn aparent de putere sau de bogăţie.

— Fiţi bine-veniţi! zise Etienne, apropiindu-se să-i salute pe cei trei vizitatori.

Se înclină în faţa cadiului, îl îmbrăţişă pe Barbarossa şi îl strânse în braţe pe Joao ca pe un fiu. Cadiul şi Barbarossa se mai întâlniseră cu însoţitorii lui Etienne şi le făcură un semn de prietenie. Joao înţelese de ce, atunci când Etienne îi prezentă acei oameni cu bărbi lungi, privirile lor inteligente şi mistice îi citeau fără greutate în suflet.

Joao îşi ascultă unchiul şi se simţi foarte impresionat. Acele trei figuri care ieşiseră parcă din Vechiul Testament aparţineau elitei poporului evreu. Almosnino Moche era

maestru al Torei, marele rabin Arama Meir avea în sarcină destinul evreilor din Imperiul Otoman, iar Ibn Zimra David, marele rabin al Egiptului, din Cairo, versat în Cabala, era în mod incontestabil cel dintâi reprezentant al noii gândiri evreieşti.

Ce făceau acolo conducătorii poporului lui Israel? De ce îl priveau cu drag şi nu-şi ascundeau bucuria care le lumina feţele severe? Cum puteau să accepte prezenţa cadiului Istanbulului, adversar sălbatic, înverşunat, al tuturor celor care nu aparţineau de comunitatea musulmană? Cine avea atâta putere încât să adune la un loc şapte oameni atât de diferiţi?

Etienne îi arătă fiecăruia un jilţ. Joao se uită la cele două fotolii rămase goale. Cui erau destinate? Răspunsul nu se lăsă aşteptat.

Precedată de un foşnet de jupoane, ea îşi făcu brusc apariţia în pragul bibliotecii.

10

Femeia impunea respect. Era greu să-i susţii privirea dezaxată de strabism. Îi cântări din ochi pe acei bărbaţi,

apoi înaintă, îmbrăcată în catifea de culoarea peruzelei, încărcată de perle. Părul cu reflexe roşiatice era despărţit în două părţi perfect egale, menţinute de un cerc de aur. Atitudinea ei era rece şi maiestuoasă. S-ar fi putut crede că era soţia împăratului Germaniei sau ducesa unei ţări scandinave, dar ea întruchipa în mintea celor care o slujeau figura emblematică a reginei Esthera sau pe cea a lui Judit, eroina dragă evreilor, care salvase tribul lui Simeon ucigându-l pe Holofern, generalul asirian al lui Nabucodonosor.

Această apariţie îl încremeni pe Joao. O avea în faţă pe mătuşa lui, foarte puternica şi incoruptibila *dona* Graci Nazi, şeful necontestat al evreilor din Spania şi al unei părţi din diaspora.

— Pacea Domnului fie cu voi, zise ea, înainte să-şi oprească privirea la Joao. Să-şi fi pierdut nepotul meu toată afecţiunea?

Joao făcu un efort considerabil să vină să-i sărute mâna înclinându-se. Mătuşa îi inspirase întotdeauna admiraţie şi teamă şi îi era dator în multe privinţe.

— Îţi aminteşti de testamentul unchiului tău? întrebă ea, trecându-şi mâna prin părul buclat al focosului ei nepot. Ai obligaţii, Joseph. Te-am educat pe vremuri ca să devii

marele vistiernic al poporului nostru. Ai uitat cumva?

Joao nu uitase. Amintirile reveneau în valuri şi îşi simţi picioarele moleşindu-se. Totul începuse în Spania, înainte de naşterea lui, la promulgarea edictului din 30 martie 1492, prin care regina Isabela şi regele Ferdinand le dăduseră evreilor să aleagă: botezul sau expulzarea. Tatăl lui, Jacob Nazi, alesese atunci să se stabilească în Portugalia, iar el se născuse la Lisabona. Joao se revăzu în oraşul etajat cu străduţe întortocheate. Avea treisprezece ani şi avusese loc propria lui *bar-mitsva,* comuniunea solemnă care făcea din el un copil al lui Israel, în vreme ce preoţii portughezi îl convertiseră cu forţa, punându-i numele de Joao Miguez.

Avusese multe nume, multe identităţi ca să scape de Inchiziţie. Mătuşa Graci era acolo ca să-i amintească asta şi să-l cufunde din nou în iad. Existau lucruri de care nu voia să-şi aducă aminte; ele ar fi murdărit iubirea pe care o avea pentru Cecilia.

Doña Graci îl lăsă ca să vorbească cu înţelepţii. O privi în timpul lungilor discuţii preliminare. Alte imagini îi veniră în minte. Îşi aminti ziua în care ea se căsătorise cu bogatul bancher Francisco Mendes. Ceremonia oficială fusese celebrată la biserica Sfânta Maria, în prezenţa nobilimii

creştine, urmată de alta, secretă şi conformă cu tradiţia evreiască. Inchizitorii au vrut să pună la încercare credinţa acestor creştini proaspăt convertiţi ordonând proceduri de autodafe şi, cântând psalmi, au ars culegerile din Talmud şi sulurile Torei în vârful turnului de la Belem. Au invocat cerurile. Au răcnit numele demonilor pe care îi asociau cu evreii.

Joao strânse din dinţi. Acest trecut îl speria şi încerca să-i alunge miasmele şi ororile, dar prezenţa mătuşii sale îi anihila efortul. I se păru că revedea morţi putrezind; ruguri care îi reaţâţară ura. Era în luna aprilie. Într-o zi de luni. Seceta şi ciuma făceau ravagii în Portugalia. Credincioşii au văzut apărând imaginea în flăcări a Fecioarei în biserica dominicanilor. Acest miracol nu a domolit inimile. Dimpotrivă, călugării din oraş au decretat că Maica Domnului cerea ajutorul bunilor creştini. Mulţi dintre ei s-au îndreptat spre cartierul Negocio, agitând cruci. Joao studia acolo mecanismele finanţelor, deşi era foarte tânăr, pentru că aşa ceruse tatăl lui, în înţelegere cu *doña* Graci; în primele trei zile ale săptămânii, se iniţia în contabilitate şi manipularea monedelor în banca lui Mendes. Şi acolo, în timp ce cântărea ducaţi, îi auzise îndemnând la omor.

— Salvaţi-vă sufletele! Ucideţi-i pe evrei!

Joao avusese prezenţa de spirit să părăsească repede banca şi să fugă din centrul comercial unde se concentrau evreii. Alergase până la mica librărie aparţinând unui compatriot discret, foarte stimat de creştini. Se ascunsese între teancurile de cărţi, în faţa unei ferestruici cu grilaj, care se deschidea spre mica piaţă Sfântul Ioan, în minutele care urmaseră, asistase cuprins de oroare şi terorizat la masacrul semenilor săi. Nimic nu a fost cruţat, spre slava lui Hristos şi iubirea faţă de Fecioară, împinsă de călugări, mulţimea i-a atacat pe toţi evreii, călcând în picioare bătrânii, spintecând femeile însărcinate. Văzuse capetele bebeluşilor lovite de borne, copiii străpunşi de suliţe, sângele curgând din înălţimea caselor unde, pe marginea ferestrelor, fanaticii le tăiau gâtul capilor de familie.

Joao fusese asaltat de aceste fantasme îngrozitoare; simţise suflul Inchiziţiei răspândindu-şi în acea încăpere mirosul de sulf şi de cenuşă. Traversase Europa de la vest la est ca să se îndepărteze şi să uite. Anvers, Ratisbona, Roma, Praga, Veneţia îl primiseră; fuseseră răspândite zvonuri extraordinare pe seama lui. Pentru unii, era fiul natural al sultanului Solimán, pentru alţii, bastardul dogelui Gritti. Se credea că era slujitorul papei, spionul regelui Franţei, agentul Veneţiei. La Anvers, exact înainte

de moarte, unchiul lui, Francisco Mendes, o numise pe *doña* Graci executorul lui testamentar. Adăugase că va fi asistată de nepotul ei Joseph şi de vărul Abraham Benveniste.

Joao Miguez nu exista pentru *doña* Graci Nazi Mendes. El era Joseph Nazi, alesul evreilor spanioli, speranţa unui întreg popor. Simţi greutatea acestei responsabilităţi pe care dorea să i-o pună pe umeri. Refuzase întotdeauna să fie salvatorul evreilor. Nu era un sfânt; omorâse de multe ori oameni şi avea să mai omoare. Nici măcar nu se simţea evreu. Până acum. Mătuşa Gritti îi amintise îndatoririle.

Femeia puse capăt discuţiilor uzuale ca să menajeze susceptibilităţile compatrioţilor săi masculini şi ale reprezentanţilor islamului. Excela în arta dificilă a diplomaţiei. Reprezenta şi milioane de ducaţi şi de florini. Măcar din acest motiv, oamenii o contraziceau rareori. Cârmuia crizele statelor acordând împrumuturi prinţilor; se arăta generoasă faţă de constructorii de sinagogi şi de moschei, făcându-le donaţii conducătorilor religioşi, care o considerau o sfântă. Osman se număra printre ei. Primise de la ea zece mii de altuni ca să facă faţă nevoilor a zeci de şcoli juridico-religioase de care se ocupa.

Dona Graci se întoarse spre nepotul ei. Un zâmbet

matern îi lumină faţa fardată cu alb. Ţinea la tânărul acela tenebros şi brutal; ţinea la el ca la un fiu şi dorea să-l lege definitiv de numele ei în faţa unor martori. Acesta era scopul secret al acelei adunări.

— Faptele tale de vitejie au ajuns şi la urechile mele. Ştii că se vorbeşte despre tine ca despre un nou David? Ai devenit un bărbat frumos şi voinic, Joseph, şi te-am convocat din nou ca să duci la bun sfârşit o misiune nobilă: să aduni câţiva dintre ai noştri şi să reconstruieşti Sionul. Asta se va face la vremea sorocită, cu îngăduinţa prietenilor noştri turci, şi-ţi vom da puteri depline asupra tezaurelor noastre. Cei treizeci de mii de bărbaţi şi de femei ai lui Israel, care trăiesc în acest oraş, vor fi alături de tine. Vor fi obligaţi să te ajute în orice împrejurare, aşa cum vor face cadiii, dervişii sau ulema, cărora le susţinem acţiunile. Avem un duşman comun: Sfânta Inchiziţie. Sublima Poartă ţi-a înarmat braţul, Israel îţi va umple cuferele. Eşti din acest moment soldat şi bancher. Sarcina pe care ţi-o impunem nu se va împlini fără greutate, lacrimi, compromisuri, asasinate, fără să faci păcate care-ţi sunt de pe acum iertate. Pentru că nu mă îndoiesc, marii rabini fiind de părerea mea, că Dumnezeu îşi va întinde mâna ca să te binecuvânteze după ce-ţi vei fi împlinit

destinul. De aceea, ca să-ţi uşurăm povara, am hotărât să ţi se alăture, pe lângă maestrul Levy, câteva personalităţi de calitate.

Doña Graci făcu o pauză. Întinse mâna spre un pupitru apropiat. Se afla acolo un clopoţel de aramă, pe care îl agită. Sunetelor uşoare le răspunse curând zgomotul unor cizme. Îşi făcură apariţia războinici mongoli îmbrăcaţi în piele roşie. La centurile care le strângeau tunicile, aveau hangere lungi şi încovoiate. Făcliile din mâinile lor le luminau feţele nepăsătoare şi pline de cruzime. Acele chipuri arămii cu ochi înguşti şi lucitori nu-i impresionară pe oamenii aşezaţi în jilţuri, care se temeau numai de Dumnezeu, nu şi de feţele marcate de cicatrici ale celor care îi urmau şi pe care Joao îi recunoscu cu o strângere de inimă: don Samuel, don Abraham şi don Solomon. Primul era fratele lui cel mic, un spadasin faimos care luase viaţa multor adversari în duel. Nu-l mai văzuse de opt ani. Luptători la fel de focoşi erau Abraham şi Solomon, pe care îi credea morţi sau întemniţaţi. Simţi imboldul să se ducă la ei şi să-i îmbrăţişeze, dar mătuşa anunţă deodată:

— Fiica mea, Reyna Graci.

Răsuflări, gânduri, gesturi, intenţii rămaseră

suspendate. Reyna îi purtă departe de acest timp de comploturi şi războaie. Frumuseţea ei era atât de desăvârşită, încât rămaseră uluiţi. Nici cadiul Osman, nici foarte purul Arama Meir nu-şi putură alunga interesul brusc faţă de tânăra persoană. Era imposibil să-i ignori prezenţa.

„Prezenţa” era un cuvânt palid. Joao nu-şi mai recunoştea verişoara. Îşi amintea de o fetiţă osoasă şi fragilă, foarte curioasă şi însetată de cunoaştere. La opt ani, ştia totul despre Talmud şi vorbea curent spaniola şi franceza. Nu putea fi aceeaşi persoană.

Tânăra avea un ten ca de fildeş. Graţia severă a feţei era încadrată de un văl cusut cu fir de aur, aşezat peste părul şaten; nasul drept, buzele roz, pe care le-ai fi putut crede pictate de un maestru al şcolii florentine, gravitatea expresiei slujite de o privire vioaie umbrită de gene lungi, toate astea le încântau imaginaţia. Nu întruchipa totuşi idealul feminin al rabinilor şi al cadiului. Acesta din urmă o simţea prea inteligentă. Înţelepciunea îi era doar aparentă.

Înveselită de un guler alb brodat cu fir de aur, rochia de postav negru satinat îi acoperea corpul, protejat de o cruce mare a lui Solomon, din metal albăstrui, care atârna de un lanţ de argint. Ţinea o carte în mâna strângă, iar

dreapta îi atingea uşor teaca unui mic pumnal. Ochiul iscoditor al cadiului descoperi arma şi turcul se înfioră. Serviciile sale secrete îi aduseseră la cunoştinţă că pumnalul era înmuiat într-o otravă mortală. Simţi deodată oprindu-se asupra lui privirea tinerei şi periculoasei moştenitoare a băncii Mendes.

Reyna se uită la el cu un fel de îngăduinţă şi calcul. Cadiul îşi puse în gând să fie prudent faţă de ea. Apoi, privirea îi trecu rând pe rând la ceilalţi. În ochii i se citea îndrăzneala. Se născuse să comande. Joao înţelese când îl fixă şi pe el.

— După ce n-am să mai fiu în această lume, continuă *doña* Graci, Reyna se va ocupa de nevoile „societăţii" noastre. Ea se va îngriji de cheltuielile voastre. Fiţi liniştiţi, nobili seniori, fiica mea a fost iniţiată în mecanismele finanţelor la o vârstă la care fetele se joacă cu păpuşile şi plâng în poala dădacelor. A studiat istoria, geografia, politica şi filosofia cu cei mai buni profesori de la Anvers şi de la Cracovia. Ar putea să prezinte Tabelele Legii în şase limbi, dar mă îndoiesc că asta vă va fi pe plac, fiind femeie. Va trebui să vă obişnuiţi cu unele schimbări şi cu dorinţele noastre de independenţă. Dar nu mă aflu aici ca să vă vorbesc despre viitorul femeilor. Reyna face parte

din acest viitor. Nu poţi visa la o astfel de soţie? întrebă ea, aţintindu-şi privirea asupra nepotului.

Joao se crispă. Întreaga lui fiinţă se revoltă. Aşadar, pentru asta îl aduseseră în casa aceea. Acea unire posibilă era dorită de toţi. Citi asta pe feţele lor mulţumite; rabinii şi cadiul zâmbeau în barbă, Barbarossa îşi afişa mulţumirea frecându-şi mâinile. Numai Etienne se arăta îngrijorat. Protejatul lui o iubea la nebunie pe Cecilia. Lucrurile nu aveau să fie deloc simple. Se gândi la tânăra care devenise „prinţesa luminii” şi la toate nenorocirile anunţate.

11

Era o vreme ploioasă şi tristă. O mantie cenuşie învăluia cupolele aurite şi albul minaretelor. Norii stagnau deasupra oraşului, care se agita şi se pregătea de sărbătoare. Furia umplea inima prinţesei, pentru care milioane de credincioşi se rugaseră în moschei, în timp ce sufiştii îi asociau numele cu cel al lui Ali şi al martirilor de la Kerbela.

Mihrimah îşi blestemase ore în şir propriul sânge, în timp

ce cataplasmele şi sucurile vindecau rana pe care şi-o făcuse. Blestemase lunga descendenţă a strămoşilor şi mecanismele subtile ale zodiacului, care o făcuseră să se nască într-un harem, cu titlul de prinţesă. Îşi blestemase condiţia de fată. Jură, pentru a suta oară, că-i va face viaţa grea lui Rustem Paşa.

Era de mult timp la baie, rezervată doar celor care fuseseră alese s-o servească cu fervoare. Doisprezece eunuci vegheau la respectarea acestei reguli de excepţie, pregătiţi să le biciuiască pe cele care o încălcau.

O pregăteau aşa cum era pregătit un păun pe o tavă de argint. Era felul de mâncare ales, frageda trufanda a unui festin somptuos oferit unui porc gras. În jurul ei, erau o mulţime de femei; nu fuseseră niciodată atât de multe. Surprinsese de mai multe ori faţa gravă a Yasminei şi pe cea a lui Nurbanu, pe care le privea cu o luciditate întrebătoare şi plină de teamă.

„Ce voi păţi în noaptea asta? De ce mă pregătiţi ca pe un animal de sacrificat?”

Evident, ştia ce o aştepta în intimitatea camerei nupţiale. În harem, se spuneau tot felul de lucruri despre relaţiile dintre bărbat şi femeie şi circulau miniaturi şi desene; aceste lucruri se practicau liber între animalele

domestice din palat şi se întâmplase să vadă un câine şi o căţea acuplându-se. Se mai spunea că unele odalisce putuseră, cu riscul vieţii, să facă experienţa cu şeful eunucilor albi, care nu era complet neputincios fizic, dar asta rămânea un mister pentru cele mai multe dintre femeile închise în Topkapî.

Fusese îmbăiată şi spălată cu săpun de Alep, îmbăiată iar în lapte de măgăriţă. Părul îi fusese spălat de trei ori şi uns cu uleiuri vegetale. Şi părea să nu se mai sfârşească. Întinsă pe masa de marmură acoperită cu o saltea subţire ungurească, Mihrimah oftă.

Şi timpul continuă să se scurgă odată cu firele de nisip ale clepsidrelor din harem. Nu-l mai stăpânea. O purta în mod inexorabil spre acel moment în care nu-şi va mai aparţine. Asta era soarta tuturor femeilor din acea lume. Musulmane sau creştine, erau condamnate să suporte legea lui Dumnezeu, puterea tatălui, gelozia fratelui, voinţa soţului.

O sclavă turnă un extract violet pe părul ei răsfirat. Şase mâini se plimbau pe corpul ei gol, făcând să pătrundă în piele uleiul cu proprietăţi calmante.

Cecilia o asista pe Yasmina, care oficia ca o mare preoteasă. *Kiaya* comanda maseuzele, cele opt sclave de

la baie şi cele patru sclave de la garderobă.

Toate erau sub supravegherea lui Abas. Acesta avea să-i dea raportul lui Hurrem, care, deocamdată, se afla la sultan, ca să obţină dreptul de a asista la căsătorie.

— Nu-mi faceţi rău, zise Mihrimah, care descleşta pentru prima dată dinţii de când zorii cenuşii se iviseră peste Bosfor.

Refuzase întotdeauna să fie rasă. Eunucul ei o hărţuia. Toţi eunucii vânau firele de păr, epilarea era obligatorie de două ori pe zi. Yasmina o privi cu milă.

— Ţi-ai făcut deja rău singură.

— Te cunosc eu bine, *kiaya* diavolului!

— Destul! se răsti Abas.

Muntele de grăsime se puse în mişcare, răsturnând taburetele răspândite. Sclavele se înspăimântară la vederea acelui monstru. Vălurelele de grăsime se agitau pe torsul şi abdomenul lui. Nu purta niciodată bluză la baie. Asuda abundent. Acea apă sărată, curgând spre partea de jos a corpului, se întindea în pete largi pe şalvarii cu dungi.

— Te las în grija lui Nurbanu, se răsti el, aplecându-şi faţa hidoasă şi ciupită de vărsat spre cea a prinţesei.

Mihrimah înţelese că şeful haremului era pregătit să

facă uz de forţă. Era abil şi ştia să lovească fără să lase urme pe pielea celor pe care le pedepsea. Tânăra cedă. Abas dădu din cap, înştiinţând-o astfel pe Nurbanu că putea să înceapă. Cecilia răsese sau epilase deja odalisce, dând dovadă de îndemânare şi blândeţe. Aşteptă încuviinţarea Yasminei, pe care nu voia s-o ofenseze. *Kiaya* n-ar fi vrut să cedeze la porunca lui Abas. Cedă însă, după ce îi dădu de înţeles că se supunea din raţiuni de stat şi nu puternicului eunuc îndrăgit de Soliman. Dreaptă şi mândră, se îndepărtă de masa de marmură pe care tremura prinţesa.

Clepsidrele lăsară să se scurgă puţin timp. Tensiunea dispăru şi Cecilia se apropie de Mihrimah. Pe două mese joase, susţinute de lebede de abanos cu aripile desfăcute, sclavele aşezaseră tot ce era necesar şi prisosul de cosmetice. Unguentele de Arabia, pudrele de China, parfumurile de India şi cremele de Persia erau păstrate în flacoane de alabastru şi în cutiuţe preţioase. Marea lor valoare se estima în numărul de vieţi care costaseră pentru transportul lor până la palatul Stăpânului Stăpânilor.

Într-un sipet de lemn roz, tapiţat cu pâslă, erau rânduite cochiliile de midii. Un lucrător abil din corporaţia

bărbierilor ascuţise marginile rotunjite ale valvelor lunguleţe de un albastru de ardezie, care aminteau fundul misterios al mărilor. Lângă sipet, se afla o cană de argilă smălţuită, care conţinea o pastă onctuoasă amestecată cu var nestins.

Cecilia băgă mâna în cană. Pasta îi încălzi imediat vârful degetelor. Unse pubisul prinţesei, care se crispă.

— Destinde-te, îi şopti Cecilia. Nu-mi îngreuna sarcina. Dacă am să te tai, vom suferi amândouă consecinţele.

— Nu-mi pasă. Diseară voi muri, murmură Mihrimah.

Vorbea atât de şoptit, încât *kiaya* şi eunucul nu-i putură auzi vorbele. Cecilia îi răspunse pe acelaşi ton:

— Diseară vei deveni atotputernică. Rustem are nevoie de tine ca să ajungă în postul de vizir. Eşti legătura preţioasă, puntea între el şi Soliman, arma mamei tale.

— Dumnezeu s-o prăpădească!

— Nu-l amesteca pe Dumnezeu în treburile oamenilor. Fă în aşa fel încât să domneşti peste pântecele şi inima soţului tău. Ispiteşte-l cu bogăţiile palatului Topkapî. Şi, când vei fi în haremul lui, elimină-ţi rivalele. Are două soţii: ele nu contează, dar s-ar putea dovedi periculoase. Dacă vrei, te voi ajuta să-ţi instaurezi dominaţia asupra acestui oraş.

— Dar cine eşti? Te credeam numai rebelă, nu şi pricepută în arta complotului.

— Sunt veneţiană, tatăl meu este un maestru al comploturilor. Alţii m-au învăţat să supravieţuiesc. Iar eu trebuie să te pregătesc să trăieşti, nu să mori.

— N-am să te uit, Nurbanu.

Cecilia alese o cochilie şi începu să-i radă perişorul. După ce termină şi un tifon subţire, îmbibat în esenţă calmantă, îşi făcu efectul, unse pielea delicată şi trandafirie cu un colorant galben-roşcat, după cum cerea tradiţia datând din timpurile nomazilor, după cum cerea soţul – toţi soţii Sublimei Porţi.

Yasmina şi Abas o apreciară. O îmbunase pe Mihrimah. Era o minune. Abas ţinu să-i întindă chiar el cea mai frumos lucrată cutiuţă, acoperită cu frunze de aur şi ghirlande de safire. Acel recipient, manufacturat la Ispahan, nu se deschidea uşor. Abas introduse o cheie specială, care semăna cu o toporişcă. Scoase la iveală haşişul pudră, cel mai bun de pe piaţa din Istanbul. Acea cânepă era la mare căutare, iar originea ei se situa în vremuri străvechi. Se spunea că, în vechiul regat legendar Shen Nung, provoca vederea diavolului. Dar turcii nu-l foloseau ca să-l viseze pe Satana.

— Asta pentru plăcere, zise Abas, aşezând drogul în mâinile Ceciliei.

Tânăra răspândi pudra între sânii mici ai prinţesei. Mai fină decât talcul, tratată ca să stea pe piele, ea închise la culoare cărarea dintre sâni, apoi buricul şi pântecele. Această plăcere era calculată pentru bărbat şi destinată femeii, când aceasta, eliberată de suferinţele şi de constrângerile Coranului, consimţea să-şi elibereze corpul, în timpul actului, haşişul era tras pe nas de soţ. El întârzia ejacularea.

Cecilia şi Mihrimah cunoşteau perfect, dar numai teoretic, acest moment crucial, când bărbatul îşi elibera sămânţa şi femeia era fecundată. Nu întotdeauna. Asta depindea de perioadă, de fluidele fiecăruia şi de compatibilitatea sângelui. Dar şi de voia lui Dumnezeu!

Amândouă îşi puseră aceeaşi întrebare. Bătrânul Rustem mai era în stare să procreeze?

12

Rustem Paşa convocase cel mai bun *usta* spiţer. Aceşti *usta* erau maeştri în corporaţia lor. La Istanbul, erau

câteva mii, toţi catalogaţi de cadii şi înscrişi în listele „păstrătorului de registre”, *baş defterdar,* marele vistiernic, înconjurat de trei sute de secretari, Rustem Paşa în persoană.

„Voi fi curând mare vizir”, îşi zise el, strângându-şi pulpanele caftanului de mătase violet presărat cu crini de argint.

Înainte să ajungă în postul suprem, trebuia neapărat să săvârşească anumite lucruri. Unul dintre ele era să-şi onoreze viitoarea soţie. Sarcină anevoioasă pentru un bărbat căruia nu-i plăcea deloc să-şi piardă timpul între coapsele femeilor. Ale lui se plictiseau în serai. Le ignora, uitase că se căsătorise de două ori. De data asta, va trebui să-şi joace pe deplin rolul de soţ cu o soţie de şaisprezece ani.

Tinereţea asta îl speria. Se spunea că Mihrimah era sălbatică, ciudată, nu prea înclinată spre supunere, în stare de violenţe. Citise un raport despre ea. Hurrem îi recomandase să fie prudent şi intransigent. Femeile erau imprevizibile şi periculoase. Nurbanu, acea tânără sclavă veneţiană, era un exemplu. Cu cinci ani în urmă, ca să-i fie pe plac lui Hurrem, făcuse tot ce-i stătuse în putinţă ca s-o elimine pe drumurile care duceau la Istanbul. Dar nu

numai că era în viaţă, ci reuşise şi să-l otrăvească pe *kazasker* Hodja şi, azi, făcea parte din cercul intim al favoritei.

Nu mai înţelegeai nimic!

„Trebuie să am grijă, mare grijă, foarte mare grijă, repetă el. Trebuie să pun şaua pe ea, şi chiar în noaptea asta!”

Rustem traversă imensa sală păzită de arcaşi şi câţiva ieniceri aleşi pe sprânceană. Aceşti oameni încremeniţi îl priveau trecând, nu fără să se înfioare. Acest paşă gras şi scund târa după el o umbră ucigaşă.

Rustem ajunse la încăperea discretă, unde aveau loc discuţiile de taină. Acolo îl aştepta foarte priceputul spiţer, pe care îl chema la el în momentele critice. Acest specialist, născut în regiunea Van, fusese crescut de vrăjitoare. Le îmbunătăţise practica, studiind botanica. La Istanbul, fusese rând pe rând ucenic, lucrător, *usta,* înainte să fie ales *kethüda* de egalii lui. Acest titlu îi conferea un prestigiu considerabil, care depăşea cu mult cadrul oraşului. Era chemat uneori de mai-marii din imperiu în Anatolia sau la hotarele Rumeliei. Rivalii lui evrei şi greci îl respectau şi se întâmpla să schimbe idei cu ei.

— Fii bine-venit în casa mea, zise Rustem, rugându-l să

se aşeze pe unul dintre cele două divane care mobilau încăperea cu aspect siropos.

S-ar fi zis că cei patru pereţi de faianţă roz şi verde fuseseră cufundaţi în zahăr caramelizat. Brasero de bronz şi sfeşnice de argint răspândeau o lumină captată de un scut rotund de aur, pe care erau înscrise primele strofe din *mevolud,* cântecul religios despre naşterea profetului.

Maestrul spiţer nu era sensibil la luxul din serai un, nici la inelele grele ale grăsanului paşă, nici la privirea mieroasă şi periculoasă pe care i-o arunca acesta când se aşeza în faţa lui. Trăia în alte sfere. Slujea o ştiinţă misterioasă şi invoca drăcuşorii. Confunda cu uşurinţă materia cu spiritualitatea, căutând o cale care să-l ducă la puterea absolută. Cei mari îl plăteau generos. Avea nevoie de altunii şi de ducaţii lor ca să-şi ducă la bun sfârşit experienţele. Se spunea că făcea lucruri necurate şi toţi se temeau de descântecele şi de otrăvurile lui.

Lufti Birkan – acesta îi era numele – fusese recunoscut oficial de cadiul Osman. Judecătorul religios ratificase alegerea corporaţiei de spiţeri, apoi îl introdusese în şcolile religioase şi îl învestise printre sufişti. Osama era aliatul lui, Rustem urma să-i devină.

Rustem adulmecă. Spiţerul mirosea a turbă şi a flori

uscate. Era cel mai cenuşiu şi mai neînsemnat dintre oameni. Se îmbrăca cu haine uzate. Papucii ar fi indignat un cerşetor. Nicio bijuterie nu strălucea pe degetele şi pe mâinile lui. Părea incoruptibil.

Era supărător.

Rustem îşi atrăgea întotdeauna fiinţele mituindu-le sau oferindu-le posturi în administraţie. Folosea şi ameninţările, constrângând prin forţă. Cu acest Lufti, nu trăgea nicio speranţă să reuşească folosind metodele obişnuite, care mergeau de la bacşiş până la bici.

— Ai adus ce ţi-am cerut?

Întrebarea lui Rustem a fost urmată de un zgomot plăcut urechilor lui Lufti. Paşa agită o pungă. Monedele sunară. Ziua se anunţa fructuoasă.

— Allah m-a îndrumat în căutările mele, răspunse Lufti, fără să se tulbure.

— Allah e drept. A făcut bărbatul superior femeii. Iar tu te afli aici ca să dovedeşti această superioritate. Allah poate să închidă ochii liniştit, suntem pe calea cea bună.

— Îi închide el, dar ne vede sufletele. N-avem de ce să ne temem. Am pentru tine trei săculeţi şi o sticluţă. Ştiinţa mea te va face viril timp de o noapte. Vei redobândi vigoarea de la douăzeci de ani. Mai mult! Ardoarea ta va fi

egală cu aceea a unui agă al ienicerilor avântat în luptă, zise Lufti, scotocind în cutele veşmintelor informe.

Cântări în mână obiectele, descrise în parte ingredientele pe care le conţineau, apoi le puse la vedere pe divan. Rustem şi le însuşi imediat. Gândurile îi şi zburau. Era deja acel războinic dominator de care amintise spiţerul. Le luă pe rând ca să le încerce consistenţa.

Primul conţinea o bilă mare de răşină de *Schinus moli,* amestecată cu pudră de scoarţă de ulm. Al doilea îmbina isopul, camforul de Montpellier şi *Crithmum maritimum.* Al treilea conţinea o substanţă elaborată pe bază de pintenă de Africa, pe care grecii din Izmir o aclimatizaseră în sudul Turciei. Această substanţă avea o savoare fierbinte, care se răspândea ca un foc în corpul celui care o înghiţea. Mai rămăsese sticluţa din sticlă opacă, plină cu un sirop de garoafe superb şi un decoct secret, pe care Lufti îl ştia de la un savant chinez exilat la Konya.

Cele patru leacuri, dozate cu precizie, trebuiau luate din oră în oră începând de la ultima rugăciune a zilei. Stimulente, ele aveau să amelioreze toate deficienţele lui Rustem.

Paşa îi permise spiţerului să ia punga. Înăuntru erau treizeci de monede de aur. Zece pentru marfă, douăzeci

ca să cumpere tăcerea lui Lufti. Rustem îşi zise că această căsătorie îl costa scump. Evreii vor suporta o parte din costuri. Avea de gând să se întâlnească cu *doña* Graci, banchera, ca să primească de la ea cincizeci de mii de ducaţi. Era preţul ce trebuia plătit pentru liniştea poporului ei pe teritoriul otoman. În schimb, dacă devenea mare vizir, le va acorda privilegii exorbitante şi exclusivitatea operaţiunilor comerciale dintre Turcia şi necredincioşi.

Spiţerul plecase spre o altă destinaţie. Rustem pusese pe cineva să-l urmărească. Se dusese în partea de sus a Marelui Bazar, la cadiul Osman. Rustem nu fusese îngrijorat: Osman era aliatul lui. Provizoriu!

Vesel şi încrezător, paşa, ajutat de şeful garderobei, împreună cu cei doi croitori şi vreo zece sclave, probase diferite ţinute de ceremonie. Trebuia să-şi afişeze puterea, dar podoabele sale nu puteau să le depăşească în măreţie pe cele ale sultanului. Alese un caftan căptuşit cu zibelină, îşi puse cizmuliţe cu toc gros, special făcute pentru talia lui mică şi lucrate din cea mai suplă piele, apoi, un turban imens, care îl făcea să arate puţin mai înalt.

El, căruia sclavii şi oamenii din popor îi ziceau piticul grotesc, putu să se compare cu unul dintre ieniceri, care era de pază în faţa odăilor sale. Îmbrăcat astfel, îl depăşea

ca înălţime. Se simţi demn să fie ginerele lui Soliman şi a lui Hurrem.

Hurrem apăru îmbrăcată în împărătească. Depăşea în strălucire tot ce se putea admira mai sclipitor în acel palat. Îl convinsese pe Soliman. Va participa la nuntă în prezenţa bărbaţilor. Stătea lângă sultanul ei, la două lungimi de lance de tron. Cancelarul fusese informat, ca şi şeful protocolului. Era o adevărată revoluţie. *Nişandji* Kodja, al cărui rol consta în a redacta acte şi a pune pecetea imperială, având cunoştinţă de toate legile şi cutumele imuabile otomane, era profund tulburat.

„Favorita în afara haremului! E de neconceput! Contrar Coranului!”, îşi zisese el, făcându-se mic în faţa lui Soliman şi ascunzând cuvintele care l-ar fi costat viaţa. „Hurrem a ta o să ne ducă în iad. Foloseşte-te de lege. Pune în practică versetul din sura a patra: „Soţii care suferă nesupunerea lor pot să le pedepsească, să nu mai intre în patul lor şi chiar să le bată”.

Dar Kodja era un ins neînsemnat. Hurrem trecu de poarta a treia sub protecţia şefului eunucilor albi. Stăpânul Stăpânilor ceruse totuşi să fie însoţită de şase femei acoperite cu văl, ea însăşi arătându-şi doar genele ochilor străinilor care ar avea îndrăzneala să încerce s-o

recunoască printre odalisce.

În câteva minute, aura ei şi ajunse în toate încăperile haremului, pentru că locuitorii seraiului ştiau totul despre noua victorie a favoritei.

Indiscutabil, domnea asupra minţii Cârmuitorului Credincioşilor. Această putere era de-a dreptul un miracol, deoarece, oficial, era tot sclavă şi creştină. Allah, în înţelepciunea lui, nu voise să fie soţie şi musulmană. Nu încă. Purtată de triumf, cu ochii luminaţi de întrevederea intimă, Hurrem ceru să-i fie aduse toate odaliscele mai mari de şaisprezece ani şi mai mici de treizeci. Abas făcu el însuşi trierea, încrezându-se în experienţa lui, deoarece multe minţeau în privinţa vârstei din ziua în care fuseseră vândute.

În număr de patruzeci şi patru, alesele se înşirară în arc de cerc în jurul favoritei, aşezându-se turceşte pe covoarele persane. Cecilia, care fusese rugată s-o părăsească pe Mihrimah, acum în paza a doi eunuci şi a Yasminei, se afla în primul rând. Femeile erau foarte surescitate. Îşi strângeau mâinile, se ciupeau, se jucau, nu încercau să-şi tempereze pasiunea care le agita de la întoarcerea favoritei.

— N-am nimic nou să vă destăinuiesc, zise Hurrem

zâmbind.

Ele pufniră, oftară, lăsară capul în jos, ca şi cum ar fi fost prinse cu mâţa-n sac.

— Acest palat are urechi, zidurile interioare nu sunt făcute ca să păstreze secretele, i-am spus lui Abas; Abas le-a spus eunucilor; eunucii v-au spus vouă. Totuşi, între camera stăpânului nostru şi această sală sunt trei sute douăzeci şi trei de paşi şi douăsprezece uşi. Am învăţat să le număr din noaptea în care am fost aleasă.

La gândul acelei nopţi şi al tuturor nopţilor care urmaseră, fecioarele suspinară mai tare. O invidiau chiar şi pe mica prinţesă pregătită pentru nuntă. Hurrem nu precizase că, după ce plecase de lângă Soliman, se împodobise pentru nuntă. Reuşise să se transforme într-o fiinţă supranaturală în puţin timp, cu mult înainte de ogie, rugăciunea de la amiază care, în acea zi de *djuma*[18] se anunţa febrilă în toate moscheile imperiului.

Era imposibil să te compari cu ea, s-o egalezi. Beneficia de o pensie considerabilă şi de nenumărate cadouri. În acea vineri de excepţie, purta veşmintele preţioase pe care Soliman i le dăruise după campania din Ungaria. *Dhuma* imperială, mult mai elaborată decât caftanul, o

[18] Vineri, ziua marii rugăciuni (n.a.).

învăluia ca un cocon preţios. După greutatea pietrelor preţioase cusute pe acest veşmânt se putea imagina că nu-i era uşor favoritei să se mişte. Safire de un portocaliu-roşiatic, al căror nume însemna „floare de lotus”, străluceau încrucişându-şi desenele geometrice pe ţesătura verde a veşmântului, închisă de cincizeci de nasturi opalescenţi, care păreau făcuţi din piatra lunii. Pe arătătorul mâinii stângi, un inel de aur cu pietre de crisoberil stârnea invidia frumoaselor închise în harem. La Topkapî, se ştia totul despre această bijuterie făcută din crisoberil găsit în Urali. Aparţinuse unei rusoaice, mare contesă, acuzată de vrăjitorie, găsită vinovată şi arsă de vie la Kiev cu un secol în urmă. Acest inel îi fusese oferit lui Selim I, care îl ţinea într-un cufăr. Soliman îl dăruise iubitei sale însărcinate. Inelul era vestit pentru puterea lui magică; proteja de deochi. Hurrem îl purta când era în joc destinul ei, când năştea, când Soliman pleca la război, în timpul epidemiilor.

Cecilia văzuse şi ea inelul, despre care îi vorbise Yasmina. Ciudat! Poate era prea obosită? îi venise greu s-o recunoască pe favorită ţeapănă, asemenea unei statui păgâne împodobite ca o sfântă spaniolă. Sub cele cinci rânduri de perle care îi ornau fruntea, faţa albită artificial

cu ceruză fusese redesenată de o sclavă siameză inegalabilă în arta machiajului. Ochii, măriţi de lungi linii verzi, care se întindeau în curbe spre tâmple, erau şi mai frumoşi şi misterioşi, asemenea unor serpentine într-o marmură imaculată.

Hurrem nu mai zâmbea. Examina ceata subalternelor. Toate erau femele alese. Valorau cât greutatea lor în aur. În pieţele unde fuseseră propuse spre vânzare, urcaseră preţul licitaţiei, provocând uneori încăierări pe care oamenii însărcinaţi cu ordinea le domoliseră cu lovituri de baston.

— Mă voi duce la Arz Odasi, după cum ştiţi.

Arz Odasi. Acel spaţiu, despre care se spunea că era splendid, nu fusese niciodată călcat de piciorul unei femei. Sultanii îl foloseau când şi când. Primeau acolo ambasadorii, înalţii funcţionari, reprezentanţii congregaţiilor religioase, prinţii şi vasalii. Ceremoniile oficiale se derulau acolo cu fast, întâlnirile private se organizau sub protecţia gărzilor muţilor, dedicaţi trup şi suflet stăpânului lor. Onoraţi erau cei care aveau dreptul să păşească acolo. Ieşeau bogaţi sau izgoniţi, vii sau morţi. Fericiţi erau cei umili în faţa Stăpânului Stăpânilor.

— Voi sta în spatele tronului, în spatele celor patru fii pe

care Dumnezeu i-a dăruit descendentului lui Mehmed, Baiazid şi Selim, cu faţa acoperită cu un văl. Îmi voi ridica privirea spre cadourile oferite de Rustem Paşa, nu spre bărbaţii care le vor pune la picioarele sultanului. Asta ar însemna să comit un păcat, se spune... *Şeik-ul-islam* şi cadiii abia aşteaptă asta de la mine şi... de la cele care mă vor însoţi.

Un „Ah!” ieşi din cele patruzeci şi patru de piepturi. Cecilia îşi exprimă surprinderea ca şi celelalte. Pielea i se făcuse ca de găină, capul îi huruia, pulsul i se accelerase. Hurrem le lua în râs.

— Aşa a cerut sultanul. Şase dintre voi o să se afle lângă mine. Ziua asta este o zi de veselie, marchează o piatră albă pe drumul anevoios pe care islamul l-a ales pentru noi, femeile, sclavele.

Cecilia vibră la aceste cuvinte. Se rugă Cerului să fie aleasă şi, în clipa următoare, Hurrem întinse un deget.

— „Fata care râde”, zise Hurrem, arătând o hurie din Carpaţi, cu părul de culoarea grâului.

Le spunea pe numele lor turcesc, care le fusese impus la intrarea în harem. Nu se grăbi. Erau acolo tinere cu caracter instabil, cu mintea fragilă, neruşinate, vicioase, oportuniste. Nu-şi putea permite să le ia cu ea în sala

consiliului. Soliman repetase de trei ori: „Fă în aşa fel încât să te înconjuri de oiţe; nu vreau să fiu ofensat”. Le alese pe cele supuse şi pasive.

— „Lacrima lunii”, „Trandafirul deşertului”, „Privighetoarea albastră”, „Raza serii”...

Şi ultima:

— „Prinţesa luminii”.

Cecilia crezu c-o să leşine. Avea să iasă din harem.

13

Cerul, pământul şi marea erau cufundate în cenuşiul spectral al acelei zile de vineri ploioase şi ceţoase. Cupolele palide pluteau deasupra imensităţii vagi a oraşului în culori estompate. Acest văl plumburiu sporea misterul peisajului şi povara incertitudinilor.

Trimisul negustorilor din Veneţia şi al Sfintei Inchiziţii se întreba de ce casele erau vopsite în roşu, în negru, în gri sau în galben. Nu mai călătorise de vreo douăzeci de ani şi nu considerase necesar să adune informaţii de la căpitanii care navigau pentru el. Acest gen de detalii nu i se părea important. Nu avea habar de toate codurile Istanbulului,

dar cunoştea aproape perfect mecanismele financiare care făceau din el rivalul oraşelor Veneţia, Genova şi Anvers. În mintea lui, se conturau topografii formate din scrisori de schimb, cambii, tratate, produse de import şi de export, contracte, agenţi contabili, trezorieri, cămătari şi spioni în solda unor economii private sau de stat.

Numai culoarea aurului şi argintului avea o semnificaţie. Nu şi cea a cartierelor celui mai mare oraş din lume. Constată că roşul domina şi stăruia în jurul celor mai multe moschei. La vederea acestor edificii având deasupra semiluni şi care erau împodobite cu stindarde acoperite de cuvinte spre slava lui Allah, îşi făcu semnul crucii. Se impunea degrabă un *Tatăl Nostru.* În mod ciudat, el, care nu se sinchisea de omniprezenţa lui Dumnezeu, se ruga mult de la începutul călătoriei. Faptul că era unul dintre membrii secreţi ai tribunalului Inchiziţiei nu-l influenţa deloc în felul de a sluji interesele Cerului. Acceptase această numire ca să-şi spolieze mai bine concurenţii. Nu se ruga pentru sufletul lui; încerca să-şi protejeze viaţa şi săruta tot timpul Biblia şi crucifixul. Preotul echipajului îl binecuvânta în mod regulat cu apă sfinţită de la San Marco. El îi asculta cu încântare pe cei cinci călugări din suita lui cântând *Salve Regina.* Făcuse tot ce se putea

pentru ca vasul să nu se scufunde şi reuşise: marea navă de război, cu cinci rânduri de vâsle, se afla la adăpost în Cornul de Aur.

Alessandro Venier Baffo nu era un sfânt. În numele Bisericii şi al comerţului, pusese să fie asasinaţi mulţi oameni, să fie arestaţi prieteni, le provocase ruina, îşi vânduse fiica turcilor, după ce se vânduse el însuşi dogelui Gritti. „Draga” lui de Cecilia îi aparţinea acum sultanului.

După terminarea rugăciunii, Alessandro privi palatul Topkapî. Fiica lui se afla undeva în spatele crenelurilor apărate de mii de soldaţi şi de două sute de tunuri. Nu avea nicio remuşcare, dimpotrivă, se debarasase de povara acelei progenituri, îmbogăţindu-se în acelaşi timp. Nu numai că nu fusese obligat să-i dea o dotă la căsătorie, ci moştenise averea soţiei sale, decedată de friguri cu patru ani în urmă, avere care se transmitea din mamă în fiică. Cecilia nu-şi va cere niciodată partea. Era acum bine zăvorâtă în spatele unor ziduri groase, supravegheată de nişte oribili oameni castraţi, supusă legii haremului. Era mult mai bine decât într-o mănăstire, aproape la fel de sigur ca într-un mormânt.

Ce combinaţie frumoasă! încasase treizeci şi nouă de mii opt sute cincizeci şi trei de lire, opt mii de florini şi tot

atâta aur în monede diferite. Acest surplus de venituri sporise beneficiile pe care le obţinea de pe urma galerelor sale comerciale. Conducătorii Serenissimei îi uşurau sarcina. Le dădea comisioane şi îşi deschidea astfel noi pieţe. Se bucura de sprijinul Consiliului celor Zece, se lăuda că e un intim al palatului. Statutul lui social era invidiat şi pizmaşii trăgeau nădejde să-i plesnească burta. Amanta lui nu era alta decât Beatrice Cornaro Contarini, acea căţea care îl dispreţuia pe vremuri, când era numai un importator de talc cu blazon neînsemnat.

Nu era deloc uşor să fii în prim-plan. Îţi făceai duşmani. Beatrice îi ceruse să-şi asigure serviciile unor mercenari francezi comandaţi de Antoine Gaufredi de Folcaquier. Aşadar, plătea din banii lui această trupă de nobili infami. În număr de treizeci, se regrupaseră pe punte şi se plictiseau. Erau nerăbdători să se bată cu pumnul şi pumnalul, să ucidă de plăcere şi pentru bani. Trecuse mult timp de când seniorul Baffo nu le mai indicase o victimă. Neputând să omoare necredincioşi, se dezmăţau în bordelurile din Pera, preacreştinul târguşor de lângă Istanbul, ale cărui plăceri interzise erau lăudate până la Lisabona. Alessandro resimţea această violenţă continuă. Ea se manifesta cu răceală prin vocea căpitanului lor.

— Trebuie să debarcăm. Ambasadorul republicii e deja pe uscat. Cer indulgenţă pentru oamenii mei. Nu sunt marinari. Îngăduie-le să părăsească acest vas plin de păduchi şi de şobolani sau nu mai răspund de ei.

Alessandro simţi o vagă îngrijorare. Tonul rece al mercenarului nu anunţa nimic bun. Frigul devenea şi mai pătrunzător. Gaufredi se apropie şi-şi aşează pe baştingaj mâinile lungi şi fine de asasin.

— Să nu te gândeşti să intri ca un conchistador în acest palat, continuă el. Alţii, mai importanţi, au fost traşi în ţeapă în pieţele publice ale acestui oraş pentru fleacuri.

Alessandro văzu ivindu-se faţa colţuroasă, ciupită de vărsat şi palidă a mercenarului său în unghiul drept al câmpului său vizual. Ploaia nu îmblânzea trăsăturile acelei feţe marcate de o cicatrice urâtă ca o mască de carnaval. Regretă că-l angajase şi că nu avea curajul să-l concedieze.

— Ştii multe lucruri, Gaufredi, răspunse, întorcându-se spre el.

— Am vânat lupi, am pus capcane pentru vulpi, am observat păianjenii şi sunt tot în viaţă. Nu merg niciodată undeva fără să iau informaţii despre moravurile, cutumele şi obiceiurile fiecăruia. Logica spune să stai sub stindardul

rezidentului care reprezintă interesele republicii. Se spune că sultanului îi plac ordinea şi ierarhia. Respectă eticheta, mergi la trei paşi în spatele bunului nostru ambasador şi totul va merge de minune... Mai trebuie să adaug oare că prezenţa fiicei tale nu-ţi oferă niciun drept? Ba chiar e supărătoare: eşti tatăl unei sclave.

— Slavă Domnului! Am cel mai bun sfetnic din Occident. Îmi vrea numai fericirea.

— Nu-ţi vreau fericirea. Vreau doar să te păstrez în viaţă... Mă plăteşti pentru această nobilă sarcină.

Această replică nu era lipsită de ironie. O formă de ameninţare. Alessandro îşi zise că acel om putea să-l asasineze dintr-o clipă în alta, că făcea parte din acea rasă de şerpi care se vindea celui care plătea mai mult. Se gândi să-l dea pe mâna Sfintei Inchiziţii sub un fals pretext. Ideea mai trebuia lucrată, pentru că Gaufredi avea sprijinitori printre oamenii Bisericii. Episcopi şi cardinali îi erau datori pentru unele servicii. Nu putea fi ars pe rug la fel de uşor ca un posedat.

Se asemănau. Cine îi va face felul celuilalt?

— Poţi să le spui oamenilor tăi să încarce cuferele în bărci. Ne vom alătura suitei ambasadorului nostru.

Era multă lume pe mal la un Kapani şi la Emineumu.

Genovezii, francezii, olandezii, persanii, germanii şi reprezentanţii unor naţiuni mai puţin importante se adunaseră acolo, părăsind înălţimile Perei şi Galatei cu mare pompă. Erau escortaţi de suliţaşi, halebardieri, valeţi în livrea, ei înşişi încadraţi de două companii de ieniceri – compania 120 şi compania 136 staţionau în cazarma de la Echelles. Barca în care urcase Alessandro era încă la vreo sută de metri de ţărm. Chiar la acea distanţă, acei soldaţi de elită păreau enormi.

Când urcă pe chei, Alessandro le adresă o privire admirativă. Cu archebuzele pe umăr, cu săbiile curbate damaschinate la şold, în costumele lor de postav de Flandra, ienicerii impuneau respect. Trupa lor în rânduri perfecte degaja o forţă perceptibilă. Îi unea o disciplină de fier. Se spunea că nu dădeau niciodată înapoi în timpul bătăliilor, că sărutau mâna ofiţerului după ce erau pedepsiţi cu bătaia.

— Pe dumneata te mai aşteptam, îi zise ambasadorul veneţian Simoni lui Alessandro.

Acesta se uită cercetător la personajul care venise la bordul vasului în ajun şi i se păru mai şiret decât la prima lor întâlnire. Acel om îşi ascundea şiretenia sub o barbă lungă, lucioasă şi parfumată.

— Prudenţa cerea să-mi întârzii venirea. Răspund de darurile republicii. Nu vreau să risc nimic. Cine ne-ar despăgubi dacă am fi atacaţi?

— Uşurează-ţi conştiinţa, dragul meu Venier Baffo. Aceste cufere sunt de acum înainte în sarcina mea. Nu-ţi fie teamă, nu s-a furat niciodată nimic în această parte a Istanbulului. O crimă ar implica toţi locuitorii cartierului. Răspunzători colectiv după legea turcească, ar trebui să despăgubească victima. N-ai să te mai îndoieşti când vei vedea capetele expuse în furci la Topkapî, spuse ambasadorul, schiţând un zâmbet plin de cruzime.

— Cei mai mulţi sunt creştini.

Allessandro tresări. Cel care se exprima cu voce de stentor veni în întâmpinarea lui, pocnindu-şi cizmele cu ferecături. Era un ienicer de rang înalt. Inele de preţ îi străluceau pe degete, o capă de piele tivită cu blană de jder îi proteja costumul de mătase albă, iar o sabie cu mâner de aur îi atârna la şold. Purta boneta cu pene de păun şi de vultur, cu un vârf de fier deasupra. O mustaţă mare îi cădea în formă de colţi de o parte şi de alta a gurii, dându-i un aer sălbatic. Gaufredi puse imediat mâna pe sabie, imitat de zbirii lui, gata să tragă din teacă săbiile şi pumnalele.

— Mai sunt câteva locuri goale pentru ai voştri pe faţada palatului, zise ienicerul, privindu-i lung pe spadasinii veneţianului.

Tensiunea crescu. Nervii se încordară. Corpurile se pregătiră să sară mai bine la gâtul turcului care îi ameninţa. Cincizeci de ieniceri suliţaşi i se alăturară ofiţerului Sublimei Porţi, lăsând în jos armele. Alessandro văzu acea hersă cumplită îndreptată spre el şi aruncă o privire plină de panică spre cei din grupul ambasadorilor, care nu păreau impresionaţi peste măsură. Rezidenţii şi consulii se delectau privindu-l pe trimisul Veneţiei, pe care îl ştiau ca pe un cal breaz, pe acel intrigant a cărui reputaţie era bine cunoscută în cancelariile şi agenţiile comerciale. Îl lăsară un moment să tremure de frică. Era plăcut să vezi un laş şi negustor veneţian pe deasupra, întâmplător nobil, nedemn să poarte sabia la brâu şi crucea la gât. Unul dintre ei consideră că era timpul să pună capăt acelei înfruntări sterile.

— Domnilor! Puţină reţinere, interveni ambasadorul Franţei, François Polin, aşezându-se între beligeranţi, ridicând cu eleganţă şi nepăsare cinci-şase suliţe şi zâmbindu-le cum nu se poate mai cordial ienicerilor şi veneţienilor. Sunteţi gentilomi. Uitaţi aroganţa, pasiunile şi

pornirile impulsive. Nu se varsă sânge într-o astfel de zi. Să ne deplasăm în procesiune la gazda noastră, Marele Stăpân, şi inimile noastre să se umple de veselie. A dumitale la fel, nobile Alessandro. Te-ai speriat fără motiv de prietenul nostru, zise Polin, arătând spre ofiţer. Adna Ibrahim Oktodjor, comandantul ienicerilor Cornului de Aur, este unul dintre cei mai faimoşi *muzhir aga* din armata otomană. El ne va proteja. Şi numai el, pentru că escortele noastre nu vor avea dreptul să intre pe poarta imperială.

Alessandro se văzu obligat să schiţeze o mişcare cu capul ca să-şi arate asentimentul. Enormul ienicer îi răspunse în acelaşi fel. Totul se spusese între ei. Nu vor fi niciodată prieteni, totul îi despărţea. Alessandro nu avea destule definiţii ca să-l claseze pe acel creştin convertit la islam, pe acel trădător blestemat, pe acel renegat în solda Semilunii, pe acel câine râios.

Începu să-l urască. Simţea nevoia să-şi umple inima de ură şi de invidie. Un mod de a se motiva. Avea acum un duşman clar la Istanbul, unul ce trebuia nimicit în aşteptarea altuia mai important. Nu putea să trăiască fără ură, fără dorinţa de a poseda, fără să-şi chinuiască aproapele. Îşi clădise avuţia pe instincte josnice.

Pe când ambasadorii urcau pe cal sau se instalau în

palanchine, se auzi un sunet de corn. Aerul începu să vibreze ca sub efectul unui tunet îndepărtat. Alessandro, Gaufredi şi spadasinii ridicară ochii spre vârful colinei. Topkapî îi invita să urce. Topkapî îşi deschidea porţile de bronz şi avea să-şi dezvăluie secretele.

14

Intrară unul după altul în prima curte pavoazată în culorile islamului şi ale lui Soliman. Emoţia le apăsa piepturile, zgomotele le asurzeau urechile. Trei batalioane de muzicanţi îi exorcizau pe necredincioşii invitaţi să se supună Marelui Stăpân. Tobele dominau. Sunetele lor înspăimântătoare se răsfrângeau din ziduri şi speriau caii. Acestor răpăieli neîntrerupte le răspundeau salvele de tun, strigătele mulţimii aflate în exterior. Fusese nevoie de lovituri de baston ca să se ajungă la Topkapî. Poporul din Istanbul se deplasase ca să le aducă un omagiu sultanului şi vistiernicului Rustem Paşa şi să vadă misiunile străine încărcate de daruri. Tobele întăreau încrederea în armată, în atotputernicia lumii musulmane, în destinul ei strălucit. Toţi visau la un pământ unde Semiluna să nu vadă

niciodată apusul soarelui.

Toboşarii nu slăbeau ritmul. Ploaia nu le ştirbea entuziasmul. Loveau pielea ca la bătălie, când escadroanele şarjau. Dar, brusc, se văzură dominaţi de un vacarm enorm. Într-un singur glas, la comanda colonelului lor, cei patru mii de ieniceri strigară de nouă ori: „Slavă lui Allah şi braţului său drept, Soliman!” Colonelul stătea în faţa emblemei corpului ienicerilor, ceaunul de bronz scos în faţă la marile ocazii. Lângă el, principalii funcţionari ai palatului aşteptau soliile străine. De o parte şi de alta a careurilor formate de ieniceri şi până în curtea a treia, „sclavii Porţii” se îngrămădeau, fericiţi. Li se împărţiseră suluri de stambă, alimente, postav şi bani.

Joao, Etienne şi însoţitorii lor nu mai văzuseră niciodată o astfel de desfăşurare de forţe şi de măreţie. Se aflau acolo cel puţin zece mii de soldaţi pe metereze, două mii de spahii timarioţi călare, între prima şi a doua poartă. Topkapî era plin de oameni înarmaţi, de funcţionari îmbrăcaţi ca nişte prinţi. Portarii, bucătarii, păsărarii semănau cu nişte personaje pictate de miniaturişti şi pozau în hainele lor noi ornate cu broderii. Dar nu puteau în niciun fel să rivalizeze cu cei două sute douăzeci şi trei de ofiţeri de ieniceri, asemenea unui curcubeu desfăşurat

în faţa trupelor.

„Ienicerii sunt în formaţie completă. Se pregăteşte vreun război?” se întrebă don Abraham.

Joao îşi punea aceeaşi întrebare. Se vorbea despre o campanie în direcţia Persiei şi de o expediţie contra Nisei, în Italia. Arsenalele lucrau zi şi noapte. Galere noi fuseseră lansate la apă şi guvernatorii recrutau soldaţi în provinciile anatoliene. Don Abraham, don Samuel şi don Solomon se numărau prin cei cărora le plăcea să meargă la luptă; îi va avea de acum lângă el când vor sunau trâmbiţele şi se vor lansa proiectilele incendiare. Aveau o încredere oarbă în săbiile lor. După ce fugiseră de opresiunea din Spania şi serviseră sub diferite drapele, se angajaseră călăreţi de elită în armata otomană şi se remarcaseră sub zidurile Algerului şi în câmpiile ungureşti. Toţi aga îi preţuiau şi îi citaseră în consiliul marelui vizir. Îi invidiau pe splendizii ieniceri din celebrele divizii Djemaat, Beuluk, Sekban şi Adjeni Oghlan.

— Mi-ar fi plăcut să port boneta albă a acestor războinici, zise don Samuel.

— Sunt sclavi creştini şi tu eşti un evreu liber, răspunse Joao. Să nu uiţi asta niciodată. Şi poate că visează, precum cei mai mulţi din acest palat, să rupă lanţurile sclaviei.

— De unde ştii? Nu e mai bine să trăieşti în lanţuri şi cu burta plină, în mijlocul acestui lux, decât să fii liber şi înfometat într-o cocioabă?

— Cunosc oameni care ar prefera să moară de foame şi să stea cu faţa în ploaie departe de aceste ziduri, răspunse cu voce înăbuşită Joao.

Se gândea la Cecilia. Numai la ea se gândea de la prima geană a zorilor. Îi strigase numele în puterea nopţii. Ar fi vrut s-o strige din toate puterile şi acum. Era foarte aproape, dar nu putea să ajungă la ea.

Şi nu avea putinţa să doboare obstacolele şi să ocolească capcanele ridicate între ei. Topkapî era cea mai sigură dintre fortăreţe, cea mai sigură închisoare, inima de fier a islamului. Două mii cinci sute de bostangii, gărzi cu sutele, eunuci albi şi negri, aga ai scăriţei imperiale, muţii sultanului şi mulţi alţii s-ar fi pus în calea lui dacă ar fi vrut să ajungă la cea care era acum numită „prinţesa luminii”.

— Ştiu ce gândeşti, spuse Etienne, care mergea în urma lui.

Medicul se dusese din zori la poarta cazărmii din Galata. Îşi aşteptase nepotul cu fermitate, după ce primise depline puteri de la *doña* Graci. Orice abatere a lui Joao trebuia corectată.

— Trebuie să vorbesc cu ea.

— Muşcă-ţi limba şi fii răbdător. Iubirea aduce necazuri.

— Tu spui asta, unchiule? Tu, care ai susţinut întotdeauna iubirea aproapelui, iubirea faţă de oameni, faţă de Dumnezeu, iubirea sub toate formele. O iubesc pe această femeie şi tu ai adus-o în inima mea în ziua în care ai complotat împreună cu Consiliul celor Zece şi cu tatăl ei.

— Am făcut-o ca să salvez poporul nostru. Nu doream s-o sacrific. Asta mă apasă. Trebuie s-o uiţi. Mătuşa ta are alte planuri cu tine.

— N-o să mă căsătoresc niciodată cu verişoara Reyna!

Vorbise cu glas tare. Barbarossa, care mergea în fruntea grupului lor, îşi arătă agasarea, aruncând o privire peste umăr. Cei trei amirali care îl însoţeau făcură şi ei la fel. Prezenţa evreilor îi ofensa. Apropierea de marele rabin, care conducea grupul lui Joao Miguez, nu-i înveselea deloc. Se compromiteau pe faţă din vina lui Barbarossa, care îşi construise flota în parte cu banii lor. Şi erau cu atât mai frustraţi şi supăraţi, cu cât marina ocupa al treilea rang în armată, după cavalerie şi infanterie.

Guvernatorul seraiului, *bostandji başi*[19] cu turban negru presărat cu şapte perle, şapte rubine, şapte safire şi şapte

[19] Mare şambelan, şeful protocolului (n.a.).

smaralde, amintind cifra mistică douăzeci şi opt, nu făcea diferenţă între militari, slujitori ai religiei şi civili. Nu însemnau nimic. Praf sub cizmele sultanului, stăpânul său. Praful prafului sub degetul lui Allah. Asta nu-l scutea însă să aplice cu rigoare regulile etichetei. Orice om invitat de Maiestatea Sa trebuia să fie primit cu onoruri.

Joao şi ai lui constatară asta când primiră salutul acestui personaj important, care îşi duse mâna la frunte, la buze şi la inimă, înclinându-se. Ofiţerii lui, îmbrăcaţi cu veşminte de culoarea şofranului, tivite cu zibelină, dădură dovadă de acelaşi respect.

— Fiţi bine-veniţi în locuinţa Stăpânului nostru, zise el. Un uşier vă va conduce în sala de consiliu.

Ambasadorii şi trimişii extraordinari se bucurară de plecăciunile şefului căpitanilor uşieri deţinători ai cheilor uşilor şi ale şambelanilor. Toţi erau recrutaţi dintre fiii celor mai înalte autorităţi ale imperiului şi nu erau oameni mai privilegiaţi şi mai invidiaţi la Istanbul. Trăiau în preajma Stăpânului, stăteau uneori la masa lui. Erau sute de aga în palat. Nicio reşedinţă regală din Occident nu conţinea atâţia ofiţeri cu funcţii diferite. Toţi erau îmbrăcaţi ca prinţii. Occidentalii cu haine de catifea neagră păreau inexistenţi între acele şiruri de personaje cu aură magică.

Alessandro, care tocmai îi descoperea, uită de *muzhiraga* Adna, duşmanul zilei. Intrând în spaţiul rezervat bărbaţilor, descoperi bogăţiile etalate, bijuteriile purtate de funcţionari, armele pline de pietre scumpe, sfeşnicele de aur, candelabrele sidefate, vazele de porţelan verde, mobilele incrustate cu sidef şi fildeş, trofeele de război amintind victoriile cuceritorilor otomani, care supuseseră Bizanţul, Atena, Cairo, Viena. Acel labirint sumbru era înţesat de tezaure. Alessandro simţi că ameţeşte gândindu-se la adevărata comoară păstrată foarte aproape de el, în sălile cele mai bine păzite de pe pământ. Realist, făcu nişte calcule. Salivă, imaginând tot felul de mijloace de câştigat încrederea turcilor. Devenea conştient de formidabilul potenţial comercial pe care îl putea obţine dintr-un contract încheiat aşa cum se cuvine, purtând pecetea marelui vizir. Era hotărât să-şi încerce norocul. Rapacitatea legendară a lui Rustem Paşa îi slujea planurile. Acel om putea fi cumpărat. Îşi va deschide noi pieţe cu orice preţ, chiar dacă trebuia pentru asta să se convertească la islam.

Poate fiica lui era un atu deloc neglijabil. Îşi puse în gând să se folosească de el la momentul potrivit.

— Mă supun legii Coranului, zise Rustem Paşa.

În acelaşi moment, se auzi bubuitul artileriei timarioţilor, care anunţa apropierea delegaţiilor. *Şeik-ul-islam,* primul personaj religios al statului, asistat de cadiul Osman, ridică degetul şi îl îndreptă pe fereastră în direcţia moscheii Suleymaniye, aflată în construcţie. Rustem roşi. Părea că Soliman, demnitarii islamului, ploaia, timpul şi istoria însăşi hotărâseră să-i facă demersul mai anevoios. Era începutul după-amiezii şi, în acel moment, când atâţia martori prezenţi îşi ţineau respiraţia, nu mai putea să dea înapoi: urma să se căsătorească cu unica prinţesă din serai. Dacă ar fi refuzat acum, ar fi însemnat sfârşitul carierei, poate şi al vieţii.

Rustem ar fi preferat mai multă intimitate. De ce se înconjura sultanul de atât de mulţi paji? Unul purta sabia sultanului, altul răspundea de caftane şi hainele de blană, altul îi punea piciorul suveranului în scăriţă când urca pe cal, şi mai erau alţii care îl încălţau şi descălţau, îi purtau turbanul şi aveau grijă de lenjeria imperială, purtau cheile odăilor private ale Maiestăţii Sale, îl bărbiereau, îi duceau carafa, paharul, îi aranjau masa, dresau câinii, dresau papagalii, îi tăiau unghiile, îi făceau cafeaua şi se îngrijeau de scobitori. Foarte aproape de augusta persoană, indiferenţi la ce se negocia sub ochii lui Allah, se aflau

surdomuţii, pregătiţi să ucidă pe loc. Moartea se reflecta în ochii lor lipsiţi de suflet, la care paşa evită să se uite. Rustem se concentra asupra lecturii lungului contract de căsătorie, *nikah,* unde era trecută suma fabuloasă pe care, în următoarea oră, avea s-o înmâneze socrului său[20].

Viitorul socru nu era o fire veselă. Aşa fusese mereu. Administrarea imensului imperiu îl epuiza. Poporul era însetat de aur, islamul, de victorii asupra necredincioşilor, femeile, de libertate. Hurrem şi Gulbahar, favorita şi prima cadână, se războiau fără milă. Asta îl întrista profund. Ar fi putut s-o sugrume de nenumărate ori, cu propriile mâini, pe a doua, pe care o vizita uneori la Manisa, dar nu era omul care să omoare o femeie pe care o făcuse mamă. Nu-şi văzuse fiii crescând, care aveau acum vârsta necesară să-i succeadă la tron. Asta îl îngrijora. Trăiau timpuri de trădare şi asasinate. Doi dintre prinţi, Mehmed şi Baiazid, erau iubiţi de ieniceri, de timarioţi şi de cărturari. Soliman suferea că nu mai era „Unicul” şi trebuia să-şi împartă renumele. Toate astea îl făceau permanent trist şi îngrijorat.

Azi era o altă zi. Bruma se risipise. Simţea o jubilare ivindu-se din timpurile uitate ale tinereţii. Găsise un soţ

[20] Aproape toată această sumă revenea, după aceea, soţiei (n.a.).

pentru fiica lui, turbulenta, capricioasa, ciudata şi neîmblânzita Mihrimah, pe care Abas o ameninţa cu Palatul Lacrimilor. Era un moment rar şi binecuvântat. Se delecta în faţa stânjenelii ginerelui său, regele avarilor.

Nu-şi lua ochii de la el. Marele lui vistiernic era jalnic în acel moment. Totuşi, îl va face curând mare vizir; îi promisese lui Hurrem. Actualul prim-ministru, Lufti Paşa, cu capacităţile puse la îndoială de toţi membrii guvernului, influenţaţi de manevrele abile ale favoritei, avea zilele numărate.

Rustem Paşa era demn de această funcţie; mai puţin însă de cea de soţ.

Înghiţea în sec, scrâşnea din dinţi. Faţa lui mare, de şobolan cenuşiu cu botul presărat de fire de păr unsuroase, lucea. Nu reuşea să se obişnuiască cu gândul despărţirii de atâta bănet. Precedentele căsătorii nu-l costaseră aproape nimic. Totuşi, cunoscând de la sfârşitul Ramadanului la cât se ridica suma, ar fi trebuit să-şi recapete seninătatea. Dar, înainte de a se duce în serai, voise să numere şi să cântărească el însuşi monedele frumoase pe care le îndrăgea. Bani pierduţi pentru totdeauna, deoarece nu avea cum să supravieţuiască tinerei sale soţii. Mai rău! Suma i-ar fi rămas lui Mihrimah

în caz de divorţ. Mintea lui respinse cu violenţă această posibilitate.

Pana de gâscă i se păru mai grea decât un cântar de zece livre. Secretarul şeicului îi prezentă cerneala. Semnă, oftând, apoi îşi puse pe pergament sigiliul de vistiernic. Şeicul în persoană înregistră atunci suma, trecându-şi numele prestigios pe document.

Nu era o căsătorie obişnuită, plasată sub autoritatea unui simplu imam. Era vorba despre unirea a două fiinţe ieşite din comun. Şeicul avea putere asupra cadiilor, a imamilor, a tuturor ulema şi a tuturor credincioşilor; reprezenta justiţia prin Coran şi se impunea uneori în faţa sultanului în privinţa problemelor religioase. Acesta vorbi cu voce impunătoare şi puternică, fără să respecte ritualul. Erau propriile-i cuvinte:

— Vrei s-o iei de soţie pe tânăra fecioară pe care Allah, în bunăvoinţa lui, a aşezat-o în drumul tău? Vrei s-o faci a ta pe Mihrimah, prima prinţesă a islamului, născută dintr-o lungă descendenţă, să te angajezi s-o întreţii după rangul ei şi să te supui de două ori legii tatălui ei, Stăpânul Stăpânilor şi Comandorul Credincioşilor, care poartă la brâu sabia sfântă a osmanliilor?

Tradiţionala încuviinţare rostită de Rustem se auzi mai

subţire decât un ciripit de păsărică. Repetă de trei ori „Da, vreau”, răspunzând întrebărilor şeicului.

Harul se revărsă asupra martorilor. Chiar şi austerul şi crudul cadiu Osman se arătă binevoitor, împreunându-şi mâinile. Pajii şi secretarii scoaseră un oftat, care primi asentimentul sultanului:

— Iată-ne aşadar foarte apropiaţi, credinciosul meu Rustem, dar încă nu rude. Eşti apropiat aşa cum pot fi muţii mei sau unul dintre cei patru paji care-mi veghează somnul. Te aşteaptă penultima încercare. Urmează-mă în harem!

15

Evenimentele se precipitau. Haremul era în fierbere. Eunucii alergau în toate direcţiile, la un pas de criza de nervi, nu mai puteau să menţină disciplina. Unul dintre ei se agita în faţa Ceciliei, mârâind ca un animal marin la suprafaţa apei. Efortul alergării îi zbuciuma foalele pieptului şi nu mai reuşea să articuleze cuvintele.

— Mai repede!

Cecilia abia avu timp să îmbrace un caftan ivoar,

înveselit cu motive florale, care îşi împleteau nuanţele de albastru conturând un grifon ridicat pe labele din spate. Ea îl comandase croitorului palatului. Banii nu lipseau: dispunea de o parte în mod oficial, ca „responsabilă a sălii mătăsurilor” şi, neoficial, Yasmina îi vărsa cealaltă parte, douăzeci de altuni la fiecare lunaţie, luaţi direct din casa de bani a societăţii secrete înfiinţate de rabini şi sufişti, al căror ales era Etienne Levy.

Eunucul se încruntase când văzuse grifonul, o rudă îndepărtată a leului Veneţiei. Caftanul era prea bătător la ochi, după părerea lui, dar nu îndrăzni să-i ceară să-şi pună altul. Lipsă de timp!

Cecilia nu încălcase ordinele lui Hurrem. Important era să ascundă părţile trupului de privirile bărbaţilor, iar caftanul semăna cu o platoşă. Favorita îi trimisese un văl negru fără ornamente.

Cecilia desfăcu vălul lung. Îl aranjă pe cap, acoperindu-şi părul şi fruntea. Aduse o parte a pânzei deasupra nasului şi îşi mască aproape toată faţa, lăsând să i se vadă doar ochii negri.

Eunucul tropăia de nerăbdare; veni chiar el să prindă cu o agrafă vălul şi să verifice ca niciun fir de păr să nu iasă din cadrul negru.

— Hai!

Acele jumătăţi de bărbat foloseau tonul imperativ când situaţia le scăpa de sub control. Legile imuabile ale haremului fuseseră ocolite şi călcate în picioare de favorita sultanului. Hurrem şi şase femei din suita ei aveau să scape pentru prima dată de supravegherea lui *kizlar aghasi* şi a ajutoarelor sale. Ce s-ar întâmpla cu eunucii dacă femeile ar avea voie, de acum înainte, să zboare afară din colivia lor aurită?

De ce ceruse sultanul inversarea derulării ceremoniilor nunţii? Această întrebare ar fi trebuit să-i fie adresată lui Hurrem. Favorita pusese totul la cale, grăbind întâlnirea şi căsătoria îndată ce Soliman încuviinţase. În mod obişnuit, nunta se întindea o săptămână şi fiecare dintre părţile prezente rivalizau în măreţie ca să marcheze evenimentul. Imperativele politice trecuseră însă înaintea ritualurilor tradiţionale şi se puteau regreta pregătirile, prilejurile de petrecere de fiecare zi: marţea era consacrată băii logodnicei; miercurea, henei, cu care erau unse palmele şi degetele cu ajutorul unei monede de aur, în semn de bun augur; joia, invitaţiilor femeilor, care aduceau cadouri tinerei, ce apărea în veşmintele ei cele mai frumoase, şi primei întâlniri dintre logodnici; vinerea era rezervată

marelui ospăţ de nuntă ţinut separat: bărbaţii în *selamlik,* femeile în harem, dar tânăra soţie nu apărea.

Petrecerile se ţineau lanţ după aceea, timp de o lună, până la saţietate. Acum, căsătoria trebuia să se încheie de urgenţă. Mâine nu se ştia ce zi va fi. Războiul ameninţa la est şi la vest. Marele vizir, Lufti Paşa, încerca să recâştige stima sultanului. Se anunţa o epidemie de ciumă. Hurrem luase în calcul toate elementele. De un singur lucru îi era teamă: nu cumva Mihrimah să refuze soţul.

Hurrem nu purta văl negru, contrar sclavelor care o însoţeau; al ei era albastru-pal şi satinat. Această diferenţă avea s-o arate ca fiind favorita. Soliman va fi afectat, dar îi rezerva iubitului ei şoapte şi mângâieri care îi garantau nepedepsirea.

Mihrimah se afla între ea şi Nurbanu. Acoperită toată cu un văl lung şi alb, cu reflexe argintii, care îi cobora până la glezne, nemişcată, semăna cu o prizonieră de preţ care era condusă la piaţă.

— Ştii ce trebuie să răspunzi! îi zise Hurrem fiicei sale.

Mihrimah nu răspunse. Hurrem era exasperată.

— Pui în joc vieţile noastre şi viitorul Sublimei Porţi. Allah să ne ocrotească! N-aş ezita să te închid pe vecie în Palatul Lacrimilor dacă nu te-ai supune voinţei tatălui tău.

— Allah nu te-aude, mamă, pentru că nu eşti convertită la islam.

Furia făcu sângele să dea năvală pe faţa favoritei. Fiica ei deschisese gura s-o înjosească. Era prea târziu ca s-o aşeze în genunchi şi s-o pună să-i ceară iertare. Ajungeau pe culoarul îngust barat de uşa grea de stejar întărită cu fier, păzită în exterior de enormul *kapi aga.*

Abas le aştepta pe acel prag de netrecut, însoţit de treizeci şi unu de eunuci. Aruncă o privire plină de venin asupra grupului de femei, apoi se înfurie, constatând că „negrii” lui nu erau toţi.

Răcni ordine pentru eunucii absenţi, care îl auziră, îi voia pe toţi prezenţi pe două rânduri, inclusiv cei bolnavi. Camerele, alveole mici şi întunecoase pe două niveluri, posturi avansate ale haremului lipite de uşa care dădea spre libertate, se goliră. Lipseau totuşi la apel trei grăsani, deoarece nu exista în mod oficial o interdicţie referitoare la eunuci. Puteau să se mişte şi în interiorul, şi în exteriorul palatului. Cei mai mulţi aveau case în oraş. Abas însuşi trăia pe picior mare într-un palat din Istanbul. Nu era la fel de bogat ca Rustem, dar cu banii pe care îi adunase ar fi putut să cumpere jumătate din insulele Ciclade. Avea venituri de la fundaţiile pioase însărcinate cu

administrarea şcolilor, fântânilor, şcolilor religioase, fundaţiilor de caritate, spitalelor, ospiciilor şi tuturor organismelor care funcţionau pe lângă moschei.

Cecilia observă că Abas purta o sabie enormă peste abdomen. Pe lama albastră, un ochi conturat cu semne magice se întindea până la mâner, împodobit cu pietre preţioase. El nu se arăta în mod obişnuit înarmat. Cecilia deduse că nu voia să pară inferior şefului eunucilor albi, cu iatagan de argint.

Abas trase cu urechea. Se apropia momentul. Zgomotele ajungeau până la ei, în pofida grosimii uşii şi a covoarelor care o precedau.

Hurrem luă o expresie potrivită cu împrejurarea, cât se poate de hieratică. Încă nu-şi ascunsese trăsăturile cu un colţ al vălului. Acolo, era încă la ea acasă, putea să-şi arate frumuseţea. Lucrurile vor sta cu totul altfel când va păşi în lumea bărbaţilor.

— Abţineţi-vă să respiraţi sau să clipiţi în mod uşuratic, le spuse ea femeilor care o însoţeau. Asta e valabil mai ales pentru tine, Nurbanu. Am aşteptat douăzeci şi cinci de ani ziua fericită. N-aş vrea să-i întunec strălucirea condamnând-o la moarte pe una dintre voi.

După ce rosti această ameninţare, se concentră, fixând

până la ameţeală mecanismul complex al broaştei de care nu se putuse apropia niciodată.

Kapi, şeful eunucilor albi, deţinea cele două chei ale paradisului. Una mare şi una mică, asemănătoare, uşor de identificat după urechile în formă de stea cu cinci colţuri înscrise într-un cerc. Nu se despărţea de ele decât atunci când părăsea seraiul şi le încredinţa ajutorului său.

Prima deschidea calea oficială a haremului. Ea era folosită constant ca să le permită eunucilor negri să intre şi să iasă şi numeroaselor vizitatoare de toate felurile, să ajungă la odăile favoritei şi la diferitele *kiaya.*

A doua fusese făcută pentru poarta grădinii odaliscelor, pe unde erau duse condamnatele la înecare, închise într-un sac de pânză. Aceasta era rar folosită. Foarte puţine sclave fuseseră aruncate în Bosfor de la construirea acestei părţi a seraiului. Abas o folosea uneori în scopuri personale, operaţii secrete şi interzise, care justificau acest risc nesăbuit.

Dar *kapi* se credea invincibil şi de neatins. Soliman îl considera prieten. Funcţia făcea din el unul dintre personajele cele mai importante şi mai temute ale seraiului. Chiar dacă ar fi fost cioban, muncitor în port, negustor de apă, cerşetor sau derviş, tot ar fi stârnit

teama. Era impresionant, imens. Capul, mai mare decât o ghiulea de bombardă, era la fel de înspăimântător ca acela al lui Abas.

Îşi aşteptase cu răbdare stăpânul, sultanul. Când îl văzu, însoţit de şeic şi de paşă, urmat de muţi, luă cheia mare de la centură, zâmbi cu toată gura şi se înclină în faţa lor. Dar nu era vorba de un zâmbet. *Kapi* machia grimasa unei vechi dureri resimţite în ziua în care împlinise doisprezece ani, când îi fuseseră strivite organele genitale între două pietre şi fusese făcut eunuc. Le zâmbea aşadar bărbaţilor adevăraţi, deschizând larg maxilarele ca şi cum ar fi căscat, lăsând să se vadă un romb de umbră purpurie, unde străluceau brutal două şiruri de dinţi lungi şi anormal de distanţaţi.

Rustem îşi zise că erau dinţi de demon, numai buni să sfâşie carnea unui bun musulman ca el. Nu-l cunoştea foarte bine pe acest nou *kapi,* creştin de origine livoniană, convertit la islam de puţin timp, căruia unii îi spuneau Ahmed Alwazawi, iar alţii, „gigantul Zawi”. Zawi câştigase încrederea sultanului. Trebuia să se ţină cont de asta. Rustem se pomeni deodată în faţa unei dileme care ilustra importanţa personajului. Şeful eunucilor albi şi cel al eunucilor negri se detestau reciproc. Rezolvă repede

problema: se va lăsa în seama aliatei sale Hurrem. Favorita va şti să se folosească de influenţa ei ca să-i pună la punct şi pe alb, şi pe negru. Spera totuşi ca soluţia să nu-l coste niciun bănuţ.

— Allah să te binecuvânteze! îi zise şeicul lui Zawi. Venim în numele lui şi în numele preaiubitului nostru Stăpân să aducem suma promisă prin contract soţiei marelui vistiernic Rustem Paşa, căruia trebuie să-i deschizi această uşă.

Zawi nici nu se uită la Soliman. Totul fusese stabilit dinainte între şambelanul selamlik-ului şi Marele Stăpân. Introduse cheia în broască.

Clinchetul răsună ca un zgomot de lanţ. La fel se auzea în temniţe când verigile treceau prin inelele fixate în zid, eliberând ca prin miracol un prizonier. Înimile celor şapte femei tresăriră brusc. Uşa se deschise. În dreptunghiul de lumină apăru un zeu înconjurat de oameni. Era Soliman în veşmintele sale de culoarea sângelui şi a aurului, pe cap cu un turban având deasupra diamante în forma unui mănunchi de pene, având sabia sfântă a osmanliilor la şoldul stâng, încălţările purpurii din picioare amintind de cizmuliţele pe care le purtau împăraţii bizantini.

Zawi se înfioră. Favorita avea faţa descoperită, întoarse

capul în altă parte. Soliman le putea porunci muţilor să-i scoată ochii şi să şi-i scoată şi pe-ai lor după aceea; dar Soliman era în toane bune. Nici măcar nu ridică din sprâncene. Hurrem era încă în harem, sub protecţia lui Abas, şi nu se îndoia de credinţa şi de supunerea lui.

O fracţiune de secundă, Cecilia simţi asupra ei privirea limpede şi tăioasă a Marelui Stăpân. Mai îndelung, pe cea a şeicului, care încerca să descopere cine se ascundea în spatele voalurilor celor şase alese, cântărind şansele fiecăreia. Le-ar fi vrut în patul sultanului. I se vorbise despre o sclavă numită Nurbanu, posibilă rivală a lui Hurrem, dar era numai o informaţie lipsită de temei. Cine îi spusese asta?... Da, cadiul Osman. Osman urzea multe intrigi pentru binele islamului şi dreptatea lui Allah, încercând să-i ia locul. Osman trebuia însemnat cu o stea galbenă ca evreii din Cairo. Şeicul îşi puse în gând să-l supravegheze pe judecătorul Istanbulului.

În mod ciudat, pe viitoarea soţie o remarcară ultima. Stătea puţin retrasă, statuie sub vălul foarte lung. Mihrimah aştepta să fie predată infamului Rustem. Când îl văzu cât era de urât, Cecilia simţi că i se întorcea stomacul pe dos. Auzi ecourile unei voci. Cea a puternicului *Şeik-ül-islam,* care anunţa că suma din contract fusese fixată şi

acceptată.

Aşa cum făcuse înainte cu Rustem Paşa, şeicul o întrebă şi pe Mihrimah dacă îl accepta pe vistiernic de soţ. El repetă de trei ori. Ea răspunse „da” de trei ori.

Hurrem simţi că o lacrimă era gata să cadă peste machiajul ei. Dar nu din cauza emoţiei mamei care îşi va pierde fiica, ci a excesului de bucurie al unei femei care îşi consolida pentru totdeauna puterea asupra Imperiului Otoman.

16

Escortele de soldaţi creştini şi de războinici musulmani fuseseră rugate să nu treacă de a doua poartă şi să staţioneze în centrul primei curţi, în bătaia arbaletrierilor şi arcaşilor prinţului Mustafa, care îi înlocuiau pe archebuzierii condamnaţi la inacţiune din cauza ploii. Cu toate astea, se făcuse coadă pe culoarele palatului. Delegaţiile admise să intre în sanctuarul palatului erau mai bine de trei sute şi erau aşteptate câteva mii în zilele următoare, acestea din urmă reprezentând corporaţiile ţării.

Şambelanii şi uşierii turci menţineau cât puteau disciplina în jurul acelei turme de necredincioşi, pătrunşi de puterea lor. Marja lor de manevră era redusă. Nu puteai să loveşti cu băţul un ambasador şi pe însoţitorii lui. Se gândeau la capetele lor atât de fragile, la gâturile delicate. Se descurcau cum puteau mai bine, folosind diplomaţia faţă de oameni pe care îi dispreţuiau.

Italienii trăncăneau, spaniolii perorau, francezii exclamau întruna, germanii vorbeau în jargon, papiştii îi apostrofau în latină pe acei aliaţi de doi bani. Toţi aceşti nobili ştiau foarte bine că prima regulă la Topkapî era tăcerea. Marelui Stăpân îi plăcea să audă porumbeii uguind, privighetorile cântând şi papagalii vorbind. Nu oamenii. Mai ales necredincioşii. Mai demult, unii fuseseră traşi în ţeapă; alţii putrezeau în temniţele Sublimei Porţi sau fuseseră puşi în lanţuri pe băncile galerelor. Nu ştiuseră să-şi ţină gura în faţa Stăpânului gâtului oamenilor!

Evreii, persanii, egiptenii şi arabii erau singurii care respectau acel loc. Şambelanii şi uşierii care îi însoţeau nu vor vedea coşul destinat căpăţânilor lor. Senini, susţinură privirea guvernatorului palatului ajungând în sala vecină cu cea a consiliului, care nu putea să adăpostească pe

toată lumea. *Bostandji başi,* ale cărui rapoarte incriminatoare sau generoase erau înmânate primului secretar al sultanului, numără în gând evreii care ajungeau în dreptul lui, reamintindu-şi numele şi trecutul fiecăruia. Ataşaţi temeinic şi fidel intereselor imperiului, nu meritau o atenţie deosebită.

Joao, care nu-l invidia, ar fi spus imediat „da” în cazul în care cancelaria i-ar fi propus acest post privilegiat. Oportunitatea de a-l sluji pe sultan *în selmalik,* la câţiva paşi de Cecilia, nu avea să se ivească niciodată. Nu l-ar fi vrut nici măcar ca măturător. Trebuia să fii sclav şi crescut în serai din copilărie ca să ai această onoare.

Pe când era cuprins de melancolie, îi atraseră atenţia protestele ambasadorului veneţian şi ale trimisului dogelui. Cei doi discutau aprins cu ofiţerii otomani. Francezii fuseseră primii introduşi în sala tronului. Cu vocea lui firavă şi gura ca o inimioară, ambasadorul Veneţiei se adresa lui *bostandji:*

— Serenissima a fost întotdeauna înaintea regatului Franţei şi, ca atare, cerem întâietate şi dreptul de a ne prezenta urările lui paşa Rustem înaintea tuturor. Marele *bostandji,* şeful gărzilor acestui palat, va înţelege, sunt sigur, cererea noastră.

Bostandji auzi cuvintele mieroase ale ambasadorului, dar nu avu nicio reacţie. Înţelegea stânjeneala ambasadorului, care se exprima de formă, ca să salveze aparenţele şi să nu-şi piardă prestigiul în faţa nobililor din suita lui. Nu se schimba ordinea stabilită. Francezii aveau vânt în pupa. Francisc I ŞI Soliman strângeau pe zi ce trece legăturile dintre ei. Ba chiar se vorbea despre o coaliţie.

Ambasadorul Veneţiei era neputincios. Turcii şi francezii aveau mare greutate pe ieşichierul politic. Cele două popoare belicoase intenţionau să pornească o expediţie în Marea Ligurică. Italia era vizată. Se urmărea un atac împotriva Nişei, o debarcare în Corsica, sosirea unei armate otomane în Provence, care avea să-şi instaleze tabăra la Toulon.

Zvonuri răspândite. Zvonuri colportate. Certitudini raportate de spioni. Un lucru era sigur: turcii şi francezii voiau să-şi împartă Europa, în detrimentul spaniolilor şi al Sfântului Imperiu Romano-Germanic.

Onoarea veneţiană părea salvată. Nu şi pentru Alessandro Venier Baffo. Negustorul nici nu voia să audă.

— Sunt trimisul extraordinar al dogelui, al Consiliului celor Zece şi al Ligii negustorilor. Punând leul lui San Marco în spatele florii de crin, ne ofensaţi. Suntem stăpânii

mării şi...

— Taci, Baffo, sau părăseşte acest palat şi oraşul! îl întrerupse ambasadorul, în timp ce patru soldaţi din gardă, la semnul din ochi al lui *bostandji,* făceau un pas înainte şi loveau pardoseala cu halebardele.

Şocul răsunător al armelor îi paraliză de spaimă pe oameni. Insistenţele verbale ale veneţienilor, genovezilor, florentinilor şi trimişilor Romei se pierdură într-un murmur. *Bostandji* şi „grădinarii" lui nu apucară să pună mâna pe provocatorul de tulburări. Aprigul mesager al Veneţiei, al cărui curaj se tocea la fel de repede ca lama unei săbii de aramă, preferase să se piardă în grupul de mici nobili care îl însoţeau pe ambasador.

Joao nu-şi lua ochii de la el. Simţi în cap un fel de galop. Un cal furios îi tulbura gândurile. Nu reuşea să creadă ceea ce constata. Se întoarse spre Etienne şi îl prinse de braţ.

— Unchiule, este chiar tatăl Ceciliei?

— El este, răspunse medicul, oftând.

Îi ascunsese nepotului prezenţa negustorului. Îl prinse şi el de braţ pe tânăr, îl strânse uşor şi adăugă:

— Suntem evrei. Nu ne expune mâniei sultanului, care ne tolerează pe pământurile lui.

— O să-l ucid!

— După ce vom ieşi din Topkapî, dacă vrei neapărat. Duelurile între necredincioşi sunt permise la Galata.

— O să-l fac să sângereze ca un animal; nu va avea onoarea să încrucişeze sabia cu un nobil.

— Sabia îţi va lua ţie gâtul dacă nu te linişteşti. Uite, am ajuns în sala tronului. Faptul că eşti căpitan şi favoritul lui Barbarossa nu-ţi dă dreptul să vorbeşti aici. Uşierii, fără să-şi întrebe superiorii, ar putea să ceară să ţi se taie limba, dacă sunetul vocii tale îl acoperă pe cel al fântânii pe care o vezi acolo.

Joau strânse din dinţi. Nu vedea fântâna; nu vedea tot aurul din sală, nu vedea tronul splendid acoperit cu un baldachin de catifea galbenă brodată cu elefanţi roşii; vedea numai ceafa albă sub pălăria cu pene a lui Alessandro Vanier Baffo, tatăl nedemn care îşi vânduse fiica în schimbul unor avantaje comerciale. Se abţinu cu greu să nu se repeadă şi să-şi înfigă pumnalul în inima acelui câine râios.

Doi eunuci albi şi o companie de soldaţi o aduseseră pe prinţesa Mihrimah cu palanchinul, după ce-şi arătase faţa soţului. Frumuseţea ei îl lăsase indiferent pe Rustem. Tinereţea trecea mai repede decât puterea. Mihrimah era acum în drum spre palatul paşei, unde o aşteptau femei

puţin înclinate s-o accepte.

Cecilia şi cele cinci hurii nu se mai gândeau la această nefericită. O însoţeau pe Hurrem, ea însăşi mergând în urma lui Zawi şi a eunucilor săi, conduşi de Soliman, Rustem şi şeic. Abas era la urmă, păzind cu privirea acel grup incontrolabil care se prezenta în faţa invitaţilor. Ziua aceea se anunţa bogată în evenimente neaşteptate şi el, *kizlar aghasi,* căruia i se rezervase cu prea multă uşurinţă un rol secundar, va găsi un mijloc să intervină şi să profite.

Cecilia nu-şi mai amintea de *selamlik.* Îl traversase o singură dată, cu ani în urmă, într-o stare de mare tulburare. Acum, reţinea fiecare detaliu, fixat cu o privire furişă. Zidurile erau acoperite cu faianţă şi străjuite de gărzi hieratice. Soldaţii cu veste strălucitoare păreau una cu emailul. Nu clipeau la trecerea sultanului. Poate tresăreau zărind femeile cu văl? Acele femei, despre care se spunea că erau foarte frumoase, de un preţ inestimabil, de neatins şi redutabile! Hurrem era cu siguranţă cea care purta vălul albastru. Poate le inspira o teamă trecătoare, dar nu lăsară să se vadă nimic.

Trecuseră de odăile private ale lui Soliman. A treia curte se deschidea spre un decor războinic, pentru că, acolo, trupe aliniate aşteptau un asalt care nu se producea

niciodată. Cerul era marele duşman. Dar nu aveau nicio putere împotriva apei revărsate, care ruginea armele şi neutraliza praful de puşcă negru. Curtea dispăru. Cecilia recunoscu mirosul unor oameni pe care era foarte nerăbdătoare să-l adulmece când era adolescentă, în micile pieţe din Veneţia şi în biserici.

După numărul ofiţerilor cancelariei, ştiu că sala tronului nu era departe. Îndrăzni să arunce priviri mai incisive; se hrănea cu senzaţii uitate sau noi. Inspira adânc această aparenţă de libertate, cu furie crescândă. Ardea de nerăbdare să ajungă în a doua curte, apoi în prima şi, după aceea, să iasă pe poarta imperială. Ar fi vrut să hoinărească pe străzile imensului oraş. Ca femeie liberă. Furia ei era însoţită de o suferinţă reală şi fizică, de o deznădejde atât de amară, încât lupta cu senzaţia de vomă.

Dacă Dumnezeu i-ar fi dat puţină atenţie, ar fi ajutat-o să-şi schimbe condiţia şi pe cea a tuturor sclavelor din Topkapî.

Divinitatea momentului se numea Soliman şi el acorda atenţie ţinutei perfecte a sclavilor săi care, de la marele vizir la cărătorul de apă, nu existau decât pentru a-l slăvi. Slava răzbătea din sala tronului. Izbucni o muzică de

fanfară. Muzicanţii oficiali ai curţii anunţau sosirea Stăpânului lumii.

17

Şambelanii şi uşierii îi îngrămădiseră cât se putuse de bine, în ordinea prescrisă de etichetă, pe cei trei sute treizeci şi doi de delegaţi în sala tronului. Se aflau acolo şi cei patru prinţi, Mustafa, Selim, Baiazid şi Cihangir, în dreapta jilţului imperial, miniştrii, aga, cadiii şi sufiştii deja aşezaţi de fiecare parte a tronului, adevărat giuvaier de aur bătut cu pietre scumpe. Funcţionarii palatului aveau un simţ înnăscut al organizării, slujit de o mare abilitate. Soliman dădea multe petreceri. Orice eveniment constituia un pretext pentru a fi adunate acolo corporaţiile ţării, congregaţiile religioase, străinii bogaţi şi aliaţii. Se sărbătoreau circumciziunile prinţilor, pelerinajul lor la Meca, tratatele, naşterea Profetului, sfârşitul Ramadanului, întoarcerile din campanii.

Toate gâturile se întinseră spre deschizătura păzită de doi aga, când muzicanţii făcură să răsune instrumentele de suflat şi bătură în tobe şi cimbale. Capetele creştinilor,

aşezate pe gulere albe şi plisate, aveau o faţă asemănare cu cea a Sfântului Ioan Botezătorul, pe care pictorii din Occident îl reprezentau pe o tavă. Erau palide, năpădite de bărbi, ţăcălii şi mustăţi, pline de îngâmfare şi orgoliu. Invidioase, îşi îndreptară privirile spre Comandorul Credincioşilor, care îşi făcu apariţia, monarh strălucitor, în faţa căruia toţi membrii guvernului se plecau, împreunându-şi mâinile. Al doilea scutier, Lala Paşa, îl însoţi pe Maiestatea Sa până la tron, în timp ce stupoarea se zugrăvea pe toate feţele, inclusiv ale musulmanilor, care nu erau pregătiţi pentru acest eveniment, pentru cataclism. Prinţul Mustafa, fiul cel mare al lui Soliman şi Gulbahar, îl resimţi ca pe un afront, dar îşi respecta prea mult tatăl ca să-şi manifeste deschis animozitatea. Se gândi la ziua în care va urca pe tron şi la răzbunare. Hurrem va dispărea atunci în apele reci ale Bosforului, iar fiii ei vor pieri de şnurul călăilor.

Şapte femei, încadrate de eunuci albi, intrară una câte una. Mersul lor, ţinuta busturilor, bluzele splendide, vălurile misterioase, întreaga înfăţişare erau de o graţie extraordinară, sporită de smerenia delicată pe care şi-o impuneau.

Etienne Levy şi rabinii erau martori ai acestui lucru

incredibil. Femeile din harem primiseră încuviinţarea să se aşeze pe mici bănci capitonate, în spatele tronului şi fiii moştenitori, la mai puţin de un pas de miniştri, aga, slujitori ai religiei şi muţi.

Această lovitură de teatru îl puse pe gânduri. Soliman îşi pierduse judecata? Era oare adevărat că Hurrem exercita puterea în umbra lui? Etienne era singurul care nu se îndoia de asta. Dar ambasadorii erau dezorientaţi.

Creştinii, în frunte cu francezul Polin, privilegiat de poziţia lui din primul rând, încercau să descopere trăsăturile celei care se ascundea sub vălul albastru. Însă au fost pătrunşi până în suflet de ochii verzi pe care îndrăzneau să-i privească. Venise timpul să-şi schimbe relaţiile cu Sublima Poartă. Până atunci, nu ţinuseră cont de influenţa femeilor. Veneţienii şi evreii le-o luaseră înainte în această privinţă. Primii reuşiseră să-şi introducă una de-a lor în harem; ceilalţi, slujiţi de complicitatea Yasminei, întreţineau un anumit număr de negustorese, care aveau încuviinţarea să le întâlnească pe odalisce şi îi mituiau pe eunuci, a căror influenţă nu era de neglijat. Pariul lor se baza pe importanţa crescândă a haremului, care avea să devină stat în stat.

Bineînţeles, Etienne îi ascunsese aceste complicităţi

nepotului său. Joao nu trebuia să ştie nimic despre dedesubturile organizaţiei înainte de a fi arătat de ce era în stare. Dacă era cu adevărat alesul pe care îl aşteptau vechii evrei, atunci va fi iniţiat. Între timp, rămânea sub strictă supraveghere. Etienne avea grijă de asta.

Joao părea calm. Era însă doar o aparenţă. Pândea silueta adusă de spate a lui Alessandro, rapace, nutrind gânduri ucigaşe. Îl dobora în gând, îi tăia gâtul, îl lăsa să sângereze ca un porc, îi smulgea inima. Şi nu degeaba, îi va lua viaţa cât mai repede posibil. Nu va aştepta să părăsească perimetrul musulman din Istanbul. Dorinţa lui de a-l omorî pe Baffo atinse paroxismul în clipa în care observă că se întâmpla ceva anormal. Schimbarea de atitudine a asistenţei era atât de mare, încât ridică şi el capul şi le văzu.

Femei... Rămase cu gura căscată.

Cecilia nu îndrăznea să ridice ochii; era periculos să se lase tentată de curiozitate. Zawi şi Abas vegheau. Nu departe de aceşti doi şefi ai eunucilor, cadiii şi reprezentanţii religioşi erau cei care aplicau cu stricteţe legea coranică. Nu se simţea în apele ei; nu avea aplombul şi puterea lui Hurrem. Îşi muşcă uşor buzele, luptând contra forţei care o împingea să încalce interdicţia. Voinţa

îi slăbi treptat. Cedă brusc dorinţei de a-i vedea pe creştini, pe fraţii ei, şi ridică încet capul. Nu vedea foarte bine. Demnitarii otomani, prinţii şi tronul o împiedicau să vadă întreaga asistenţă. Zări câteva turbane printre delegaţi, aparţinând probabil emisarilor regelui perşilor sau vreunui şef de triburi arabe. Occidentalii, majoritari, nu străluceau prin înfăţişare. Îi părăsise îmbrăcaţi în postav negru, catifea neagră, ciorapi gri; îi regăsea la fel de sumbri şi insignifianţi, aproape la fel de ridicoli cu pantalonii lor bufanţi.

Ambasadorul francez li se adresă sultanului şi lui Rustem Paşa, după ce îi înmânase cancelarului un sipet cu un inel împodobit cu un rubin mare cât o cireaşă, cadoul reginei Franţei pentru prinţesa Mihrimah. Apoi, puse să se desfacă în faţa lor tapiserii din ţara lui şi cupoane de mătase de o fineţe remarcabilă. Lăudă apoi frumuseţea celor douăzeci de roibi pe care regele îi oferea vistiernicului, pretinzând că nu mai existau alţii la fel în lume. Caii îşi aşteptau noul stăpân la Galata, unde fuseseră aduşi pe uscat din îndepărtata Normandie. Deşi nu era un bun călăreţ, Rustem se simţi măgulit. Acele animale valorau foarte mult, probabil mai mult decât cele două sute şaptezeci de odalisce din harem. El îi mulţumi

francezului şi regelui său, adăugând că destinul Franţei era legat de cel al Turciei. Vorbi astfel în numele sultanului, care nu se cobora să vorbească în public. Polin avea dreptul la o întâlnire privată şi urma să aibă onoarea să-l asculte pe Marele Stăpân.

Totul fusese spus. Francezii îşi făcură reverenţa, pajii luară darurile şi veni rândul veneţienilor să se apropie cu umilinţă de tron.

Aşezată pe bancă şi condamnată să nu mişte, Cecilia nu-l zări pe ambasador, nici pe tatăl ei, de a cărui prezenţă nu ştia nimic. Văzu doi dintre nobili şi câţiva valeţi ce îi însoţeau, dar nu-i recunoscu. Valeţii duceau cufere şi obiecte.

Ochii lui Rustem se aprinseră de plăcere. Ambasadorul încercă să se prezinte mai bine decât predecesorul lui francez, fiind ajutat şi de bogăţia excepţională a darurilor. După cum cerea uzanţa, vorbi în numele republicii veneţiene. O peroraţie lungă, însoţită de deschiderea cuferelor. Prinţul Selim, cancelarul, câţiva miniştri şi aga îl imitară pe Rustem Paşa, plimbându-şi privirile fermecate peste acea comoară, pe care valeţii o despachetau cu delicateţe.

Veneţienii cheltuiseră fără să se uite la bani. Vase Ming,

căni de ceramică verde cu capace de aur şi amfore care aparţinuseră unui prinţ birman din secolul al XI-lea, de un verde-albastru, preparat din praf de jad şi caolin, un cal de cristal făcut de artiştii din Murano, două orologii, unul cu balansier orizontal şi cadran incrustat cu coral şi opal, al doilea, cu apă, remarcabil prin frumuseţea liniilor, care aminteau de prora unei galere antice, trei sute de livre de piper alb, adus din legendarele ţinuturi Kerala şi Sichuan, precum şi patru ogari reuşiră să sporească creditul oamenilor dogelui.

Aceste minunăţii fuseseră etalate pe un covor, la picioarele suveranului şi ale paşei, unde supuşii din imperiu îngenuncheau înainte să-şi sprijine fruntea de pământ. Dar ambasadorul Veneţiei vorbea întruna, înşirând fraze linguşitoare, slăvind Sublima Poartă, pe Soliman şi pe Rustem. În sfârşit, îl prezentă pe trimisul dogelui.

— Onoarea de a oferi aceste daruri îmi revenea de drept, deoarece cancelaria ta, Stăpâne, a acceptat să fac parte dintre privilegiaţii care ţi se pot adresa, dar onoarea de a le fi adus şi de a le asigura paza bună până la Istanbul a aparţinut nobilului Alessandro Venier Baffo, învestit de doge cu această misiune.

Ambasadorul întinse mâna spre trimis, Alessandro făcu un pas înainte, iar degetele lui Abas înăbuşiră repede geamătul uşor al Ceciliei. Puţini îl auziră.

Joao ştiu din acel moment că era ea. O remarcase după grifonul brodat pe bluză când intrase în sală. Avusese acea senzaţie ciudată, pe care o mai încercase. Apoi, imaginile se deformaseră. Se afla alături de fantome prin care putea să treacă proiectându-şi gândurile spre tron, dincolo de tron, până la misterul acelor ochi conturaţi cu fard negru. Îi simţi furia, dorinţa de libertate, furtunile care mocneau. Era ea. Era Cecilia.

Tânăra îşi exprimase durerea când auzise numele tatălui. Abas o calmase prompt. Hurrem şi cele cinci hurii tremuraseră; cadiul Osman şi al doilea scutier Lala fuseseră singurii dintre personalităţile otomane care aruncaseră, pe furiş, o privire spre femeia care se comportase nepotrivit. Aveau auzul fin, exersat să spioneze. Dar nu avură timp să-şi pună întrebări despre sensul acestui geamăt, deoarece se produse un incident grav.

Alessandro, îndemnat de demonul care îl împingea să rişte mult ca să câştige mult, dispreţuind eticheta, pe care nimeni, nici măcar şeicul, nu putea s-o încalce fără a-l

ofensa pe sultan, mai făcu un pas şi zise:

— Stăpânul Sublimei Porţi m-a onorat şi mai mult şi mai frumos decât veneratul meu doge acceptând comoara scumpă a inimii mele. Să ştie că-i rămân veşnic credincios.

Soliman tresări. Nu înţelegea sensul acestei linguşeli. Nu putea să facă vreo legătură între acea fiinţă insignifiantă şi Nurbanu, căreia i se şterse numele veneţian de origine. Acel creştin nu se dezmeticise probabil după călătoria pe mare; nu mai judeca bine. Bolnavii nu erau pedepsiţi.

Teama se strecură pe loc în inimile multora. Turcii anticipară. Mirosul înţepător al culoarelor care duceau la temniţe, mireasma fadă a sângelui care curgea în timpul supliciilor, şnurul unui mut care tăia gâtul, corbii care devorau ochii capetelor expuse, toate aceste imagini aparţineau vieţii de zi cu zi. Nu dădeau nici doi bani pe viaţa acelui mesager.

Dar rămaseră miraţi, pentru că Soliman nu avu reacţia la care se aşteptau. Un gest anume ar fi fost de ajuns ca gărzile să se repeadă asupra necuviinciosului. Soliman nu făcu niciun gest. Alţii anticipară intenţii pe care nu le avea.

Prinţii Mustafa şi Selim, cadiul Osman, scutierul Lala, Zawi şi Abas îl condamnară la moarte pe Alessandro. Veneţianul ar fi putut să citească asta în privirile lor

furibunde, să ghicească după pumnii strânşi pe pumnalele de ceremonie de la brâul lor. I-ar fi cerut ajutor lui Dumnezeu dacă ar fi văzut chipul lui Hurrem, mult mai expresiv şi mai crunt. Dar orgoliul îl orbea. Se crezu mai important decât cei trei sute treizeci şi unu de delegaţi şi hărăzit rangului de favorit la curtea otomană.

Hurrem se gândi la această posibilitate. Soliman era un strateg imprevizibil. La şah, se arăta abil şi original. Prefera nebunii şi caii. Le combina mişcările pentru atacuri fulgerătoare. Trimisul Alessandro Venier Baffo era un nebun utilizabil, disponibil imediat în schimbul banilor. Sultanul avea mijloacele necesare să facă din el omul lui.

În plus, era tatăl lui Nurbanu. Existau cel puţin trei persoane care îl cunoşteau ca atare, trei care citiseră rapoartele întocmite în epoca răpirii fiicei sale: Hurrem, Rustem Paşa şi Abas. O a patra avea altele în mână: cadiul Osman, fratele lui *kazasker* Hodja, otrăvit de Zora şi de complicea ei, Nurbanu.

Hurrem nu dorea ca Nurbanu să capete importanţă în ochii lui Soliman. Avea planuri pentru ea. Era nerăbdătoare să părăsească acea ceremonie şi să-i dea ordine lui Abas. Scoase un oftat adânc de ură şi de satisfacţie. Pecetluise destinul lui Alessandro Venier Baffo.

La un moment dat, când veneţienii se traseră înapoi, Joao ajunse foarte aproape de Alessandro. Destul de aproape ca să-i dea o lovitură mortală în abdomen. Mângâie pumnalul, simţi cum punea stăpânire pe el violenţa, acel fior suav dinaintea acţiunii războinicului. Dar nu putu să săvârşească acest act drept, deoarece Etienne se strecură între el şi trimisul Veneţiei.

— Am documentul, zise medicul.

Joao se uită la el mirat, abia recunoscându-şi ruda. Unchiul lui avea în mână un sul mare, cu sigiliu. Joao îşi aminti că era vorba de un cadou oferit de comunitatea evreiască vistiernicului Rustem.

— A fost parafat de mătuşa ta şi de bancherii de la Anvers; e valabil pe toate pieţele financiare.

— Foarte bine, bâigui Joao.

Se uită cu regret cum se îndepărta duşmanul lui şi îşi aminti că era alesul. Viitorul a zeci de mii de evrei se afla în mâinile lui. Nu fusese pregătit pentru acest rol, dar nu putea să refuze. Era împins spre tron.

Stând la dreapta celor trei rabini, putea s-o zărească pe Cecilia. Ea ţinea capul în jos, emoţionată încă de prezenţa tatălui. Eunucul negru se afla lângă ea atât de aproape, încât îi auzea ameninţarea răsuflării şi îi simţea parfumul

greu. Dar descoperi şi ceva ca un murmur dulce. Nu totul era sumbru şi trist. Asta venea din interiorul fiinţei sale. Era o senzaţie care nu-i aparţinea. Se gândi la Joao, dar nu era gândul ei; bărbatului pe care îl iubea i se cerea să se apropie; i se poruncea să ridice capul.

Acum!

Universul se cutremură. Se recunoscură. Inimile li se sfâşiară. Sângele li se lichefie şi căzură în inconştienţă. Se priveau fără să se poată apropia unul de altul. Să nu cadă. Să reziste până la capăt, până dincolo de posibil, să reziste şi să învingă. Să-şi închidă rana deschisă a pieptului, să consolideze totul ca să nu compromită viitorul. Se vedeau şi se vor mai vedea. Se apropiară până la atingere.

Cineva îi ajută să-şi recapete echilibrul în acea sală a tronului, unde mulţi îşi semnaseră condamnarea la moarte după ce nu-i fuseseră pe plac Marelui Stăpân.

Marele rabin al Istanbulului avea o voce pătrunzătoare. O folosea zilnic ca să hăituiască păcatul şi să interpreteze cuvântul drept al lui Iahve. Ea vibra uneori în nopţile prielnice, la ceasul Cabalei, când lumea oamenilor şi cea a demonilor se confundau. Vocea lui clamă bunătatea islamului, generozitatea poporului turc, ţara otomanilor, unde evreii îşi găsiseră bucuria de a trăi, libertatea de a se

exprima şi dreptul de a munci. Tonul nu era ambiguu, frazele adresate lui Rustem Paşa justificau acţiunea administraţiei finanţelor turceşti. Era normal să-l recompensezi pe cel care o conducea:

— Ţie, Rustem Paşa, şi în numele poporului nostru, prin mâinile unui ofiţer credincios al Sublimei Porţi numit în această zi în fruntea familiei Graci Nazi, să-ţi fie înmânat darul de garanţie, de prietenie şi de fidelitate al lui Israel.

Marele rabin arătă spre Joao. Înflăcăratul căpitan era roşu de emoţie. Barbarossa, miniştrii şi toţi aga crezură că va leşina înclinându-se în faţa sultanului. Joao făcea eforturi supraomeneşti. Îşi forţa privirea să urmărească mâna plină de inele a sultanului, care îl invita să se ridice, să sară de la faţa machiată şi de nepătruns a lui Soliman la faţa vicleană a lui Rustem Paşa. Rezistă dorinţei de a devia şuvoiul fierbinte spre Cecilia.

Rustem era nerăbdător. Pofta îi fusese deschisă de cadourile dinainte. Lăcomia nu i se mai mulţumea cu fleacuri din aur sau cu animale exotice. Tânărul căpitan cu înfăţişare mândră îi întinse un document făcut sul, cu peceţi de ceară. El îl desfăcu şi simţi că se topea de fericire: banca Mendes condusă de *doña* Graci Nazi îi oferea mirifica sumă de cincizeci de mii de ducaţi, plătibilă

prin prezenta scrisoare de schimb. Binecuvântă numele celui care îi înmâna această comoară. De acum înainte, Joseph Nazi, alias Joao Miguez, putea să conteze pe sprijinul viitorului mare vizir Rustem.

18

În numele lui Dumnezeu cel milostiv şi îngăduitor Profetul a fost întrebat despre pedepsele ce vor veni.

Necredincioşi nu vor găsi adăpost în faţa lor.

Ele vor veni de la Dumnezeu. El stăpâneşte treptele cereşti.

Pe ele vor urca îngerii şi Gabriel spre tronul lui în Ziua Judecăţii, care va dura cincizeci de mii de ani. Îndură cu răbdare şi seninătate. Ei văd pedeapsa îndepărtată, dar noi o vedem cum se apropie.

În mintea lui Hurrem se desfăşura sura a şaptezecea, a „Treptelor”, ca o litanie sfâşietore şi obsedantă. Se gândea la ea de când părăsise sala tronului, lăsându-l pe sultan împreună cu câţiva privilegiaţi, printre care şi ambasadorul Franţei, Polin, să sărbătorească triumful lui Rustem Paşa la o masă somptuoasă. Ceilalţi delegaţi fuseseră invitaţi să

meargă la palatul negru al cancelarului, unde îi aşteptau cinci sute de servitori şi bucatele cele mai fine. Era un mod elegant de a-i îndepărta.

Fiecare la locul lui. Hurrem se gândea aşadar la pedeapsă. Haremul era cuprins de veselie. Farfuriile din porţelan de China şi carafele cu mâner circulau printre femeile întinse pe perne şi saltele de damasc. Carnea condimentată era plină de sos, legumele erau aşezate în formă de piramide, prăjiturile miroseau a floare de portocal, mierea se întărea în foietaje. „O pedeapsă exemplară”.

Hurrem se lăsă pe spate pe pernele de mătase roz ale banchetei şi înghiţi o prăjitură, pudrându-şi nasul cu zahăr farin. În jurul ei, femeile mâncau, flecăreau, cântau, se jucau, se mângâiau şi râdeau de eunuci, fără să le fie teamă de ei, pentru că împărţeau împreună aurul dăruit de Rustem Paşa. Abas supraveghease distribuirea dreaptă a acestui dar. Se aşezase pe un taburet de blană, la picioarele favoritei, şi-şi observa mica lui lume, atent la fiecare atitudine. Una singură era tristă: Nurbanu.

Hurrem se ridică brusc, alunecă afară din coconul de mătase şi se lipi de tânăra veneţiană căzută pe gânduri.

— Tatăl tău a depăşit limitele, zise ea. Dar vom şti să-l

punem la punct, să nu-şi uite condiţia lui de negustor.

— Nu mai e tatăl meu!

— Nu mai e nici reprezentant al Veneţiei în ochii Sublimei Porţi... nici om drept în lumina Coranului. Ridicând în mod nelegiuit glasul în faţa Marelui Stăpân al dreptăţilor, şi-a pierdut imunitatea. Fiecare dintre noi are datoria să-l condamne. Şi tu cu atât mai mult, Prinţesa luminii!

Convinsă de influenţa pe care o exercita asupra protejatei sale, favorita înşiră versetele surei a şaptezecea, pe care le adapta după voia ei:

— Ascultă ce spun sfintele cuvinte:

Într-o zi, cerul va fi asemenea argintului topit.

Munţii vor semăna cu grămezi de lână bătute de vânt.

Prietenul nu-şi va întreba prietenul, chiar dacă se vor vedea. Păcătosul va vrea să scape de osânda acelei zile cu preţul fiicei lui, cu preţul soţiei şi al fratelui său, al părinţilor care îl îndrăgesc, cu preţul oamenilor, ca să scape de ea.

Şi conchise:

— Acesta e tatăl, tatăl tău, dulcea mea Nurbanu, care a venit să ne sfideze fără reţinere în oraşul cu zece mii de moschei şi să te ucidă iar când reveneai la viaţă.

Comandă-ţi răzbunarea şi noi o vom executa. O cere sultana. Comandă şi lasă braţul lui Abas să lovească!

Cecilia înţelese mesajul favoritei. Ridică încet capul. Sufletul ei era plin de iubire şi de ură, de chipurile lui Joao şi Alessandro. Păru să cerceteze cu atenţie ornamentaţia complicată a tăvii din faţa ei, cu marginea încărcată de volute şi de spirale, între care prăjiturile îşi lăsau să se scurgă prisosul de miere galbenă. Se gândi la otravă, îşi aminti de moartea oribilă a judecătorului Hodja. Schimbând direcţia privirii, se cufundă în strălucirea pietrelor preţioase care împodobeau pumnalul lui Abas. Acesta aştepta porunca să-i taie gâtul trimisului Venier Buffo, dar Cecilia nu voia ca tatăl ei să moară în acest fel.

— Vreau să fie mistuit de flăcări, zise ea, înfigându-şi privirea în ochii lui Abas.

— E o pedeapsă dreaptă, admise Hurrem, care nu se aştepta la altceva de la o femeie care, pe zi ce trecea, semăna şi mai mult cu ea.

— Mi-ai arătat calea, explică Cecilia, adresându-se favoritei. Sura mai spune şi:

Dorinţe deşarte! Flăcările iadului vor pune stăpânire pe ei.

Ele îi vor chema pe laş şi pe necredincios, şi pe bogatul

care a fost zgârcit.

Ele îl vor chema şi pe tatăl meu nerăbdător din fire:

potrivnicia îl face să fie sfielnic, îmbelşugarea îl face să fie aspru şi zgârcit.

Şi conchise:

— Flăcările vor distruge răul din acest om; e pedeapsa meritată.

Cecilia reacţiona ca inchizitorii de care avea oroare. Dar nu-şi dădu seama. Numai răzbunarea ei conta.

— Ai auzit, Abas! exclamă Hurrem. Dă-i ascultare huriei Nurbanu şi sultanei tale. Femeile din acest harem vor şti să te răsplătească în numele fiilor lor.

Abas auzea bine. Nu exista nicio ambiguitate în vorbele favoritei. Îşi aroga deja titlul de sultană, vorbea în numele fiilor, al prinţilor. Avea aşadar de gând să se convertească la islam şi să se căsătorească cu Soliman. Să domnească nestingherită. Asta presupunea eliminarea lui Gulbahar, rivala ei, şi a prinţului Mustafa. Asta însemna că încerca să se alieze cu înaltele autorităţi religioase ale Sublimei Porţi, de la Cairo şi de la Meca. Se anunţau nopţi pline de oroare. Eunucul nu-şi putu reţine un fior de teamă. Îşi alesese de mult timp tabăra. Cea a femeilor. Cea a lui Hurrem.

Privirea i se îndreptă spre chipul Ceciliei. În ce viitor plin

de cruzime se înscria rolul acestei femei? O va şti curând. Hurrem scrisese cu siguranţă istoria acelei „lumini” care căpăta nuanţele sângelui. Nu în întregime. Nurbanu va avea un cuvânt de spus. Ar fi putut să le rezerve mari surprize.

— Am auzit, le răspunse el femeilor. Să ştiţi totuşi că, exact în acest moment, trimisul Veneţiei trebuie să fie condamnat şi în alte locuri. Nu eşti singura care îi vrei moartea, Nurbanu. Mulţi vor dori să spele onoarea sultanului. Lala, al doilea scutier, cadiul Osman, cancelarul, *bostandji,* prinţii şi chiar căpitanul Joao Miguez, care reprezintă acum băncile evreieşti, se vor întrece în spălarea insultei şi câştigarea câtorva favoruri imperiale.

Cecilia făcu ochii mari. Inima îi bătu cu putere. Ce ştia Abas despre Joao? Hurrem interveni:

— Acest Miguez din familia Mendes Nazi e un intrigant. O slujeşte pe *doña* Graci şi toţi ştim cât de periculoasă este această femeie. Nu-i putem lăsa să acţioneze pe evreii ăştia oportunişti! Vor să intre în guvern. Acest Joao vrea să ajungă foarte departe.

— Foarte departe! întări Abas, fixând-o pe Cecilia, care nu putu să scape de această privire reptiliană.

— Ştii multe lucruri, zise favorita.

— Mai multe decât îţi închipui... Acum, trebuie să vă îndeplinesc dorinţa. Trebuie să comand nişte flăcări şi să ard un om. Totul se va împlini întocmai.

Palatul cancelarului, Djelalzade Mustafa, ca majoritatea locuinţelor nobililor turci, era vopsit în negru. Îşi întindea aripile de abanos în partea de jos a unui cartier popular unde se îmbogăţeau negustorii *futuvva*[21] La acea oră târzie a serii, aceste fraternităţi semireligioase părăsiseră pieţele. Regimentul de cavalerie Gureba, afectat special gărzii palatului, lua locul zgomotoşilor negustori. Nimeni nu trebuia să tulbure ordinea. Nimeni nu putea să se apropie de clădirea înconjurată de o curte şi chiparoşi înalţi.

Negrul domina şi în interior. Occidentalii aveau impresia că se aflau într-un mormânt cu pereţii acoperiţi cu scrieri persane. Cancelarului îi plăcea scrisul. Se folosea de toate vicleşugurile gramaticale ca să pună la punct regulamente organice, care exprimau voinţa politică a lui Soliman şi a guvernului.

Cancelarul este un om şters şi trist, îngălbenit la faţă de aerul viciat al bibliotecilor şi al secretariatelor, pe care le bătea zi şi noapte, împreună cu o armată de funcţionari linguşitori, înarmaţi cu pene şi truse de scris. Era îmbrăcat în gri, fără simboluri aparente, şi îşi plimba privirea suferindă asupra oaspeţilor creştini şi persani impuşi de

[21] Oameni aparţinând unei confrerii semireligioase care făceau comerţ (n.a.).

sultanul lui preaiubit şi temut. Nu dorea să ajungă în situaţia prim-ministrului Lufti Paşa, care avusese nenorocirea să nu fie pe placul Sublimei Porţi. A plăcea însemna abilitate. Cancelarul o avea. Tocmai anulase ordinul de suprimare a lui Alessandro Venier Baffo ca să nu ofenseze susceptibilitatea unora mai puternici decât el. Le lăsa acestora grija de a spăla onoarea Comandorului Credincioşilor. Nu se întreba cine dintre Lala, Hurrem sau Osman va fi mai iute, dar ştia că insolentul veneţian nu va părăsi viu Istanbulul.

Invitaţii nu bănuiau nimic. Discutau foarte diplomatic şi făceau speculaţii despre posibila destituire a marelui vizir Lufti Paşa. Această dizgraţie anunţată nu mira pe nimeni. Va avea dreptul la o ieşire din scenă onorabilă sau va fi sugrumat, ca majoritatea predecesorilor săi? Aceasta era întrebarea foarte plăcută de pe buzele tuturor.

— Adevărul, zise cu glas şoptit marele rabin al Istanbulului, este că se pune în cârca lui Lufti responsabilitatea asasinării lui Rincon[22]. Acest francez avea sentimente de prietenie pentru Soliman. Sublima Poartă ar fi trebuit să-l protejeze. Marele Vizir e pierdut şi focul războiului se va reaprinde în vest şi în est. Avem mult

[22] Rincon a fost asasinat în ziua de 8 mai 1541 de oamenii marchizului Del Vasto, la instigarea lui Carol Quintul (n.a.).

de câştigat din aceste conflicte. E nevoie de bani pentru echiparea armatelor şi pentru hrănirea lor. Îi vom împrumuta celor care vor respecta mai bine existenţa şi credinţa noastră. Evreii vor lupta în armatele nobililor, pentru că e bine ca fiii lui Israel să-şi verse sângele când cauza slujeşte destinul poporului ales. Aş vrea totuşi ca Joseph să nu mai lupte. Promite-mi că n-ai să te mai expui, fiule, adăugă el, patetic, punând o mână paternă pe umărul lui Joao.

Cuvintele marelui rabin nu ajunseră până la Joao. Erau numai un murmur în mijlocul zarvei ritmate de tamburinele a două orchestre aflate în slujba cancelarului, în plus, urechile îi păcăneau sub presiunea sacadată a sângelui, pe care nu reuşise s-o stăpânească de la începutul zilei. Se gândea întruna la veneţian. Acest Baffo avea un noroc extraordinar. Ieşise teafăr din Topkapî, după ce se adresase fără îngăduinţă Marelui Stăpân. Această neobrăzare fusese interpretată de occidentali ca o favoare. Prietenii sultanului vor fi mai puţin îngăduitori. Cuţitele aşteptau undeva la răspântia străduţelor; otrăvurile se preparau în beciuri. Joao avea sabia lui, făurită în Antiohia.

„E pentru tine!” îşi zise cu mânie Joao.

— Ai putea să rezişti dorinţei de a lupta? insistă marele rabin.

— E ceva ce nu poate promite, răspunse Etienne. Nu e deloc diferit de toţi acei oameni răspândiţi pe perne, care au suit treptele propovăduind violenţa. La el, animalul domină omul şi nu l-am văzut niciodată rugându-se Domnului. Mă tem că va trebui să cumpărăm tăcerea judecătorilor din Istanbul şi conştiinţa lui *subaşi.*

— Să cumpărăm conştiinţa şefului poliţiei? Joseph a comis vreo crimă? întrebă rabinul din Cairo.

— Nu pot să prevăd ce va comite în numele pasiunilor lui trupeşti, replică Etienne.

Joao îi respecta prea mult pe şefii religioşi ca să le răspundă. Îi lăsa să-l cerceteze cu privirea, până când fratele lui, Samuel, îl întrebă:

— Cine îţi inspiră astfel de pasiuni?

— Dacă ţi-aş spune, ai zice că sunt nebun. Iertare, rabinilor, dacă nu răspund aşteptărilor voastre, dar există răzbunări care trebuie împlinite. Unchiul meu ştie că n-am să abat cursul mâniei mele. Mă voi bate în noaptea asta. Pe urmă, voi fi al vostru şi voi face ce-mi veţi cere în numele lui Israel.

— Pe cine trebuie să omorâm? întrebă Samuel,

asociindu-şi tovarăşii de arme, care se aplecaseră să audă numele duşmanului lui Joao.

— Pe cei care mă vor împiedica să ajung la el.

— Dă-ne nume!

— Inutil. Vor veni la voi înainte de ivirea zorilor.

19

Yiyit başi, subşeful corporaţiei pălărierilor, lucra încă, în pofida regulamentului care le impunea artizanilor să înceteze munca după ultima rugăciune. Aceşti artizani, contrar tinichigiilor, cazangiilor şi cizmarilor, nu făceau zgomot şi noaptea le era complicea lor. Adunaţi în jurul a cinci lămpi cu ulei, care răspândeau o lumină săracă pe bancurilor lor de lucru, lucrătorii coseau fără odihnă, fără să scoată o vorbă, cu ochii roşii, urmărind acul, pe care degetele cu bătături îl împingeau în grosimea pâslei sau a pielii.

Timpul trecea. Vara, cântul greierilor le înveselea viaţa; iarna, mugetul vântului anatolian le stârnea spaimele. Uneori, o voce istorisea o poveste veche. Glasul lui *yiyit başi* ocăra pe şeful atelierului, hărţuia calfele şi ciracii. Era

întotdeauna greu să-i obligi pe aceşti lucrători şi ucenici să rămână până la miezul nopţii pentru câteva monede de aramă în plus. Trebuia totuşi să fie mai buni şi mai eficienţi decât armenii şi grecii care practicau aceeaşi profesie, ce se speteau muncind ca să ofere bonete şi pălării la preţuri atractive. Cincisprezece mii de prăvălii vindeau produsele artizanale; zece mii de ateliere produceau articole de tot felul, ocolind regulile administraţiei, umplând cartierele adormite cu zgomotele muncii lor.

Subşeful pălărierilor părea mulţumit. Nu se folosise de băţul de toate zilele, cu care îi pedepsea pe lucrători. Plătise bacşişul obişnuit agenţilor de ordine cu o săptămână înainte. Nu risca să fie amendat, pentru că înaltele autorităţi închideau ochii. Rare erau operaţiunile de control efectuate în plină noapte în cartierul Emineumu.

Rare...

Deodată, afară se auzi un zgomot. Subşeful îşi apropie faţa curioasă de una dintre cele trei ferestruici ale atelierului. Dădu la o parte bucata de lână care ascundea deschizătura. Se simţi cuprins de teamă. Cercetă cu privirea meandrele străduţelor şi începu să facă speculaţii despre originea sunetului.

Apăru o lumină pâlpâitoare. Zgomotul se auzi mai

puternic. Venea de la un om înarmat. Subşeful nu mai auzi sfârâitul focului din brasero care încălzea atelierul. Intrusul îşi făcu apariţia în halourile tremurătoare ale torţelor care se răsfrângeau pe faţadele de lemn ale unei străduţe. Această lumină arămie şi mişcătoare scotea la iveală o întreagă companie aflată în marş. Pe moment, subşeful nu recunoscu uniformele, deoarece mintea îi era paralizată de o teamă îndreptăţită.

Nu puteau să fie decât oamenii lui *muhtesib* Eyub. Acesta era coşmarul meşteşugarilor şi negustorilor. Reprezentant al cadiului, el verifica preţurile, controla greutăţile şi măsurile şi percepea taxele. Funcţiile extinse îi permiteau să aplice o justiţie expeditivă când regulile concurenţei nu erau respectate, de exemplu, atunci când, ispitiţi de câştig, oamenii munceau vinerea sau noaptea.

— Vin agenţii! exclamă subşeful.

Muncitorii încremeniră. Oamenii lui *muhtesib* nu-şi făceau niciodată apariţia în plină noapte fără niciun motiv. Acţionau la denunţuri sau în mod preventiv ca să-i mulţumească pe membrii Consiliului de miniştri, îngrijoraţi de excesele unei populaţii care respecta din ce în ce mai puţin preceptele Coranului şi legile strămoşilor în contact cu străinii nelegiuiţi instalaţi la Istanbul.

Toată lumea avea să se aleagă cu amendă şi bătaie, în cartier, se stârni agitaţie. Câinii începură să latre, să urle, alergând cu gâtul întins şi şira spinării lăsată în jos spre soldaţi.

— Domnul să ne binecuvânteze, nu este poliţia! şopti subşeful.

Cu o torţă în mână, Gaufredi mergea în fruntea trupei de spadasini care îl proteja pe Alessandro Venier Baffo. Mătura spaţiul din faţa lui cu torţa. Nişte câini, lătrând furioşi, apăruseră brusc, cu blana galbenă, spumegând, corcituri supuse unui şef de haită. Gaufredi reperă animalul care îi împingea pe ceilalţi să atace. Brusc, lovi cu lama şi tăie jumătate din gâtul animalului furios. Ceilalţi câini se lăsară în jos în noroiul străzii, cu ochii la corpul conducătorului haitei cuprins de spasme şi adulmecând sângele care se scurgea din rana deschisă. O luară la sănătoasa şi se împrăştiară pe străduţe scheunând.

Gaufredi se întoarse spre Alessandro.

— Nu te teme, o să găsim drumul.

Simţindu-se ofensat, negustorul îşi bombă pieptul. Nu se temea nici măcar de diavol, cu care lupta uneori în numele Sfintei Inchiziţii. I se părea că acel oraş îi aparţinea acum, la fel ca Veneţia. Îşi însuşea moscheile, sinagogile şi

bisericile. Era pregătit să poarte semiluna, steaua şi crucea la gât, să înveţe persana şi ebraica, să-i ajute pe pelerinii în drum spre Ierusalim şi Meca. Visa la un comerţ universal, fără piedici, unde registrele de socoteli să devină mai importante decât Coranul şi Biblia. Lumea era pregătită să adore zeul Ban. El, profetul acestei noi religii, o presimţea.

Pentru consolidarea acestui viitor, trebuia să găsească un mijloc să intre în legătură cu fiica lui. Veneţia conta mult pe colaborarea cu Cecilia. Dogele se temea de puterea acestei Hurrem asupra inimii sultanului; curând, va fi lăudată cea a veneţienei Venier Baffo asupra spiritului Comandorului Credincioşilor.

Încleştarea se anunţa înverşunată. Îl zărise pe Etienne Levy printre delegaţii evreilor. Se ferea de acest evreu, care reprezenta şi Veneţia, prieten cu olandezii, apropiat de turci, aliat cu francezii, intim al familiei Mendes. Levy profita de toţi. Se afla în centrul unei nebuloase de interese contradictorii şi urmărea un scop care scăpa înţelegerii. Singurul care putea să introducă spioni în serai, îşi va avantaja fără îndoială clanul în detrimentul Serenissimei.

„Nu va fi veşnic indispensabil”, îşi zise Alessandro, care

îşi puse în gând să-l elimine.

Se gândise la asta din 1535, când Cecilia şi Kale fuseseră „trimise” la Istanbul. Strânse mânerul de fildeş al pumnalului, i-ar fi plăcut să-l împlânte în burta medicului, dar nu voia să-şi păteze mâinile. Treaba murdară o va face Gaufredi.

Se uită cu dispreţ la provensal.

„Omoară la perfecţie, dar n-are un dram de inteligenţă. Se preface că ştie unde ne aflăm, dar ne rătăceşte în oraşul acesta plin de noroi”.

Alessandro regretă că nu plecase împreună cu ambasadorul. Ar fi fost deja la bordul galerei sau în reşedinţa republicii. Privi în jur. Nu era niciun monument remarcabil, doar case de lemn împotmolite în solul noroios al unei coline.

Toate lumânările din atelier fuseseră stinse. Subşeful şi lucrătorii îi urmăreau cu privirea pe necredincioşi. Acei oameni îmbrăcaţi în negru, cu cape scurte care atârnau ca nişte aripi moarte pe umerii lor, cu capetele acoperite de toci de catifea cu torsade şi pălării de piele cu pene, aveau ochi de şacal, un mers suplu, obişnuinţa de a înainta împreună, în haită, supraveghindu-şi flancurile şi spatele. Era cu neputinţă să-i iei prin surprindere, să le străpungi

apărarea şi să ajungi până la omul pe care îl protejau. Astfel, se imobilizară brusc, în acelaşi timp, luând poziţie de apărare, când alţi demoni se iviră din adâncurile nopţii.

— Allah să ne aibă în paza lui! zise subşeful.

Joao, don Samuel, don Abraham şi don Salomon nu-i pierduseră urma duşmanului. Veneţienii se rătăciseră în oraşul imens, împotmolindu-se pe străduţele întortocheate şi urât mirositoare. Părăsiseră palatul cancelarului înaintea ambasadorului lor, sub o ploaie torenţială. Aversa estompase aproape de tot marile moschei, puncte de reper ale călătorilor. În orbirea lor, Alessandro şi oamenii lui întorseseră spatele Cornului de Aur, fără să-i remarce pe cei patru copoi care le luaseră urma de la distanţă.

Acum nu mai ploua, un vânt capricios mătura cupolele şi purta cu el răgetele catârilor legaţi lângă pieţe. Se auzeau şi behăitul unei cămile, apoi, sunetul subţire al unui clopoţel de ambarcaţiune creştină apropiindu-se de coastă. Atunci, se impuse peste toate zgomotul cizmelor călcând băltoace.

Joao şi ai lui se răsfirară în faţa lamelor fine ale Veneţiei.

— Ia te uită, o veche cunoştinţă! exclamă ironic Gaufredi, apropiindu-se cu pas sigur de Joao.

— Dă-te la o parte din drumul meu, provensalule. Pe

stăpânul tău îl vreau.

Alessandro se trase înapoi şi puse încă doi oameni între el şi Joao. Nu se bătuse niciodată. Curajul îi dispăru într-un şir de înfiorări. Avu totuşi reflexul să scoată sabia. Împovărată de pietre scumpe, purtând un blazon de negustor pe gardă, prost ascuţită, nu fusese făcută să înfrunte lama unui adversar, ci să măgulească orgoliul posesorului.

Alessandro se uita la acel turco-evreu-spaniol, pe care nu avusese niciodată ocazia să-l întâlnească la Veneţia. Avusese doar timp să-l dispreţuiască, cu câteva ore mai devreme, la Topkapî, pe el şi grupul lui de rabini aduşi acolo de Etienne Levy.

— Sunt trimisul Veneţiei! strigă Alessandro, devenit brusc conştient de superioritatea escortei sale.

— Iar eu, Joao Miguez din familia Graci Nazi Mendes, slujitor al Sublimei Porţi, mâna dreaptă a lui Barbarossa, comandant pe o galeră a Marelui Stăpân. Am venit s-o răzbun pe Cecilia, fiica ta.

Alessandro izbucni într-un râs zgomotos.

— Domnilor, lichidaţi lepădătura asta de evreu. Ei sunt patru şi noi treizeci. Faceţi această plăcere Domnului, care vă va fi recunoscător în ziua Judecăţii de Apoi.

— Dă-te la o parte din drumul meu, zise din nou Joao. Povestea asta nu te priveşte pe tine.

Provensalul nu avu nicio reacţie. Strălucirea bruscă a torţelor îi lumina, din când în când, faţa de animal de pradă cu sânge rece. Ochii i se alungeau sub forma a două fante oblice sub pleoapele pe jumătate închise. S-ar fi zis că moţăia. Atacă brusc. Spada lungă se lovi de sabia lui Joao. O dădu la o parte, deschizând o cale până la piept.

Joao fusese luat prin surprindere; era pierdut. Tovarăşii lui nu-l puteau ajuta. Lama avea să străpungă pieptul fratelui lor. Dar se opri la stern, înţepând catifeaua hainei.

— Şi dacă treaba asta m-ar privi şi pe mine? întrebă Gaufredi.

Joao nu înţelegea. Simţea apăsarea uşoară a sabiei. Apropierea morţii îi reducea mulţimea gândurilor. Timpul se scurta. Era la cheremul acelui om ciudat, ale cărui trăsături se umanizau treptat.

Gaufredi zâmbi. Iar zâmbetul lui era cel al unui complice.

— Omoară-l! porunci Alessandro.

— Altă dată, răspunse şeful spadasinilor.

Sabia lui se îndepărtă lent de pieptul lui Joao. Acesta rămase mut de surprindere. Văzu sabia descriind un arc de

cerc, oţelul ei lustruit atrase lumina torţelor. Acele sclipiri o făceau vie. Vârful ei căuta un nou adversar. O îndreptă spre trimisul Veneţiei.

— Ce înseamnă trădarea asta? strigă Alessandro.

— Seniorul ar trebui să-şi amintească faptul că lucrez întotdeauna pentru cel care oferă mai mult, răspunse provensalul.

Începu să cerceteze cu privirea străduţele din jur.

Privirea necredinciosului trecu peste lucarna în spatele căreia tremurau subşeful pălărierilor şi lucrătorii lui. Crezură că ochii lui morţi îi vor trimite în iad, dar necredinciosul nu-i văzu. Căuta pe altcineva, care semăna cu el. Subşeful îl văzu apărând pe acest cineva şi îşi obligă oamenii să se ascundă.

— Eunucul negru, şopti el, dându-se înapoi.

20

— Sinţi cât de frică îi e tatălui tău? întrebă pe şoptite Yasmina.

Cecilia se lăsa în voia ei. Avea mâinile aşezate pe piatra neagră şi netedă a divinaţiei. Acel talisman lustruit de

miile de atingeri aparţinuse pe vremuri tribului din care făcea parte *kiaya.* Nu se ştiau multe lucruri despre acea piatră, care avea în centru o spirală formată dintr-o scriere indescifrabilă, formată din bastonaşe ascuţite. *Kiaya* spunea că provenea din vechiul Babilon, dintr-un timp în care oamenii rivalizau cu Dumnezeu. O avea în pază de când fusese construit haremul şi o „vizitatoare” o adusese de la Damasc, unde fusese păstrată. Rareori o arăta. Numai atunci când configuraţia astrelor era prielnică şi urma să se producă un eveniment grav.

Piatra vibra. Bătea ca o inimă. Cecilia înţelese că acele bătăi reproduceau teama tatălui ei. Sub degetele ei, pulsa inima lui Alessandro. Cecilia nu avea talentul Yasminei. *Kiaya* putea să-i urmărească vibraţia. Un fir invizibil o lega de Alessandro şi vedea prin ochii lui.

— Vei fi răzbunată, e acolo! zise ea cu voce înăbuşită.

Abas se afla acolo. Singur. Nu avea nevoie de nimeni să-l protejeze. Oraşul se temea de el. Îl slujea pe sultan, având grijă de plăcerile lui; se supunea poruncilor favoritei; obţinea profituri imense. Asta îi conferea o forţă şi o strălucire pe care unii le considerau malefice, fără limite. Avea spioni în toată lumea musulmană şi complici până în îndepărtata Chină şi în legendarul Peru. Se spunea

că deochea şi asta era de ajuns să-l facă de neatins.

Părea un animal enorm ivit din apele de catran ale Bosforului. O mantie din piele de capră îi acoperea umerii şi ajungea până la glezne. Li se arătă necredincioşilor. Nu-l miră prezenţa lui Joao, era logică. Tânărul reacţiona ca un câine turbat şi pasiunea îl va duce la pierzanie.

Veneţienii şi evreii făcură front comun, se aliară în mod firesc. Se strecurară pe lângă faţade, ca nişte vipere de piele şi fier, ca să-l înconjoare pe negru. Abas era oribil. Nu i se vedeau ochii ascunşi în pliurile de grăsime umbrite, sub voluminosul turban maroniu şi lucios, tras până la sprâncene. Înaintă fără să-i pese de spadele care formau o coroană de spini. Capul lui negru începu să vorbească:

— Te-ai ţinut de cuvânt, căpitane, îi zise el lui Gaufredi. Vei primi plata, aşa cum ţi s-a promis, la prima rugăciune. Du-ţi oamenii la Pera. Întoarce-te fără nicio grijă. Totul se va îndeplini. Aşa a vrut Nurbanu şi aşa a poruncit Hurrem. Allah va fi mulţumit: acest om trebuie să plătească pentru crimele sale.

Abas arătă spre Alessandro, care începu să tremure ca un bătrân în bătaia crivăţului. Încă mai avea în mână sabia de ceremonie. Se lăsă în jos când Gaufredi porunci:

— Armando, Jehan, Siccard, Pappas, puneţi mâna pe el!

— Ofer o sută de monede de aur pentru capul eunucului, zise Alessandro, gâfâind.

Îl dezarmară şi îi răsuciră braţele ca să-l aducă la Abas.

— Cinci sute!

Îi puseră căluş. Pumnalele îl înţepară în şale ca să-l facă să meargă.

— O să pierzi întotdeauna când e vorba de cine dă mai mult, zise Gaufredi, trăgându-l de barbă ca să-i ridice capul. Nu e nicio onoare să slujeşti o fiinţă atât de josnică ca Baffo... E al tău! adăugă el, întorcându-se spre Abas.

În acel moment, arcaşii Semilunii din Kony îşi făcură apariţia ca prin minune. Erau opt, îmbrăcaţi în maroniu, având de-a curmezişul pieptului o bandă de piele sub care erau ţinute trei pumnale de lungimi diferite. Făceau parte din compania secretă angajată de sufişti. Nu se ştia mare lucru despre ei. Executau treburile murdare ale protectorilor lor, primul fiind Abas. Doi dintre ei lăsară la picioarele lui Gaufredi patru saci, în care zornăia aurul. Îl primiră în schimb pe trimisul Veneţiei. Împins ca un sclav vulgar, Alessandro nu încercă nici măcar să se împotrivească.

Abas şi turcaleţii le întoarseră spatele necredincioşilor. Joao vru să-l urmeze, dar Samuel îl opri.

— Cu cât vei şti mai puţin, cu atât vei trăi mai mult. Atotputernicul, în înţelepciunea lui, n-a încuviinţat să-ţi murdăreşti spada. Nu-i stârni mânia. Trimisul Veneţiei nu va vedea răsăritul soarelui în Asia. Nimeni nu scapă de moarte când apare sub trăsăturile lui *kizlar aghasi.*

— Vreau să confirm execuţia lui.

— Eşti nebun! Cui?

— Celei care crede în cuvântul meu. Mă voi duce singur acolo unde îl conduc. Singur, auzi! Nu veţi purta povara acestui secret. Nu s-a întâmplat nimic în această zi de *djuma.* Duceţi-vă la mătuşa mea Graci şi aşteptaţi-mă până la ceasul la care muezinul va chema la rugăciune.

— Şi dacă nu te mai întorci?

Nu răspunse.

Marea Marmara îşi unduia valurile de cerneală sub paloarea moscheilor modeste din cartierul Langa. În depărtare, întinderea de ape se învăluia în nori luminaţi de felinarele insulelor Prinţilor. Abas trase cu urechea. Vântul fredona o melodie tristă printre stânci. Notele şovăielnice se amestecau cu clipocitul, se stingeau şi renăşteau la nesfârşit. Observă îndelung marea, cheiurile de lemn, apoi oraşul din spatele lui, cuibărit între şapte coline. Îl văzu şi pe Joao, fantomă pe sub chiparoşi. Aprecie curajul

căpitanului. Va exista un secret cunoscut de amândoi, ceva ce se putea negocia la momentul potrivit. Indiscreţia avea şi ceva bun. Îţi puneai viaţa drept gaj atunci când ridicai voalurile haremului.

Abas se gândi la cei cinci mii de altuni de aur daţi lui Gaufredi pentru trădarea lui. Nu era foarte scumpă, dacă te gândeai la beneficiile viitoare. Desigur, se supusese poruncii lui Hurrem, dar mizase totul pe Nurbanu, căreia îi prevedea viitorul strălucit. Strălucit era cuvântul cel mai potrivit situaţiei. Abas se întoarse spre prizonier, jalnicul Alessandro Venier Baffo, care se lăsa dus la moarte ca o oaie. Văzuse zeci de bărbaţi comportându-se aşa, „bărbaţi adevăraţi”, care nu mai aveau nimic între picioare în momentul morţii. Şi se bucură cu adevărat!

Ţărmul era potrivit pentru execuţie. Locul era pustiu şi aşa va şi rămâne încă vreo trei ore. În acea parte a oraşului situată în sud, foarte aproape de vechile ziduri de apărare ale împăraţilor creştini, primele cocioabe ale pescarilor se aflau la trei sute de paşi de plajă. Nu-i păsa de această plevuşcă devotată sultanului şi islamului.

— Duceţi-l sub ponton! le zise oamenilor săi.

Pontonul ros de care înainta deasupra valurilor. De el erau legate bărci cu catarge mici. Un om stătea într-una

din ele. Se ridică în picioare când paşii răpăiră pe scândurile prost îmbinate, dar nu îndrăzni să întâlnească privirea eunucului.

— Totul e pregătit, zise el din vârful buzelor.

Abas nu se îndoia. Acel păstor aspru din regiunea Van îl slujea de vreo cincisprezece ani. Urmase armata lui Soliman la întoarcerea din campanie. Primit într-o şcoală religioasă şi reperat de agenţii eunucului, fusese ales să execute unele sarcini delicate.

— Îl slujeşti bine peallah, Basshar, zise eunucul.

Abas ridică mâna. Oamenii lui îl ridicară imediat de umeri pe trimisul Veneţiei şi îl aruncară în barcă. Ciobanul îl legă de catarg şi îi prinse picioarele cu un lanţ de o sută de livre. Era copleşit de un fel de credinţă. Avea în mâini un creştin, un necredincios nobil şi bogat. Faptele contau în viaţa unui musulman. Iar fapta de acum era purificatoare.

Alessandro începu să reacţioneze când ciobanul îl unse cu un lichid vâscos, ce mirosea a răşină, sulf şi salpetru. Monstrul acela îl dădea cu smoală. Alessandro încercă să se desfacă din strânsoarea care îl ţinea legat de catarg ca pe Sfântul Sebastian, să dea din picioare, să strige. Doar mişcă lanţurile şi făcu să pârâie barca.

Joao se apropiase. Oamenii nu-l băgară în seamă, dar Abas îl dorea complice de-a binelea şi, cu un semn al mâinii, îl invită pe căpitan lângă el.

— Dacă ai credinţa că moartea lui îţi domoleşte furia, eşti foarte naiv, zise el. Doar o va abate spre altă ţintă. Şi ştii foarte bine despre cine vreau să vorbesc. Ştiu ce-ţi doreşti, dar nu poţi să ajungi la ea. Nurbanu îi aparţine sultanului. Resemnează-te. Soliman, pe care începi să-l urăşti, nu e un om obişnuit, n-ai să-l poţi doborî niciodată. Ar trebui pentru asta să învingi islamul şi nenumăraţii lui războinici. Dar eşti doar un evreu, Joao Miguez, un rătăcitor fără ţară şi fără armată, care a ales să slujească Sublima Poartă. Laudă-l pe cel care ţi-a primit poporul şi abate-ţi privirea de la Topkapî, dacă nu vrei s-o pierzi pentru totdeauna. Voi avea grijă de ea şi, dacă Dumnezeu vrea, va deveni sultană.

— Împinge-o în braţele stăpânului tău şi te voi ucide! răspunse Joao.

— Biet înfumurat! Valorezi totuşi mai mult decât acest câine, zise Abas, arătând spre Alessandro. Dacă n-ai să-ţi pui frâu pasiunii care îţi domină mintea, o să ajungi ca el.

Alessandro se zbătea, dădea ochii peste cap. Lacrimi îi curgeau pe obraji. Îl chemă pe Dumnezeu în ajutorul lui

din toată puterea gândurilor.

Cecilia auzi strigătul mut al tatălui ei venind din adâncul pietrei, simţi cum o cuprindea spaima, care se amesteca cu groaza lui Alessandro.

„Am mers prea departe”, îşi zise, îndepărtându-se de piatră.

Kiaya îi strânse mâna gata să i-o frângă.

— Nu rupe vraja. Ascultă ce urmează.

Era cu neputinţă să scape de cleştele degetelor cu unghii îngălbenite. Yasmina uza de o putere străveche, în adâncul pupilelor sale se îngrămădeau nori.

— Nu mai vreau, zise Cecilia.

— Tu ai provocat şi ai invocat asta. Ascultă!

Ce să asculte? Nu mai vru să audă niciun zgomot, respinse răzbunarea şi avu neruşinarea să se gândească la Fecioara la care se ruga pe vremuri în biserica dei Freri, la Veneţia. Revăzu chipul maicii lui Iisus, zâmbetul ei blând, privirea plină de compasiune, mâna de fildeş întinsă în semn de bunăvoinţă, de iubire şi de pace, puritatea unui văl ce cădea până la picioare, o mie de lumânări de slavă aprinse pe grilaje, mirosul de tămâie şi cântecele călugărilor răsunând în marele naos. Dar nimic din toate acestea! Ceea ce ajungea până la ea îi spulbera

străduaniile.

Era un fel de foşnet al unei bătăi de aripi. Dar nu erau păsări. Avu viziunea unei mulţimi pe un cer sângeriu. Demoni înaripaţi zburând înaintea unei fiinţe fără faţă, fără formă, înfăşurată într-un linţoliu cenuşiu şi urcată pe scheletul unui cal.

Basshar ridicase pânza şi barca plutea spre insulele Prinţilor. Ţinea cârma în bătaia vântului. Pieptul îi tresălta şi se simţea iluminat de senzaţia că era un justiţiar al lui Allah. Când barca ajunse la trei sute de metri de ţărm, blocă cârma mică, luă felinarul şi aprinse o băltoacă de smoală răspândită la picioarele lui Alessandro, fără să-şi ofere plăcerea să-l vadă luând foc. După ce-şi îndeplini datoria de musulman şi de slujitor al Porţii, se aruncă în valuri şi înotă spre coasta orientală.

Flăcările urcară brusc. Joao nu clipi. Rămase nepăsător. Aşteptase acest moment cu nerăbdare. Acum, nu mai simţea nimic. Semăna cu Abas, a cărui faţă se transformase într-o mască de ponderaţie severă; semăna cu cadiul Osman, cu aga Lala, cu toţi acei oameni care alergau după putere. Văzu deodată mai clar în sufletul lui. Cecilia nu era încă hetaira lui Soliman şi nici nu va fi cât timp favorita Hurrem va rămâne în viaţă. Luă hotărârea să

treacă în tabăra haremului.

— N-o să te ucid, Abas. Spune-i stăpânei tale că toate cuferele cu bani ale familiei Mendes îi sunt deschise.

— Şi ce condiţie presupune această schimbare de atitudine?

— Ca Nurbanu să nu intre niciodată în camera sultanului.

— Dacă ar intra, mi-aş pierde viaţa. Dar nu tu mi-ai lua-o, ci Hurrem. Ar fi trebuit s-o înţelegi mai din vreme. Această femeie are putere de viaţă şi de moarte asupra fiecăruia dintre noi. Dacă ar fi sultană, ar domni în numele Comandorului Credincioşilor şi atunci ar fi începutul terorii.

— Vom face în aşa fel încât să devină sultană.

21

Cecilia se plictisea. Trecuse mult timp de când nu mai avea nicio veste de la Joao. *Kiaya,* care ştia tot, tăcea; femeile care vizitau haremul nu mai aduceau niciun mesaj; maestrul Levy nu mai dădea semne de viaţă. Era izolată de exterior şi o dureau ochii tot scrutând Istanbulul din înălţimea grădinilor haremului. Lucrurile se schimbaseră

de la moartea tatălui ei. Urcase în ierarhia haremului. Dar nu era *gozde.* Sultanul nu-şi aşezase batista brodată pe umărul ei şi n-o va aşeza niciodată, fiind dezinteresat de orice fecioară cumpărată pentru el. Hurrem era de ajuns plăcerii lui, îi copleşea spiritul de poet şi trupul de războinic.

Cecilia mulţumea în fiecare noapte Cerului că trăia ca o cadână şi că nu era în patul lui Soliman. Era de neînţeles. Era răsfăţată. Yasmina, Abas, eunucii o serveau ca pe o adevărată prinţesă. Nu era nimic prea frumos pentru Nurbanu. Avea acum cinci caftane scumpe, zeci de veşminte, aur sub toate formele, pietre preţioase, destul ca să cumpere şi să întreţină vreo sută de sclave. De la plecarea lui Mihrimah, devenise fiica spirituală a favoritei. Hurrem o instruia zi şi noapte în politica subtilă a Porţii. Nimic din ce se întâmpla în imperiu nu le scăpa. Rustern Paşa fusese numit mare vizir şi dădea dovadă de zel, prezentându-şi planurile favoritei şi ţinând cont de dorinţele ei. Multe firmane purtau amprenta ei, dar nimeni din imperiu nu-şi putea imagina că legile conforme cu Coranul erau rodul gândirii unei femei care nu era convertită.

Coranul era cheia puterii. De aceea, nu trecea o zi fără

ca cele două femei să nu-l studieze. Cecilei îi plăcea să discute despre aspectele credinţei şi despre regulile care rezultau de aici. Ca de obicei, se aşeză turceşte pe covorul micii încăperi unde Hurrem adunase cărţi şi manuscrise. Îi plăcea această poziţie neconfortabilă impusă de favorită.

Hurrem stătea în faţa ei, şi ea avea cârcei la picioare, dar nu zicea nimic. Durerea era una dintre căile care duceau la Dumnezeu şi hotărâse să sufere puţin înainte să se convertească. Era hotărâtă să facă pasul şi să renunţe la trenţele de creştină păduchioasă, deoarece, spre deosebire de Nurbanu, nu era de origine nobilă. Amintirile din tinereţe erau pline de noroi şi bălegar, de ţărani şi foamete. În privinţa asta, semăna cu Rustem Paşa. Amândoi doreau să-şi ia revanşa asupra vieţii şi considerau că nu câştigaseră încă. Hurrem pretindea titlul suprem de sultană valideh; Rustem voia să devină omul cel mai bogat din lume.

Cecilia îşi privi protectoarea. Ce se petrecea în spatele acelei frunţi de roşcată? Hurrem cădea uneori într-o tristeţe adâncă, mai ales când îşi descoperea un nou rid pe faţă. Nu stăpânea timpul. Îmbătrânea. Fardurile ascundeau cât puteau mai bine urmele lăsate de amărăciune, de gelozie şi de grijile puterii. Voinţa îi rămăsese însă intactă.

Întipărită în piatra dură a privirii, în timbrul vocii, în pumnii care se strângeau sau în degetul care se întindea acuzator.

Degetul nu arăta spre nimeni la acea oră târzie a verii şi o părticică de soare lumina pagina de pergament pe care bătea uşor. Lumina nu era totuşi de ajuns să scoată la iveală secretele Coranului ţinut deschis pe coapse. Sura „Pelerinajului" era o invitaţie la credinţă.

— Îmi place versetul al cincilea, zise Hurrem. Citeşte-l pentru mine.

Cecilia avea propriul Coran sub ochi. Cartea fusese legată la Alexandria, cu două sute de ani în urmă, şi purta urme de mucegai şi de grăsime. Acolo unde cerneala se ştersese, apăreau alte semne. Era un palimpsest, din care se degaja un farmec misterios. Cecilia începu să citească:

— O, voi, muritori! Dacă vă îndoiţi de înviere, luaţi seama prin ce v-am făcut să treceţi. V-am făcut din ţărână, apoi, din spermă, apoi, din sânge îngheţat, care s-a preschimbat în făt pe jumătate inform. Am sorocit timpul cât trebuia să staţi în pântecele mamelor voastre.

V-am scos de acolo copil. Apoi ajungeţi la vârsta bărbăţiei. Mulţi mor înainte de a fi ajuns la ea. Câţiva ajung la bătrâneţe şi uită tot ce au învăţat, ia seama la pământul

pe care uscăciunea l-a făcut sterp, i-am dat ploaie. El a prins viaţă şi au ieşit toate roadele spre bogăţia şi împodobirea lui.

— E ciudată asemănarea asta cu Biblia, zise Hurrem.

— Creştinii şi musulmanii s-au inspirat din aceleaşi legende; au scos din ele legi sfinte, exact cât să ne măsoare sufletul şi să ni-l fure. Mă îndoiesc de paradisul făgăduit de pelerinaje, mă îndoiesc de o Lume de Apoi al cărei spaţiu s-ar reduce la cerul populat de stele. Acest verset este splendid pentru că erudiţii în ale credinţei l-au dorit aşa. La fel s-a întâmplat cu toată sura asta, scrisă şi rescrisă la Meca şi la Medina, revăzută şi corectată la Damasc şi la Cairo, adaptată când pentru gândirea persană, când pentru cea otomană. De mult îmi pun aceleaşi întrebări. Cine se poate lăuda că vorbeşte în numele lui Dumnezeu? Ce ştim exact despre Mahomed sau despre Iisus? Şi ce loc ocupăm noi, femeile, în această lume, în care bărbaţii ne consideră fiinţe impure, egale în cel mai bun caz cu caii pe care îi duc la război? Sunt doar cuvinte, cadâna mea, constrângeri, şi trebuie să le învăţăm pe de rost ca să ne luptăm mai bine cu cei care vor să ne pună în lanţuri.

— Converteşte-te odată cu mine şi vei câştiga putere!

— Nu vreau să devin sultană.

— Asta te va ajuta cel puţin să scapi de răzbunarea judecătorului Osman.

— Cadiul Istanbulului e de partea noastră. Nu va face nimic cât timp voi fi sub protecţia ta. Nu regret că i-am trimis fratele în iad şi nu voi ezita o clipă să folosesc din nou otrava dacă acest judecător va atenta cumva la persoanele la care ţin.

— Hm!

Privirea lui Hurrem reflectă deodată viclenia. Bătu iar cu degetul în Coran şi îl ridică ca un cârlig sub bărbia Ceciliei, obligând-o să ridice capul. Unghia lungă intră în piele, aproape crestând-o.

— Spune-mi, Nurbanu, la cine ţii atât de mult încât să vrei să faci moarte de om? Presupun că la mine. Sunt singura din acest harem care ţine la tine, nu-i aşa?

— Da, cadână.

Cecilia se încordă. Deveni din nou suspicioasă. Vocea favoritei devenise mieroasă. Unghia îi intră şi mai mult în piele. Afară, se auzeau porumbei uguind, gărzi strigând, o trupă de ieniceri mărşăluind în pas cadenţat pe Câmpul de Săgeţi. O mie de zgomote fără importanţă. Aparent. Ele făceau şi mai expresivă liniştea din încăpere.

— Poate ai prefera să devii evreică? întrebă Hurrem, retrăgându-şi degetul şi mângâindu-i obrazul.

De la suspiciune, Cecilia trecu la apărare. Ridică o fortăreaţă în mintea ei. Să nu-şi trădeze gândurile. Să nu arate nimic. Cadâna avea darul ghicitului, citea pur şi simplu în mintea interlocutorului când sentimentele ei erau în joc. Intuia deseori gândurile măreţului ei amant; nu i-ar fi fost deloc greu s-o indispună pe mica Prinţesă a luminii. Era cu atât mai uşor, cu cât ştia totul despre dorinţele ei.

— Evreică! Ce idee! exclamă Cecilia.

— Un mijloc ca oricare altul ca să ajungi la putere.

— La ce mi-ar folosi puterea în această închisoare?

— Să evadezi, îmi închipui.

— Îţi închipui că am gânduri rele.

— Ştii că el e gata la orice.

— Cine?

— Joao al tău, drăguţo.

Cecilia simţi o menghină de foc strângându-i pieptul. Clipi şi roşi.

— Iată un nume care are efect! adăugă Hurrem. Ai pielea fierbinte. Fierbinţeala asta îmi place.

Cecilia respinse mâna stăpânei sale.

— Ce ştii despre el? întrebă, dintr-o răsuflare.

— Aproape tot ce trebuie să ştie prima femeie a imperiului. E un bărbat remarcabil. Am trimis şi noi câţiva spioni. Când spun „noi”, îi asociez numelui meu pe Abas şi pe Rustem. Îmi place mult acest Joao. A avut inteligenţa să-mi deschidă cuferele lui cu bani... mă rog, cele ale mătuşii sale. Îl considerăm aşadar un aliat important şi nu vreau ca o iubire nechibzuită să strice prietenia pe care o avem faţă de poporul lui.

Cecilia nu se mai apără deloc.

— Unde e? Spune-mi!

— S-a întors de la război. E la Pera din luna mai[23].

— De la ce război?

— Din Italia, alături de *kadupan kapa* Barbarossa şi de francezi. S-a remarcat la asalturile împotriva oraşului Nisa. Este teafăr... Gândul la bărbatul acesta n-o să-ţi aducă nimic bun. Aparţii sultanului. Soliman ar porunci să fii executată dacă ar afla că încerci să iei legătura cu cineva din exterior.

— N-am să-i aparţin veşnic lui Soliman.

— Asta e sigur! replică Hurrem, zâmbind cu francheţe.

Avea un gând în privinţa asta. Unul mare de tot!

[23] Flotele turceşti şi franceze au atacat coastele italiene din aprilie 1543 până în aprilie 1544 (n.a.).

22

Locul răsuna de zgomot de arme, deoarece servea la antrenament. Era închis într-un perimetru de pietre ciclopice. Pe această suprafaţă, de vreo 331 metri pătraţi, sângele curgea nu de puţine ori.

Această sală, rezervată în mod obişnuit gărzilor arsenalului, era plină de ofiţeri care, cu torsul gol, se duelau cu patimă în fiecare zi de luni, sub privirea scrutătoare a unui vechi *askeri.* Acest căpitan cu barbă albă veghea la respectarea codului militar. Dar nu era omul cel mai bătrân de la arsenal. Arbitrajul lui înceta când îşi făcea apariţia cel mai în vârstă om din armată.

Bărbatul cu platoşă ghintuită intră împreună cu cele patru gărzi de corp algeriene. Oamenii plini de sudoare încremeniră. Îşi respectau amiralul. Mulţi şi-ar fi dat viaţa pentru el, mulţi pieriseră în braţele lui, cu zâmbetul pe buze, mândri că îl slujiseră pe Allah. Strigară:

— Trăiască Khayreddin!

Kadupan paşa Barbarossa luă o sabie mare de luptă dintr-un rastel, îi încercă greutatea şi tăişul, iar arma

lustruită îi reflectă chipul marcat de ani. Barba i se oglindi în luciul oţelului. Se simţi nemuritor. Îşi privi rând pe rând subalternii. Arătă cu sabia spre unul dintre ei.

Joao se aştepta. Barbarossa se mai măsurase cu el de trei ori. Ultima lor înfruntare data de şase ani, în portul oraşului Toulon, pe care armata otomană îl cucerise în mod paşnic, cu acordul lui Francisc I. Joao se înclinase de trei ori cu respect. Şi, de trei ori, Barbarossa se arătase furios.

Lama curbă se aşeză pe umărul tânărului căpitan. Era rece ca mâna care o ţinea.

— Îţi cer ca, de data asta, să nu mă cruţi, zise Barbarossa. Vreau să ştiu ce mai pot şi tu eşti singurul din flotă care vei avea curajul să mă loveşti cu adevărat.

— Şi dacă aş refuza?

— Cunoşti soarta condamnaţilor la galere.

Nu era o ameninţare făcută în vânt. Joao citi hotărârea pe faţa cumplitului războinic al mărilor.

— Va fi ultima noastră luptă, adăugă Barbarossa, luând poziţia de luptă.

Joao nu avu timp să întrebe „de ce?”. Sabia şuieră, în jur, nu se găsea nimeni care să aibă reflexul destul de prompt ca să scape de atacul fulgerător al amiralului, căci

privirea lui *kadupan paşa,* asemenea cu a Gorgonei, îi încremenea pe adversari. Joao o evită cu un salt extraordinar, care îl făcu să treacă pe deasupra capului bătrânului căpitan, aşezat pe un covoraş de rugăciune. Un murmur de admiraţie se auzi în sală. Barbarossa dădu din cap. Împărtăşea admiraţia celorlalţi şi atitudinea lui vădea un fel de aprobare complice. În pofida masivităţii şi a vârstei, se deplasă foarte repede, fandând. Sabia nu-şi atinse nici acum ţinta şi lovi solul, producând o jerbă de scântei. Alte scântei scăpărară pe armă când lovi sabia curbă a lui Joao. Din acel moment, lupta începu cu adevărat. Fără cruţare. Ai fi zis că era un fel de judecată a lui Dumnezeu, pe care o practicau creştinii din Evul Mediu.

Cele două animale sălbatice se învârteau, îmbrânceau grupuri de oameni, răsturnau băncile. Se izbiră, se respinseră, în timp ce săbiile lor despicau aerul greu la capătul unor atacuri furioase. Joao consideră că era timpul să încheie lupta fără să-l facă pe amiral să-şi piardă prestigiul. Îşi roti cu repeziciune mâna. Lama descrise un cerc cu raze mişcătoare. Zbârnâia, capta atenţia. Barbarossa, obosit, o privea hipnotizat. Se deplasă pe tangenta cercului pe care îl trasa, coborî spre picioarele amiralului, apoi urcă ca să-i cresteze braţul drept prin

brăţara de piele.

Un strigăt de surprindere ieşi din toate piepturile. Oamenii văzură picurând sângele amiralului şi sabia căzând. Stupoarea se zugrăvi pe feţe când invincibilul războinic se clătină. Joao aruncă sabia şi veni să-l susţină. Îl duse într-o încăpere strâmtă, cu deschizături mici pentru arcaşi, unde îl ajută să se aşeze cu spatele sprijinit de perete. Apoi se înclină cu umilinţă.

— Iartă-mă, *kadupanl,* şopti el.

— N-am de ce să te iert... Ţi-ai făcut datoria. Ştiu astăzi că ceasurile îmi sunt numărate. Acum, e rândul tău să străluceşti; vei părăsi flota. Am luat un firman în privinţa asta.

— Nu!

— Rustem Paşa consideră că ai fi mai bun la Finanţe.

— Nu aparţin Sublimei Porţi. Sunt un om liber.

— Aparţii familiei Mendes şi avem nevoie de ai tăi ca să ne menţinem cuceririle. N-ai slujit deja interesele imperiului împrumutând aur aliatului nostru Francisc I? Ba chiar se spune că eşti vistiernicul de taină al favoritei.

— Am greşit cumva pe mare, mare *kadupan?*

— N-ai greşit. O, nu! Şi sunt sigur că te vei mai face remarcat pe câmpurile de luptă. Eşti ambiţios, Joao. Şi m-

ai învins.

Barbarossa se uită la sângele care îi picura din încheietura mâinii. Mai văzuse acel sânge curgând pe corpul fraţilor săi. Se întâmplase cu mult timp în urmă, când spărgea capul duşmanilor cu o bâtă ghintuită şi arunca prizonierii pe butoaie de praf de puşcă în navele cuprinse de foc. Totul începu să i se învârtească în cap. Oboseala îl lovi brusc. Se adunase de un an. În minte îi veniră tot felul de imagini. Morţi cu miile. Devastase Procida, Ischia, Puzzole, Policastro, Lipari, Porto Ercole şi Talamone. Se străduise din toate puterile, mai ales de când se căsătorise cu *doña* Maria, o fecioară de optsprezece ani, fiica guvernatorului din Gaeta, don Diego Gaetano[24]. Se revăzu la bordul galerei sale, aşezat pe cufere conţinând opt sute de mii de ducaţi de aur, pe care treizeci şi patru de oameni îi încărcaseră trei zile şi trei nopţi.

La ce bun bogăţia? Se gândi la Maria. O lacrimă i se rostogoli pe obraz. Curând, nu va mai mirosi această floare; nu va mai sorbi din acest izvor de tinereţe.

— Sunt acum un om bătrân, zise el.

Joao simţi un nod în gât de emoţie. Ţinea mult la amiral.

[24] A murit la puţin timp după aceea, epuizat de tânăra lui soţie (n.a.).

Inima i se frângea văzându-l atât de slab.

— Vei lua din nou conducerea flotei ca să-i învingi pe spanioli şi vei duce pârjolul până pe coastele persane ale Oceanului Indian.

— Nu fi prost, căpitane! E vorba de viitorul tău, nu de al meu. Trebuie să fiu ecoul vocilor care îţi sunt dragi şi să vorbesc în numele favoritei.

Emoţia se preschimbă în tensiune. Joao era pregătit să audă ce era mai rău.

— Spune-mi mesajul, îi ceru el.

— Trebuie să te căsătoreşti cu verişoara ta Reyna.

Joao nu dorea să audă mai mult; cunoştea argumentele susţinătorilor acestei căsătorii. Unchiul lui, Levy, i le servea la fiecare adunare a şefilor evrei din Istanbul; interesele materiale se amestecau cu cele spirituale, pretinzând că un evreu trebuia să se unească neapărat cu o evreică.

Plecă. Vocea amiralului îl urmări: „Ca să-ţi întemeiezi avuţia şi să devii de neatins!”

Cu gândurile încâlcite, cu sângele clocotind, Joao părăsi arsenalul. Pe cheiul Mehmet, urcă la bordul galerei uşoare care asigura legătura între malurile Cornului de Aur. Se gândi la Cecilia, dar faţa blândă a verişoarei Reyna se confunda cu aceea a iubitei sale. Îi picuraseră cu abilitate

această otravă susţinută de raţiune. Să se căsătorească cu o evreică din neamul lui. Niciodată! Topkapî se apropia, asemenea unui miraj deasupra căruia planau păsările albe marine, atingând uşor cu aripile stindardele care împodobeau catargele ridicate pe turnuri. Nu putea să pătrundă acolo. Cecilia nu va fi a lui niciodată.

Nici evreică şi nici veneţiană nu va fi femeia care va suspina în braţele lui. Era un om al exceselor; se amestecă în mulţimea tuturor exceselor care făcea să bată inima imperiului.

Micii vânzători de fructe şi legume erau mulţi în acea lună iulie. Erau numai zumzet. Vocile cu accente guturale le trădau originile anatoliene şi rurale. Se năpustiră asupra lui Joao de îndată ce acesta puse piciorul pe strada principală Vefa, care urca până la Serradjihane. Jegul le înnegrea gleznele. Muştele bâzâiau şi încercau să se aşeze pe feţele lor pline de noroi. Viespile le însoţeau, hrănindu-se cu sucurile care se scurgeau din coşurile lor pline cu fructe. Aceşti vânzători lucrau pentru ieniceri, cu care împărţeau beneficiile vânzărilor în schimbul protecţiei lor. Ofereau piersici, caise, smochine şi pepene galben la preţuri mai mici decât cele practicate de prăvăliaşii supuşi taxelor. Îl asaltară pe Joao:

— Stăpâne, un aspru doi pepeni galbeni... Pentru numele lui Allah, cumpără-mi două piersici... Am cules eu însumi aceste fructe din livada lui Aii bey, stropită cu apă dulce...

Vocile răsunau din toate părţile şi nu era singurul hărţuit astfel. Strada Vefa traversa cartierul cel mai „muncitoresc” al oraşului. O sută de străduţe îşi revărsau aici mii de hamali. Papucii lor săpau făgaşul pantei abrupte şi stârneau praful, care se ridica până în vârful minaretelor.

— ... Sunt plăcute la atingere, ca pielea baiaderelor.

Joao era exasperat. Impulsiv, se gândise să se ducă la unchiul lui ca să rupă pactul care îl lega de comunitatea evreiască. Dar paşii nu-l duseră la locuinţa maestrului Levy, situată la nord de Vefa. Nici măcar nu ştia de ce se afla acolo. Nu încă.

Avea câţiva „albişori” în buzunar. Îi aruncă la toţi. Micile monede nu valorau foarte mult, erau băute dintr-un aliaj de argint şi aramă, atât de fini şi de uşori, încât se răspândiră într-o ploaie de confetti. Acest gest provocă îmbulzeală. Mâini avide apucau asprii, altele se transformară în pumni. Micii vânzători de fructe şi legume, vânzătorii de apă şi ucenicii se luară la bătaie.

Fapta lui era condamnabilă, Joao adusese atingere

ordinii publice şi codului care stabilea regulile comerţului. Dar niciunul dintre poliţiştii în civil nu îndrăzni să-l aresteze. Numai un *kol oghlanlari,* care asigura controlul preţurilor şi încasa taxele, se apropie de el.

— Nu-ţi fie cu supărare, căpitane, dar e de datoria mea să-ţi amintesc că numai noi avem dreptul să influenţăm cursul preţurilor pieţii. Scazi valoarea muncii acţionând astfel. Sunt nişte ţărănoi, nu cerşetori.

Joao se arătă surprins de cutezanţa acelui funcţionar pricăjit. Acea stârpitură cu turban cenuşiu scămoşat îndrăznea să-i vorbească despre preţurile maxime impuse populaţiei.

„Eu fac preţurile!” vru să răspundă el, amintindu-şi că se afla în fruntea celei mai importante reţele financiare a imperiului. Dar nu se refugie în spatele acestei puteri, pe care o respingea în mod inconştient.

În jurul lui, oamenii se băteau încă. Fructele se împrăştiaseră pe jos. Copiii îşi făcură brusc apariţia. Se năpustiră în mijlocul bătăuşilor ca un stol de sturzi, şterpelind tot. Atunci, când încăierarea începu să se întindă şi strada se umplu de valuri de nemulţumiţi, poliţia interveni şi ea. Beţele loviră de-a valma, copii şi adulţi, femei şi bătrâni.

— Vezi, nu e nevoie de mare lucru ca să ajungi în afara legii, spuse funcţionarul, zâmbind în barba-i stufoasă.

Nu se vedeau decât gaura gurii şi cinci dinţi. Răsuflarea îi mirosea a usturoi.

— Ai putea să-ţi risipeşti banii altfel, continuă el, privind cum treceau poliţiştii care domoleau populaţia învineţind corpurile. Du-te la piaţă, a sosit acum un transport excepţional de sclave englezoaice şi daneze. Ai nevoie de o femeie.

Joao reveni astfel la dilema lui. Nici evreică, nici veneţiană. Nu mai ţinuse o femeie în braţe de la Toulon şi le ştia numele celor care îşi oferiseră trupul în bordelurile portului provensal.

— Care piaţă?

— Aş putea să te conduc, răspunse omuleţul viclean.

Acest „aş putea” făcea o jumătate de piastru. Moneda râvnită luci în mâna lui Joao şi dispăru imediat în palma lui *kol oghlanlari.*

— Urmează-mă, stăpâne!

23

Tobele băteau între marile străzi Mahmud Paşa şi Uzun Ciarşi. Sunetele lor lugubre îi îngrijorau pe prăvăliaşi şi pe negustori. Veneau de departe şi nu erau turceşti; evocau raiduri, jafuri, vânturi blestemate şi incendii. Răsunau o dată la şase luni, când tătarii, aliaţii otomanilor, veneau să-şi vândă prizonierii.

În jurul prăvăliilor de stat şi al halelor, efectivele oamenilor de pază se dublaseră. Hanii erau în alertă, iar neguţătorii din provincie sau străini se refugiau acolo împreună cu escortele lor. Toţi se fereau de acei sălbatici gata să spintece burţi şi să taie capete. Reputaţia lor sângeroasă era bine cunoscută.

Joao şi funcţionarul ascultau tobele. Văzură arcaşi luând poziţie pe acoperişurile galeriilor hanilor, aşteptând un ipotetic atac al războinicilor stepei. El nu se produsese niciodată şi probabil că nu avea să se producă niciodată. Tătarii voiau să rămână vasalii unui imperiu care le aducea beneficii substanţiale.

Comerţul cu sclavi era deosebit de profitabil. Mult mai mult decât cel cu ambră, plumb, mătase sau blănuri. La Istanbul, aproape toţi sclavii erau vânduţi turcilor, pentru că nu exista obiceiul să fie cedaţi necredincioşilor. Existau şi excepţii, atunci când cumpărătorul creştin sau evreu era

foarte bogat şi influent.

— Aici sunt, zise funcţionarul.

Informaţia era inutilă. Joao intuise prezenţa tătarilor cu mult înainte să ajungă în piaţa caravanseraiului. Mirosul de ţap pe care îl răspândeau se simţea de la două sute de paşi în jur. În plus, tobele lor făceau să tremure clădirea mare în care erau adăpostiţi împreună cu cămilele lor.

— Sunt nişte animale, adăugă funcţionarul, văzând trei dintre ei făcând tot felul de mişcări de echilibristică pe caii lor cu păr lung, scoţând în limba lor strigăte războinice care îi terorizau pe paşnicii prăvăliaşi în papuci şi pe opulenţii negustori în cizmuliţe.

Tătarii îşi serbau plecarea. Cumpăraseră sare şi tunuri. Dansau în onoarea şefilor, care aveau să-i ducă în Bulgaria şi în Rusia, pe câmpuri vaste şi în sate răspândite de-a lungul fluviilor ce traversau câmpii nesfârşite şi mohorâte. Cei doi bărbaţi evitară clădirea afumată, unde zăngăneau săbiile. Îi urmară pe numeroşii pietoni al căror val se strângea ca să pătrundă pe intrarea îngustă.

Piaţa de sclavi nu era atribuită în realitate caravanseraiului, ci unei pieţe mari din apropiere, unde se ajungea printr-un gang îngust. Joao cunoştea locul. Ar fi putut să se ducă singur. Acolo, se aflau gherete înţesate

de osmanlâi care vegheau la menţinerea ordinii. Vreo zece archebuzieri asigurau intrarea, unde patru soldaţi examinau mulţimea cu o privire indiferentă. Nu-şi schimbară atitudinea când îl văzură pe Joao trecând pragul pieţii. Veneau acolo celebrităţi în haine princiare. Toţi bogaţii şi puternicii Sublimei Porţi se aprovizionau cu sclave, cu sclavi vânjoşi sau cu învăţaţi din acel spaţiu, unde se înghesuiau uneori mii de fiinţe. Surescitarea plutea în aer. Loturile de sclavi fuseseră atât de multe, încât duseseră la scăderea drastică a preţurilor în ultimul timp. Puteai achiziţiona o fecioară tânără cu o sută de altuni de aur sau douăzeci şi cinci de ducaţi. Bătrâni cu barbă albă tremurau la gândul că vor reaprinde în ei flacăra pasiunilor îmbătându-se cu parfumul tinerelor flori cu petale dalbe. Haremurile trebuiau aprovizionate, bordelurile împrospătate, personalul fermelor înlocuit. Intermediarii şi mandatarii, recrutoarele şi proxenetele stăteau cot la cot şi făceau comentarii colorate. Lăudau meritele sclavilor lor, în fruntea cărora îi plasau pe polonezi. Africanii, încărcaţi cu toate defectele, nu costau aproape nimic. Erau schimbaţi anual. Nu suportau iarna şi mureau primii de frig când se aflau pe câmp sau în mine sub cerul liber. Băieţii rezistau mai bine; aveau vocaţia să

devină eunuci şi să se îngraşe în palate private. Erau castraţi în general foarte repede, după ce se considera că puteau deveni fiinţe crude şi viclene.

Se bătea pasul pe loc. Împins de un val de oameni, Joao, însoţit de ghidul lui, se pomeni la marginea unui patrulater presărat cu mici încăperi. În acele cămăruţe deschise publicului, bărbaţi aproape goi îşi aşteptau viitorii stăpâni. Erau despărţiţi de femei şi de copii. Nu se amesteca marfa. Femeile purtau veşminte elegante. Îşi ascundeau vârsta, trăsăturile frumoase sau urâte sub vălurile care le acopereau capul şi le mascau faţa.

Funcţionarul îl duse pe Joao la biroul intendentului. Trebuia îndeplinită o formalitate înainte de a găsi perla rară. Ajunseră într-unul dintre colţurile curţii, unde regulamentul fusese gravat pe plăci de marmură. O uşă scundă avea deasupra un text pe care Joao îl citi în parte.

„Negustorii de sclavi să nu dea cu fard alb sau roşu pe faţa sclavelor pe care le vând ca să le facă mai frumoase. Să le vândă cu hainele cu care le-au îmbrăcat; să nu ia înapoi hainele de pe ele. Dacă o fac, să fie pedepsiţi”.

Biroul mirosea a parfum de trandafir, cerneală de China şi ceai. Aceste mirosuri se amestecau, dezgustătoare, cu cele de pergament şi de ceară. Trei oameni le trăgeau pe

nas zilnic: contabilul, secretarul şi intendentul. Unul cântărea şi punea grămadă monedele, altul înşira cifre şi nume, al treilea percepea taxa de la cumpărător şi de la vânzător. Primii doi erau personaje grave, care îşi făceau treaba cu simplitate şi onestitate. Intendentul îi strivea cu prezenţa lui. Joao constată că era foarte impozant şi nu tolera lipsa de respect, nefiind nici el familiar sau nedrept cu numeroşii subalterni ai pieţii. Plin de medalii sfinte şi şiraguri de mătănii, stătea pe un taburet, între un ceainic aburind şi o numărătoare din lemn de merişor. Fizionomia extrem de serioasă nu exprima nici pasiune, nici preocupare majoră, nici nimic din care s-ar fi putut ghici că ar fi consumat haşiş sau opiu.

— Allah să te binecuvânteze, mare Abdullah Efendi, zise funcţionarul, înclinându-se în faţa intendentului.

Omul, cu faţa rotundă, purta un turban impozant, de culoarea zăpezii, care îi cobora până la ceafă. Mâinile, foarte fine, ţineau un pahar de argint. Ridică una ca să mulţumească cu un semn linguşitorului. Privirea lui lucitoare se opri asupra lui Joao.

— Ai venit să cumperi? întrebă el.

— Poate.

— Cei care nu sunt musulmani nu au voie să cumpere

un sclav din pieţe.

— Dar pot eu în numele lui, îl corectă micul funcţionar.

— Aşa să fie! Dar taxa o să fie triplă.

— Voi plăti cât trebuie, răspunse Joao.

— Mergi la casa preţuirilor, acolo o să-ţi găseşti sau nu fericirea.

Afacerea era încheiată. Intendentul nu le mai dădu nicio atenţie vizitatorilor. Luă ambră dintr-un săculeţ şi o topi în apa clocotită din ceainic. Joao înţelese atunci că omul avea mintea deranjată, pentru că acea răşină preţioasă era băută pentru tratarea nervilor şi a nebuniei.

Casa preţuirilor se învecina cu o grădină situată în spatele curţii. Acolo erau expuse cele mai frumoase „piese” sau erau examinate temeinic femeile râvnite în curte. Şase ieniceri stăteau în faţa intrării. Nu erau în ţinuta oficială din postav de Salonic. Vestele de piele fără mâneci şi şalvarii pe care luceau cusături şerpuitoare îi făceau să semene cu gărzile mute ale sultanului. Toţi se sprijineau în lănci scurte. Erau într-adevăr ieniceri. Lingura de lemn era cusută pe boneta lor. Această prezenţă îi miră pe Joao şi pe însoţitorul său.

— Ce fac aici? întrebă funcţionarul.

— Protejează pe cineva important.

Important? Funcţionarul nu înţelegea. Cine? Niciun ministru sau agă nu se amesteca niciodată cu cumpărătorii din piaţa de sclavi. Asistau uneori la vânzări private în palatul lor sau la negustori renumiţi, care se aprovizionau de pe toate pieţele imperiului, şi încheiau contracte în exclusivitate cu piraţii şi jefuitorii. Funcţionarului îi cam pierise aplombul. Nu era bine să dai nas în nas cu un personaj important într-un astfel de loc. Perspectiva de a cere unu-doi piaştri în plus îl hotărî totuşi să se îndrepte spre casa joasă văruită. Dafini creşteau de-a lungul faţadei şi florile lor îşi deschideau corola purpurie. Acele culori, asemenea unor stropi de sânge pe un cearşaf imaculat, nu aveau niciun miros. Semne de avertisment marcau linia ce nu trebuia trecută.

O trecură totuşi sub privirea ienicerilor. Joao îi cercetă cu privirea. Nu făceau parte dintr-o companie din Istanbul. Unde mai văzuse Joao emblema în formă de urs pe care o purtau tatuată pe braţul gol?

Intrând în casa preţuirilor, încă nu găsise răspunsul la întrebare. În patru săli, înşirate una după alta, se hotărau destine. Câteva zeci de turci cu turbane aglomerau accesul în acele spaţii pline de şuşoteli şi de plânsete. Prin deschizături făcute în tavan, lumina zilei se revărsa peste

estrade de lemn. Nu exista acolo nicio mobilă, niciun scaun, niciun covor. Pe scându-rile acelea supraînălţate se petreceau numai drame. Dar Joao era singurul care gândea astfel.

Otomanilor li se părea firesc să posede fiinţe omeneşti aşa cum posedau cai, vaci, capre, copaci, flori şi pietre de mormânt. Oamenii pe care îi cumpărau nu aveau suflet pentru că nu erau musulmani. Nu era un păcat să-i înrobeşti. „Dumnezeu nu îndrumă poporul netrebnicilor”, spunea Coranul, care chema la luptă împotriva evreilor şi creştinilor în versetul treizeci din sura a nouă. Dacă nu erau masacraţi, era drept să fie condamnaţi să-i slujească pe adevăraţii credincioşi. Legea lui Dumnezeu îi făcea pe supuşii Sublimei Porţi să aibă conştiinţa împăcată; uzau şi abuzau de ea pentru plăcere şi pentru aparenţă.

Joao nu se simţea totuşi vinovat că împărţea cu ei acest drept. Trăia de prea mult timp printre sălbăticiuni ca să se formalizeze; se obişnuise cu acea lume de inegalităţi. El însuşi îi privea cu răceală şi detaşare pe vâslaşii în lanţuri de pe galera lui. Nu-şi simţea inima grea când gardianul lor arunca un cadavru peste bord. În timp ce-şi plimba privirea peste feţele încordate ale cumpărătorilor incitaţi de licitaţii, nu simţi nicio emoţie şi se strecură în sala unde

erau cei mai mulţi participanţi.

Mizele păreau aici importante. Nu se aventurase acolo din întâmplare. Într-adevăr, zărise statura înaltă a unui eunuc lângă estradă. Acel munte de grăsime împachetat în mătase lila privea cu un ochi critic marfa prezentată unui public cunoscător. Joao nu recunoscu faţa buhăită şi ciupită de vărsat, cu buze fardate. Eunucul şi ienicerii care îl însoţeau nu erau de la Topkapî. Păreau să-şi aştepte rândul.

Pe estradă, o fată foarte tânără, brunetă şi micuţă, fusese dezbrăcată de negustorul care o oferea. Un bărbat între două vârste, îmbrăcat în straie bogate, probabil un angrosist de la Sandal Bedesteni, unul dintre aceia care erau porecliţi „posesorii averii lui Karun”, o examina cu atenţie. Mâinile nerăbdătoare se plimbau pe umerii plăpânzi ai prizonierei, care încerca să-şi ascundă sânii şi sexul.

— Arată-mi comorile tale, îi zise examinatorul fetei.

— Nu înţelege limba osmanliilor, interveni negustorul, doar sârbeşte şi puţin greceşte.

Angrosistul se încruntă. Îndoit, cântări din privire prada plăpândă şi ruşinată şi conchise:

— E un handicap care îi scade valoarea.

— Dar ştie să coase, să cânte din gură şi la ţiteră. Învaţă repede limbile noastre. Uită-te la puritatea ochilor, la catifelarea pielii, la albul şi soliditatea dinţilor...

La aceste cuvinte, angrosistul îşi băgă degetele între buzele sclavei şi o forţă să deschidă gura.

— Fildeş frumos. E sănătoasă, n-o voi lăsa mai jos de şapte sute de piaştri.

— Eşti nebun, negustorule!

— E preţul virginităţii.

— Şi ce-mi dovedeşte că e virgină?

— N-ai decât să te convingi singur, răspunse negustorul, lăsându-se pe vine.

Dădu la o parte mâna ce se împotrivea şi ascundea perişorul părţilor genitale care conferea o valoarea aşa de mare acelei mărfi. O muştrului în sârbeşte. Fata îndepărtă braţele şi se arătă în întregime bărbaţilor, lăsând să-i curgă lacrimile, în timp ce un deget îi scormonea sexul.

Joao simţi cum îl cuprindea furia. Se gândi la Cecilia. Trecuse prin aceleaşi încercări? Cu siguranţă. Îi veni să strivească toate acele feţe pline de curiozitatea cea mai puternică şi de dorinţe josnice, iar mâna i se crispă pe mânerul sabiei.

Cecilia era obligată să rămână neatinsă, iar *kiaya* şi

eunucii erau cei care îi controlau starea intimităţii. Joao cunoştea practicile din harem. Mii de turci de la Istanbul posedau mai mult de patru femei şi alte mii se lăudau că avuseseră fecioare din toate ţările. Tânărul îşi concentră ura asupra eunucului, singurul care nu împărtăşea sentimentul general de pofte trupeşti.

— Castrat blestemat! murmură Joao, zicându-şi că iadul era probabil populat cu aceste creaturi adipoase şi veninoase.

Eunucul se simţi observat, dar nu de căpitan. Cunoştea privirea teribilă a celui care îl obligase să vină acolo, împotriva celei mai elementare prudenţe. Îşi făcu meseria. O evaluă pe sârboaică, care nu cântărea mai mult de optzeci şi cinci de livre, şi consideră că era inutil să lupte cu angrosistul. Totuşi, făcu o mişcare scurtă din cap ca să zărească privirea stăpânului.

Joao surprinse schimbul de priviri între eunuc şi bărbatul mai retras, pe care nu-l observase. Acesta purta o capă subţire şi lungă, albastră, din postav de Flandra. O glugă îi ascundea partea de sus a feţei, cu obraji dolofani şi guşă dublă, mărginită de o linie subţire de fire de păr roşcat. Gura era mică, întredeschisă, ca atunci când respiri greu. Sub buzele tivite cu un puf arămiu, se vedeau dinţii, dar nu

semănau cu cei ai unui carnasier. Erau făcuţi să mestece bucate moi.

Nu trebuia să te în crezi în acea faţă de prunc. Eunucul învăţase să citească pe trăsăturile care nu stârneau niciodată animozitatea. Fiinţa de sub glugă nu avea inimă, nici prieteni, nici cuvânt, nici milă. Îl văzu molfăind fraze nerostite.

„Stăpânul îşi pierde răbdarea”, îşi zise el, îndreptându-şi atenţia spre negustor şi spre clientul lui, care se învoiră la un preţ de şase sute unsprezece piaştri, după multe târguieli. Servitorii aruncară un văl peste fată, îi adunară hainele şi o traseră în spatele unei draperii.

Afară, muezinul chema credincioşii la rugăciune.

24

Timpurile se schimbaseră. Nimeni nu se întorsese cu faţa spre Meca. Oamenii nu se mai gândeau să câştige un loc în paradisul de sus, ci să-şi construiască edenul lor pe pământ. O existenţă în care să nu faci nimic altceva decât să-ţi supraveghezi casa, haremul, averea. Allah va fi înţelegător. Plăteau impozite ca să întreţină armate

imense, care luptau împotriva necredincioşilor. Asta era de ajuns ca să le menţină sufletele deasupra noroiului. Chemarea nu ajunse la urechile lor. În schimb, auziră foarte bine, foarte aproape, bicele care loveau spatele sclavelor destinate muncilor grele, ţipetele femeilor care erau despărţite de copiii lor.

Vânzările continuau.

Eunucul oftă uşurat. Draperia se dădu curând într-o parte şi-şi făcu apariţia marele Kazin, unul dintre cei mai buni în profesia lui. El oferea întotdeauna marfă de calitate, cel mai frumos sortiment de sclave de pe piaţă, când catadicsea să vină în oraş. Prefera să-şi organizeze vânzările în castelul lui, situat pe malul râului Kagithane, unde ajungeai, din capitală, în două ore de mers cu calul. Sclavele lui erau formate, domesticite după moda turcească, apte să înţeleagă araba, persana şi limba osmanliilor; le punea în valoare. Azi, avea să realizeze un profit imediat, dar mai scăzut.

Nu avusese timp să aducă la el cei o sută patruzeci şi şapte de bărbaţi, femei şi copii pe care tătarii i-i cedaseră, în schimbul a optsprezece mii de piaştri şi trei sute de livre de sare, cu două zile înainte, stârnind invidia. Concurenţii lui, supăraţi, i se plânseseră intendentului. O anumită

sumă de bani împiedica cazul să ajungă în faţa Divanului, dar zvonul se răspândise în tot oraşul: marele şi vicleanul Kazin, considerat maestru în arta de a da bacşişuri, îşi însuşise un lot splendid de creştini, printre care se găseau unele piese demne de un rege. Şi femeile demne să brodeze batiste pentru Comandorul Creştinilor.

I se dăduse de înţeles că ar trebui poate să se despartă de unele dintre ele. Cineva important ţinea să vadă cu precădere marfa englezească: un cojocar din Londra, soţia lui şi cele trei fiice ale lor. Îndeosebi cele trei fiice. Trei frumuseţi roşcate, cu ten de alabastru, şaisprezece, optsprezece şi douăzeci şi trei de ani. Cea mare era, după propriile criterii şi spusele celor care încercaseră să achiziţioneze lotul de prizonieri, excepţională.

Aceasta a şi fost introdusă în sală. Marele Kazin fixase un preţ de o mie de piaştri. Niciun defect nu altera acea piele, pe care avusese grijă s-o parfumeze el însuşi la baie, înainte s-o îmbrace cu veşminte orientale luxoase. Nu avu nevoie să-i laude comorile ascunse de şalvarii de satin verde, de bluza de culoarea grâului dat în pârg, care îi cădea până la genunchi, şi de vălul, tot verde, ce ascundea o faţă pe care toţi şi-o imaginară asemenea celor descrise în cartea interzisă o *mie şi una de nopţi.*

Femeile din acele povestiri nu erau pentru ei. Un cărturar ar fi putut să declame:

Ea face să palpite pântecele bărbaţilor; dar dacă pântecele ei e catifelat, păzeşte-te, mai mult decât de piatra netedă, de inima-i de cremene!

Joao se simţi cucerit de privirea ei. Eunucul simţi furnicături: avea exact ochii pe care îi dorea stăpânul lui, alungiţi spre tâmple, reflectând verdele misterios al unei pietre scumpe, inteligenţi şi fără teamă.

„Seamănă cu ai lui Hurrem”, constată eunucul, întoarse capul spre stăpânul lui, care deschisese gura, exprimând un „oh” mut de admiraţie, şi ştiu din acel moment că putea să-şi joace rolul şi să intervină. Îi făcu un semn cu mâna negustorului.

— O mie de piaştri, zise Kazin, fără altă introducere.

Feţele de sub turbane se crispară. Unii îl invocară pe Allah, murmurând formula *basmala,* „în numele lui Dumnezeu cel milostiv şi îngăduitor”, prelungind-o cu cuvintele „omul acesta vrea să ne ruineze”, „Kazin aduce o ofensă corporaţiei sale”, „pedepsiţi-l pe acest fiu care strică meseria şi preceptele islamului”.

— E mult pentru o sclavă de vârsta asta! conchise o voce anonimă.

Mulţi încuviinţară, dând din cap. Prizoniera avea cu opt ani mai mult decât media tinerelor achiziţionate cu mulţi piaştri, ţechini, ducaţi şi *şerefi* pe pieţele imperiului. Era uşor să corectezi defectele unei tinere între zece şi paisprezece ani, s-o supui legilor Coranului, să faci din ea soţie sau concubină şi s-o închizi în colivie. Această ţintă devenea nesigură când iepşoara avea mai mult de douăzeci de ani. Cu una ca ea era greu să-l atingi.

Părticica de faţă pe care o arăta exprima refuzul de a fi domesticită. Se uita cu hotărâre şi agresivitate la bărbaţii adunaţi la picioarele estradei, privindu-i de sus, cu mâna stângă strânsă pumn, cu dreapta lipită de umăr, acolo unde o piatră preţioasă roşie, prinsă într-o broşă de argint, menţinea vălul ce palpita între degetele ei lungi şi fine.

Atacul şi apărarea.

Joao şi eunucul reţinură această atitudine. Joao simţi curând privirea englezoaicei îndreptată spre el. Era dură, exigentă, violent înrădăcinată în ura împotriva islamului şi a bărbaţilor. Nu o evită. A ei îşi schimbă direcţia, dar nu înfrântă, ci ca să şi-o pironească în ochii bărbatului cu glugă, care se uită imediat în altă parte.

— La preţul ăsta, am vrea să vedem mai mult, spuse eunucul.

— Propunerea mea reflectă ce-am văzut eu, răspunse marele Kazin. Nu poţi să pui la îndoială buna mea credinţă. Dacă vrei să ridici vălul acestei frumuseţi născute pe tărâmul ceţuri lor, trebuie să oferi mai mult.

— O mie cincizeci de piaştri! strigă o voce.

Toţi îl căutară cu privirea pe inconştientul care cădea în capcana lui Kazin. Era în ultimul rând, purta costumul bogat al demnitarilor statului şi era flancat de doi servitori sprijiniţi în bastoane.

— Caimacamul! exclamă cineva.

Titlul acestui înalt personaj al statului trecu din gură în gură. Caimacamul, răspunzător de bunul mers al municipalităţii, era locţiitorul marelui vizir. Trebuia să te retragi de la vânzare când un om de importanţa lui dorea să achiziţioneze un bun.

— O mie două sute de piaştri!

Toate capetele se întoarseră spre eunucul a cărui voce de falset crescuse preţul şi tensiunea. O mie două sute de piaştri reprezenta o sumă colosală, cu care ar fi putut să trăiască timp de un an un sat cu o mie de suflete.

Rănit în amorul propriu, ofensat, caimacamul îşi crispă faţa uscată. Pometii îi deveniră brusc proeminenţi sub pielea bătând în cenuşiu. Era făcut numai din oase şi fiere.

Îşi mângâie ţăcălia, pe care o purta lungă sub bărbie, o netezi ca pe un colţ de jivină ţintind spre un medalion adus de la Meca. Nu-l cunoştea pe eunuc. Asta îi sporea tulburarea. Un eunuc nu cumpăra niciodată pentru el însuşi. Un eunuc slujea un stăpân puternic. Cine îl folosea pe acesta?

— O mie trei sute!

Vocea lui Joao avu efectul unui bubuit de tunet. Se produse îmbulzeală. Oamenii dădeau din coate ca să-l vadă pe ofiţerul armatei care îndrăznea să-i sfideze pe caimacam şi pe eunuc. Vor avea ce povesti în seara aceea în *selamlik.*

Caimacamul trase de timp. La capătul acestei tergiversări nesănătoase pentru imaginea lui, consideră că nu merita să continue. Tânăra putea să aibă o boală venerică, un viciu ascuns, un himen refăcut. Nu voia să-şi rişte banii. O mie trei sute de piaştri! Era grotesc! Atâta aur pentru nişte plăceri efemere! Mătură aerul cu mâna şi întoarse spatele. Plecarea lui a fost salutată cu zâmbete ironice. Rămâneau doi cumpărători, care se măsurau din priviri şi nu încercau să evalueze fiinţa cu părul ca văpaia venită de la un alt capăt al pământului. Prizoniera nu-i mai vedea decât pe aceşti doi oameni diferiţi. Nu avea nimic

bun de sperat de la negrul enorm. Raţiunea ei înclină spre cel care purta sabie. Se rugă Fecioarei, aşa cum făcea fără încetare de la începutul captivităţii. Era puţină dragoste de cerşit pe acele meleaguri protejate de Semilună.

Atât de puţină...

Eunucul afişa o expresie dintre cele mai urâte. Îi ura pe bărbaţii încrezuţi din armată, aga, ofiţeri, ieniceri, spahii, războinici de tot felul, care îşi arătau virilitatea pe câmpul de luptă.

— Nu e bine, nu e bine deloc, stăpâne, bâigui funcţionarul, pe care ispita unei recompense îl reţinea în acel loc.

Eunucul scoase un oftat de exasperare şi de furie. La fel răsufla şi mistreţul înainte să atace. Faţa i se acoperise de o sudoare urâtă. Se temea prea mult de stăpânul lui ca să-şi pună întrebări despre Joao; nu era în stare să simtă focul ce ardea în acel om mândru, cu sabia de abordaj şi pumnalul de luptă la brâu, focul care îi curgea în vene şi îi incendia fiecare gând ca un torent de energie. Dacă ar fi ştiut ce forţă irezistibilă îl împingea, ar fi avut o idee cât de mică despre temperamentul de om bătăios pe care Joao îl ascundea în spatele unui chip bine făcut. Dar eunucul era insensibil la orice formă de spaimă care nu emana de la

stăpânul lui.

— O mie patru sute! izbucni el.

— O mie cinci sute!

Replica lui Joao fusese imediată. Simţi că era tras de braţ.

— Nu merită, zise funcţionarul. Eunucul o să ne omoare.

— Nu omori un Mendes, nici pe cei protejaţi de el, răspunse Joao, punând o mână pe umărul bărbatului sfrijit.

— Eşti acel Mendes ales de Sublima Poartă? Nobilul evreu spaniol care răspunde la numele de Micos, Miguez, Nazi, Graci?

— Chiar el.

— Allah fie lăudat! Sunt alături de omul cel mai bogat după Rustem Paşa şi Călăuzitorul islamului, preaiubitul nostru sultan.

— O mie şase sute!

— O mie şapte sute!

Eunucul se simţi zdruncinat. Hotărârea ofiţerului friza nebunia. Înţelese că nu va obţine fata cu bani. Se decise să-i vorbească. Împungându-i într-o parte pe spectatorii neînsemnaţi care îl despărţeau de tânăr, veni foarte aproape de Joao şi îi şopti la ureche:

— În locul tău, eu aş pleca.

— Khayreddin Barbarossa m-a învăţat să nu dau niciodată înapoi.

— Îl indispui pe stăpânul meu.

— Să vină chiar el, acest stăpân, să-mi ceară să plec, şi vom vedea dacă, fiind într-o dispoziţie mărinimoasă, o să vă las în viaţă, zise cu glas tare Joao, uitându-se fix la omul cu glugă.

— Eşti un om mort, replică eunucul.

Omul cu glugă ridică mâna ca să-şi facă sclavul să tacă. Cu pas greoi, îşi mişcă trupul mare înfăşurat în mătase lucitoare. Inelele şi colierele străluceau. Ajuns lângă Joao, îşi dădu gluga jos.

Oamenii se dădură înapoi. Senzaţia sabiei călăului pe gâturile lor nu era o iluzie. Îl recunoscuseră imediat.

— Prinţul Selim, se bâlbâi funcţionarul, tremurând din tot corpul.

Cel mai făţarnic şi mai crud dintre fiii lui Soliman. Gras, roşcat, cu ochii albaştri injectaţi de sânge, stătea ca un şef de corporaţie în mijlocul acelui cartier popular, la cheremul asasinilor lui Gulbahar, mama fratelui Mustafa, având ca protecţie un eunuc înarmat cu două pumnale şi şase ieniceri afară.

— Te cunosc, îi zise el lui Joao. Te-am văzut mai demult

în fruntea unei delegaţii evreieşti. Tata şi marele vizir te preţuiesc foarte mult. Eşti vistiernicul poporului tău şi garantul finanţelor şi politicii noastre în afara imperiului. De ce un om ca tine o vrea pe această femeie?

Joao se înclinase. Îi respecta pe prinţii otomani, dar refuza să semene cu acei oameni de nimic care îi linguşeau.

— Pentru că n-am niciuna. Spre deosebire de tine, care ai deja douăzeci şi una în haremul tău de la Konya.

— Fericit bărbatul care aleargă în bătaia vântului şi nu respiră aerul viciat al haremurilor! Ar trebui să-ţi păstrezi libertatea. Coama calului tău face cât toate coamele reginelor din Occident şi ale prinţeselor din Orient.

— Bărbatul are cu zece ani mai mult decât tine, vrea o viaţă liniştită, vrea să-şi întemeieze o familie, să aibă fii.

— Nu cred că eşti acel bărbat, răspunse, zâmbind, prinţul Selim. Ce-ai putea să-mi oferi în compensaţie pentru această viaţă pe care ţi-o pot lăsa?

Joao se aplecă spre urechea la care strălucea un inel de aur şi vorba lui deveni şoaptă:

— Noi doi ştim că există ceva mai bun decât femeile.

— Spune!

— Vinurile franţuzeşti şi italiene îi inspiră la fel de mult

pe poeţi. Două mii opt sute de litri de vin de Falerne şi tot atâţia de Bordeaux te-ar face să uiţi ochii ăia.

Pupilele lui Selim se aprinseră brusc. Vinul era păcatul lui, licoarea de care era dependent. Uită pe dată ochii englezoaicei, asemănători cu cei ai mamei sale. Acest Joao Miguez Mendes era un tovarăş grozav. Numele nu conta. Tânărul căpătă deodată o importanţă considerabilă în mintea prinţului. Selim hotărî să şi-l facă aliat... şi, de ce nu, prieten. Un plan vag se contura în inconştientul torturat al fiinţei sale.

— E a ta, zise el. Îmi eşti dator. Te voi aştepta la Konya după întoarcerea mea din Persia.

— Voi veni, răspunse Joao, sărind pe estradă.

Se apropie de prizonieră. Toţi se aşteptau să-i ridice vălul. Dar nu se atinse de el şi se mulţumi să-i aranjeze o şuviţă arămie ieşită de sub pânză. Îi spuse lui Kazin numele şi titlurile. Acesta se înclină. Apoi, o prinse de mână pe femeie şi o întrebă cum o cheamă.

— Maria, murmură ea, lăsându-se trasă de Joao.

Dorise să fie cumpărată de el. Acum, voia să-l ucidă.

25

Selim era uimit. *Kiaya* Yasmina îl introdusese într-o încăpere mică mirosind a cerneală şi a pergament. Locul îi era drag; învăţase aici să iubească poezia alături de mama lui. Din timpurile acelea îndepărtate când respira parfumul şi cuvintele acelei femei adorate, scria gazeluri, dar aceste poeme scurte, care trebuiau să prezinte urechii o eufonie netulburată, nu erau demne de a fi citite în cercurile literare care apăreau în capitală. Nu îndrăznise niciodată să-i trimită vreunul mamei sale. Şi-o imagina, acolo, râzând de versurile lui. Cu siguranţă că nu-l chemase ca să vorbească de poezie. Căută un indiciu. Trusa de scris era goală. Cărţile aranjate în bibliotecă veneau de la Viena, din Franţa şi din Germania. Sulurile, cu sutele, conţineau scrieri persane şi arabe.

Patru exemplare din Coran, puse pe un cufăr, aşteptau să fie deschise de mână pioase. Când le văzu, se simţi vinovat. Băuse mult înainte să vină în harem. Nu i s-ar fi permis să-şi prelungească beţia în palatul odaliscelor. Taburete şi perne erau aşezate în jurul unei mese joase din abanos, pe care fuseseră puse o carafă cu apă şi o salată.

Recipientul din porţelan de China ar fi putut să conţină

delicioase *pideli kebab* de carne amestecate cu migdale şi marmeladă de portocale. În loc de asta, oferea un sortiment trist de măsline, capere, gulii şi castravete.

O masă de ţăran, o masă de om sărac.

— Am pregătit-o special pentru tine, prinţul meu, zise *kiaya,* care se lăsase în genunchi lângă masă.

„Mama a hotărât să mă ducă la pierzanie!” îşi zise el imediat, uitându-se la oribila vrăjitoare siriană.

Yasmina era o piază rea. Nenorociri se roteau în străfundul acelor bile negre, care îl fixau pe prinţ. Selim regreta că nu era în locul tatălui său, ar fi tras-o în ţeapă pe acea hienă bătrână în grădinile haremului. Un foşnet de mătase îi alungă gândurile morbide. Hurrem se afla în faţa lui. Apariţia ei îl fermecă, aşa cum se întâmpla întotdeauna. Un veşmânt larg, brodat cu lotuşi, îi acoperea corpul minion, a cărui talie era subliniată de o centură lată, argintie. Pe cap, avea un uimitor *tarpu* de brocart cusut cu fir de aur, înalt, presărat cu flori proaspete, negre şi albe.

— Mamă, frumuseţea ta ar trebui să fie cântată în toate *kahvehane*[25] zise el, repezindu-se să-i ia mâna şi să i-o sărute cu umilinţă.

— N-ar trebui să-ţi amintesc că sunt unica împărătească

[25] Loc de destindere publică (n.a.).

a tatălui tău şi că numai el poate să mă zugrăvească cu cuvintele inimii. Cărturarii care se adună în acele locuri, bând cafea de Etiopia, abia dacă sunt demni să laude praful stârnit de picioarele mele. Ridică-te, fiule, şi nu uita niciodată că sunt favorita Stăpânului gâtului oamenilor.

Selim se ridică cu stângăcie. Fiecare mişcare cerea efortul şi strădania de a-şi păstra echilibrul. Hurrem îl privi cu ciudă. Acel vlăstar grăsan o exaspera. Mustea de grăsime şi de intenţii rele. Sudoarea lui acidă atrăgea muştele; mirosul lui de peşte putred strica parfumurile cu care îşi stropea hainele; renumele lui de desfrânat murdărea memoria suveranilor osmanlâi.

Oftă uşor. Nu putea să-l renege. Îl purtase în pântecele ei, îl adusese pe lume în durerile facerii. Pur şi simplu, nu ştiuse să-l educe. Eunucii erau adevăratele mame ale copiilor crescuţi în harem; nu li se putea cere acelor jumătăţi de bărbaţi să se comporte ca nişte femei.

Avea trei fii: Baiazid, mândru şi insignifiant războinic, asupra căruia nu avea nicio influenţă, Cihangir, bietul cocoşat, cărora medicii nu-i preziceau o viaţă lungă, şi acel burduf de vicii. Rămânea în mod firesc copilul ei preferat. Singurul pe care îl putea manipula cum dorea. N-o va izgoni într-un palat aurit dacă va ajunge pe tron; şi va

pune totul la cale ca el să atingă puterea supremă.

— După cum poţi să constaţi, am prevăzut pentru noi o gustare uşoară, zise ea, invitând-o pe Yasmina să-i servească.

— Uitasem gustul tău pentru bucatele simple.

— Va trebui de acum înainte să te mulţumeşti cu ele. Am hotărât să te facem să slăbeşti.

Selim roşi. Slăbea dacă dorea şi nu era nimeni la Konya care să-l controleze.

— Ce cal îţi va suporta greutatea dacă trebuie să ataci duşmanul? continuă ea scormonind, fără tragere de inimă, în bolul pe care i-l dăduse *kiaya.* Ce armată va avea încredere în tine dacă va trebui s-o conduci la bătălie dintr-o litieră? Se vorbeşte mult despre pregătiri de război şi mă îndoiesc că eşti în stare să rivalizezi cu Mustafa.

— Mustafa e un câine râios...

— Care are avantajul de a fi cel dintâi născut al lui Soliman şi de a avea curajul lui Mehmed Cuceritorul. El şi Baiazid vor comanda trupe la dreapta şi la stânga sultanului.

— Baiazid! Mamă, e mai tânăr decât mine! Nu poţi accepta să fiu umilit. Tu domneşti la Topkapî. Tata te ascultă. Ajută-mă să mă disting contra ereticilor!

Selim îşi vărsă furia, pe care ura o purta năvalnică în venele lui. Aceasta îşi avea sursa într-o spaimă îndreptăţită. Ştia că fraţii lui nu ar ezita să poruncească sugrumarea lui ca să-şi asigure tronul. Trebuia să strălucească în ochii poporului. Vor fi lăudaţi cei care îi vor masacra pe şiiţii iranieni şi îl vor forţa pe şahul Tahmasp să se supună adevăratei religii. Ştia că Rustem Paşa şi perfida lui soră, Mihrimah, aleseseră să slujească interesele lui Baiazid, contrar dorinţei mamei sale. Se simţi deodată foarte singur şi avu o privire disperată. Hurrem aştepta această privire.

— Ai putea să fii numit guvernator al imperiului în absenţa tatălui şi fraţilor tăi. Războiul nu e câştigat şi se pot întâmpla multe lucruri în timpul unei campanii.

Kiaya clipi scurt. Hurrem spera ca dinastia să fie lovită de o nenorocire. Poate miza pe dispariţia sultanului. Se anunţa o înfruntare cumplită. Se gândi la Nurbanu, care era o carte foarte importantă în jocul favoritei. Urma să intre în scenă.

— Prefer să te ştiu la Istanbul, continuă Hurrem.

— Sigur, există unele avantaje să guvernezi, zise el, gândindu-se în treacăt la şahul Tahmasp.

„Acel perfid s-ar putea face util omorându-mi fraţii pe

câmpul de luptă”.

— Va veni o zi când voi tăia eu însumi capul şahului şi pe cel al tuturor ulema şiiţi din Persia!

— Ce bine e când te aud vorbind aşa, fiule! Vom face din tine un sultan, dacă vrea Dumnezeu, dar, întâi, trebuie să te facem bărbat adevărat.

Selim deveni mai atent. O văzu pe *kiaya* zâmbind şi îi surprinse privirea de spioană şi de vrăjitoare, neagră şi ameninţătoare, care îl urmărea din anii îndepărtaţi ai copilăriei.

— Mi s-a spus, zise Hurrem, schimbând tonul, că le consideri pe femeile tale nişte jucării ce pot fi rupte după dorinţă. A avea un harem cere rigoare şi etichetă. Iar tu n-ai deloc aşa ceva!

Selim, jenat, se foi pe taburet ca şi cum ar fi vrut să alunge privirea persecutoare a mamei şi a Yasminei. Pielea lui măslinie şi gelatinoasă tremură uşor. Vălurele de grăsime se răspândiră pe faţa lui morocănoasă. Era groaznic şi respingător.

— Sunt sclave, trebuie să-mi dea ascultare!

— Ai „consumat” vreuna?

— Păi...

— Păi preferi vinul cărnii! Pentru Dumnezeu! îţi interzic

să mai cumperi altele şi să te umpli de ridicol în pieţe!

— N-am mai cumpărat, mamă! izbucni el.

— Dar chiar ieri, se pare, ai încercat să cumperi o femeie din Anglia care semăna cu mine.

Selim se simţi cuprins de panică. Mama lui ştia tot. Stătea închisă între zidurile celei de-a treia curţi a palatului şi nu-i scăpa nimic din ce se întâmpla în capitală. Era informată de sute de oameni; se folosea de poliţie, primea rapoarte, utilizându-i pe Abas şi pe Yasmina în scopuri criminale. Era mai periculoasă decât o cobră. În pofida iubirii, se întrebă dacă nu trebuia să scape de ea cât mai repede.

— N-am socotit că trebuia să licitez în continuare.

— De ce alegi femei care seamănă cu mine? Ce dorinţe te împing să faci asta? Ce-mi ascunzi? îţi aminteşti de cuvintele din Coran: „Nu vă căsătoriţi cu femeile care au fost soţiile părinţilor voştri. E un păcat; e calea pierzaniei! Nu vă este îngăduit să vă căsătoriţi cu mamele, cu fiicele, cu surorile, cu mătuşile, cu nepoatele, cu dădacele voastre, cu surorile de lapte, cu bunicile, cu fiicele femeilor voastre pe care le aveţi în grijă, decât dacă nu v-aţi unit cu mamele lor”. A râvni la mine e o crimă în ochii lui Dumnezeu şi ai sultanului. Vrei să faci cunoştinţă cu

juvăţul muţilor înainte să arzi pe vecie în iad?

— Nu! Nu! exclamă prinţul, care deveni stacojiu la faţă.

— Eşti un băiat bun şi îţi vom corecta greşelile. Nu-i aşa, Yasmina?

Kiaya dădu din cap, apoi părăsi încăperea fără să fi primit poruncă. Lui Selim, care cunoştea codurile haremului, i se păru că această plecare ascundea ceva. Nu-i plăcea zâmbetul mamei sale; zâmbea aşa pe vremuri înainte de a-l încredinţa eunucilor ca să-l pedepsească. Se simţea readus în vremea copilăriei, prizonier în mijlocul acelui labirint populat de conspiratoare înfiorătoare, care foloseau mângâierile şi otrava ca să se impună. Simţi cum îl cuprindea brusc teama, gândindu-se că putea să-i vorbească tatălui despre dorinţele lui ascunse. Selim se văzu condamnat de Soliman. Îşi încordă auzul vrând parcă să perceapă foşnetul uşor al papucilor muţilor şi îşi trase capul între umeri. Să fie sugrumat prin surprindere era un gând care îl terorizase dintotdeauna.

Hurrem continua să ciugulească bucăţile de castravete şi de gulie, fără să pară tulburată peste măsură. De mult citea gândurile fiului ei. Nu era supărată. Dorinţa asta i se părea îndreptăţită. Îşi şterse mâinile cu o batistă şi le duse la *tarpu,* desprinse o floare albă şi una neagră şi i le întinse

lui Selim.

— Trebuie să alegi între bine şi rău, zise ea.

Prinţul examină cu ochii mari deschişi florile în formă de clopoţei. Nu mai văzuse niciodată unele la fel. Nu conta originea lor. Simbolul avea importanţă.

— Cea neagră e pe gustul meu, zise el.

Nu luă floarea. Nu mai avea chef s-o ia pe ocolite. Floarea aceea îl reprezenta. Ar fi putut să crească pe humusul stricat al sufletului său. Îşi privi mama provocator. Hurrem îşi arătă mulţumirea.

— O vom oferi aşadar pe cea albă viitoarei tale soţii şi astfel cuplul vostru va rămâne pe calea de mijloc. Domniile lungi îşi găsesc inspiraţia între dreptate şi nedreptate.

— Se va veşteji cu mult înainte de nuntă, persiflă el. Niciuna dintre femeile din haremul meu nu merită să poarte titlul de cadână.

— Aşa crezi?

Hurrem lăsă floarea să cadă pe covor. Bătu din palme. *Kiaya* îşi făcu imediat apariţia. Era însoţită de o tânără brunetă cu părul plin de perle. Selim se încruntă. Floarea albă nu avusese timp să se ofilească la picioarele mamei sale. Se simţi prins în capcană.

— Iat-o pe Nurbanu, zise Hurrem. Îşi merită foarte bine

numele. Îţi va lumina mintea zbuciumată.

— Ce înseamnă asta? izbucni Selim.

— Că-ţi este destinată.

— Refuz alegerea ta!

— Şi eu!

Vocea Ceciliei se auzi cu claritate. Veneţiana era şocată. Se clătină, făcu un pas înapoi, simţi pumnul dur al Yasminei în şoldul ei, îşi reveni, umplându-şi îndelung plămânii cu acel aer saturat de iasomie şi de trădare, îi măsură cu privirea pe mamă şi pe fiu. Îl detesta pe grăsanul acela buhăit. Selim era o fiinţă perversă. I se cunoşteau loviturile pline de laşitate. Trăia în şi pentru păcat, delectându-se cu suferinţa umană, pe care o exprima în poeme. Pentru el, nimic nu era mai suav decât gemetele unui condamnat tras în ţeapă sau dulcele foşnet al vântului pe sforile spânzuraţilor. Cecilia se întoarse spre Yasmina, care îi ascunsese planul lui Hurrem.

— M-ai înşelat.

— Nimeni nute-a înşelat, interveni Hurrem. Consideră-te norocoasă, pentru că pe fiul meu îl aşteaptă tronul.

Replica favoritei era îndrăzneaţă. Anticipa moartea fiului lui Gulbahar, Mustafa, moştenitorul legitim al lui Soliman.

— Îi aparţin sultanului, pretinse Cecilia.

Hurrem îşi aplecă bustul şi-şi împreună mâinile sub bărbie. Închise ochii pentru o scurtă introspecţie. Cugetarea îi încreţea trăsăturile feţei. Riduri apărură sub machiajul savant, pe care servitoarele îl refăceau de patru ori pe zi.

— Am examinat cazul tău, zis ea.

Acest „noi” îi implica pe Abas şi pe Yasmina.

— ... şi am hotărât să te cedăm. Haremul are legile lui; bărbaţii le fac şi le desfac. Ne vei părăsi în mod legal.

Această perspectivă stârni spaima Ceciliei. Care dintre sfinţii Veneţiei putea s-o salveze? Nu-i mai invocase pe San Barnaba, San Sebastiano, San Salvador, San Felice sau Santa Maria dei Miracoli de ani de zile. Da... numai un miracol putea s-o salveze. Nu mai făcea parte din lumea creştină; era o sclavă fără suflet, destinată anonimatului ţărânii. Hurrem se ridică; nimeni şi nimic n-ar fi putut s-o facă să se răzgândească. Selim o va lua de soţie pe femeia aleasă de ea. În numele Comandorului Credincioşilor.

— Soliman, stăpânul nostru – Dumnezeu să-i dea viaţă lungă! –, la recomandările mele şi sfaturile judicioase ale lui Abas, le va oferi şase fecioare fiilor lui. Asta s-a mai întâmplat deja în trecut; un bărbat merituos poate să primească un dar imperial cu mult înainte de dispariţia

stăpânului, când acesta nu vrea sau nu mai poate să-şi onoreze femeile. Tu eşti încă tânără, Nurbanu, şi nu vei cunoaşte decăderea şi nebunia în întunecosul Palat al Lacrimilor, unde trăiesc cele care au fost alungate din harem. Soliman a încuviinţat, dar vrea să le cunoască pe cele al căror nume i-au stârnit curiozitatea.

Cecilia îşi înfrâna pornirea de a se arunca asupra favoritei. Selim îşi înăbuşea furia. Niciunul dintre ei nu se putea sustrage voinţei lui Hurrem. Prin cuvintele celei de-a doua cadâne a imperiului, simţeau apăsând asupra lor întreaga putere otomană.

— Tu, cele cinci odalisce, Abas şi Yasmina îl veţi însoţi pe Stăpânul Stăpânilor în Persia. Vei fi cântărită şi preţuită în timpul călătoriei. Stăpânul care vede în adâncul inimilor şi minţilor va şti dacă eşti demnă să dăruieşti urmaşi fiului său.

Această dezvăluire o stupefie pe Yasmina, care nu se aştepta să i se permită să părăsească şi ea Topkapî. *Kiaya* bolborosi imprecaţii imposibil de înţeles în arabă. Se gândi la maestrul Levy. Trebuia să-l anunţe cât mai repede. Nurbanu era în mare primejdie. Cadiul Osman va face totul s-o asasineze pe „Prinţesa luminii”. Jurase pe Coran să răzbune moartea fratelui său.

— Întoarce-te lângă tatăl tău şi generalii lui şi poartă-te bine, îi zise Hurrem lui Selim. Un guvernator trebuie să se arate abil. Istanbulului nu-i plac oamenii slabi. Tu, continuă Hurrem, adresându-se Ceciliei, vei rămâne lângă mine zi şi noapte. Te voi învăţa secretele mele. Nu vei muri sufocată la ordinul sultanului dacă te formez după modelul meu.

26

Gedici era îmbrăcată cu o bluză cenuşie, şifonată, şi o pereche de pantaloni negri. Şchiopăta. Vălul lucios, ca o aripă de corb, îi înconjura chipul oacheş. Putea să aibă patruzeci de ani sau şaptezeci. Era cu neputinţă să-i dai o vârstă. Încărcată cu trei coşniţe, atârnate cu sfoară de umerii plăpânzi, femeia vindea ierburi, seminţe, rădăcini, insecte şi reptile uscate, luând la rând conacele şi palatele, moscheile şi şcolile religioase. Făcea parte dintr-o corporaţie reputată pentru licorile, poţiunile şi otrăvurile sale. Străbătea şchiopătând strada Cazanelor din cartierul Unkapani, spre care se deschideau ateliere în care ardea focul. Ciocanele băteau arama, aburul şuiera, suflări fierbinţi înroşeau bărbile lucrătorilor, cenuşa pudra

faţadele. Se gândi totuşi vag la Profet, în timp ce intra în casa lipită de sinagogă.

Cu două ore înainte, fusese condusă la femeile din Topkapî şi se înclinase cu umilinţă în faţa cumplitei *kiaya* Yasmina. Ascultase şi reţinuse. Acum, stătea ţeapănă şi îngrijorată pe picioarele grosolane, cu capul într-o parte, îl privea cu respect pe maestrul care o învăţase arta de a vindeca şi a ucide.

Etienne Levy părea să-i răspundă la privire. Dar era o impresie falsă. Vedea dincolo de acea cotoroanţă, dincolo de zidurile casei de lemn, de cartierele oraşului şi de colinele vălurite, dincolo de spaţiul cunoscut şi de timpul care nu-i putea îngrădi spiritul. Căuta o cale, soluţii, încerca să citească viitorul. Ceea ce îi spusese acea femeie repunea totul în discuţie. Cecilia avea să-l urmeze pe Soliman în campanie, înainte de a fi cedată lui Selim. Evreii şi veneţienii nu mizaseră niciodată pe prinţul grăsan. Cecilia fusese pe vremuri pregătită să răpească inima sultanului şi să-i ia locul lui Hurrem. Nu reuşise. Acum, trebuia ajutat Selim în detrimentul lui Mustafa, acel prinţ înţelept destinat să domnească. Gândul îi displăcea lui Etienne.

Va reflecta la asta mai târziu. Cecilia avea prioritate. Din

clipa în care va părăsi incinta inviolabilă a palatului Topkapî, va deveni o pradă. Cadiul Osman era un vânător abil. Avea o armată de agenţi la ordinele lui ca să aplice justiţia. Avea cruzimea în sânge, ca şi răposatul lui frate, judecătorul armatelor Hodja. Se spunea că ar fi jurat să verse sângele „Prinţesei luminii” pe mormântul răposatului. Şi acest credincios înverşunat nu-şi încălca niciodată jurămintele. Cum s-o protejeze pe Cecilia pe drumurile care duceau în Persia?

În minte îi veniră două nume: Adna şi Lala, cei doi aga ai Sublimei Porţi. Primul o mai escortase pe Cecilia la începutul captivităţii sale; al doilea era un scutier care îi slujea cu zel pe sultan şi pe Rustem Paşa, îi lăuda pe prinţi şi urzea intrigi, alături de Abas, ca să obţină favorurile cadânei Hurrem, Adna cel curajos şi Lala cel şiret îi vor asigura apărarea lui Nurbanu. Era numai o problemă de bani şi de alianţe secrete.

Etienne se gândi la Joao. Nepotul lui nu trebuia să ştie nimic despre ce se punea la cale la Topkapî. Joao alesese aparent calea raţiunii, deoarece nu mai era văzut dând târcoale pe malul drept al Cornului de Aur, cu ochii ridicaţi spre palat. Cumpărase o sclavă englezoaică de o mare frumuseţe. Această achiziţie provocase furia mătuşii sale

doña Graci, care îl alungase provizoriu de la locuinţa familiei Mendes. Se spera că va ceda apelurilor familiei şi se va căsători cu verişoara lui, Reyna. Biata fată era îndrăgostită de el şi se considera trădată de venirea acestei sclave roşcate.

Etienne se uită din nou la bătrână. Ridică cu mâna capacul unui cufăr şi scoase o pungă grea, plină cu ţechini.

— Ai aici cinci sute de monede de aur pentru aga Lala. Trebuie să ajungă la el odată cu binecuvântarea noastră. Va primi alţi cinci sute când Nurbanu va fi la adăpost în fortăreaţa lui Selim. Îi vei transmite Yasminei că acest prinţ va beneficia de acum înainte de sprijinul poporului evreu.

Etienne nu făcea decât să confirme hotărârea lui Joao, din ziua în care se lovise de Selim la piaţa de sclavi. Joao o luase înaintea membrilor consiliului superior, care se aduna în fiecare luni împreună cu *doña* Graci.

Joao avea darul premoniţiei... Selim va ajunge poate la putere... Această perspectivă începea să-l seducă pe Etienne. Dintre cei trei fii ai lui Soliman aflaţi în luptă pentru putere, el era cel mai maleabil. Dacă ar fi domnit, statul lui Israel ar fi renăscut.

În urmă cu cincizeci de ani, palatul fusese al unui

negustor genovez bogat. Joao îl cumpărase cu trei luni înainte, plătind două mii trei sute de ducaţi. Nu se gândea să locuiască în el atât de repede. Cele douăzeci şi opt de încăperi principale miroseau a mucegai. Treptele scărilor se fărâmiţau. Crăpăturile formau arabescuri în tencuială, mărindu-se la fiecare cutremur de pământ. Palatul trebuia să fie restaurat şi consolidat. Ar fi costat cel puţin douăzeci de mii de ducaţi. Totuşi, era plasat ideal în acea parte a oraşului locuită de creştinii din Occident. Fundaţiile dărăpănate erau fixate pe pantele cartierului Top-Hane, unde, la capătul de jos, se afla arsenalul. Faţada principală, îndreptată spre răsărit, cu ferestre înguste decorate cu torsade, suporta asalturile vântului numit *keşişleme.* Era un vânt neobişnuit pentru acel anotimp. În general, bătea iarna şi aducea nori mari, îmbuibaţi de zăpadă. Turcii se temeau de el, la fel şi Joao. Prevestea numai rele.

Joao se sprijini cu coatele pe marginea unei deschizături rămase fără fereastră. Fumul arsenalului opaciza Bosforul. Nu departe de ţărmurile districtului Uskudar, valurile loveau rând pe rând Turnul Leandrului. Apa înspumată se răspândea într-un fel de burniţă, căzând în galerele care asigurau transportul trupelor de pe un continent pe altul.

Maşinăria de război a Sublimei Porţi se pusese în mişcare. O tabără fusese ridicată lângă cheiurile acestui district şi era mult mai mare decât târguşorul unde ajungeau drumurile dinspre Izmir, Konya şi Manisa, pline de caravane şi de soldaţi.

Lumea se pregătea să sufere. Asta îl lăsa indiferent. Nu va lupta alături de Soliman şi de Mustafa. Îl mulţumea gândul că sultanul pleca departe. Fecioarele din harem erau liniştite cât timp dura campania. Se aplecă să zărească crenelurile palatului Topkapî şi să-şi lase gândurile să zboare spre Cecilia, dar privirea întâlni părul de foc al Mariei.

Sclava stătea în picioare pe marginea propriei ferestre. Ca o statuie. Privea în gol. Vântul îi usca lacrimile. Voia să se arunce pe pavaj de la etajul al treilea.

Joao străbătu în goană cele trei încăperi care îi despărţeau. Se opri brusc în pragul celei de a treia.

— Maria!

Ea nu răspunse. Capul începu să i se clatine în faţă şi în spate. Aduna energia necesară învingerii rezistenţei instinctului de conservare.

— Maria! repetă el, înaintând încetişor.

Avea pasul uşor, ca atunci când se deplasa, noaptea, pe

puntea galerei, în timp ce oamenii dormeau sau complotau în şoaptă. Se avântă brusc, în momentul în care tânăra cădea în gol. O prinse de mijloc şi o aduse cu brutalitate pe podeaua camerei, căzând peste ea.

Tânăra încercă să se elibereze. El o ţintui, imobilizându-i mâinile. Englezoaica gâfâia, ocărându-l în engleză. Era semn bun. Viaţa câştigase bătălia.

— Nu te-am cumpărat ca să te îngrop, zise el.

— Mai bine moartea decât captivitatea!

— Nu eşti captivă. Poţi să te mişti după voie în acest palat, să te duci la biserică şi în pieţele din Pera. În această parte a Cornului de Aur, trăim ca în Occident.

Îi dăduse deja câteva explicaţii despre societatea heteroclită care popula acea colină. Ba chiar îi spusese că se născuse în Portugalia şi că fusese crescut, deşi evreu, în tradiţiile creştine, înainte de a se exila în Turcia.

— Având tovarăşi şobolanii şi musulmanii, replică ea.

— Mai bine decât cu inchizitorii lângă mine.

— În Anglia, nu sunt inchizitori!

— Ştiu totul despre obiceiurile barbare ale ţării tale.

— Nu mai e aceeaşi de la venirea la putere a lui Thomas Cromwell.

Ochii verzi ai tinerii deveniră ficşi. Tristeţea şi blândeţea

îi estompară strălucirea. Îşi amintea de pajiştile mângâiate de ceţurile uşoare, de trandafirii care înfloreau după brume, de dansurile ţărăneşti în sunetul viorilor cu trei corzi, de curgerea leneşă a Tamisei, de harnica Londră şi de rugăciunile în familie dinaintea fiecărei mese. Toate feţele dragi îi apărură şi dispărură rând pe rând. Un râs uitat îi răsună în minte. Apoi, simţi dorinţa bărbatului aflat peste ea. În mod ciudat, îi dispăruse teama mocnită. Acel bărbat era diferit; n-ar forţa-o să facă „lucruri”, cum îi ceruse cândva tatăl ei. Desigur, nu avusese pântecele pătruns, ca una dintre surori, dar mâinile şi gura îi aminteau de murdăriile suportate.

Simţi cum o cuprinde ruşinea din cauza acelor amintiri urâte. Închise ochii să nu-i fie ghicite. Joao nu avea cum să bănuiască. Nu voise acea dorinţă. O respinse, stânjenit, rostogolindu-se într-o parte. Pe spate, gâfâind uşor, cu mintea confuză, încerca să rămână în minte cu imaginea Ceciliei.

Trecură minute lungi, ritmate de vuietul vântului, ţipătul pescăruşilor şi duduiturile din arsenal. Joao regreta că încălcase spiritul cavaleresc. Înţelese că pierduse această corectitudine de mult timp. Era făcut să-i domine pe ceilalţi. Avea sângele stricat de putere, de afaceri şi de

ură. Purta numele Mendes, trebuia să-şi asume istoria. Povara era mare. Nicio zi nu-i oferea refugiul unui somn liniştit, nicio zi nu trecea fără să i se amintească cine era. Nu putea să scape de propriul destin.

— Joao?

Maria îi spunea pe numele mic pentru prima dată, cu o voce timidă. Văzând că nu răspunde, se apropie de el şi umbra feţei sale i-o acoperi pe a lui. Tânărul se văzu privit de acei ochi de o mare frumuseţe.

— Eu...

Tăcu. Cuvintele nu treceau dincolo de buze. Pudoarea le înăbuşea.

— Îmi cer iertare, şopti el.

— N-am de ce să te iert. Dimpotrivă...

— De mâine, vei fi liberă. Te voi elibera şi voi cere la cancelarie întocmirea actelor oficiale. Vei putea să te întorci în Anglia imediat ce va fi posibil.

Ochii Mariei se umplură de lacrimi. Acea manifestare de emoţie nu însemna numai recunoştinţă, ci şi decepţie.

— Sunt chiar atât de urâtă încât să vrei deja să mă trimiţi înapoi în ţara mea, unde nu mai am nici familie, nici bunuri?

— Eşti demnă de un rege, răspunse el, mângâindu-i

părul.

— Nu vreau un rege. Ţine-mă aici!

Joao oftă. Vorbele ei erau ca un balsam pentru inima lui. Îi datora totuşi adevărul.

— Iubesc o altă femeie.

— Ah!

— E prizonieră în haremul lui Soliman.

— Prizonieră în harem?

— E un loc păzit în palat; femeile nu ies de acolo niciodată şi de ele se pot apropia numai femeile şi eunucii. Nu voi putea să-i mai vorbesc niciodată.

— Cât de nefericit trebuie să fii!

— Ca tine care ai pierdut totul.

— N-am pierdut totul... nu totul, spuse ea, apropiindu-şi faţa de a lui.

Tremura uşor, se roşise la faţă, dar nu putea să reziste elanului inimii şi dorinţei trupeşti. Simţi mâna lui Joao aşezându-i-se pe ceafă, apăsând-o uşor, apoi dulceaţa primei lor sărutări.

27

Allah să ne aibă în paza lui! Oamenii din această ţară sunt nişte şacali, zise Yasmina. *Kiaya* stătea pe vine în faţa cortului mare al femeilor. Numai ea îşi arăta faţa. Era destul de ofilită şi de urâtă ca să nu i se impună să şi-o acopere cu o parte a vălului. Cele şase fecioare, pe care le avea în pază, împreună cu doi eunuci, îşi ascundeau frumuseţea, dar era deja un păcat să le zăreşti ochii daţi cu fard. Acele giuvaieruri vii aparţineau sultanului, era interzis să te rătăceşti pe acolo, de aceea toţi lăsau capul în jos când erau întâlnite huriile împăratului.

Prezenţa acelor femei rămânea totuşi o enigmă. Cei din armată se întrebau de ce îl însoţeau pe Soliman care, în trei luni de campanie, nu le vizitase niciodată. Soldaţii se obişnuiseră totuşi să fie în preajma lor şi nu făceau nici cea mai mică critică, deoarece cei doi aga, Adna şi Lala, care vegheau asupra acelui harem ambulant, aveau puterea să-i pedepsească pe bârfitori.

— Ăla e cel mai rău dintre toţi, continuă Yasmina, arătând cu bărbia un om cu straie de piele solzoase şi pe cap cu un coif ţuguiat. Să te fereşti de el, îi zise ea Ceciliei.

— Mi-ai mai spus asta de trei ori de când am sosit, răspunse tânăra. Nu uita că Hurrem a cusut cu mâinile ei cămăşi pentru el, recomandându-i să-i extermine pe

eretici.

— S-ar putea la fel de bine să slujească interesele cadiului Osman, cu care s-a întâlnit de multe ori cât a stat la Istanbul.

— Eşti aici, de ce m-aş putea teme?

— Toată magia mea n-ar opri glonţul unei archebuze, zise *kiaya,* în timp ce, dinspre fortăreaţa asediată de forţele turceşti, răsunau salve de tun. Inconştienţa ta mă surprinde. Ar trebui să regreţi protecţia palatului Topkapî.

Cecilia îl urmări cu privirea pe războinicul cu barbă lungă şi neagră, care se grozăvea, la o bătaie de săgeată, pe un alezan, cu pieptarul împodobit cu o placă de argint. Numele lui era Elkas Mirza: un trădător, chiar fiul şahului Iranului. Se refugiase la Soliman, visa să ajungă la putere în Persia şi să-i elimine pe toţi membrii familiei domnitoare. Acea fiinţă sângeroasă executase mii de oameni de când devasta, cu oamenii lui, satele situate la frontiera cu Azerbaidjanul.

Cecilia nu era de aceeaşi părere cu Yasmina; nu regreta deloc adăpostul palatului şi al haremului, acel cuib de intrigi, unde trebuia să te fereşti să nu fii otrăvit. O întrista doar gândul că se îndepărtase de Joao. Dar tristeţea era compensată din plin de senzaţia de libertate pe care o

avea în această călătorie spre Orient. Văzuse oraşe nespus de frumoase: Konya, prima cetate construită după Potop, Urgup şi cele optsprezece caravanseraiuri ale sale, glacialul Eryurum. Acum, se afla la o jumătate de leghe de malurile lacului Van. Munţi cu pante abrupte se reflectau în imensa lui oglindă. Şi-ar fi putut simţi sufletul uşor de încântare în faţa măreţiei şi frumuseţii peisajului, dar îl simţea greu.

Yasmina avea dreptate. Regiunea era plină de şacali. De jur împrejurul imensului lac şi al cetăţii fortificate, spânzurătorile îşi strângeau cercul. Oamenii spânzuraţi, cu sutele, cu gura schimonosită, cu faţa devorată de ciori, atârnau la capătul frânghiilor. Grămezi de cadavre ardeau spre soare apune, unde Elkas Mirza îşi instalase tabăra. Acest prinţ plin de cruzime îi ceruse lui Soliman să-l lase să atace oraşul Tabriz şi să masacreze toţi locuitorii. Sultanul, consternat, refuzase, preferând să asedieze fortăreaţa Van, cheia drumului care ducea în Persia. De aceea, Elkas trebuia să se mulţumească doar cu cei pe care îi făcea prizonieri, pe care îi omora cu toporul, cu frânghia, cu ascuţişul sabiei, cu ţeapa, cu colţii câinilor lui de război. Iar morţii ardeau la nesfârşit, dispărând în fumul negricios care împuţea aerul.

Parfumurile nu reuşeau să atenueze acest miros puturos, iar Cecilia nu se putea obişnui cu el. Soldaţii care atacau în prima linie păreau să se lase antrenaţi de aceste excese. Mirosul prafului de puşcă, de sânge şi de putreziciune îi ameţea. Cecilia făcu câţiva paşi şi se îndepărtă de cort, sub privirile atente ale eunucilor, care nu făcură efortul s-o cheme înapoi. Imediat, doi ofiţeri din compania lui Adna păşiră în urma ei. Yasmina i se alătură, bombănind. Escapadele lui Nurbanu ajunseseră să fie tolerate în cele din urmă. Soliman nu constrângea fecioarele să stea lângă cort. Din moment ce purtau vălul şi nu vorbeau cu simplii soldaţi, puteau să se plimbe în interiorul taberei.

Tânăra se îndreptă spre locul unde se dădea lupta. Ofiţerii intrară în panică când trecu de linia soldaţilor de rezervă, dar nu ştiau cum s-o reţină.

— Nu merge mai departe, îi ceru Yasmina.

Cecilia aruncă o privire distrată spre pădurea de halebarde, de suliţe şi de furci de război din mâinile soldaţilor, hipnotizaţi de spectacolul asalturilor. Nu ţinu cont de porunca dată de *kiaya* şi merse mai departe, fără să-i pese de riscuri. Sfidarea şi curiozitatea o împingeau înainte. Voia s-o întreacă pe Hurrem, să cunoască mai bine

lumea bărbaţilor pe care o va comanda într-o zi, dacă voia Dumnezeu.

Patru baterii de tunuri trăgeau în turnurile fortăreţei. La apropierea acelor guri de bronz fierbinţi, cărora le simţea răsuflarea, i se puse un nod în gât. Simţi că era destul de aproape de acţiune şi se opri lângă un portstindard rănit la faţă. Războinicul aştepta ca regimentul lui să pornească din nou la atac. Cecilia făcu un gest nebunesc: şterse sângele soldatului cu un colţ de văl. El se cutremură de frică. Înspăimântaţi, ofiţerii îl îndepărtară de acolo pe rănit.

— Vrei să ne duci la pierzanie? o întrebă unul dintre ei pe Cecilia. Nu vrem să murim pentru capriciile tale. Te vom duce înapoi la eunuci.

— Lasă-mă să mă uit câteva clipe la bătălie, zise ea, întorcându-se spre Van, în timp ce Yasmina o apuca hotărâtă de mână şi o trăgea înapoi.

— Nu uita că eşti doar o sclavă, îi zise bătrâna.

— N-am uitat! replică Cecilia. Şi nu uit că şi tu eşti la fel. Aşa că ia-ţi mâna de pe braţul meu şi priveşte liberă ceea ce n-au putut niciodată să vadă cadânele.

Yasmina rămase cu gura căscată, darfăcu ce-i spusese Nurbanu. Privi companiile de pedestraşi pătrunzând prin spărturile zidurilor ciclopice, apărătorii rostogolindu-se de

pe crenelurile distruse de ghiulele, neîmblânziţii ieniceri trăgând cu archebuzele lor cu fitil şi îi zări pe prinţii Mustafa şi Baiazid ţinându-şi în loc spahii nerăbdători să se încaiere cu duşmanul, pe Soliman revenind, însoţit de câţiva aga şi guvernatori de provincii.

„Stăpânul se îndreaptă spre noi!” strigă o voce în capul ei.

Nu putea s-o spună cu glas tare. Era o apariţie terifiantă, un coşmar. Cincisprezece călăreţi, îmbrăcaţi în zale şi piele, desfiguraţi de apărătoarea nazală a coifului, dând pinteni cailor în spume, stârneau strigătul a mii de pedestraşi ce se revărsau în valuri. Iar Stăpânul Stăpânilor se afla în fruntea lor. Era asemenea unui astru, platoşa lui bătută cu pietre scumpe făcea să pălească soarele, iar sabia osmanliilor, relicvă magică, vibra în mâna lui. Când îl vedeau, muritorilor nu le mai era teamă să apară în faţa lui Allah. Se simţeau iertaţi de toate păcatele; luptaseră pentru o cauză dreaptă, contra ereticilor, slujindu-l pe primul dintre musulmani. Părăseau această lume fără regrete.

Yasmina şi cei doi ofiţeri nu doreau să se alăture aleşilor care îşi pierdeau măruntaiele. Se traseră înapoi, lăsând-o pe Nurbanu să-l înfrunte pe stăpân. Soliman o văzuse pe

fecioară şi era furios. Îşi cabră calul în faţa ei, atât de aproape, încât puţin lipsi să nu fie atinsă de copite. Cei paisprezece călăreţi încremeniră în spatele lui. Praful se aşternu pe pământ.

— Ce faci aici? întrebă cu răceală Soliman.

— Voiam să iau parte la bucuria stăpânului meu victorios. Îmi voi aminti de această zi de glorie până la ultima mea suflare. Sunt umila ta slujitoare şi n-am nicio putere să dăunez sau să te ajut. Vălul este garanţia supunerii mele. Diseară, voi ciupi corzile lăutei şi voi cânta în onoarea învingătorului de la Van.

Acest răspuns venea la momentul potrivit. Victoria era uriaşă. Această femeie îl făcea să se bucure din plin de ea. Îi măgulea orgoliul nemăsurat.

— Tu eşti cea căreia i se spune Nurbanu?

— Da, stăpâne.

— Hurrem mi-a vorbit despre tine. Acum o cred. Poate vei şti să salvezi sufletul fiului meu. Să cânţi tare diseară, îmi va face plăcere să te aud.

Cecilia şi fecioarele cântară cu toată puterea la căderea nopţii, dar vocile lor nu putură să acopere bucuria asurzitoare a armatei, care îşi împărţea prada. În cortul lui, Soliman îşi încorda auzul. Uită însă repede de sclave.

Inima şi mintea i-au fost fermecate de dansurile executate de câţiva aga şi de prinţi. Van ardea. Elkas Mirza se juca cu capetele unor ulema eretici. O sută de mesageri goneau spre cele patru colţuri ale imperiului. A doua zi, lumea va tremura.

Iarna dejucase speranţele unei cuceriri rapide. Armata se retrase spre Alep. Oraşul era vechi. Se recunoştea că fusese întemeiat de selgiucizi în urmă cu trei mii cinci sute de ani. Era o cetate prosperă, unde se opreau sute de caravane. Negustori de cincisprezece naţionalităţi diferite făceau afaceri în marile antrepozite, unde intrau mirodenii, mătase, metale şi arme. Se trăia în îndestulare şi hrana nu lipsea.

Locul era binecuvântat de Allah. Râul Kueik uda oaza în care Alepul îşi întindea braţele de cărămidă şi var. Citadela lui domina numeroasele moschei răspândite de-a lungul celor patru mari drumuri care legau Egiptul de Asia Mică şi Mesopotamia de Marea Mediterană.

Cecilia se ridică în şa. Alepul nu i se păru la fel de mare ca în descrierea făcută de Yasmina. *Kiaya* trăise cândva în apropiere, cu mult timp înainte de naşterea lui Soliman. Cei trei sute de mii de soldaţi ai Sublimei Porţi nu şi-ar fi putut găsi acolo un loc. Cecilia întoarse capul. Coloana se

pierdea la orizont. Ar fi fost nevoie de multe ore ca să ajungi la capătul ei. Solul se cutremura de copitele cailor şi de roţile carelor. Şapte mii de căruţe, patru mii de cămile, douăzeci de mii de catâri transportau alimentele. Abia cât să ajungă pentru o lună. Toate oraşele din jur vor furniza hrana în timp util.

Cecilia învăţa, memora, îi asculta pe toţi aga vorbind despre organizarea militară. Adna era de-a dreptul inepuizabil, spre deosebire de toţi ofiţerii din suita lor. N-o uitase pe frumoasa veneţiană. Întâlnirea lor deschisese vechea rană a inimii sale, încă o iubea pe Cecilia şi se ruga în fiecare noapte ca sultanul să n-o aleagă. Cel mai greu era să se arate indiferent. În privinţa asta, era perfect. Nici Yasmina nu remarcase nimic. Când chinul îi devenea insuportabil, se îndepărta de „Prinţesa luminii” şi lua haşiş.

Adna o învăluia pe Cecilia cu privirea. Mergea în urmă, ţinându-şi bine calul de luptă, care simţea apa râului. Tânăra femeie era splendidă, ca şi cele cinci însoţitoare ale ei. Călare pe iepe, acoperite cu caftane îmblănite de culoare argintie, brodate cu perle şi pietre preţioase, pe cap cu bonete asemenea unor coroane, erau cu străşnicie păzite de eunuci în haine de zibelină şi de bătrâna *kiaya,* care îmbrăcase o haină lungă afgană cu guler de mătase.

Mergeau în urma lui Soliman, împodobit cu culorile soarelui şi ale lunii, purtând turbanul alb cu pene albe de struţ. Şase paji, îmbrăcaţi în haine cusute cu fir de aur, mergeau înaintea Stăpânului Stăpânilor. În fruntea acestui cortegiu imens, şase mii de spahii călare, toţi îmbrăcaţi în straie stacojii, despicau mulţimea, stăpânită de entuziasm dar şi de îngrijorare. În spatele acestei cavalerii comandate de prinţul Baiazid, mergeau zece mii de arcaşi îmbrăcaţi în galben, urmaţi de patru căpitani purtând haine de catifea grena, având fiecare sub ordinele sale douăsprezece mii de pedestraşi cu căşti de fier şi iatagane, pe care le ţineau în mână. Şaisprezece mii de ieniceri, în uniforme violet, ce veneau în urma lor, fiecare purtând archebuza cu patul incrustat cu fildeş şi boneta albă cu pana ordinului lor, erau urmaţi de o mie de paji de la Topkapî, cu veşminte cusute cu fir de aur, care deschideau drumul celor trei aga ce purtau pe trup piei de leopard, coiful ţuguiat pe cap şi duceau steagul Sublimei Porţi: coada de cal de culoare roşie, care nu mai căzuse în ţărână de un secol.

Locuitorii din Alep văzură sosind cele şase femei în fruntea pajilor şi a trei mii de sclavi. Se minunară de atâta graţie şi maiestate. Zăreau totuşi doar strălucirea ochilor

şi îşi spuneau că sultanul era foarte norocos având astfel de minunăţii.

Cecilia se uita la acei oameni simpli; le scruta feţele, încercând să le ghicească gândurile, să le cântărească sufletele. Era ca o suverană în mijlocul poporului ei. Din acel moment, avu convingerea că va domni într-o zi.

Armata se împărţi la poalele fortăreţei, situată pe un platou stâncos. Şi toţi îi văzură pe sultan, aga şi paji urcând spre zidurile ocru flancate de douăzeci de turnuri.

Stăpânul credincioşilor se retrăgea în bivuacul de iarnă.

Eunucii îşi făcură apariţia pe terasa zidurilor, urmaţi de patru paji şi de Soliman. Stăpânul şchiopăta, din cauza gutei care îl chinuia. Suporta cum putea mai bine durerea. Fecioarele nu-i remarcară prezenţa. Se uitau printre creneluri la prinţii care îşi antrenau călăreţii. Când un om era atins de o suliţă fără vârf, ţipau cu vocile lor ascuţite, purtate de vântul uşor al deşertului: şi, din când în când, se auzea, în mijlocul sporovăielilor lor, vocea răguşită a Yasminei, care le cerea să fie mai reţinute. Incendiul asfinţitului făcea să strălucească bijuteriile femeilor şi vârful lăncilor gărzilor plasate pe turnuri.

Soliman le văzu pe femei profilându-se pe arămiul cerului. Semănau cu nişte fiinţe supranaturale. În cele din

urmă, strânse din buze cu un fel de teamă. Demonii luau toate formele. Totuşi, era statornic. Inima lui îi aparţinea în întregime lui Hurrem şi nu putea suporta gândul că o altă femeie l-ar fi putut mângâia. Recită totuşi, în şoaptă, primele unsprezece versete al suratei credincioşilor:

Fericirea este asigurată credincioşilor, celor ce rostesc rugăciunea cu smerenie, care se feresc de orice vorbă necinstită, care respectă porunca milosteniei, care nu se apropie de femei, mulţumindu-se cu plăcerea de la soţiile, dar şi de la sclavele lor, pentru că nu este păcat.

Dar cel care îşi poartă dorinţele spre alte femei e păcătos.

Cei ce îşi respectă cu credinţă jurămintele şi înţelegerile, care se roagă cu râvnă vor moşteni raiul.

Şi acolo vor rămâne veşnic.

Un erudit în ale religiei i-ar fi spus că nu era condamnabil. Cele şase fecioare, sclavele, cumpărate legal, aparţineau oricărui bărbat care le putea întreţine. Era dreptul lui Soliman să se culce cu ele şi să le facă prin asta favorite. Dar nu va merge atât de departe; dorea doar să stea de vorbă cu Nurbanu cum „cerea” Hurrem în toate scrisorile ei. Cadâna nu renunţa. Nurbanu trebuie trimisă la Manisa, unde prinţul Selim îşi guverna noua provincie.

Soliman o întâlnise pe această sclavă la bătălia de la Van şi-i făcuse o impresie puternică. Dar va putea să ţină în frâu viciile fiului său?

— Sultanul, le spuse o circasiană celorlalte femei.

Fecioarele se depărtară brusc de creneluri, printre care admirau exerciţiile călăreţilor, şi încremeniră, după ce formară un rând impecabil. Yasmina înţelesese motivul acestei vizite îndată ce-l văzu pe sultan şi pălise. Nimeni nu rosti vreun cuvânt. Soliman aşeză doar o batistă pe umărul lui Nurbanu şi plecă imediat.

Cecilia se clătină pe picioare. Huriile o susţinură.

— E norocul vieţii tale, zise una.

— Te invidiez, vei cunoaşte bărbatul.

— Niciodată n-aş fi crezut asta cu putinţă! Poate va veni şi rândul nostru...

— Da, da, va veni şi rândul nostru.

Fecioarele, surescitate, comentau evenimentul. Soliman avea să se culce cu o altă femeie decât cadâna Hurrem. Era ceva de neconceput, o răsturnare, o revoluţie. Haremul îşi va schimba configuraţia. Nu ştiau nimic despre planul cadânei sau despre destinul lui Nurbanu. În niciun moment al călătoriei, veneţiana, care păstra o oarecare distanţă faţă de tovarăşele sale, nu pomenise numele lui

Selim.

— Biete nebune! Tăceţi! se răsti la ele Yasmina, care îşi revenise din emoţie.

— Dar va deveni favorită! exclamă circasiana.

— Allah e generos, nu-i va permite sultanului să facă din ea o soţie imperială.

— De ce?

— Pentru că atunci zilele ei vor fi numărate, răspunse *kiaya,* luând-o cu ea pe Cecilia.

Killerdji başi mesteca alene carnea moale a porumbelului fiert înăbuşit. Nu mai era conştient de foarte mult timp de riscurile funcţiei sale, care consta în a gusta bucatele destinate gurii împăratului. O făcea metodic, respectând un anumit timp, comparând gusturile reţinute în memorie. Prezenţa lui Nurbanu îl tulbura puţin. Se obişnuise greu şi cu Hurrem. Nu accepta să-l slujească pe împărat sub privirile acelei sclave de rangul doi.

Soliman o privea de când fusese adusă de eunuci în odăile sale. Îi îndepărtase deja pe paji şi acum îi zise şi lui *killerdji başi:*

— Poţi să pleci.

— Încă n-am terminat.

— Ba da. Considerăm că otrăvitorii aşteaptă întoarcerea

noastră la Istanbul.

Omul se înclină şi se retrase. Soliman lăsă să treacă un timp, înainte să se adreseze „Prinţesei luminii”. Pândea o reacţie oarecare, dar tânăra femeie aştepta răbdătoare, cu ochii în jos.

„Îşi joacă bine rolul”, îşi zise el, pentru că nu se lăsa păcălit. Nurbanu era de aceeaşi teapă cu Hurrem.

— Arată-mi chipul tău, îi ceru el, în cele din urmă.

Cecilia lăsă vălul să cadă şi îl privi în ochi pe Marele Stăpân. Pieptul lui Soliman palpită brusc. O găsea frumoasă, senzuală, atipică, îndărătnică, imposibil de supus. Avea o faţă expresivă, modelată de o inteligenţă subtilă, buze pline, o frunte lată şi bombată. Făcea parte din rasa cuceritoarelor şi întotdeauna îşi dorise acest tip de femeie. Nu semăna în niciun fel cu fragilele păpuşi de porţelan şi de abanos care umpleau haremul.

Un exces de sânge îi redeşteptă suferinţele. Un foc nevăzut îi pârjoli articulaţiile. Avu impresia că inima îi bătea în degetele de la picioare. Se strâmbă de durere.

— Stăpâne, suferi?

— Am boala regilor. Fii liniştită, n-o să mor... Şi nici n-am să te fac favorită, adăugă el.

— Nu aveam intenţia asta. Kiaya nu m-a epilat, pubisul

meu nu a fost uns cu henna şi n-am sânii pudraţi cu haşiş.

— Aş putea să poruncesc să fii închisă în Palatul Lacrimilor pentru aceste cuvinte.

— Oare nu ăsta e destinul femeilor, să fie închise undeva de puternicii acestei lumii?

— Sclavele n-au destin; trebuie să se supună stăpânului.

Era o chemare la ordine. Cecilia se întristă. Se aştepta la mai multă echitate şi omenie din partea acelui om despre care se spunea că era un suveran luminat şi Hurren îl descria ca iubitul cel mai tandru şi mai atent.

Soliman văzu că o ofensase pe tânăra femeie. Făcu un gest pe care nu-l premeditase. Luă mâna sclavei sale.

— E de datoria femeii să îmblânzească legea şi să-l schimbe pe stăpân. Ai toate calităţile să reuşeşti. Fă din fiul meu Selim un om drept şi voi uza de puterea mea să te eliberez după ce te vei converti la islam. Dar grăbeşte-te, pentru că nu trăiesc veşnic. După mine, prinţul moştenitor va aplica legea fratricidului şi fraţii lui vor fi executaţi. În două zile, după rugăciunea de dimineaţă, vei pleca spre Manisa.

— Stăpâne...

— Hotărârea mea e luată. Allah e drept şi eu sunt slujitorul lui.

28

Allah este drept. Cecilia avusese timp să se gândească la aceste cuvinte şi la amărăciunea ei. Trecuseră zece zile de când se întâlnise cu Soliman. Respingea această dreptate din toate puterile, îi venea să fugă. La fiecare ivire a zorilor, plănuia să fure doi cai şi să fugă în timp ce toţi se rugau, dar nu ştia unde să se ducă. Drumurile se pierdeau în imensitatea peisajelor. Drumul principal ducea la Kayseri, în centrul ţării. Trecea prin teritorii sălbatice, dominate de munţi înalţi cu vârfuri golaşe. Acolo trăiau ciobani brutali şi tâlhari. Nu avea nicio şansă să ajungă într-un oraş şi să întâlnească acolo negustori evrei. Numai ei o puteau scoate din imperiu, cu sprijinul lui Joao şi al familiei Mendes. Se gândise mult timp la aceste posibilităţi, dar se pare că nu exista niciun evreu pe o rază de o mie de leghe.

Totul se perinda prin mintea ei, trecutul, spaimele succesive, credinţa pusă tot timpul sub semnul întrebării, elanurile amoroase, milioanele de musulmani care n-ar fi ezitat s-o denunţe, dacă ar fi încercat să se piardă în

rândul populaţiei. La sfârşit, gândurile i se împiedicau invariabil de faţa lunară a lui Selim, cu acea privire perversă şi plină de cruzime, care nu-i promitea un viitor de vis.

Îi era teamă. Departe de mama lui, prinţul revenea la obiceiurile de desfrânat. Nu credea că va putea să schimbe firea acelui om. Zi de zi, repeta această constatare şi, zi de zi, se simţea şi mai abătută.

— Aş vrea să te ajut, zise Adna.

Cufundată în gânduri, nu-l auzise apropiindu-se. Calul lui sforăi, potrivindu-şi pasul după cel al iepei. Nu se dădea niciodată în lături să facă o frântură de drum cu blânda iapă care mergea în buiestru cu multă graţie. Era la fel ca stăpânul lui. Adna nu-şi stăpânea fericirea.

O însoţea pe femeia iubită; putea să-i vorbească în voie, fără să stârnească suspiciunea lui Lala, a eunucilor şi a acelor paji rămaşi în armată. Comanda o trupă de o sută de spahii şi două sute de pedestraşi. Îi conducea după voia lui. Primise un firman care, scris de mâna sultanului şi purtând pecetea lui, îi conferise o putere absolută.

— Atunci, du-mă în cel mai apropiat port.

— Nu-mi voi trăda niciodată sultanul. Chiar dacă aş vrea, n-am avea nicio şansă să reuşim. Spahiii nu ne-ar lăsa să plecăm; ne-ar da pe mâna justiţiei Sublimei Porţi, în cel mai bun caz, aş pieri sugrumat de muţi şi tu ţi-ai sfârşi zilele în Palatul Lacrimilor.

— Palatul Lacrimilor ar fi pentru mine cel mai mic rău. Mă vei duce lui Selim.

— Blestemat să fie acel beţiv!

Adna aproape că strigase. Cecilia simţi primejdia. Pândi reacţia călăreţilor care mergeau în faţa ei, întâlni privirea îngrijorată şi obosită a Yasminei. *Kiaya* se ţinea cu greu pe spatele catârului care o purta. O dureau oasele şi şalele şi rezista numai bând un elixir preparat de ea. Corpul se chinuia, dar mintea rămânea vioaie.

Presimţise pericolul... dar nu venea de la spahii sau de la pedestraşi. Soldaţii nu auziseră sau nu voiseră să audă

înjurătura celui care îi comanda. Toţi îl cunoşteau pe „beţiv”, porecla dată prinţului Selim; îl considerau nedemn să fie musulman, mai ales că nu făcuse efortul să se ducă la Meca să se purifice. Spahiii erau de partea lui Baiazid, pedestraşii îl iubeau pe Mustafa. Niciun soldat din armată nu dorea să slujească sub ordinele lui Selim.

Trupa continua să moţăie pe caii care urcau legănându-se pe drumul plin de praf. Oamenii, sătui să scruteze înălţimile din jur, adâncurile râpelor, pantele înzăpezite, pădurile îngheţate, visau la baie, la focuri care să-i încălzească, la dormitorul comun bine adăpostit de vântul ce bătea din Anatolia, departe de urletele lupilor care îi urmăreau de trei zile.

Yasmina şi Cecilia aveau aceleaşi gânduri. Minţile lor se uneau când dădea târcoale moartea. Nu venea dinspre lupi.

— Adună-ţi oamenii, îi zise Cecilia lui Adna.

— Ce ţi-a venit?

— Fă ce-ţi spun, vom fi atacaţi.

— Ţi-ai pierdut judecata?

Cecilia se culcă brusc pe cal. O săgeată şuieră pe la urechile lui Adna. Într-o clipă, săgeţile atinseră câţiva călăreţi şi pedestraşi. Veneau din toate părţile. Caii se

cabrară, nechezară de spaimă şi de durere, pentru că săgeţile le intrau în coaste şi în crupe.

— La mine arcaşi! strigă Adna.

Arcaşii era în număr de cincizeci. Veniră în fugă spre el, formară o linie la adăpostul stâncilor, pe care gheţari de mult dispăruţi le depusese cu mult înaintea Potopului, şi începură să riposteze. Duşmanul ocupa o poziţie ideală, postat pe înălţimile ce dominau valea în care intrase escorta Ceciliei.

Vădit lucru, atacanţii erau munteni, uşor de recunoscut după bonetele şi pieile de sălbăticiuni, dar erau şi turci cu turbane. Ei se îndârjeau s-o nimerească pe „Prinţesa luminii”. Ea era singura ţintă pe care se străduiau s-o nimerească.

Cecilia sărise de pe cal şi se ghemuise în spatele unui trunchi uscat, înfipt între troienele de zăpadă. Se afla la câţiva paşi de Yasmina şi se ruga pentru salvarea ei. Atacatorii luară trunchiul la ochi. Zăpada îşi primi şi ea porţia de săgeţi. Aerul zbârnâia în jurul lui Nurbanu, care părea să fie sub protecţie divină.

Adna văzu că agresorii voiau să ia viaţa „Prinţesei luminii”, că nu era vorba de tâlhari obişnuiţi, ci de războinici hotărâţi să ducă la îndeplinire un contract.

„Cadiul Osman”, îşi zise el, înţelegând brusc cine se ascundea în spatele acelei ambuscade.

Înfuriat la culme, îşi îndemnă oamenii şi se avântă pe pantă cu sabia în mână, răcnind numele lui Allah. Răsună un ecou formidabil. Nimic nu mai putea opri atacul. Nici săgeţile, nici suliţele, nici iataganele sau topoarele. Corpurile începură să cadă, adversarii se îmbrăţişară dându-şi duhul. Sângele formă un râuleţ fierbinte absorbit de zăpadă. Nu puteai rezista elitei spahiilor. Atacatorii o luară la sănătoasa. Când răsunară ultimele strigăte, Adna le comandă soldaţilor victorioşi să nu continue o urmărire anevoioasă. Era mulţumit. Sub cizma lui gemea un turc care nu era originar din Anatolia. Tenul, hainele, accentul îi trădau apartenenţa la o comunitate din Istanbul.

— Milă, cruţă-mă! repeta el, încercând să oprească sângele care îi curgea din umăr.

— Cine eşti?

— Un elev de la şcoala Un Kapi.

— Îl slujeşti aşadar pe cadiul Osman.

— Nu!

— Nu mă minţi, se răsti Adna, punând vârful sabiei pe gâtul prizonierului.

Arma era ascuţită. Printr-o simplă apăsare, străpunse

pielea şi sângele picură.

— Nu mă ucide!

— Numai de tine depinde să spui adevărul.

— Îl slujim pe judecător. Voia să-i aducem inima criminalei. N-am făcut decât să mă supun preceptelor Coranului. Femeia asta este o nelegiuită, trebuie să moară.

— Şi eu mă supun preceptelor Coranului, răspunse Adna, retrăgându-şi sabia. Sunt un aga al Sublimei Porţi, n-am să vărs sângele unui elev la teologie. Să fie dezbrăcat şi legat bine de un copac. O să-l judece creaturile lui Allah.

Bărbatul scoase un strigăt prelung când mâini aspre îl dezbrăcară şi îl legară de pom. Aga porunci apoi să fie luate cadavrele soldaţilor şi îngropate în satul vecin.

— Cadiul Osman voia inima ta, zise el, revenind lângă Cecilia. Ţi-o voi aduce pe a lui.

— Nu vreau să fiu răzbunată, răspuns ea. Eşti un aga al Sublimei Porţi, nu un justiţiar. Onoarea ta e şi mai mare şi trebuia să te afirmi numai pe câmpul de luptă. Prinţul Selim, noul meu stăpân, va avea căderea să hotărască pedeapsa ce trebuie aplicată judecătorului Osman. Încercând să-mi facă rău, a adus o ofensă fiului lui Soliman.

Adna era dezamăgit. Accepta aşadar să-i fie supusă lui

Selim. O pierdea; era pierdută pentru lumea celor vii. Selim o va face obiectul lui.

— Înainte! porunci el.

Yasmina se apropie de Cecilia.

— Eşti pregătită să te oferi acelui porc de Selim?

— Mă voi oferi lui în ziua în care va deveni un bărbat adevărat şi-am să fac în aşa fel să devină cât mai curând.

— Să te audă Allah!

Allah era departe, dar poate că auzea urletele lupilor înfometaţi. Poate grăbea sfârşitul elevului de la şcoala religioasă legat de copac... Poate.

Căile lui erau de nepătruns.

29

Lectura misivei era clară. Relata faptele de vitejie ale armatei la hotarele imperiului. Selim o citise şi recitise. Îi ardea ochii şi creierul, alimentând focul invidiei sale maladive. Ar fi trebuit să se afle la Van şi să înfigă stindardul pe cel mai înalt dintre turnurile duşmanilor, să se acopere de glorie, să primească binecuvântarea tatălui său, să asculte cântecele războinice fredonate în onoarea

sa. Din păcate, nu va primi niciun fel de lauri. Trândăvea la Manisa, guvernând fără niciun risc o provincie pacificată şi prosperă.

Selim era grav. Nu se atinse de dulceţurile şi prăjiturile servite de pajii lui pofticioşi. Aruncă o privire la cei şase oameni durdulii, pe care îi îndemna să mănânce de opt ori pe zi şi care se zăreau în oglinzile din jurul încăperii. Nu-i plăcea să fie înconjurat de oameni slabi. Bărbaţii zvelţi şi musculoşi îi aminteau prea mult de fraţii lui. Mustafa şi Baiazid se acopereau de glorie alături de tatăl lor. Şahul Iranului era pregătit să propună pacea. Renumele celor doi prinţi sporea. Iar el, al doilea fiu al sultanului, nu mai exista. Poporul îl lua peste picior, şeicii îl dispreţuiau, marele vizir Rustem şi sora lui, Mihrimah nu mai mizau pe el. Viitorul Sublimei Porţi se juca între Mustafa şi Baiazid. Numai Hurrem credea în steaua lui. Şi, cu siguranţă, nu din dragoste. Avea o inimă de piatră. Mama lui acţiona întotdeauna din calcul, ca să obţină cele mai mari beneficii din situaţie. Scopul pe care îl urmărea neobosit era să-şi extindă puterea. În mod logic, ar fi trebuit să-l aleagă pe Baiazid, care ocupa o poziţie mai bună pe ieşichierul politic ca să-l înfrunte pe Mustafa.

Selim nu se simţea la înălţimea sarcinii impuse de

mama lui. Fraţii l-ar fi eliminat fără vorbă multă în ziua succesiunii la tron.

Puse scrisoarea pe un brasero şi o privi cum se contracta în mijlocul flăcărilor. Îşi omora simbolic fraţii. Era un vis din copilărie, nutrit în taină de eunucii care îl creşteau, în timp ce el respira parfumul femeilor din harem. Dar nu şi-l va realiza atâta timp cât nu va primi poruncă de la mama lui.

Se simţi cuprins de un sentiment de laşitate. Se afla în centrul unui castel păzit de două mii de oameni. Tunurile erau îndreptate spre oraş. În faţa fiecărei porţi vegheau suliţaşi. Doi degustători îl fereau de otravă. Nimeni nu putea să atenteze la viaţa lui.

— Vin! porunci el.

Un paj veni repede spre el, cu o carafă de aur în mână. Altul îi întinse o cupă de jad. Gesturile lor erau precise, repetate de mii de ori. Cunoşteau gusturile stăpânului şi alegeau vinurile care îi plăceau cel mai mult. Beciurile donjonului conţineau cele mai bune soiuri, cantităţi uriaşe de nectar cumpărate din Cipru, de la Alexandria, Antiohia, Genua, Marsilia, Narbonne şi Alicante. Destul ca să-l ameţească pe prinţ până la sfârşitul veacurilor. Totuşi, nu se păstrau bine şi, în fiecare vineri, vrând parcă să spele

păcatele celor care se dedau la băutură între zidurile Manisei, butoaiele cu vin acrit erau vărsate în şanţuri.

Selim băuse deja cinci cupe din acel vin ce provenea dintr-un sat francez pe nume Saint-Emilion. A şasea îi aduse în sfârşit starea de bine. Efluvii îi urcau la cap; se înfăşurară în ceţuri roşii în jurul gâtului fraţilor lui. Pe buze, îi apăru un zâmbet tâmp. Băutura îl făcea hidos.

Pajii se bucurară. Prinţul era bine dispus, ceea ce nu se întâmpla întotdeauna când se îmbăta. Izbucnea uneori în plâns ca un copil şi-şi chema mama; alteori era cuprins de o furie distrugătoare şi spărgea tot ce-i ieşea în cale. Îl preferau aşa şi îi anticipau şi îi veneau în întâmpinarea dorinţelor.

— Încă puţin vin, stăpâne?

— Să-ţi aducem femeile?

— Da, da! Vin şi femei! exclamă Selim, întinzând cupa spre paharnic.

Plesni din limbă, bău cu înghiţituri mici şi se răsturnă pe divanul capitonat cu mătase. Era un moment magic; urma să-şi exercite în sfârşit puterea asupra unor fiinţe mai slabe decât el.

Uşa la care se uita prinţul se deschise. Femeile atât de mult aşteptate, împinse de vreo şase eunuci veseli, intrară

în încăperea mare şi rotundă, acoperită pe jos cu covoare şi perne. Patruzeci şi opt de femei se aşezară în patru labe în faţa stăpânului lor. Cele mai tinere aveau unsprezece ani; cele mai în vârstă, nu mai mult de douăzeci. Toate făcură ceea ce aştepta de la ele, mimând femelele în călduri din lumea animală.

— Să li se dea de băut! ceru el.

Ceea ce se şi făcu. Eunucii le forţară pe cele mai tinere să înghită vinul, lovindu-le cu nuiaua. Răsunară ţipete şi tânguiri. O muzică plăcută pentru Selim.

Huriile îşi desfăcură picioarele şi îşi arătară sânii. Cele mai multe semănau cu Hurrem, dar erau şi câteva brunete, două chinezoaice şi o africană, sclave oferite de curteni. Acestea aveau puţine şanse să-i fie pe plac.

Ochii lui Selim se plimbau peste sânii care se legănau, zăboveau asupra florilor deschise, mângâiau fantele tinerelor fecioare, pe care şi le rezerva pentru mai târziu. Deodată, sări de pe divan şi-şi scoase şalvarii. Natura îi înzestrase bine pe urmaşii osmanliilor. Selim nu făcea nici el excepţie şi alcoolul nu avea niciun efect în această privinţă. Nu ştia unde să-şi verse sămânţa. Câteva mâini temerare încercară să apuce membrul întins de el. Se aruncă asupra femeilor formate, tremurând că nu găsea

chiar în acea secundă calea plăcerii. Apucă o rusoaică aşezată în patru labe, o strivi cu burta lui mare şi reuşi s-o pătrundă pe la spate. Dar o lăsă imediat pentru o poloneză cu cozi lungi şi pielea albă ca laptele. Cu ea rămase mai mult, lăsând să se înţeleagă prin strigăte că avea favorurile lui.

Pajii râdeau şi pipăiau huriile neglijate de stăpân. Voiau şi ei puţintel din acea plăcere sălbatică sub privirile binevoitoare ale eunucilor. Selim nu era Soliman. Nu respecta Coranul. Se folosea de sclave ca de papuci. În faţa lui, nu aveau nicio valoare. Niciuna nu-i dăruise un copil, în timp ce Mustafa avea deja un fiu de cinci ani.

Selim se răsuci în loc, ciupi un sân, zgârie un fund, încercând să zărească trăsăturile victimelor în ameţeala tot mai mare a beţiei. I se turna mereu vin; îl scuipa pe pântece, apoi îl lăpăia din jilăveala parfumată a pubiselor fardate cu henna.

Cornul sună pe când se adăpa din izvorul unei adolescente. În primul moment, crezu că era atacată Manisa şi, palid, căzu pe covor, ascultând mugetul lugubru.

Un paj îl linişti.

— Este aga Adna.

„Deja!” îşi zise el, dezmeticindu-se cât de cât, în timp ce şeful garderobei se grăbea să-l îmbrace decent.

Cecilia şi Yasmina priviră castelul, care părea asediat. Crenelurile erau pline de soldaţi. Archebuzieri fuseseră postaţi în locurile strategice; liniile de tir ale tunurilor se întâlneau în diferite puncte al drumului. Piatra era neagră, calcinată parcă, cioplită în iad. Demonul pe care îl proteja se numea Selim. Cele două femei se înfiorară auzind cum scârţâia hersa.

Se sfârşise. Adna încă spera ca un fulger să cadă din cer şi să distrugă acel castel, dar norii erau răzleţiţi. Hersa lăsă cale liberă unei companii de suliţaşi, care formară un şir dublu, în mijlocul căruia luară poziţie douăzeci şi patru de ieniceri, cu sabia pe umăr, conduşi de un aga tânăr.

Adna se stăpâni, cuprins de dezgust, când îşi făcură apariţia prinţul şi cârdul lui de paji. Selim îmbrăcase o haină lungă de astrahan şi avea pe cap un turban negru imens, împodobit cu un spic din smaralde. Era încă stăpânit de stupoare şi de efectul vinului. Când le văzu pe Nurbanu şi pe Yasmina, se trezi brusc. Se temea de acest dar imperial. Aceste două sclave îi vor otrăvi viaţa, dar nu le putea respinge.

— Te salut, prinţe Selim, zise Adna, coborând de pe cal.

Allah să-ţi dea viaţă lungă!

— Ai ajuns degrabă, vajnicul meu Adna.

— Trebuia, stăpâne. Am fost atacaţi lângă muntele Bakird, pe drumul spre Kayseri.

— N-am fost anunţat!

— Am ajuns mai repede decât mesagerii, stăpâne.

— Cine a îndrăznit?

— Cadiul Osman, stăpâne. Oamenii lui trebuia să-i aducă inima lui Nurbanu.

Această dezvăluire îi produse un şoc. Selim simţi brusc o colică intestinală. Duse mâna la burtă. Îl ura pe acel judecător apropiat de Mustafa. Osman nu rata niciun prilej să arunce oprobriu asupra mamei sale. Îi punea în cârcă toate păcatele. Simţi deodată compasiune pentru Nurbanu, care îi oferea ocazia să spele onoarea lui Hurrem.

— Inima ta va fi de acum înainte protejată, zise el. Fii bine-venită la Manisa.

— Îţi mulţumesc prinţe Selim, răspunse ea cu o voce lipsită de emoţie, dar mă tem că zidurile de apărare ale Manisei nu-l pot opri pe cadiul Osman. E braţul justiţiar al lui Mustafa şi vocea musulmanilor duri. Puterea lui creşte pe zi ce trece. Mai devreme sau mai târziu, vei cădea sub

loviturile lui.

Rănit în amorul propriu, Selim replică:

— Fratele meu nu e încă împărat şi am mai multă putere asupra judecătorului Osman. Vei constata singură când vor veni rândunelele. Femeile să fie conduse în harem! Tu poţi să te întorci la tatăl meu, zise Selim, adresându-i-se lui Adna. Războiul nu aşteaptă. Nu voi uita că ai salvat viaţa huriei dragi a mamei mele. Mergi şi Allah să te aibă în paza lui!

Adna nu porunci imediat plecarea. Aşteptă să coboare hersa, apoi îşi blocă toate senzaţiile exterioare. O pierduse pe „Prinţesa luminii”. Viaţa nu mai conta.

O sută treizeci şi trei de zile de la sosirea la Manisa, Cecilia şi Yasmina nu primiseră încuviinţarea să se amestece cu celelalte femei. Stăteau într-o parte a haremului cu uşile bine zăvorâte. Totuşi, se bucurau de o mare libertate. Erau servite de paji. Aga lui Selim le însoţea în piaţa oraşului, prin mulţime. Îi datora aceste privilegii lui Hurrem, care întreţinea o corespondenţă susţinută cu fiul ei. Cecilia primea şi ea scrisori de la cadână. Îi vorbea despre politică, despre răsturnări de situaţii şi planuri uşor mascate de vorbe. Între cele două femei, complicitatea devenise totală.

Cecilia percepea lumea celor puternici prin intermediul lui Hurrem. Aflase de moartea josnicului Elkas, făcut prizonier şi asasinat într-o închisoare iraniană. Acest episod încheiase campania armatei otomane. Se semnase pacea cu şahul. Partida se juca acum în interiorul imperiului, între prinţi, viziri, paşi şi aga. Mulţi îşi puneau întrebări despre sănătatea lui Soliman şi se răspândise zvonul că Mustafa, bizuindu-se pe susţinerea ienicerilor, era pregătit să-şi înlăture tatăl.

Dar era numai un zvon. Cecilia bănuia că la originea lui se aflau Hurrem şi Rustern Paşa. Dar nu era de ajuns ca să-i domolească bătăile inimii când se gândea la Joao. Nu mai ştia nimic de el. Nici de maestrul Levy. Yasmina aştepta şi ea. Spioanele care cutreierau provinciile nu se aventurau până la Manisa. Yasmina bănuia că primiseră porunci în acest sens. De ce fuseseră abandonate? Ce se aştepta de la ele? Ce rol puteau să joace pe lângă un Selim absent care, orice ar fi făcut, n-ar fi reuşit să-şi învingă fraţii Mustafa şi Baiazid?

La ceasul celei de a doua rugăciuni din a o suta treizeci şi patra zi, Cecilia şi Yasmina au primit în sfârşit încuviinţarea să intre şi în cealaltă parte a haremului.

30

Aga, care venise după ele, nu o luă în direcţia băii. Le conduse prin castel pe un drum ocolitor. Toate încăperile pe care le descopereau Cecilia şi Yasmina erau depozite de arme. Fuseseră adunate acolo destul de multe ca să echipeze o armată de treizeci-patruzeci de mii de oameni. Peste tot, sclavii lustruiau, ascuţeau, ungeau aceste arme. Te-ai fi crezut în bârlogul unui zeu al războiului.

Cele două femei, impresionate, aruncau priviri neliniştite spre acele grămezi de obiecte: lănci, suliţe, furci, halebarde, buzdugane, ciocane de război, bice şi tot felul de spade şi de săbii cu mânere frumos lucrate. Multe dintre ele fuseseră deja folosite pe câmpul de luptă; proveneau din arsenale, din jafuri şi din tributurile adunate în depozitele imperiale.

Intrară într-o sală imensă şi boltită, unde atârnau steaguri verzi şi galbene, spre care urca un vechi cântec selgiucid. Această melodie, care istorisea faptele de vitejie ale unui şef de legendă, întreţinea disciplina tinerilor recruţi folosiţi la sarcini de întreţinere. Aşezaţi în mijlocul unor coşuri, aceşti novici triau, examinau şi clasau zeci de

mii de săgeţi de arbaletă, săgeţi de arc şi gloanţe, sub privirea vigilentă a unui căpitan încadrat de doi soldaţi cu bastoane pentru pedepse. Recruţii nu ridicară capul la trecerea femeilor, atenţi la treaba pe care o făceau. Arbaletele şi archebuzele fiind de două feluri, erau alimentate cu săgeţi şi gloanţe diferite.

O uşă dublă cu întărituri de fier, păzită de un om înalt cu capul ras, despărţea acel stup de apartamentele prinţului.

Uşa se deschise spre o altă lume, apoi se închise în urma celor două femei, estompând cântecul şi clinchetul armelor. Cecilia se minună de ceea ce văzu. Vreo cincizeci de colivii de aur suspendate se legănau la suflarea caldă a unui vânt ce bătea dinspre Licia. Printre gratii, se vedeau perechi de privighetori. Îşi vorbeau într-un limbaj melodios, care întrecea cântul tuturor păsărilor.

— Urăsc aceste păsări, zise în şoaptă Yasmina.

— De ce? întrebă Cecilia.

— Pentru că îi face pe stăpânii noştri să aibă conştiinţa împăcată, emoţionându-se când le aud. L-am văzut mai demult pe Soliman plângând în faţa privighetorilor, după ce poruncise moartea celui mai bun prieten al lui, vizirul Ibrahim.

— Taci, sclavo! se răsti aga.

Yasmina îşi stăpâni cu greu ura. Se arăta agresivă de când nu-i mai era supusă lui Hurrem. Nu recunoştea autoritatea lui Selim. Se revolta la gândul că trebuia să-l slujească pe acel stăpân nedemn şi să piară într-o zi odată cu el, pentru că nu-şi punea mari speranţe în viitorul ei la curtea acelui prinţ vicios şi slab, condamnat de fraţii lui.

Alte uşi deschise de paji dezvăluiră adevărate comori. Cecilia văzu peste tot doar faianţă albastră şi roşie, ale căror decoraţii florale se detaşau pe suprafaţa lucitoare, statui străvechi reprezentându-i pe Diana şi pe Hercule, care preamăreau puritatea şi forţa, vaze chinezeşti şi pendule germane, tablouri străvechi cu subiecte biblice şi cărţi.

„Nu poate fi chiar atât de rău pe cât se spune”, îşi zise ea, mirându-se să descopere lucruri atât de frumoase, dintre care unele interzise de Coran. „E un om cu mintea deschisă”.

„Omul cu mintea deschisă” stătea tolănit în mijlocul unui munte de perne albe din pene de gâscă. Visa moartea fraţilor săi în încăperea aceea mare care îi plăcea cel mai mult.

Nu întoarse capul când Cecilia şi Yasmina au fost introduse în coconul lui. Femeile îl văzură, cu faţa

răsturnată şi corpul gras înfăşurat în stofe preţioase, reflectându-se în oglinzile care îl multiplicau la infinit, reducându-l la starea de pitic. Nu avea aerul ameninţător în acel maldăr de perne albe ca neaua din culcuşul lui moale. Un miros de tămâie şi de mirt parfuma acel loc. Era liniştitor.

Aga se retrase în vârful picioarelor. În depărtare, se auzeau privighetorile, afară, rândunelele şi porumbeii, înăuntru, răsuflările scurte ale femeilor nemişcate.

Selim se trezi dintr-un vis care se transforma deseori în coşmar. Păru să observe prezenţa sclavelor, alunecă într-o parte şi zise cu o voce somnoroasă:

— A, iată-vă!

— Iată-ne, răspunse Cecilia. Dumnezeu a făcut să-ţi aminteşti de noi.

Selim căscă, plictisit. Nu-i plăcea de femeile care vorbeau despre Dumnezeu.

— Rândunelele s-au întors, zise el.

Cecilia nu înţelese sensul ascuns al acestor cuvinte care, în gura prinţului, sunau ca o ameninţare. Încercă să le interpreteze.

— Sunt oare mesagerele războiului? Am văzut toată mulţimea aceea de arme.

— Războiul bate la uşă, dar nu mă priveşte. Aceste arme le sunt destinate fraţilor mei, în cazul în care le-ar veni chef să se războiască cu mine.

Făcea pe grozavul, dar, în sinea lui, murea de teamă. Avea armele, nu şi oamenii care să se folosească de ele, şi nu tatăl lui i-ar fi trimis trupe ca să-l ajute. Dar nu se dădu de gol.

— Rândunelele nu anunţă nenorociri. Azi e o zi a bucuriei. Vino să stai lângă mine, Nurbanu, iar tu, *kiaya,* deschide bine ochii şi urechile, pentru că îi vei spune mamei mele ce s-a petrecut aici.

— Să înţeleg că mă vei trimite înapoi la Topkapî? nu se putu abţine să nu întrebe Yasmina.

— Vei fi mai folositoare lângă mama mea. Intrăm într-o nouă perioadă de comploturi şi viaţa ei e în pericol.

— Şi cine o va proteja pe Nurbanu? dori să ştie Yasmina, privind-o pe Cecilia, care se aşezase turceşte pe pernele de la marginea cuibului pufos. Cât mai departe posibil de şarpele josnic.

— Eu! Te îndoieşti? replică Selim, bătând din palme.

Pajii îşi făcură imediat apariţia. În straiele lor cusute cu fir de aur şi feţele fardate cu alb şi roz, semănau cu nişte îngeri care aduceau daruri unui ales al Domnului. Erau

cinci. Primul aşează trei cupoane de mătase de Ispaha la picioarele Ceciliei.

— Sunt pentru tine, zise Selim. Vom chema cei mai buni croitori şi vei hotărî cu ei ce vei face din această mătase.

Cecilia nu avu nicio reacţie. Această schimbare de comportament în favoarea ei ascundea ceva.

Al doilea paj deschise un sipet în care se găseau perle de o mărime excepţională. Al treilea făcu să lucească faţetele unui smarald demn de Soliman. Al patrulea scutură doi saci care conţineau şase mii de monede de aur.

Rămăsese al cincilea. Cecilia privi cutia frumoasă de lemn de trandafir pe care o ţinea în mâini. Selim zâmbea.

— Este un dar nepreţuit. N-ai să mai vezi niciodată unul la fel de preţios.

Pajul puse un genunchi în pământ şi lăsă capul în jos, în timp ce îi prezenta cutia Ceciliei. Veneţiana văzu în asta un fel de supuşenie, o recunoaştere oficială, pentru că acel tânăr făcea parte dintr-o castă de sclavi superioară. Pajii erau însoţitorii miniştrilor, prinţilor şi sultanilor. Concurau pentru cele mai înalte posturi în stat. Acesta executa poruncile lui Selim. Prinţul îl considera aşadar un personaj important.

Luă cutia cu toată încrederea.

— Deschide-o.

Obiectul era incrustat cu figurine de fildeş şi foiţe de aur cizelate. Trei închizători din aur menţineau capacul acoperit de simboluri magice. Le deschise una după alta, stăpânindu-şi curiozitatea, apoi ridică încet capacul.

Trăsăturile Ceciliei exprimară stupoarea. Înăuntru se afla un cub din răşină transparentă. Era aşezat pe un strat de petale uscate. Nu îndrăznea să-l atingă, deoarece conţinea ceva ciudat, inform, de culoare maronie, semănând...

„Cu ce?” se întrebă ea.

— Ia-l, o să-ţi aducă noroc, o îndemnă Selim, care părea încântat.

Ea îl luă direct în mână şi îl expuse luminii care se strecura prin deschizăturile înguste dintre oglinzi. Mintea nu voia să accepte ce vedeau ochii.

— Da, Nurbanu, e într-adevăr o inimă, zise Selim. De la ultima lună, a încetat să mai bată în pieptul cadiului Osman.

Dădu drumul cubului.

— Bucură-te, continuă prinţul. Păşeşti pe urmele mamei mele şi te primesc în haremul meu. Doi judecători şi

propriu-ţi tată au pierit pentru că n-au ştiut să te preţuiască aşa cum trebuia. Este o lecţie pe care n-o voi uita şi la care fraţii mei ar trebui să mediteze. Mustafa şi Baiazid sunt duşmanii mei de moarte; acum sunt şi ai tăi. Ajută-mă să-i distrug şi te voi face favorita mea.

31

În fiecare vineri, după ultima rugăciune, îi repeta că se născuse ca să fie favorita lui, că ceruse sfatul astrologilor şi apărea în cerul lui natal, stea care îi va schimba destinul. Dar, mai convingătoare decât astrele, mama lui îl presa s-o facă favorită. Era un lucru dificil. Nu ştia cum să se poarte cu Cecilia. Cu cât trecea timpul, cu atât era mai anevoios. Nu îndrăznise să-i atingă bărbia timp de cinci anotimpuri.

O flacără roşie îi împurpură faţa. Niciodată nu va fi favorita acelui monstru. Niciodată! Cecilia îşi înfipse unghiile în palme. Îşi stăpâni furia, pornirea de a ţipa, de a sări la gâtul lui Selim.

Prinţul era în călduri, în mijlocul turmei sale de femele. Nefiindu-i complice în orgiile improvizate, Nurbanu era

spectatoare. O obliga el. Nu-şi pierdea speranţa că o va face să păcătuiască trupeşte.

Într-o privinţă nu avusese deloc succes: nu reuşise s-o facă să bea. Încercase totul, blândeţea, violenţa, într-o zi, le ceruse eunucilor să-i deschidă gura şi să-i toarne în ea un vin tare. Ea strigase: „Te urmăreşte gheena! Forţează-mă şi-o să bei apă clocită, o să-ţi curgă direct pe gât, fără s-o înghiţi, în timp ce, din toate părţile, vei fi asaltat de moarte. Totuşi, nu vei muri, ca să suporţi veşnic această pedeapsă!” Recunoscuse un verset din Coran, modificat ca să i se potrivească lui, şi îi fuse frică de ea. Îi atribuia puteri supranaturale. De aceea, nu mai încercase s-o corupă prin forţă.

Îi aruncă o privire insistentă, prăvălindu-se pe spatele unei hurii. Apucă umerii sclavei cu mâinile lui mari şi se opinti violent s-o pătrundă.

— Pentru cine te păstrezi fecioară? întrebă el, gâfâind.

Cecilia tresări. Era prima dată când aborda acest subiect. Selim îşi respinse victima. I se aduse de băut, nu într-un pahar, ci într-un burduf din piele de capră. O cantitate enormă de vin curse în gura lui, i se revărsă de pe buze pe bărbie şi îi udă pieptul lat, burta rotundă şi inelul de grăsime care cădea peste partea de sus a

coapselor şi atingea membrul murdar. Era scârbos.

— Pentru bărbatul care mă va respecta, răspunse ea.

— Biată prinţesă, eşti tare naivă! zise el, târându-se spre ea.

Cecilia rămânea prudentă. Când era stăpânit de alcool şi de demon, Selim se dovedea periculos. Crezu că se va arunca asupra ei şi o va viola.

— Ieşiţi toţi! răcni el.

Pajii, eunucii şi femeile se repeziră afară din sală. Îndată ce uşile selamlik-ului şi ale haremului se închiseră, Selim păru să-şi fi recăpătat judecata. Îşi trase pe el şalvarii şi o bluză cu mânecile despicate. Îmbrăcat astfel, în satin, se aşeză pe divan, jilţul care îi oficializa rangul.

— Mama mi-a spus că s-ar putea să încerci să mă omori şi te cred în stare. Privirea îţi trădează ura.

Prinţul ştia să-şi stăpânească excesele beţiei. Îşi uimea întotdeauna interlocutorii adresându-li-se, pe neaşteptate, cu o voce clară, în momentul în care îl credeau la un pas de starea comatoasă.

— Nu te-am cumpărat, continuă el, n-am cerut să te primesc la mine, mi-ai fost impusă. Trebuie să recunosc că m-am obişnuit cu prezenţa ta. E bine uneori să ai o conştiinţă. Alteori...

Cecilia nu ştia unde voia să ajungă. Simţea o nelinişte crescândă, care se manifesta prin valuri de căldură şi făcea sudoarea să-i picure pe gât. Ce mai inventase Selim?

— Orgoliul meu ar fi măgulit dacă te-aş poseda, continuă el. La Manisa, unde ai venit în ajutorul copiilor bolnavi, poporul o vorbeşte numai de bine pe Nurbanu. La Istanbul, Rustem Paşa şi înalţii funcţionari văd în tine o nouă Hurrem, chiar dacă nu eşti în măsură să influenţezi politica imperiului. În realitate, nu te posed. Sigur, aş putea să-mi folosesc curtenii... Cunosc licori care anihilează voinţa.

Selim ridică încet capul şi lăsă să-i zboare gândurile. Avea darul să capteze atenţia. Ar fi putut să fie povestitor, ar fi fost unul bun şi ar fi făcut să viseze bărbaţii şi femeile recitând poeme de dragoste populare, ciupind coardele unei lăute. Allah voise altfel. Era al doilea fiu al lui Soliman, o fiinţă născută să domine.

— Cine te posedă? întrebă el, privind-o din nou pe Cecilia.

— Cine m-ar poseda, în afară de aerul pe care îl respir?

— Nu face pe spirituala cu mine! Nu există undeva un bărbat drag inimii tale, un bărbat căruia i-ai jurat că vei fi a lui?

— Cui i-aş putea jura aşa ceva? Unui eunuc?

Folosea umorul, dar tonul suna fals, îi trăda gândurile.

Avea în minte chipul lui Joao, toate momentele petrecute lângă el, iubirea pe care nu putuse s-o împărtăşească niciodată şi care ardea ca un soare peste un pământ inaccesibil.

— Te voi ajuta. E evreu şi îl cunosc.

— Un evreu? bâigui ea.

— O, nu e un evreu obişnuit! Are o înfăţişare de senior, o forţă considerabilă şi slujeşte Sublima Poartă. E un bărbat complet, ciudat, cunoscut sub mai multe identităţi. Am avut onoarea să-l întâlnesc la piaţa de sclavi din Istanbul, acum patru ani. Am licitat, cu sute de ducaţi, cumpărarea unei tinere englezoaice. A câştigat-o el. Şi-mi pare bine. Se spune că acum s-a potolit şi imperiul are numai de câştigat de când locuieşte în palatul lui.

— Minţi!

Cecilia făcu un pas spre Selim. Nu se mai putea controla. Întinse spre el un deget.

— N-ai să mă otrăveşti cu vorbele tale!

— Hei! Te înfurii! E înţelept, pentru un bărbat pe care nu-l cunoşti?

— Îl cunosc pe Joao.

— Nu e mai simplu să spui adevărul?

— Nu poate să iubească o altă femeie.

— Nu sunt martorul direct al amorurilor sale, dar e un bărbat care atrage privirile. Se afişează cu englezoaica lui... Maria. Dar nu e pe gustul tuturor. Familia Mendes, în frunte cu *doña* Graci Nazi, nu acceptă această relaţie. Chiar şi noi... mă rog, când zic noi, vorbesc în numele tatălui meu, al marelui vizir, al vistiernicului şi al cancelarului, am prefera să fie căsătorit cu verişoara lui Rey na. Se vorbeşte foarte mult despre ei. Prin această căsătorie, s-ar da pe brazdă, ar moşteni zece milioane de ducaţi şi ar lua definitiv conducerea băncilor evreieşti. Timpul naivităţii a trecut, Nurbanu. Am aici o lungă scrisoare de la Abas, care te va lămuri asupra situaţiei din imperiu; vei găsi un paragraf despre Joao Joseph Mendes. Citeşte-l şi chibzuieşte fără grabă la conţinutul lui... Mi-a fost adusă acum trei luni şi de aceea, de atunci, adun arme cu bani de la banca Mendes. Când vei considera de cuviinţă, vei veni să mă sfătuieşti.

Selim scoase o scrisoare groasă ce purta pecetea lui *kizlar aghasi.* Se ridică şi puse în mâna Ceciliei misiva care îi pecetluia destinul.

32

Lunga scrisoare a lui Abas confirma spusele lui Selim. Joao devenise un personaj important. Numit în fruntea imperiului financiar Mendes, împrumuta sume considerabile Sublimei Porţi, oferindu-le lui Rustem Paşa şi lui Hurrem, care îl sprijineau în toate demersurile legate de statutul evreilor în imperiu. Dar poziţia lui era precară. Mătuşa Graci putea să-i retragă oricând mandatul, dacă continua să refuze mâna fiicei ei, Reyna, şi n-o trimitea pe concubină înapoi la Londra. – Nu puteau să-l piardă pe acel om preţios. Întreg viitorul lumii otomane depindea de el. Armata se pregătea din nou să invadeze Persia, fără Solimán. Rustem Paşa fusese avansat *serasker,* comandant-şef, iar Mustafa ajunsese secundul lui. Popularitatea prinţului sporea, în detrimentul lui Baiazid şi a lui Selim. Avea totul de câştigat din această campanie. Câştigase deja încrederea ienicerilor şi pe cea a poporului; îi lipsea doar binecuvântarea tatălui, care i-ar fi permis să-şi elimine fraţii. Abas explica faptul că dorinţele prinţului erau fără limite. Mustafa le-ar fi spus unor apropiaţi că sultanul bolnav punea în primejdie ţara, că islamul avea

nevoie de un om puternic şi că Soliman trebuia să abdice şi să redea sabia osmanliilor moştenitorului legitim al tronului, primul lui fiu. Era ceva de neconceput. Niciodată Soliman n-ar fi consimţit să renunţe la putere. Mustafa riscase. Muţii tatălui său nu mai intraseră de mult în acţiune. Prinţul trebuia să se păzească de ei.

Cecilia nu-şi dădu seama de greutatea acelei scrisori. Durerea sufletească îi întuneca judecata. Cu scrisoarea tremurându-i în mână, cu inima bătându-i cu putere, lăsă lacrimile să-i umple ochii şi să deformeze imaginea peisajului bucolic al colinelor plantate cu măslini, care încununau alba Manisa. Poate că, exact în acel moment, o ţinea în braţe contemplând Cornul de Aur... Poate o săruta... îşi călcase cuvântul dat. Cecilia nu mai judeca, se simţea trădată şi incapabilă să nu-l mai iubească. Îl iubise dintotdeauna, din clipa în care se strecurase în palatul Contarini din Veneţia. Chemase moartea când îl văzuse dispărând în valuri, pentru că îl iubea atât de mult încât nu mai dorea să trăiască. Îl iubea şi acum şi tot trecutul revenea, perindându-se prin faţa ochilor, printre lacrimi, până în acea zi în care îl revăzuse în seraiul imperial. Se gândea la iubirea lor la trecut şi înţelese că ea nu va avea niciodată prezent şi viitor. Atunci, foile scrisorii îi scăpară

din mână, căzându-i la picioare ca nişte frunze uscate.

— Nurbanu e bolnavă.

În vocea favoritei stăruia tristeţea. Hurrem era cu adevărat înduioşată. Primea în mod regulat veşti de la Manisa.

— Selim zice că e tot mai slăbită pe zi ce trece. Refuză mâncarea şi nu-şi mai părăseşte camera.

— Trimite-mă din nou acolo, zise Yasmina.

— Ce-ai putea să schimbi? L-am trimis deja pe Abdullah şi n-a făcut nimic. Selim e disperat. Nu m-am înşelat, fiul meu s-a ataşat în cele din urmă de această femeie. Ca şi mine. Nu putem s-o pierdem. Trebuie să-mi ia locul într-o zi. Abdullah zice că nu va supravieţui până la Ramadan.

Yasmina simţi o oarecare ranchiună. Era mult mai bună decât Abrullah Ali Osman, medicul personal al sultanei. Cunoştea poţiunile, elixirele, mixturile, plantele care ar fi readus-o pe Nurbanu la o existenţă fericită.

— Joao Mendes trebuie să se ducă la Manisa, spuse Hurrem.

— El!

— Numai el o poate face să înţeleagă că mii de vieţi depind de ea. Selim nu va avea curajul să lupte dacă ea nu e de partea lui. Şi vom muri cu toţii. Mustafa va fi fără

milă.

— Credeam că soarta lui Mustafa e pecetluită.

— Va fi când îi vom vedea cadavrul la bocitoare.

— Va îndrăzni sultanul să poruncească executarea fiului său?

— Mi-a promis în toate nopţile iernii.

— Chiar crede în complot?

— Da.

Hurrem simţea apăsând-o povara crimei. Inventase povestea trădării împreună cu Rustem şi Mihrimah. Ei răspândiseră vorba rebeliunii lui Mustafa; ei alimentaseră zvonul în palat şi în pieţe; ei le-o băgaseră în cap guvernatorilor de provincii şi întreţineau ideea că Soliman nu mai era în stare să guverneze, că ulcerul, guta, febra făcuseră un neputincios din Comandorul Credincioşilor. Aga trimis de Rustem avea să le hotărască destinul.

Realizarea acelui plan era nesigură. Ienicerii ajunseră să creadă ce se spunea în bazar, în şcolile religioase, pe terasele fortăreţelor şi în dormitoarele comune. Îl adorau pe Mustafa. Dacă l-ar fi împins la revoltă deschisă, nimic n-ar mai fi oprit marşul fiului lui Gulbahar spre Istanbul.

Timpul era scurt.

„Noi am pogorât asupra ta Cartea Sfântă, purtătoarea

Adevărului, ca să poţi să judeci oamenii după cum te inspiră Dumnezeu. Nu deveni apărătorul înşelătorilor. Cere iertarea lui Dumnezeu, căci el este iertător şi milostiv”.

Versetele Coranului se derulau în faţa ochilor lui. Se detaşau albe pe albastrul ceramicii, se înşirau în jurul dormitorului Stăpânului Stăpânilor, proiectând gândirea strălucitoare a lui Allah. Ar fi trebuit să-l inspire pe Soliman, întins în pat, aureolat de culorile vitraliilor prin care trecea soarele.

Sultanul uitase că trăia într-o lume de creduli. Uitase şi de iertare. Puterea îl făcuse aspru. Compasiunea secase de-a lungul anilor. Lăcrimările erau prefăcute. Nimic nu se revărsa din sufletul lui. Credea că o iubea pe Hurrem, dar se iubea pe el prin privirea admirativă a favoritei. Acum, avea gâtul şi ochii uscaţi. Uscată îi era şi inima. Ţinea în mână scrisoarea interceptată de spioni. Fusese scrisă de Mustafa. Purta pecetea lui. Era dovada trădării sale. Destinată şahului Iranului Tahmasp, duşmanul de moarte al turcilor, misiva aducea atingere integrităţii morale a islamului. Fiul lui o cerea în căsătorie pe fiica cea mică a regelui perşilor.

Ce mici erau oamenii!

Soliman păru să-l descopere pe cel care aştepta la

picioarele patului aşezat pe o estradă. Era aga în care avea cea mai mare încredere. Se numea Semsi şi comanda câteva mii de spahii.

— Şi ce spune fiul meu? întrebă el, părăsind patul ca să privească sabia sfântă a osmanliilor, aşezată pe o masă de abanos, cu numărul lui Dumnezeu incrustat în volute de argint.

— Că e falsă.

— Care e părerea ta?

— Trădează. Ienicerii repetă că forţele te-au părăsit şi nu mai eşti în stare să conduci armatele la victorie. El îi ascultă fără să-i dojenească. Îl vei vedea curând sub zidurile palatului Topkapî, împreună cu aliaţii lui sefevizi. Te aşteaptă exilul, iar pe el şi pe Tahmasp, gloria. Capul lui Rustem Paşa şi cel al favoritei tale vor fi expuse deasupra porţii imperiale; e una dintre promisiunile făcute susţinătorilor săi.

Solimán luă sabia şi o ridică deasupra capului lui Semsi. Aga crezu că i-a sunat ceasul. Văzu sângele înroşind ochii Marelui Stăpân, maxilarele contractându-se, venele gâtului umflându-se, încheietura mâinii răzbunătoare albindu-se. Muţii, care se retrăseseră puţin de la începutul întrevederii, se apropiară să-l ajute pe stăpân, aflat în

pragul apoplexiei.

— Să ne ferească Allah ca, în timpul vieţii mele, Mustafa să îndrăznească să se păteze cu o astfel de infamie! strigă Soliman, lovind cu sabia masa, pe care o despică.

— Braţul tău e puternic, stăpâne. Arată-te soldaţilor, ia din nou conducerea armatei şi pedepseşte-l pe acest fiu nedemn, îndrăzni să zică aga, care vorbea în numele lui Rustem şi Hurrem.

— Mâine voi trece în revistă trupele de la palat şi, înainte de strângerea recoltei, voi fi văzut asediind oraşele persane.

Semsi se înclină să-şi ascundă zâmbetul. Îşi îndeplinise misiunea. Rustem şi Hurrem îl vor felicita. Steaua lui Mustafa pălea.

Tabăra fusese instalată la Eregli, în Caramania. Ocupa un spaţiu mai mare decât oraşul Istanbul. Trei sute douăzeci şi două de mii de oameni se prosternau la ceasul rugăciunii între corturi şi numele lui Allah se auzea răsunând pe o rază de câteva leghe. Cu o zi înainte, numele lui Mustafa fusese aclamat de cei patru mii de ieniceri, când prinţul apăruse împreună cu ofiţerii lui credincioşi Sahine şi Kader. Venise la cererea tatălui său. Nu-şi ascultase mama. Gulbahar nu credea în împăcarea

pretinsă de demnitarii Sublimei Porţi. Ştia că fiul ei era în mare pericol. Să fii carne din carnea Stăpânului Stăpânilor nu însemna să ai imunitate. Dimpotrivă!

Soarele risipea întunericul spre răsărit. Muezinul trezi fervoarea soldaţilor. Oţelul lăncilor căpătă viaţă. Mătasea flamurilor începu să se unduiască sub mângâierea vântului matinal. Dumnezeu cobora în piepturile oamenilor. Mustafa se rugă. Apoi, se ridică în mijlocul soldaţilor săi.

— Allah să-l ocrotească pe *şahzade* Mustafa! strigară ei.

Prinţul, îmbrăcat în alb, îi salută. Semăna cu un trimis al cerurilor. Soldaţii repetară de trei ori numele lui, asociindu-l cu cel al lui Allah.

— Îl aclamă, zise Semsi, care îşi făcuse rugăciunea alături de sultan.

Această recunoaştere triumfală îi displăcu lui Soliman. Un gust acru îi veni în gură şi stomacul i se crispă din cauza durerii.

— Întoarce-te la spahii, îl voi primi singur, zise Soliman, care îşi masa abdomenul.

Bău pansamentul lichid preparat de medicul lui, dar ulcerul continua să-i sape găuri în burtă. În câteva minute, acel fiu pe care îl invidia se va prezenta în faţa lui. Se gândise săptămâni întregi la această întâlnire. Trebuia să

ierte sau să pedepsească? Hotărârea lui era acum luată.

Mustafa intră în cortul lui şi strecură sub haine trei scrisori pentru apropiaţii săi, aşa cum se obişnuia atunci cineva ştia că îl păştea un mare pericol. Se gândi la Murad, fiul şi urmaşul său. Se afla acolo pentru ca viaţa acelui copil de nouă ani să nu se termine cu brutalitate.

„Allah ştie deja”, îşi zise el, ieşind la lumina zilei.

Şeful rândaşilor îi ţinea calul de căpăstru. Primul scutier îl ajută să urce în şa. Sahine şi Kader îl încadrară. Nu se mai auzea niciun zgomot. Era un moment grav. Prinţul se ducea călare la tatăl lui. Aşa cerea eticheta. Cortul imperial se afla la câţiva zeci de metri de acolo. Era un cort imens, compartimentat. Stindardul cu patru cozi de cal înfipt în pământ îl sanctifica.

Doi soldaţi de elită din gărzile imperiale, doi paji înarmaţi şi doi comandanţi de arcaşi asigurau paza intrării. Neobişnuit, pentru că erau patru în plus. Mustafa nu cedă spaimei pe care i-o stârnea această întrevedere. Venea umil să se împace cu cumplitul lui tată.

„Dumnezeu ştie deja”, îşi zise el, dând la o parte vălurile de mătase şi de fetru care închideau cortul. Păşi în penumbră, trecu de alte două draperii şi intră în sala de primire, călcând pe covoare groase. Tatăl lui nu se afla

acolo, sofaua imperială era goală. Atunci, auzi strigăte, însoţitorii lui erau atacaţi. Scoase imediat sabia. Muţii îşi făcură apariţia, ţinând întins între degete şnurul de mătase. Prinţul nu putea să moară de lama unei arme, trebuia să fie sugrumat.

— Tată, sunt nevinovat! strigă el.

Soliman tresări. Stătea în spatele unui paravan. Vocea fiului său nu suna fals. Şi dacă se înşelase? Şi dacă totul era o conspiraţie pusă la cale împotriva lui Mustafa?

„Nu, nu! îi zise o voce lăuntrică. Eşti reprezentantul lui Allah pe pământ, nu te poţi înşela”.

— Tată, te implor, nu comite această crimă!

Cei doisprezece muţi se apropiau tot mai mult de Mustafa. Sabia lui şuieră de două ori şi doi călăi se prăbuşiră, cu pieptul despicat. Mâinile celorlalţi încercară să-l apuce; le crestă cu lovituri. Strivi cu pumnul nasul unui adversar, respinse cu piciorul un atac, sabia lovi din nou. Prinţul lupta, se împotrivea, striga numele tatălui său şi îl chema pe Dumnezeu.

— Îi vei da socoteală lui Allah în ziua Judecăţii de Apoi!

Soliman ar fi vrut să fie surd. Nu dorise asta. Era prea târziu. Răul era făcut. Deodată, îşi dădu seama că fiul lui îi dovedea pe atacatori. Dacă reuşea să scape din cort, totul

era pierdut. Armata s-ar fi revoltat şi el, Stăpânul Stăpânilor, ar fi murit sugrumat. Furia îl împinse să reacţioneze. Se arătă muţilor care, văzându-l, crezură că era posedat de un demon. Se adăpară cu mânia din privirea lui şi o energie distrugătoare puse stăpânire pe ei. Devenind furioşi şi insensibili la loviturile sabiei, se năpustiră toţi în acelaşi timp asupra prinţului şi, în sfârşit, îi luară viaţa.

Dumnezeu ştia dintotdeauna.

Cadavrul lui Mustafa fusese expus în faţa cortului imperial, la picioarele stindardului cu patru cozi de cal, ca ienicerii să simtă autoritatea sultanului. Soliman acceptă bombănitul armatei, insultele ienicerilor, reproşurile celorlalţi aga. Nu putea porunci să li se taie capul la toţi. Nu regreta ceea ce făcuse. Mai avea trei fii[26].

33

— **M**ustafa a murit! Mustafa a murit! Vestea se răspândea cu repeziciune. Inflamase oraşele orientale ale

[26] Cihangir, cocoşatul, a murit de durere după asasinarea lui Mustafa (n.a.).

imperiului. Gonea de-a lungul drumului presărat cu caravanseraiuri. Trecu podurile fortificate peste fluviile Kimir, Sakarya şi Gediz, trecu de porţile de bronz ale negrului Afyon şi de Bursa cea sfântă. O luă cu mult înaintea mesagerilor şi se răspândi pe străzile din Manisa la apusul soarelui. Din înălţimea minaretelor, muezinii o preluară în cor. Era o tânguire. Ea ajunse şi la crenelurile castelului.

— Mustafa Mehmed a murit! Mustafa a murit!

Cecilia aştepta ca ceasul târziu să aducă liniştea. Aşa se întâmpla la fiecare amurg. Nu mai suporta zgomotul făcut de oameni, chemarea la rugăciune, râsetele copiilor, sunetul ascuţit al flautelor, serenada pe care muzicanţii i-o cântau lui Selim în curtea castelului. Fugea de viaţă şi chema noaptea. Atunci, îşi suspenda privirea şi gândurile de stele. Nu mai punea întrebări zodiacului, unde era înscrisă drama ei, ci se pierdea în el.

Razele soarelui retezau acoperişurile caselor. Cecilia oftă. Liniştea avea să se aştearnă peste toate. Se uită la mica servitoare greacă care nu ştia ce să mai facă. Era un cadou de la Selim. Cecilia îl acceptase. Tânăra nu va intra în „turma” lui.

— Stăpână, trebuie să mănânci.

— Nu mi-e foame.

— Numai o portocală... Eunucul mă va pedepsi dacă refuzi.

Argumentul avu efect. Cecilia luă fructul. Braţul îi tremura. Era foarte slăbită. N-o mai atrăgea nimic.

— Mustafa a murit! Mustafa a murit!

Servitoarea se repezi la fereastră şi încercă să vadă cine striga. Se aplecă şi ridică încet capul. Vocile veneau dintre turnuri şi minarete. Nu mai înţelegea nimic.

— Spun că Mustafa a murit, îi zise ea lui Nurbanu.

„Mustafa?” Cecilia ridică din sprâncene. Numele acesta îi spunea ceva. Îl asocie cu un pericol. Apoi, totul se limpezi în mintea ei. *Şahzade!* Fiul cel mare al lui Soliman! Prinţul moştenitor! Duşmanul de moarte al lui Selim şi al lui Baiazid! Nu era cu putinţă, nimic nu putea să împiedice ascensiunea acelui războinic invincibil.

Veni lângă servitoare şi ascultă. Nu era nicio îndoială: Mustafa nu mai era în această lume. Soarele dispăru. O stea sclipi. Destinul îi făcea cu ochiul. Ce se petrecea în fiinţa ei? Prin ce schimbare miraculoasă dori să revină la viaţă?

— Du-te la bucătărie. Vreau o masă de regină.

— Slavă lui Allah!

— Grăbeşte-te!

— Da, stăpână, am fugit.

Cecilia regăsi drumul ce ducea la oglindă şi la farduri. Se ruşină când îşi văzu chipul palid şi tenul maladiv. Cum putuse să renunţe, să abandoneze lupta, să se complacă în victimă? Repară cu furie faţa aceea care nu mai era a ei. Fardurile îi şterseră urmele deznădejdii amoroase. Apoi, când se duse la Selim, sătulă, masată, parfumată, îmbrăcată în mătase, uitase pentru totdeauna că se numise Cecilia Venier Baffo.

Era Nurbanu.

Selim nu se aştepta la vizita „Prinţesei luminii”. Trăia cu spaima în suflet şi pândea sosirea mesagerului ce trebuia să confirme vestea. În mod ciudat, nu simţea uşurare. Această presupusă dispariţie făcea din el rivalul direct al lui Baiazid. Acum, rămăseseră doi în arenă într-o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Pajii care îi făceau vânt cu evantaiul şi îl serveau pe prinţ se îndepărtară. Nurbanu se arătă în toată splendoarea ei. Fire de aur fuseseră împletite în părul ei lung. Mătasea aurie a şalvarilor şi a cămăşii scoteau în evidenţă nenumăratele rubine din inelele de argint de la cingătoare şi puzderia de safire cusute pe bolero. Purta în

picioare conduri din piele roşie imprimaţi cu aripi de aur. Selim n-o văzuse niciodată în aceste haine scumpe. Numai o împărătească se îmbrăca aşa.

— Vii foarte târziu, îi zise el cu ciudă.

— Vin să te ajut, răspunse ea, aşezându-se cu hotărâre pe divanul princiar.

Mirarea cea mai adâncă stârni cute pe fruntea lui Selim. Nu-l obişnuise cu astfel de iniţiative. Pajii se foiră neliniştiţi. Sclava depăşea limitele. Atitudinea stăpânului lor îi dezorienta. Selim luă mâna lui Nurbanu şi o duse la buze.

— Demult aştept acest moment, zise el.

— Nu mi-l imaginasem niciodată, răspunse ea.

— Mai avem puţin timp de trăit.

— Nu spune asta. Vulturul lui Mustafa a fost doborât, vom da de pământ şi cu leul de Baiazid.

— Să te audă Allah!

— Asta este o treabă de bărbaţi. Orice s-ar întâmpla, Allah va fi întotdeauna de partea învingătorului.

Lui Selim îi plăceau aceste cuvinte. Nurbanu îi reda curajul. Îl uimi când îi spuse:

— Vreau vin.

— Vin?

— Da, ca să ne pecetluim alianţa. Vei deveni sultanul Selim şi mă vei face cadâna ta. Cine ar vrea o favorită care nu cunoaşte gusturile stăpânului ei?

— Te voi face sultana veneţiană, zise prinţul, servind-o chiar el.

Băură şi se îmbrăţişară. Ea ştiu atunci că va deveni favorită şi îi va dărui un copil stăpânului ei.

34

1558. Cinci ani mai târziu.

Forţele îi slăbeau. Luptase toată viaţa. Îşi realizase visul după moartea lui *şahzade* Mustafa, convertindu-se la islam şi căsătorindu-se cu Soliman. În plus, obţinuse condamnarea la moarte a copiilor prinţului. Nu mai rămăsese nimic din soiul rău al lui Gulbahar. Numai fantomele care bântuiau uneori nopţile la Topkapî. Hurrem avea totul. Imensa ei avere era administrată de marele bancher Joao Mendes, căruia îi oferise, cadou de nuntă, monopolul vinului din imperiu. Acest om de geniu se căsătorise în cele din urmă cu verişoara lui, Reyna. Spre marea sa uşurare şi spre marea disperare a lui Nurbanu.

Aga Lala îi spusese că „Prinţesa luminii”, renunţând la rolul ei de mamă, băuse trei zile şi trei nopţi în compania lui Selim, până îşi pierduse cunoştinţa. Când îşi venise în fire, se convertise la islam. Acum, toate piesele ieşichierului erau la locul lor. Regina trebuia să influenţeze şi să dea lovitura finală.

Hurrem bău o gură din infuzia preparată de Yasmina. Amăreala băuturii nu-i provocă nicio grimasă. Boala alungase pe nesimţite sensibilitatea papilelor, gâtului şi în parte a feţei, dar nu şi a pântecului. O durere puternică o sfredeli în partea dreaptă. „Humerusul apasă ficatul”, spusese medicul imperial, fără altă explicaţie. Doctorul Abdullah era un prostănac, care nu putuse niciodată să le vină de hac gutei şi ulcerului Marelui Stăpân. Hurrem refuza medicamentele cu nume savante pe care le pregătea în laboratorul palatului. Se lăsa tratată de *kiaya,* o Yasmină neputincioasă, care îmbătrânise mult şi se târa prin harem fără să mai stârnească spaimele de altă dată.

Totul îmbătrânea. Ornamentele aurite din camera ei crăpau; papagalilor le cădeau penele; eunucii şchiopătau; teribilul Abas se sprijinea într-un baston; acel labirint nu mai fusese de o eternitate înveselit de copii; femeile care vegetau acolo nu-şi vedeau niciodată pântecele umflându-

se pentru că sultanul uitase de existenţa lor.

„Tot la mine ţine”, îşi zise Hurrem.

Era inexplicabil. Ştiu că sosea. Liniştea pusese stăpânire pe harem. Yasmina ridică iute capul.

— Vine stăpânul, zise ea.

— Ştiu, lasă-mă singură.

Kiaya păru să-şi ia zborul. Vălurile negre pe care le purta plutiră în jurul ei. Nu făcu niciun zgomot. Nu purtase niciodată încălţări, nici papuci din lemn de trandafir, nici brăţări. Va lua cu ea în mormânt numai aripile negre. Hurrem puse o frunză de mentă sub limbă şi se parfumă. Nu se uită în oglindă. Nu se mai uita de mulţi ani. Servitoarele o găteau şi îi recompuneau de trei ori pe zi masca unei tinereţi încremenite. Aparenţa conta. Era sultană. Era prima femeie din imperiu, care îşi coborâse rivala Gulbahar la rangul de cadână. Pe trusa de scris, avea un pergament acoperit cu un scris mic şi înghesuit. Se prefăcu că citeşte.

Soliman o găsi aplecată, ca acum o zi, ca acum două zile, peste scrisoarea trimisă de fiul ei Selim. Hurrem întoarse spre el faţa fardată de păpuşă zâmbitoare.

— Îl binecuvântez pe Allah că mi-a mai dat o zi de fericire lângă sultanul meu.

— Allah mă ascultă şi n-o să dea voie mâinii mele să-ţi închidă ochii mult timp de acum înainte.

Soliman ştia că nu era adevărat. Medicul lui – pe care îl şi ameninţase cu moartea – era categoric: sultana ajunsese la capătul puterilor. Numai voinţa o mai ţinea în viaţă. Rezista ca să-şi desăvârşească opera. Hurrem nu pierdu nicio clipă.

— O să-l ajuţi pe Selim?

Soliman se roşi la faţă. Îl hărţuia de doi ani să-l favorizeze pe Selim în detrimentul lui Baiazid. Rustem Paşa şi Mihrimah îi aduceau însă argumente în favoarea lui Baiazid. Scrisoarea lui Selim, pe care ea o ţinea în mâinile-i înfrigurate, era doar o lungă tânguire. Se săturase să tot audă văicărelile acelui grăsan plin de vicii.

— De ce ar trebui să fiu de partea lui? Cu ce calităţi se poate lăuda?

— Să ştii că s-a schimbat.

— Ştiu! Bea mai puţin, vânează exagerat, se arată călare ienicerilor, îşi antrenează trupele, urmăreşte tâlharii. Toate eforturile astea ca să devină un bărbat adevărat, le datorează lui Nurbanu, care îi ghidează toate acţiunile. Spionii mei îmi raportează tot ce face fiul meu şi favorita lui. Trebuie să recunosc că e o femeie de excepţie.

Ai fost inspirată alegând-o.

— Atunci, ai încredere în inspiraţia mea şi dă-i lui Selim comanda unei armate.

— Nu, n-am să dau curs cererii tale. Am făcut deja greşeala asta numindu-l pe Mustafa în fruntea trupelor şi puţin a lipsit ca imperiul să cadă în haos şi în păcat. Vom respecta legea fratricidului impusă de primii sultani. N-am să abolesc decretul marelui Mehmed al II-lea.

Hurrem îşi muşcă limba ca să nu strige revoltată, pentru că îngrozitorul decret, care legaliza moartea între fraţi, spunea: „Cei mai mulţi legişti au declarat permis ca oricare dintre iluştrii mei fii care ar ajunge la puterea supremă să poruncească sacrificarea fraţilor săi, ca să asigure liniştea lumii; trebuie să acţioneze în consecinţă”.

— Mă mai iubeşti? întrebă ea, cu o voce nesigură.

— Da.

— Dar nu atât cât să suprimi această lege nedreaptă.

— Legea e mai presus de sentimente.

— Bine. O să-mi întorc faţa către Allah.

— Ce vrei să spui?

— Că sarcina mea pe pământ s-a sfârşit şi că las altora dreptul să verse lacrimi. Nu vreau să-i supravieţuiesc lui Selim.

— Îţi interzic să vorbeşti astfel. Baiazid este şi el fiul tău!

— N-am decât un fiu...

...N-am decât un fiu, Selim. Baiazid nu mă iubeşte, s-a înconjurat de concubine care mă urăsc. Cei care îl susţin au jurat moartea mea şi am toate motivele să-i socotesc pe Rustem şi pe Mihrimah ca fiind autorii complotului organizat împotriva mea şi a lui Selim. Tu eşti urmaşa mea, Nurbanu. Foloseşte avuţia pe care ţi-o las ca să obţii triumful lui Selim. Credinciosul meu Abas a dat toate dispoziţiile necesare băncii Mendes. Când vei primi această scrisoare, n-am să mai fiu în această lume. Prin voia Preaînaltului – puterea lui fie veşnic lăudată! –, prin miracolele sfinte ale lui Mahomed – binecuvântat fie el de Allah – îndeplineşte ceea ce eu n-am putut să duc la bun sfârşit.

Sultana Hurrem.

Nurbanu îşi apăsă cu putere mâinile pe ochi. Nu, nu, Hurrem nu trebuia să plece dintre cei vii. Nu acum. Selim nu şi-ar mai fi revenit. Ştia că avea o boală incurabilă, pe care Yasmina, sfătuită de maestrul Etienne Levy, n-o putuse vindeca. Totul avea un sfârşit.

Nu-i va arăta acea scrisoare lui Selim.

Toate femeile stăpânite de spaimă îşi acoperiseră faţa

cu un văl negru. Într-un colţ al haremului, unde domnea umbra, odihnea trupul neînsufleţit al sultanei.

Sub arcadele palatului Topkapî, oamenii lui Allah, pe care credinţa îi ridica deasupra tuturor, îşi deschideau inima spre lumină. În camera imperială, unde vegheau eunucii, Hurrem avea mâinile împreunate pe abdomenul rece.

Lângă patul purificat de tămâie şi smirnă, Soliman, doborât de durere, îşi amintea de toate primăverile petrecute lângă femeia atât de iubită. Pe perna de mătase, „Râzăreaţa” avea şi acum capul întors spre Meca.

Sultana fusese spălată, urechile, nasul şi gura îi fuseseră închise cu tampoane de vată şi fusese înfăşurată într-un linţoliu fără cusături.

Soliman gemu. Totul se sfârşise.

Totul se sfârşise. Yasmina se ruga lângă fântâna din grădină. Lacrimile îi înceţoşau ochii negri. Trăise pentru Hurrem, îi dăruise treizeci şi şase de ani din viaţă; nu regreta nimic; împărtăşise gloria stăpânii sale. Privi cerul şi zise:

— Iar tu, suflet reînseninat, o, sultană, atât de iubită inimii mele, vino cu bucurie alături de Dumnezeul tău, vino printre slujitorii Lui, vino în rai!

Era un mod de a interpreta ultimul verset din sura a optzeci şi noua a Coranului. Yasmina ştiu atunci că îl va rosti şi pentru ea, când va simţi şnurul mătăsos al mutului atingându-i gâtul.

Mutul va executa ordinul sultanului şi va strânge din toate puterile. Apoi, va veni rândul lui Abas. Nu mai trebuia să rămână nimeni în viaţă dintre cei care o slujiseră pe sultană.

Departe de palat şi de oraşul îndoliat, caravana îşi urma drumul. În fruntea ei se afla Joao Mendes. Îi ducea lui Selim aurul mamei sale. Avea sufletul chinuit. La capătul călătoriei se afla Cecilia.

Selim era beat mort. Se tânguia. Gura lui mahmură elogia mamele, înzestrându-le cu toate calităţile. Îşi redusese universul la amintirea acelei femei adorate. Şi, zi după zi, se cufunda tot mai mult în deznădejde. Nu se mai arăta ienicerilor; refuza compania pajilor, ajutorul şeicului din Manisa. Nurbanu era singura care se apropia de el, împreună cu aga Lala. Ea îl îngrijea zi şi noapte, hrănindu-l şi încercând să inverseze cursul tumultuos al unui fluviu care îi împingea pe amândoi la catastrofă. Se ocupa mai mult de el decât de copilul lor, prinţul Murad, crescut de eunuci şi de servitoare departe de acel tată desfrânat şi

laş. Ajunsese să uite de Murad. Îşi dăruia întreaga afecţiune acelui bărbat gras, mai fragil decât un copil.

Slăbiciunea prinţului îi avantaja pe detractorii lui. În umbră, se urzea un complot. Instigatorul era chiar aga Lala. Rustem Paşa, care îl ura, îl numise mai-marele curţii lui Selim, sperând astfel să scape de el în ziua în care Baiazid îşi va omorî fratele.

În imperiu circulau scrisori ale lui Baiazid. Ele îl luau în râs pe Selim. Toate erau însă false şi scrise chiar de mâna lui Lala, care făcea un joc periculos. Îl făcea să creadă pe Selim că Baiazid cumpăra asasini kurzi ca să-l asasineze. Şi scrisorile interceptate de spioni confirmau acest plan.

Ultima dintre aceste misive jignitoare îi fusese adresată personal lui Selim şi conţinea cuvinte ofensatoare, fiind însoţită de o fustă, o bonetă de femeie şi o furcă de tors.

Privirea lui Nurbanu se plimba de la acele simboluri ale bătăii de joc la faţa buhăită a prinţului şi simţea cum îi creşte furia. O furie devastatoare. Smulse cupa din mâna lui Selim şi-i aruncă vinul în faţă.

— Să nu fii ruşinea fiului pe care ţi l-am dăruit! Dovedeşte-mi că nu eşti făcut să porţi straie femeieşti!

Sufocat de acest gest, care merita de o mie de ori moartea, el îi aruncă o privire furibundă, apucând

pumnalul. Tânăra femeie crezu că va muri.

— Dacă asta te poate elibera de spaime, fă-o! îi zise ea, cu un aer provocator.

Pumnalul căzu din mână. Selim îşi reveni. Ţinea prea mult la „prinţesa” lui.

— Pune-ţi sabia la brâu, ia calul, străbate provincia şi sfârşeşte ce ai început cu trei ani în urmă: înrolează oameni, înarmează-i, împarte bani şefilor de sat, cumpără guvernatori, fă donaţii şcolilor religioase şi moscheilor. Să se spună peste tot că Selim este noul *şahzade.*

— Mi-ar trebui aur, mult aur ca să reuşesc asta, iar tata refuză să semneze firmanul care mi-ar îngădui să iau din banii provinciilor.

— Vei avea aurul.

— Cum?

— Îţi va fi predat curând. Sultana, mama ta – Allahs-o ia la sânul lui! –, prevăzuse războiul contra lui Baiazid. Te voi ajuta să-l cheltuieşti aşa cum se cuvine. Nu uita că eram fiica unui negustor veneţian.

— Nu uit: se spune că negustorul ăla a pierit la porunca mea.

Recăpătase curaj. Încercă s-o prindă de mijloc, dar ea se feri.

— Întâi trebuie să încaleci Istanbulul, îi zise ea ironic.

35

Cele unsprezece cufere închise cu lacăte erau aliniate în faţa divanului din sala de consiliu din Manisa. Selim le mângâia cu privirea. Nurbanu nu-şi mai lua ochii de la Joao.

Joao o privea şi el. Îşi transmiteau propria suferinţă, fără să poată vorbi. La ce-ar fi folosit explicaţiile? Ea alesese calea puterii şi el pe cea a banului. Ea îi era destinată lui Selim; el se căsătorise cu Reyna Mendes Nazi, după ce o trimisese pe Maria înapoi la Londra. Totul era spus. Iubirea lor se risipea în violenţă şi tăcere.

— Vom şti să folosim cu folos aceşti bani, zise Selim, cu un aer visător, adresându-i-se lui Nurbanu.

— Câţi sunt în total? întrebă Nurbanu, rupând ultimul fir care o mai lega de Joao.

— Şase sute cincizeci de mii opt sute treizeci şi două de monede de aur de diferite feluri. La care poţi adăuga această sumă modestă, darul comunităţii noastre şi a băncii Mendes, răspunse Joao, înmânându-i prinţului o

scrisoare de schimb.

Selim se lumină la faţă.

— O sută de mii de ducaţi! Eşti un om preţios. Îmi voi aminti când voi purta sabia osmanliilor.

— O vei avea cu siguranţă. Tatăl tău îţi trimite o mie de ieniceri şi treizeci de tunuri.

— Allah fie binecuvântat! De unde ştii?

— Am insistat mult pe lângă Marele Stăpân să-ţi vină în ajutor.

— Acceptă prietenia mea, Joao Mendes!

— O accept, stăpâne.

— Acum, putem să cucerim lumea! exultă Selim.

Nu greşea. Soliman înclina spre el. Băncile evreieşti erau acum aliatele lui. Deţinea averea mamei sale şi beneficia de inteligenţa lui Nurbanu. Era nerăbdător să-l înfrunte imediat pe Baiazid.

Adna căută un semn pe cerul senin, de un albastru spălăcit. Păsările îl părăsiseră şi aga nu putu să citească viitorul în zborul lor. Oamenii sfinţi din anturajul prinţului Baiazid, la fel ca el, în pofida opiului care le mărea pupilele, nu văzură în visele lor provocate victoria. Dumnezeu şi Satan păreau absenţi. Adna se uită la slujitorii religiei şi la dervişii extatici. Buzele li se mişcau,

lăsând să iasă cuvine sacre, vorbe magice, interdicţii inspirate de duhuri. Încercau să deschidă porţi secrete, să atragă puteri oculte, după ce se rugaseră şi dansaseră zile în şir în moschei. În depărtare, oraşul Konya, învăluit într-o ceaţă uşoară, părea ireal.

„Şi dacă totul e doar un vis?” se întrebă Adna.

Privi miile de călăreţi cu lăncile ridicate, escadroanele de arcaşi kurzi, mulţimea pedestraşilor, armată nemişcată în spatele stindardului verde al prinţului Baiazid. Toate acele capete cu turbane sau căşti era îndreptate spre apus, unde trupele lui Selim, comandate de paşa Mohamed Sokullu şi aga Lala, se profilau ca o panglică de oţel şi de bronz.

„Nu vom câştiga această bătălie”, admise Adna, cu fatalism.

Dorise cu ardoare să lupte şi să învingă, să-l ucidă cu mâna lui pe *şahzade* Selim şi s-o ceară drept răsplată pe Nurbanu. Dar lucrurile erau cât se poate de clare, evidente pentru ochii lui de expert militar. Cei mai buni ieniceri înarmaţi cu archebuze, elita artileriei otomane, un nor imens de arcaşi, aşteptau atacul sub stindardul lui Selim.

Selim nu mai era foarte sigur că voia să-şi înfrunte fratele. Se putea muri glorios. Şi acea zi era potrivită

pentru o astfel de moarte. Nu avea încredere în platoşă, în cal, în niciun agă. Ienicerii trimişi de tatăl său se puteau întoarce împotriva lui. Tunurile nu vor fi deloc suficiente ca să oprească atacul cavaleriei duşmane şi era ridicol să crezi că arcaşii vor suporta ei singuri greul unei bătălii dinainte pierdute. În această stare de spirit, îşi pregătise deja fuga. Urmărea cu privirea drumul spre Konya şi se gândi la cel spre Izmir, unde, la intervale regulate, lăsase alimente şi cai.

Întâlni privirea lui Nurbanu şi ştiu imediat că-i ghicise gândurile.

— Vom învinge sau vom muri, zise ea.

Toţi aga, care stăteau la o distanţă respectabilă de cuplu, auziră aceste cuvinte. Nurbanu se simţea admirată, dorită. Stătea mândră pe iapa ei, cu vălul pe cap şi purtând un costum din piele fără ornamente. Nu purta armă; purta voinţa lui Selim.

— Vom învinge, răspunse prinţul.

Miile de cai se avântară, lăncile se lăsară în jos. Pământul se cutremură. Animalul monstruos avea mii de străluciri. Se mişca cu iuţeala vântului, precedat de strigătul de luptă. Cerul se înnoră treptat.

Nurbanu strânse din dinţi. Îi insuflă curajul ei lui Selim

cu toată forţa gândului. Vedea mâinile prinţului mişcându-se pe căpăstru, gata să tragă de el. Contempla moartea pornită în marş. Se apropiau spahiii cei mai buni ai lui Baiazid. Ce aştepta paşa Sokullu?

Sokullu se concentra. Era un om cu sânge rece. Şarja impresionantă a duşmanului nu-l emoţionă. Evaluă distanţa, numără. Deodată, braţul lui se lăsă brusc în jos.

Adna întinse sabia spre stindarde. Se vedea deja sărind peste suliţaşi şi arcaşi, forţând linia triplă de ieniceri, tăind gâtul lui Sokullu, luând viaţa lui Selim. Totul era posibil în acţiune. Judecata dispărea. „Ucide! Ucide!”. Aşa gândeau toţi. Adna îi depăşi pe călăreţi. Voia să fie primul care vărsa sânge. Văzu brusc flăcările ţâşnind din gurile tunurilor şi iadul se dezlănţui. Pământul mutilat de ghiulele îşi vărsă măruntaiele spre cer. Caii cădeau. Oameni şi animale, amestecaţi, căzură pe câmpul de luptă. Tunurile bubuiră din nou, secerându-i cu zecile pe bravii spahii. Alte sute avură aceeaşi soartă, când ienicerii traseră şi ei cu archebuzele.

Glonţul de plumb care îl lovi pe Adna fusese turnat în atelierele arsenalului ca să ucidă necredincioşi şi eretici. Dar străpunse inima unui musulman. Adna nu dădu drumul sabiei. Calul îl purtă pe deasupra suliţaşilor, printre

ieniceri, ca apoi să se prăbuşească mort la picioarele lui Sokullu.

Spahiii se repliară şi atacară din nou, iar şi iar, sprijiniţi de kurzi şi de pedestraşi. Urmă un adevărat măcel. Baiazid părăsi atunci lupta şi fugi spre Persia.

— Victorie! strigă un aga.

— Victorie!

Triumful se propagă. Toţi oamenii îi aclamară pe Selim şi pe Nurbanu.

— Acum nimic nu ne mai stă în calea marşului nostru spre Istanbul. Sunt moştenitorul legitim, îi spuse el lui Nurbanu.

Ea îl privi fără nicio urmă de bucurie. Şi avea să intre fără bucurie în serai împreună cu fiul ei. Lumina prinţesei se stinsese. Cea a sultanei veneţiene se va revărsa curând peste lume.

Epilog

1574. Topkapî.

Nurbanu se ruga cu fervoare. Opt ani de domnie n-o făcuseră să uite moartea lui Soliman în cortul de la

Zsigetvar, din Transilvania. Decesul lui a fost ascuns armatei, pretextându-se că sultanul era bolnav. Lumea întreagă a fost minţită timp de patruzeci şi trei de zile, ca să se permită repatrierea cadavrului şi luarea puterii de către Selim.

„Orice dominaţie dispare, toţi oamenii au ultimul lor ceas. Numai Preaînaltul învinge şi timpul şi moartea”.

Astfel se exprimaseră corurile la funeraliile Comandorului Credincioşilor. Miniştri şi demnitari îşi legaseră capul cu o banta neagră, gărzile imperiale îşi părăsiseră hainele de ceremonie şi îşi puseseră şorţurile albastre. La răsăritul soarelui, Selim invocă Cerul, în timp ce muezinii începeau rugăciunea morţilor. După terminarea ceremoniei, Selim era în mod oficial sultan.

„Tot tu eşti sultan”, zise ea mângâindu-i faţa.

Ajunsese să-l iubească. Îi dăruise copii. Se agăţa de el.

Da, Selim era încă Stăpânul Stăpânilor, dar nu va mai da niciodată poruncă muţilor lui, care acum vărsau lacrimi. Era mort. Excesele îi luaseră viaţa. Odihnea într-o încăpere izolată din serai. Nimeni din palat, în afară de medic, de paji şi de muţi, nu avea cunoştinţă despre această dramă. Tronul era păstrat pentru fiul lui. Murad urma să sosească în trei-patru zile.

Nurbanu privi trupul neînsufleţit al stăpânului ei. Moartea nu-l alterase. Fusese aşezat pe un strat de gheaţă şi de zăpadă tasată. Sabia osmanliilor bătută cu pietre scumpe dormea lângă el. Sultana veneţiană o luă între mâini şi îi dădu din nou viaţă. O oferea fiului ei. Prin această sabie, Murad o va face pe mama lui „coroana capetelor cu văl”, după ce va goli haremul tatălui său. Îi va conferi o putere care n-ar fi putut să fie contestată. Alte lupte îi aşteptau pe mamă şi pe fiu.

Lacrimile i se rostogoliră pe faţă. Ar fi vrut din tot sufletul să fie Cecilia.

Sfârşit